

Nr 140.

Uppl. och godk. hos Samtl. Riks-Stånden d. 23 Maj 1818.
Riksens Ständers underd. Skrifvelse, i anledning af Kongl. Maj:ts Nådiga Proposition angående serskilde anstalters vidtagande till förekommande af stegring i priset å det grofva brödet.

Uti Nådlig Proposition af den 17 December sistlidet år, har Eder Kongl. Maj:t, jemte Nådigt tillkännagifvande om vidtagne anstalter till Landets förseende med Spannemål och deribland huruledes Eder Kongl. Maj:t med enskild uppoffring allt sedan Augusti månad 1816 låtit ensamt för Hufvud-Statens behof använda 45,000 R:sd Banko, för att genom Bagare-Embetets förseende med råg till nedsatt pris kunna, till förmån för den behöfvande och obemedlade mängden af Stadens invånare, bibehålla Taxan på det grofva brödet utan förhöjning, tillika velat i Nåder fästa Riksens Ständer uppmärksamhet på angelägenheten deraf att, emedan Eder Kongl. Maj:t ej anser sig kunna för framtiden fortfara, att med Dess enskilda tillgång bestrida en så beskaffad utgift, sådana utvägar varda vidtagne, hvarigenom en hastig stegring i brödpriset ej allenast i Stockholm utan ock i Rikets större Städer må kunna genom Allmänna Magazins Inrättningens försorg afböjas, enär till detta Verks vigtiga bestämmelse det utan tvifvel hörer, att i både bättre och sämre år bibehålla Spanmålen vid ett någorlunda jemnt pris och att följaktligen så beskaffade bidrag, som ifrågavarande, icke böra för Magazins-Inrättningen kunna anses främmande.

Med djup vördnad hafva Riksens Ständer af högstberöda Nådiga Proposition erfarit ett förnyadt vedermåle af Eder Kongl. Majts ömma och Landsfaderliga omvårdnad för Dess trogna undersåtare. Lika lifligt Riksens Ständer erkänna denna utmärkta Nåd, lika noggrant hafva de ock ingått i pröfning och öfvervägande, huruvida Statens tillgångar kunna medgifva så beskaffade bidrag, som Eder Kongl. Majt i Nåder föreslagit, och om dessa bidrag möjligen stå att förena med de allmänna grunder, som ovilkorligen synas böra följas, då de Stadens fonder, som till Allmänna Magazins-Direktionens förvaltning blifvit öfverlemnade, måste användas för att afvärja en hotande nöd, föranledd, endera af inträffad missväxt eller andre händelser, derigenom stora och ovanliga behof kunna komma att uppstå.

Efter den kännedom, som Riksens Ständer om Allmänna Magazins-Inrättningens tillstånd haft tillfälle inhemta, och i öfverensstämmelse med de principer, som synas böra ligga till grund för detta Verks styrelse och förvaltning, anse väl Riksens Ständer å ena sidan, att Magazins-Inrättningens åliggande vara bör, att tillhandahålla Undsättnings Spanmål för de orter, som deraf äro i behof, men finna dock å den andra, att, så vida grunderna för Inrättningens åtgärder i detta afseende ej så till efterföljd bestämmas, att Inrättningen varder skadelös för dess utlagde förskotter, skola fonderna småningom medtagas och Inrättningens obestånd deraf omsider blifva en oundviklig följd. Dessutom hysa Riksens Ständer för sin del den öfvertygelse, att lika principer vid undsättnigars meddelande böra iakttagas, och att följaktligen invånarne i en

Provins eller Stad icke må vederfaras större förmån, än hvaraf en annan ock kan komma i åtnjutande, helst all rubbning i denna princip synes stridande både mot rättvisa och billighet. Annorlunda än i enlighet med dessa skäl och grunder synes, efter Riksens Ständers tanka, Stockholms och Rikets öfrige Städers framtida rättighet till Undsättnings-Spanmåls erhållande, då en verklig nöd sådant fordrar, ej böra medgifvas, och efter andra förhållanden lär ej heller Magazins-Inrättningen anses böra kunna med denna medverkande åtgärd sig befatta. Sedan nu Riksens Ständer meddelt sitt underdåniga yttrande i hvad som med sjelfve hufvudsaken och ett framtida förordnande derom eger gemenskap, hafva Riksens Ständer ansett sig ej böra underlåta, att serskildt taga i betraktande de skäl och omständigheter, som för närvarande synas påkalla, att råg till nedsatt pris än vidare någon tid må Hufvudstadens Bagare-Embete i förut berörde ändamål från Magazins-Inrättningens härvarande förråd tillhanda hållas.

För att i Stockholm kunna bibehålla det grofva brödet vid ett jemnt pris utan förhöjning, har ej allenast Eder Kongl. Maj:t fått vidkännas en ganska betydlig uppoffring, utan ock Allmänna Magazins-Inrättningen en ungefärligen lika stor förlust å det anslag af 1000 tunnor oriad råg i månaden, som till 8 R:d Banko tunnan från Inrättningens förråd utgått och blifvit jemte de 1000 tunnor, som genom Eder Kongl. Majts Egen Höga försorg månatligue anskaffats, till Bagare-Embetet utlemnade. Verkningarne af dessa anstalter hafva ock för Hufvudstadens mindre bemedlade Folkklasser varit ganska välgörande:

Att nu, då tillgången på råg i allmänhet är knapp och priserne högt uppjagade, låta denna undsättnings-åtgärd upphöra, skulle förorsaka ett kämbart lidande för den fattige, som en längre tid varit van att få det grofva brödet till nedsatt värde och sannolikt ej mäktade betala denna första nödvändighetsvara efter det pris, hvartill densamma utan allmänna bidrag på en gång skulle uppstiga. På sådana grunder, och då härtill kommer, att Magazins-Inrättningen, på flere orter inom Riket uppköpt råg af sistlidet års skörd till skäligen modererade priser och således derigenom ej kan komma att vidkännas en så väsendtelig förlust hädanefter som hittills å undsättningen till Stockholms Stad, hafva Riksens Ständer beslutit, att denna undsättning må fortfara och med Maj månads ingång ökas till 2000 Tunnor råg i månaden eller det parti, hvarmed Bagarne blifvit försträckt, efter hittills bestämdt pris å 8 R:d Banko Tunnan oriad, eller 9 R:d Banko Tunnan riad, råg; dock att dessa utesvereringar från Magazins-Inrättningens härvarande förråd alldeles upphöra med nästinstundande Augusti månads utgång, då säd af innevarande års blifvande skörd är att förvänta; Hvilket allt Riksens Ständer till svar å den Nådiga Propositionen i underdånighet få meddela.

Riksens Ständer framhärda &c.

N:r 141.

Uppl. och godk. hos Samtl. Riks-Ständer d. 23 Maj 1818.
Riksens Ständers underd. Skrifvelse om Talemäns - Tafflarnes indragande.

Riksens Ständer hafva, i anledning af der-

om väckt fråga, beslutit, att Talemäns - Tafflarne vid denna Riksdag nu skola indragas och endast godtgöras kostnaden till Stånds - klubbarne samt öfrige oundgängelige utgifter för den Representation, som af Herr Landtmarskalken och Talemännen måste iakttagas; Om verkställighet af hvilken sistnämnde utbetalning utaf Riksdagskostnads-Summan Riksens Ständer i underdånighet anhålla, att Eder Kongl. Maj:t i öfverensstämmelse härmed täckes utfärda Dess Nådiga Befallning.

Riksens Ständer framhärda &c.

N:r 142.

Uppl. och godk. hos Samtl. Riks-Stånden d. 23 Maj 1818.

Riksens Ständers underd. Skrifvelse angående utbetalning af framlidne Regerings-Rådet von Schewens Pension.

I anledning af Eder Kongl. Maj:ts Nådiga Remiss af den 19 November nästlidet år, på framlidne Regerings-Rådet von Schewens Sterbhusdelägares ansökning, om utbekommande af bemalte Regerings-Råds hos Stats-Verket innestående Pension af 66 R: d 32 sk. årligen, från och med sednare hälften af år 1809, hafva Riksens Ständer ansett skäliga anledningar förekomma, att, enligt den af Riksens Ständer vid sista Riksdag i dylike fall följde princip, bifalla, att vid nu för hand varande Stats-reglering uppföras att utgå 500 R: d på en gång, såsom hos Stats-Verket innestående Pension för Regerings-Rådet von

Scheven; om utbetalning hvaraf Eder Kongl. Maj:t lärer tackas meddela Stats-Kontoret Nådig befallning.

Riksens Ständer framhärda &c.

N:r 143.

Uppl. och godk. hos Samtl. Riks-St. d. 23 Maj 1818.

Riksens Ständers underdåniga Skrifvelse angående medel af Staten till Kassern åt Kongl. Andra Gardes-Regimentet.

Uti Nådig Remiss af den 13:de nästlidne Januari har Eder Kongl. Maj:t i Nåder till Riksens Ständers åtgärd öfverlemnadt Sekund.Chefen för Kongl. Andra Gardes-Regimentet, Öfversten m. m. *C J Lorichs* underdåniga Memorial, som jemväl genom serskild gjord Motion vid denne Riksdag blifvit understödt, af innehåll, att, sedan de 2:ne andra här i Hufvudstaden varande Gardes-Regimenterne af Staten eller på dess bekostnad blifvit försedde med Kasserner, men Andra Gardes-Regimentet ännu vidkännes olägenheterne deraf, att sakna en Regiments-Kassern, det måtte nödige Statsmedel vardas anslagne till inköp eller uppbyggande af en sådan åt detta Regimente, i hvilket afseende blifvit föreslagit, att, då de hittills för Kassernbyggnaden åt Lif-Gardet till Häst, på Riks Statens Åttonde Hufvud-Titel bestådde 15,000 R:d årligen, nu mera sedan denna byggnad blifvit fullbordad, icke dertill behöfvas, denna Summa kunde anslås, att fortfarande utgå i och för

ifrågavarande behof, så länge och intill dess Andra Gardes Regimentet med Kassern varder försedt.

I anledning häraf hafva Riksens Ständer inhämtat, huruledes de andra 2:ne Gardes-Regimenterna i Hufvudstaden hafva sig upplåtna och bestådde Regiments-Kasserner uti de vid Fredrikshof dels af ålder varande, dels i sednare tid uppförde Byggnader; Men att deremot Andra Gardes-Regimentet icke af någon annan förmån i detta hänseende kommit i åtnjutande, än den, som de 2:ne förstnämnde äfven innehafva, att uppbära Inqvarterings-penningar i Staden.

Då Andra Gardes Regimentet för öfrigt eger samma rättigheter och skyldigheter, som Lif-Gardet; synes ock billigheten fordra, att det förstnämnde af ifrågavarande förmån äfven får sig begagna, helst både svårighet skall möta; att kunna erhålla lämplige rum till Kompani-Kasserner och äfven olägenheter uppstå i och för Tjenstgöringen, samt i Militäriskt hänseende genom aflägsenhet emellan Kompanierna.

Det förslag som blifvit uppgifvit, hvarigenom, utan nytt anslag af medel, det sökta ändamålet må kunna befordras, har derföre fästet Riksens Ständers uppmärksamhet; men härvid har likväl förekommit, att ehuru Kassern-byggnaden vid Fredrikshof med detta år blifver fullbordad, så skall dock Stats-anslaget påräknas till godtgörande af en Summa stor 60,000 R:dr, som till denna byggnads fortskyndande, dels blifvit af Eder Kongl. Maj:t af egne medel förskjuten,

Bihang till Riksst., Prot., 1817—1818, 10:de Saml. Nr 59, 49.

dels som Lån af Nummer-Lotteriets Fond upptagen, efter Eder Kongl. Maj:ts Nådiga förordnande, och dels ännu är obetald af de efter räkning uppgångne utgifterna; i anseende hvar-till berörde Stats-anslag af 15,000 R:dr icke blifver disponibelt för ifrågavarande behof, med mindre sådan utväg tages, hvarigenom omförmäldte 60,000 R:dr varda godtgjorde.

Det utaf Lötteri-fonden upptagna Lån 20,000 R:dr synes dock, såsom varande Statens medel, kunna afskrifvas; och af innevarande års anslag blifver, efter hvad Riksens Ständer inhämtat, en behållning af 8000 R:dr, så att endast en Summa af 32,000 erfordras, som nu skulle anvisas; Och som tillgång dertill finnes af öfverskotten på detta års Stats-intrader, så få Riksens Ständer i underdånighet tillstyrka, att, genom afskrifning utaf berörde Lån 20,000 R:dr och de bristande medlens 32,000 R:dr utbetalning af nyssnämnde tillgång, samt användandet af återstoden på detta års Stats-anslag liqvideras förenämnde 60,000 R:dr, så att ofvan uppgifne Stats-anslag 15,000 må kunna med nästa års början och intill nästa Riksdag disponeras till anskaffande af Kassern åt Andra Gardes-Regimentet, på sätt Eder Kongl. Maj:t i Nåder lämpligast finner, hvarvid dock Riksens Ständer i underdånighet föreslå att något der till tjenligt hus måtte varda inköpt, på det den större kostnad, som nybyggnad medförer, må undvikas, äfvensom det vilkor härvid underdånigast föreslås, att då Gardes-Regimenterne af Stockholms Stad åtnjuta inqvarterings-penningar, desse Regimenter måtte sjelfve för framtiden

bestå underhålls-kostnaden för de på Statens bekostnad åt dem upplåne eller anskaffade Regiments-Kasserner, så att någon utgift härtill aldrig må komma, att Staten belasta; hvilket allt i underdånighet underställes Eder Kongl. Maj:ts Nådiga bepröfvande.

Riksens Ständer framhärda etc.

N:r 144.

Uppl. och godk. hos Ridd. och Ad. d. 23 Maj 1818.

-- Preste-Ståndet d. 25 -- --

-- Borgar-Ståndet d. 25 -- --

-- Bonde-Ståndet d. 29 -- --

*Riksens Ständers underdåniga Skrifvelse
angående Båtsmans-Indelningen i Blekinge.*

Uti Nädig Proposition af den 14 sistledne April angående Båtsmans-Indelningen i Blekinge, har Eder Kongl. Maj:t, som funnit att denna Landsorts Indelning, sådan den nu utgöres, skall vara ojemn och tryckande, enär erfarenheten visat, att af 1500 Båtsmän, Blekinge bort utgöra, ofta ett stort antal måst vara vacant genom en del Rusthållares oförmåga, att dem upprätta och utrusta, och att den rättighet Författningarne vid uteblifven Båtsmans uppsättning lemna, att utskrifva de rustande sjelfve, rycket skattdragande Jordbrukaren till ett yrke, som deraf föga vinner, hämtat anledning; att ej aflägsna den tidpunkt, då rättelse härutinnan kan åstadkommas, på det att det antal Båtsmän, Ble-

kinge derefter åläggas, verkligen må kunna utfordras, utgå och påräknas, samt författningarne emot försummelse derutinnan behörigen handhafvas. I öfverensstämmelse således med 80 § Regeringsformen har Eder Kongl. Maj:t i Nåderna framställt till Riksens Ständers bifall, att en ny Indelnings-jemkning uti Blekinge må under vissa i den Nådiga Propositionen föreslagna förbehåll och villkor verkställas.

Utaf hvad ej mindre de Riksens Ständer nu meddelade handlingar innehålla och upplysa, än vid 1815 års Riksdag i detta ämne blifvit anfördt och beslutadt, hafva Riksens Ständer funnit det vara utom allt tvifvelsmål, att Båtsmans-Indelningen i Blekinge, sådan den nu utgöres med 1500 man Indelnings-Båtsmän af 911 Mantal, icke allenast är högst ojemnt fördeld, utan ock skall för ganska många Hemmans-egare vara till den grad betungande, att, efter hvad erfarenheten vitsordat, ofta ett stort antal Båtsmans-nummer, antingen måst vara vacant genom de Rustandes oförmögenhet att dem uppsätta och utrusta, eller ock att den Rustande, när vacans ej kunnat tillåtas, sjelf måst utskrifvas, till skada och förfång för dess eget Hemmansbruk.

Vid Indelningsens upprättande 1685 föreslogs högst 20 Daler Silfvermynts ränta för hvarje Indelnings-Båtsmans presterande; men de Hemman, hvilkas ränta ej uppgick till det belopp, att den kunde anses svara emot en Båtsmans utgörande, skulle undfå fyllnaden antingen af andra högre räntade Hemman under namn af öfverskotts-ränta, eller ock af andra

till understöd för Rustningen indeldta Hemman, under namn af Reserve-ränta. Dessa räntor utgingo dock icke med förvandling, utan endast till sitt bestämda Daler-tal i kontante pennningar, deruti sedermera ingen annan ändring skett, än att de nu beräknas efter 3 Daler Silfvermynt Riksdalern. Deremot skulle Rusthållen utgöra sine præstanda till Båtsmannen uti persedlar, som redan 1697 beräknades till 24 Daler Silfvermynts värde.

Då Båtsmans-Indelningen ålades var mynt- och varu-värdet uti ett så jemnt förhållande mot hvartannat, att Rustningen då kunde anses mindre tryckande, enär en Båtsman den tiden kunde för den anslagne räntan i det närmaste underhållas, utan att Stamrotens åliggande eller Reserve och Fyllnads-hemmanens proportionerliga bidrag var mer betungande för den ene än den andre. Varu-värdet har likväl sedan den tiden undergått en stor förändring i jemnforelse emot penningens värde; i samma mån som det förra stigit har den sednare fallit. Då nu detta oakadt bidraget af Reserve och öfver-skotts-räntorne likväl fortfar att utgå i pennningar till sitt primitiva belopp, utan förvandling eller annan förändring och beräkning, än den här ofvan omförmäldte, men Stam-Roten eller Rusthållet dock måste utgöra Båtsmanskostnaden i persedlar, som efter 1816 års Markegång skall uppgått till 74 Riksd. 39 sk. 4 r. Banko, så visar sig en så betydlig olikhet i Rustningsbesväret hemmanen emellan nu, emot den tid då Indelningen skedde, att af-sigten dermed, som var, att hvart hemman uti

Provinsen skulle draga lika tunga, kan nu mera anses redan till en stor del hafva gått förlo-rad. Både rättvisa och billighet synas derfore påkalla en skälig rättelse och jemkning härutinnan, om Landet med hemmanens bestånd skall kunna utgöra det antal Båtsmän, som detsamma kan åläggas.

Då lika med hvad Eder Kongl. Maj:t uti Dess Nådiga Proposition täckts yttra, den tidpunkt ej bör aflägsnas, då rättelse häruti kan åstadkommas, så hafva Riksens Ständer ansett sig böra, jemte framställningen af de härvid förekommande skäl och omständigheter i underdånighet instämma uti den af Eder Kongl. Maj:t gjorda Nådiga Proposition om en ny Indelnings-jemkning uti Blekinge Län, likväl under de förbehåll och villkor, som uti den Nådiga Propositionen upptagas; och anhålla derjemte underdånigast, att sedan en sådan Indelnings-jemkning för sig gått, resultaterne deraf måtte vid nästa Riksdag Riksens Ständer meddelas, på det de då måtte kunna taga ärendet under närmare öfvervägande och likmatigt 80 §. uti Regeringsformen gemensamt med Eder Kongl. Maj:t fastställa de förändringar och rättelser, som kunna finnas härutinnan skäligen böra ega rum.

Riksens Ständer framhärda &c.

N:r 145.

Uppl. och godk. hos Samtl. Riks-Stånden d. 23 Maj 1818.

*Riksens Ständers underdåniga Skrifvelse
om skyldighet för Götha-Kanal-Bolag*

att besörja uuderhållandet af de vägstycken i Skaraborgs och Östergöthlands Län, hvilka tillhört sådane Hemman, som genom Kanal-anläggningen blifvit indragne m. m.

Åtskillige Riksdags-Fullmäktige inom Bonde-Ståndet från Skaraborgs- och Östergöthlands Län hafva hos Riksens Ständer anmält, att vid bestämmandet af ersättningarne för hvad enskilde personer uti jord förlorat genom Götha-Kanal-anläggning, en hufvudsaklig omständighet skall blifvit förgäten, nemligen hvilken som borde vidkännas skyldigheten att underhålla de vägstycken, som tillhört sådane Hemman, de der genom Kanal-anläggningen utgått, och hvilkas förut tillhörige vägar så mycket mindre borde komma att underhållas af ersättnings-tagarne, som desse icke fått ersatt mera än de förlorat; i anseende hvartill Riksdags-Fullmäktige föreslagit, att Götha-Kanal-Bolag både nu och framgent måtte besörja merberörde väglotters underhållande öfver Kanalens hela sträckning inom de begge Provinser der den framgår.

Härvid hafva Riksens Ständer inhämtat, att Eder Kongl. Maj:t, efter föregångne undersökningar och värderingar inom Gallbergs och Bobergs Härad i Östergöthland och Wadsbo Härad i Vestergöthland, uti Nådige Skrifvelser till Dess och Rikets Kammar-Collegium af den 12 Maj 1812 samt den 18 Februarii och 4 Martii 1813 förordnat, att hvad beträffade den väganläggning och delning, som genom Kanal-anläggningen inom sagde Härad blefve nödig,

Kanal-Bolaget borde bekosta densamma, hvarefter desse vägar, sedan de af Kronofogden med 2:ne nämndemän blifvit synte och godkände, borde öfverlemnas till Häradet att underhållas; hvarjemte Riksens Ständer funnit, att Eder Kongl. Maj:ts förstberörde Nådiga Skrifvelse af den 12 Maj 1812 föranleder dertill, att de Hemman, som genom Kanal-anläggningen utgå böra utur Jordeboken försvinna med ränta och alla öfrige skyldigheter; dock som ej allenast Allmänna Lagen i 25 Cap. 8 §. Byggnings-Balken bjuder, att alla Hemman å landet skola rödja vägar, ifrån hvilken skyldighet ej en gång Konungens gårdar och Ladugårdar äro fritagne, utan ock 52 §. uti Kongl. Resolutionen på Allmogens Besvär den 17 December 1734 ålägger förmedlade Hemman, att utan afseende på deras i öfrige onera vundne förmedling, vara ansvarige för deras förra vägstycken, anse Riksens Ständer på dessa skäl enahanda grundsatser böra få gälla äfven för de Hemman, hvilka ehuru de i och för Kanal-anläggningen upphört att ega något visst Hemmantal, och jemväl af samma orsaker kunnat i vägo-området blifva förminskade, likväl derföre icke helt och hållit försvunnit eller upphört att vara till.

Riksens Ständer hafva således trott sig böra till E. K. M. framställa den underdåniga önskan, att hvad de gamla vägarne beträffar, de samma må af hemmanen underhållas till så lång sträcka eller famntal, som före Kanal-anläggningen tillhört hvarje hemman, men att de vägstycken som derefter öfverblifva och för hvilka en motsvarande underhålls-skyldighet förut å-

legat de genom Kanal-anläggningen utur Jordeboken utgångne hemman, böra af Kanal-Bolaget underhållas utan att afseende torde få göras derpå, om de äro samme eller andre vägstycken är dem Kanal-Bolagshemmanen tillförne egt, endast att de i ersättning gifne hemmanen icke betungas med större väglotter, än som tillhört de till Kanal-Bolaget afstådde hemman.

Vidkommande åter sådana vägar som i och för Kanal-anläggningen måst öppnas och förut icke varit till, så äro Riksens Ständer af den tanka, att samma vägar böra ensamt af Kanal-Bolaget underhållas, i händelse de endast för Kanalens räkning och för dess behof nyttjas, men att, der sådana vägar kunna vara gagnelige äfven för Landsorten och bidragande till en lättare communication och transport, underhållandet af dem då bör fördelas emellan Kanal-Bolaget och vederbörande hemmans innehafvare, efter Konungens Befallningshafvandes pröfning. Och som den nu i underdånighet föreslagne vägreglering är en följd af Kanal-anläggningen så hafva ock Riksens Ständer ansett det vara billigt att Kanal-Bolaget vidkännes alla til en sådan reglering åtgående kostnader; Hvilket allt till E. K. M ts. Nådiga bepröfning i underdånighet öfverlemnas

Riksens Ständer framhärda &c.

N:r 146

Uppl. och godk. hos samtl. Riks-Stånden d. 23 Maj 1818.

*Riksens Ständers underd. Skrifvelse om
Lumpsamlares kringresande i Landet.
I anledning af väkt fråga rörande inskränk-*

ning i Lumpsamlares antagande och deras rättighet att resa omkring i Landet få Riksens Ständer, till förekommande af der med förknippade olägenheter, i underdånighet, anhålla, det tackes Eder Kongl. Maj:t i Nåder anbefalla samteliga Dess Befallningshafvande, att noga tillse, det Allmogen ej besväras med ett öfverflödigt antal af sådane personer, samt att ej lemna pass till några andra, som anmäla sig i egenskap af Lumpsamlare, än dem, hvilka äro försedde med bevis från Presterskapet i orten om god frejd.

Riksens Ständer framhärda &c.

(Hörer till Nr 19 här frammanföre.)

Protokolls-Utdrag d. 2 Mars 1818.

Från Wällofl. Borgare-Ståndet.

S. D. Efter det Borgare-Ståndet den 9 och 13 sistl. Februari lemnat bifall till Expeditions-Utskottets den 2 och 10 uti samma Månad afgifne 2:ne serskilta Memorialer angående medel att befordra större afsättning och gagn utaf Bihanget till Riks-Ståndens Protokoll, fann Borgare-Ståndet nu godt instämma uti det af Höglofl. Ridderskapet och Adeln den 17 Februari fattade Feslut, att anmoda Riksens Höglofl. Ständers samteliga Utskott att i stället för de fem Exemplaren, hvilka utaf alla till Riks-Stånden ingångna Handlingar hitills blifvit utskrifna, hädanefter, i afseende på de från Utskotten utgående Handlingar och Expeditioner iakttaga:

1. Att så snart i något Utskott ett Betänkande, Protokolls-Utdrag eller Förklaring är upp-

satt och justerad, bör detsamma med tillhörande Bilagor, genast utskrifvas ark för ark och i mån af skrifningens fortgång, några ark efter hand afsändas utan omväg till det Boktryckeri hvarest tryckningen af Utskottets Handlingar besörjes,

2. Att under samma tid ofördröjelsen utskrifves ett annat Exemplar, hvilket, forsett med underskrifter och Utskottets Secreterares intygande när Boktryckaren af det förra Exemplaret fått del, afgår såsom Original till Expeditions-Utskottet för att begagnas vid det tryckta rättelsearkets genomläsning och förvaras ibland Utskottets Handlingar under Riksdagen samt bifogas dem vid deras aflemnande till Riddarhus Archivet för säkerhet i framtiden; hvarefter, af hvarje färdigt tryckt ark, som innehåller något Utskotts Betänkande, Protokolls-Utdrag eller förklaring, genast genom Expeditions-Utskottets försorg bör till hvardera af de Resp. Riks-Stånden sändas Ett Exemplar, åtföljdt af en utaf sistnämnde Utskotts Secreterare bestyrkt förteckning på de i samma ark färdigtryckta fullständiga Handlingar, som sålunda till Riks-Stånden aflemnas enligt med de hos Expeditions-Utskottet förvarade Originaler.

N:r 147.

Uppl. och godk. hos samtl. Riks-St. d. 23 Maj 1818.

*Riksens Ständers underdåniga Skrifvelse
om inskränkning i exclusiva Privilegi-
ers meddelande.*

Sedan Riksens Ständer vid 1809 och 1815

årens Riksdagar hos Eder Kongl. Maj:t i underdånighet anhållit, att de Privilegia exclusiva, som uppfinnare af någon inrättning eller förfärdigare af något arbete för mer än 20 år tillbaka undfått och sedan till godo njutit, böra förlora deras exclusiva egenskap och andre personer tillåtas, att med production af samma slags arbeten sig sysselsätta; att icke något Privilegium exclusivum hädanefter måtte beviljas för längre än tio år, eller om uppfinningen fordrat serdeles möda och kostnad, högst femton år utan prolongation, hvilken i sådant fall aldrig bör meddelas, samt att, om en person gjort någon ny uppfinning, men en annan bevisligen upptäckt någon gagnande förbättring i samma ämne, den förres Privilegium exclusivum icke bör ligga den sednare i vägen att erhålla en dylik förman, om han behörigen kan styrka, att förbättringen varit en följd af hans egen och icke någon annans skicklighet; så få Riksens Ständer, i anledning af derom ånyo väckt fråga, framställa den underdåniga önskan, att Eder Kongl. Maj:t i Nåder tacktes, genom utfärdande af en allmän Författning i detta ämne, till Allmänhetens upplysning och föreskrift, bestämma grunderna och villkoren för åtnjutandet af en sådan uteslutande rätt, som kan förena det allmännas interesse med de enskilde personers billiga anspråk, hvilka dels först uppfunnit eller förbättrat, dels först i Riket infördt, någon inrättning af mer eller mindre värde.

Riksens Ständer framhärda &c.

N:r 148.

Uppl. och godk. hos Samtl. Riks-Stånden d. 23 Maj 1818.

Riksens Ständers underd. Skrifvelse om Judarne.

Sedan Eder Kongl. Maj:t i anledning af Riksens Ständers underdåniga hemställan vid sistlidne Riksdag behagat utfärda en Kungörelse, att inga Judar hädanefter må få inflytta utan serskildt af Eder Kongl. Maj:t i Nåder erhållit tillstånd; så få Riksens Ständer, efter derom väckt fråga, nu i underdånighet anhålla, det förberörde Nådiga tillstånd måtte så sparsamt som möjligt är blifva beviljadt.

Riksens Ständer framhärda &c.

N:r 149.

Uppl. och godk. hos Ridd. och Adeln d. 25 Maj 1818.

— Prest-Ståndet d. 25 — —

— Borgare-Ståndet d. 25 — —

— Bonde-Ståndet d. 27 — —

Riksens Ständers underd. Skrifvelse, om förändring uti Skjuttswäsendets och de i detta ämne utkomne nu gällande Författningar.

Vid denna Riksdag hafva flera motioner blifvit väckte angående den för Sveriges Jordbruk och Näringar viktiga fråga: om nu varande Skjuttswäsendets bestånd eller möjliga förändring.

Riksens Ständer hafva funnit, att det sätt hvarpå Skjuttswäsendets skyldigheten, serdeles håll-

skjuttssén nu är inrättad, är den tyngsta börda för Svenska Jordbruket, och anse öfverflödigt att upptaga tiden med anförande af bevis för denne satts, om hvars fullkomliga enlighet med förhållandet och dagliga erfarenheten den Allmänna öfvertygelsen redan stadgat sig; men Riksens Ständer hämta häraf grundad anledning för den underdåniga önskan, att några Författningar och deraf följande utvägar må vidtagas, hvilka, om de ej genast och för närvarande kunna afhjelpa olägenheterna, åtminstone uti en framtid öppnade för Jordbrukaren några mildrande utsigter.

Upphäfvet af en Inrättning, som ifrån urminnes tider tillhört Nationen och liksom införlifvat sig ej mindre med sättet att sköta handel och Näringar, än med sjelfva Folkets vana och lynne, synes böra med stor varsamhet företagas om ej brytningen skall blifva för stark, resultaten falska och det goda ändamålet just derigenom förfelas.

Af de 2:ne utvägar som i detta fall framställa sig, nemligen enskilda entreprenader af Skjuttssénrättningen, som den nu är, och Allmänna Forvagnar, tro Riksens Ständer hufvudsakligen böra fästa sig vid det sednare, då den förora, tillstyrkt af 1809 års Ständer och på flera ställen utbjuden samt äfven försökt, icke synes hafva uppfyllt hvad man väntat, ehuru den i en framtid och sedan saken kommit i vederbörlig fart, troligen här som i andra Länder blifver det säkraste botemedel.

Riksens Ständer få således i underdånighet framställa den önskan, att försök måtte anställas på en eller flere af de största Stråkvägarne med

en forvagns inrättning; som någorlunda svarar mot behofvet, och förena härmed underdånig hemställan om föregående undersökning efter Nådigt godkännande, antingen genom Eder Kongl. Maj:ts Befallningshafvande uti dithörande Län eller genom någon annan publik auctoritet, till hvilken ärendets befordran i det hela uppdrages. Sakens framgång, så vigtig den äfven i och för sig sjelf må vara, beror likväl hufvudsakligen på en sådan förberedelse, hvarförutan denna annars härstädes alldeles okända anställt skall misslyckas genom föreningen af de nu gällande fördomar och de svårigheter som ofelbart skola yppas vid en oförberedd verkställighet. Det reglementariska af en sådan inrättning, de noggranna calculer som böra anställas och de öfverenskommelser som böra uppgöras till häfvande af alla förekommande hinder, allt detta beror så hufvudsakligen på Local-förhållanden, att Riksens Ständer icke kunna med något hopp om framgång ingå uti profning än mindre afgörande af hithörande detaljer.

Ehuru fördelen af den nu i underdånighet föreslagna inrättningen icke kan sättas i tvifvelsmål och således Statens dertill skeende allmänna bidrag, hvarförutan den knappast låter sig tänkas, synes vara på sitt rätta ställe, till undanrödjande af de tyngder, hvarmed Jordbruket besväräs, så anse likväl Riksens Ständer, att detta bidrag icke kan bestämmas eller någon tillgång för en inrättning af denna art anslås, förr än planen hunnit utarbetas och ett bestämdt förslag för Riksens Ständer framläggas. Men då företaget alltid blifver för vågsamt för en-

skilde och för kostsamt och betungande för Staten, att med blotta penninge-understöd besörja, så finna Riksens Ständer intet hinder möta, att till lättnad för båda och såsom hjälpmedel till sakens nödiga fart, den nuvarande Hållskjutsen der den finnes, och i vidrigt fall Reserve-skjutsen, må få användas till forvagnarnes fortskaffande, efter skedd undersökning om deras användbarhet på hvarje serskild local. Likväl då Riksens Ständer tillstyrka denna utväg, anse de sig böra beledsaga den med tvenne underdåniga förbehåll, det ena, att, till undvikande af collision och intilldess det blifver utrönt huruvida Forvagns-inrättningen kan uppfylla nuvarande Skjuts-ordningens ställe, Håll- och Reserve-skjutsen icke annorlunda dertill upptages, än att deraf öfverblifver tillräckliga medel till Resandes fortskaffande efter förra Författningen; det andra att allmänna Post-inrättningen dermed för det närvarande icke må sammanblandas, ej heller de densammas fortskaffande rörande Stadganden i någon mån rubbas, ehuru det må ankomma på undersökning, huruvida båda Inrättningarne kunna förenas och derigenom blifva ett stöd för hvarandra inbördes. Misstag i nu anförda omständigheter skulle ej allenast kunna förorsaka den vådligaste stagnation uti hela Landets rörelse, utan äfven alstra en fortfarande fördom emot Inrättningen, som tillintetgjorde alla de goda följder, hvilka dermed blifvit åsyftade.

Sedan Riksens Ständer nu i allmänhet och efter all den omfattning, ämnet för det närvarande

rande tillåter, yttrat sina tankar öfver möjligheten att förvandla nuvarande Skjutsförfattning till den med Jordbrukets fördel enligare forvagns-inrättningen, så återstår att i underdånighet framställa förslag till några ändringar och förbättringar i denna författning, med bibehållande af det skick den nu eger.

I likhet med hvad äfven vid föregående Riksdagar skett, få Riksens Ständer nu i underdånighet förnya den önskan, att Gästgifvare-gårdar och Skjutsnings-anstalter måtte afskaffas på de små vägar, der sådane nu onödigt finnes till icke ringa försvårande för Jordbruket; äfvensom att afståndet ökas till omkring 2:ne mil emellan hvarje qvarblifvande Gästgifveri; Och lär det ankomma på Eder Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, att efter lokal förhållanden och skedde undersökningar i den ordning Författningarne utstaka, med Länets innevånare samråda och beslut fatta, efter den förvandling Länets rörelse fordrar,

Ehuru Riksens Ständer icke funnit skäl att tillstyrka bifall å det yrkande, att en skjutsskyldig aldrig må kunna åläggas annorstädes än vid Gästgifvaregården emottaga den Resande, anse likväl Riksens Ständer, att några af de ifrån härom gällande författning oskiljaktiga olägenheter kunna förekommas genom det stadgande, hvilket nu i underdånighet hemställes till Eder Kongl. Maj:ts höga bifall, nemligen, att Gästgifvare icke är skyldig lemna hästar till något ifrån sjelfva ombytet afskildt ställe, utan på skriftlig requisition af Husvärden eller den dess

ställe företräder, hvilken ifrån det ögonblick, då skjutsen på dess gård anländer, ikläder sig Gästgifwarens pligter och ansvar, så väl uti hvad som angår den resandes pass, fortkomsträttighet och öfriga uppförande, som de skjutsandes rättigheter och skyldigheter, i enlighet med hvad Lag och Författningar härom bjuda.

Till undvikande af de flere olägenheter, som uppkomma deraf, att ofta ingen inställer sig till hästars återtagande utan en Resande nödgas fara ensam, anse Riksens Ständer den Förklaring öfver 6 Punkten i Kongl. Brefvet den 28 Juni 1809 vara nödig, att den skjutsande bör åläggas ovillkorligen medfölja när och så ofta han dertill af den resande påkallas.

Hvilket allt i underdånighet öfverlemnas till Eder Kongl. Maj:ts Nådiga godtfinnande.

Riksens Ständer framhärda &c.

N:r 150.

*Expeditions-Utskottets Memorial till Rik:
sens Höglofl. Ständer, angående kallel-
se till nästa Riksdag.*

Till rättelse vid författande af sista §. i Riksdags-Beslutet, hvilken, enligt Grundlagens föreskrift, bör innehålla kallelse till nästa Riksdag, får Expeditions-Utskottet vördsaml. anhålla, att Riksens Högl. Ständer må tackas bestämma dagen, som i denna Riksdagskallelse bör införas, samt af det derom blifvande Beslut lemna Utskottet del.

Stockholm den 20 Maj 1818.

Protokolls-Utdrag d. 29 Maj 1818.

Från Höglofl. Ridderskapet och Adeln.

S. D. Vid förnyad föredragning af Expeditionens-Utskottets den 20 dennes aflätne samt den 25 i samma månad på bordet lagde Memorial, rörande bestämmande af dagen för början af nästkommande Riksdag, fann Ridderskapet och Adeln för godt utsätta den 15 Januarii 1823, å hvilken dag nästa Lagtima Riksdag borde taga sin början.

Från Högvördiga Preste - Ståndet.

S. D. I anledning af Expeditions-Utskottets uti Memorial af den 20 dennes gjorda hemställan, angående bestämmande af dagen till nästa Riksdags början, fann Prest-Ståndet för sin del skäligt dertill utsätta den 15 Januarii år 1823.

Från Hedervärda Bonde-Ståndet.

S. D. Vid föredragning af Expeditions-Utskottets, sedan den 23 i denna månad på bordet hvilande Memorial, angående bestämmande af dagen för Riksens Ständers nästa sammanskomst; beslöt Bonde-Ståndet för sin del, att utsätta den samma till den Femtonde (15) Januarii 1823, hvarom alltså vederbörande skulle erhålla underrättelse.

Protokolls-Utdrag d. 6 Juni 1818.

Från Vällofl. Borgare-Ståndet.

S. D. Vid förnyad föredragning af Expeditionens-Utskottets Memorial N:r 150, angående bestämmande af dagen för nästa Riksdag, utsattes den samma till den 15:de Januari 1823, hvarom underrättelse skulle meddelas.

N:r 151.

*Expeditions-Utskottets Memorial till Rik-
sens Höglofl. Ständer angående tryck-
ningen af några Tabeller, som höra
till Bihanget till Riks-Ståndens Proto-
koll.*

Ibland Bilagor till sådana handlingar, som äro tryckta i Bihanget till Riks-Ståndens Protokoll, finnas äfven följande Tabeller:

1. 2. Utdrag af Riksgälds-Contorets Räken-
skaper för åren 1815 och 1816, återopade un-
der Litt. A & B i Riksens Ständers Revisorers
Berättelse om Riksgälds-Verket N:r 4; 2:dra
Samlingen af Bihanget, sid. 63, samt 3, 4, 5, 6.
Tabeller öfver Stats-Verkets Inkomster och Ut-
gifter åren 1812, 1813, 1814, och 1815, åter-
opade i Revisorernes Berättelse om Stats-Ver-
ket N:r 6, samma samling, sid. 111.

Dessa alla Tabeller, hvilka vid Riksdagens
början blifvit serskilldt befordrade till trycket
och uti Riks-Stånden utdelade, borde väl nu
åter tryckas till Bihanget, men äro af den vid-
lytighet, och uppfyllde af en sådan mängd zif-
ferstil, att, efter hvad Utskott inhemtat kostna-
den för deras förnyade tryckning till en uppla-
ga af 1000 exemplar skulle säkerligen öfverstiga
1000 R:d Banko.

Vid slikt förhållande och då Tabellerne
hunnit redan spridas genom den förra Upplagan
samt största delen af de hittills åtgångna Exem-
plar utaf Bihanget troligen stannat hos Riksens
Höglofl. Ständers egne Ledamöter, som förut fått

del af Tabellerne, och dessas Tryckning således synes icke medföra något gagn, har Expeditions-Utskottet ansett sig icke böra derom ännu gå i författning, utan velat härmedelst vördsamligen hemställa och till Riksens Höglofl. Ständers förordnande öfverlemna, huruvida densamma skall ske eller om, till besparing af denna dryga och i Utskottets tanka öfverflödiga utgift, ifrågavarande Tabeller må från tryckningen uteslutas.

Stockholm den 20 Maj 1818.

Protokolls-Utdrag d. 23 Maj 1818.

Från Hedervärda Bonde-Ståndet.

S. D. Uti Memorial af den 20 dennes, som upplästes, hemställer Expeditions-Utskottet, uppå anförda skäl, att till besparing af en dryg och onödig kostnad, från tryckningen af Bihangget till Riks-Ståndens Protokoll vid innevarande Riksdag, må uteslutas de vid Riksdagens början serskildt till trycket befordrade och bland Ståndens Ledamöter utdelte Tabeller, angående dels Riksgälds-Contoirets räkenskaper och dels Stats-Verkets inkomster och utgifter åren 1812, 1813, 1814 och 1815; och fann Bonde-Ståndet skäligt att till denna hemställan lemna bifall.

Protokolls-Utdrag d. 25 Maj 1818.

Från Högvärdige Prest-Ståndet.

S. D. Till Expeditions-Utskottets uti Memorial N:r 151, gjorda hemställan att de Sex Tabeller rörande Riksgälds-Contoiret och Stats-Verkets räkenskaper, hvilka vid Riksdagens början blifvit tryckte såsom Bilagor till Revisorernes Berättelser, och uti Riks-Stånden utdelte,

icke nu behöfva å nyo uti Bihanget Tryckas, lemnade Prest-Ståndet sitt bifall.

Protokolls-Utdrag d. 29 Maj 1818.

Från Höglofl. Ridd. och Adeln

S. D. Föredrogs å nyo och bifolls Expeditions-Utskottets den 20 dennes afgifne samt den 25 i samma månad på bordet lagde Memorial, angående uteslutande af visse Tabeller vid Bihangets tryckning.

Protokolls-Utdrag d. 2 Juni 1818.

Från Vällofl. Borgare-Ståndet.

S. D. Vid förenyad föredragning af Expeditions-Utskottets Memorial Nr 151, med förfrågan huruvida Tabbellerne öfver Riksgällds-Contoriets Räkenskaper och Stats-Verkets inkomster böra vidare tryckas eller ej; ansåg Borgare-Ståndet för dess del öfverflödigt, att ifrågasvarande Tabeller tryckas uti Bihanget till Riks-Ståndens Protokoll.

N:r 152.

Uppl. och godk. hos Samtl. Riks-Stånden d. 27 Maj 1818.

Riksens Ständers underdåniga Skrifvelse om jemkning af Roterungen i Jemtland.

Sedan hos Riksens Ständer fråga blifvit väckt om förändring af Roterungen i Jemtland, hafva Riksens Ständer utaf de upplysningar, de i ämnet kunna vinna inhämtat, att Roterungen i denna ort är i allmänhet mera betungande än i öfrige orter inom Riket, i synnerhet då med Landskapets folkmängd jemföres det

Manskap, som, efter Knekte-Kontraktet och Indelningen, bör derifrån utgöras. Riksens Ständer anse således en jemkning härutinnan både billig och nödig för en emot andra så af naturen vanlottad Landsort; Och enligt Riksens Ständer serskildt meddeld upplysning, lär Eder Kongl. Maj:t redan före detta hafva i Nåder förordnat, att, i anseende till den stränga Roteriing Jemtland undergått samt den af alla tidens erfarenhet bestyrkta svårighet, om icke omöjlighet, af vederbörlig rekrytering då Rikets tjenst så fordrat, en ny allmän Roteriing på lika grunder, som för den öfriga Svenska Roteriingen, bör i Jemtland företagas; men hvilket likväl sedermera icke kommit till verkställighet.

Uti en sådan ställning få Riksens Ständer hos Eder Kongl. Maj:t i underdånighet anhålla, att Eder Kongl. Maj:t, ej mindre till utrönande huruvida de i Jemtland befintlige oroterade Hemman och Nybyggen kunna till understöd och bidrag för de förut drygt roterade användas, än ock till föresläende af den jemkning och reglering utaf Jemtlands Roterings-skyldighet i det hela, hvartill Läget och andra omständigheter kunna föranleda, må i Nåder tackas låta anställa vederbörlig undersökning samt, efter densammas fullbordande, vid nästa Riksdag meddela Riksens Ständer en fullständig plan för denna Roterings framgena utgörande, på det ärendet, fullkomligen utredt, då må kunna af Riksens Ständer till pröfning företagas.

Riksens Ständer framhärda &c.

Nr 153.

Uppläst hos Samtliga Riks - Stånden d. 27 Maj 1818.

*Riksens Ständers underdåniga Skrifvelse
angående en närmare reglering af
Gottlands National-beväring och dess
aflöning.*

Vid sednaste Riksdag år 1815 hafve Riksens Ständer till Eder Kongl. Maj:t i underdånighet öfverlemnadt den väckta frågan om en närmare reglering af Gottlands National-Beväring, att i sammanhang med den nya Organisationen af Försvars-Verket i allmänhet komma under öfvervägande och pröfning.

Då en sådan reglering ännu icke blifvit verkställd, få Riksens Ständer i underdånighet förnya, sin anhållan, att Eder Kongl. Maj:t i Nåder må tackas densamma vidtagna på sätt lämpligt finnes; hvarjemte Riksens Ständer dervid lika underdånigt utbedja sig Eder Kongl. Maj:ts Nådiga förordnande, att Bevärings Manskpet må oförtryckt åtnjuta det, enligt konventionen om dess uppsättning, detta Manskpet tillagda underhåll, samt Befälet genom antingen minskning i dess antal eller såsom Eder Kongl. Maj:t eljest i Nåder pröfvar, i mån af tillgångarne försättas uti de Lönings-vilkor, som erfordras och den för Gottländska National-Beväringen i ett för allt bestämda årliga Stats-Summa 25,000 R:dr Banko medgifva.

Riksens Ständer framhärda etc.

N:r 154.

Uppläst hos Samtliga Riks-Stånden den 27 Maj 1818.
*Riksens Ständers underdåniga Skrifvelse
angående Fält-Kammereraren B. Mo-
lins innestående Remiss-lage.*

Till svar å Eder Kongl. Maj:ts Nådiga Remiss den 14 sistlidne April, hvarigenom till Riksens Ständers Stats-Utskott blifvit öfverlemnad Regiments-Skrifvaren vid Lif-Regimentet Fält-Kammereraren B. Molins underdåniga ansöknings om utbekommande af innestående Remiss-lage för åren 1815, 1816 och 1817, tillsammans 45 R:dr 17 sk. 7 rst., som han forsummat requirera inom den tid, Kongl. Kungörelsen den 9 December 1812 föreskrifver, få Riksens Ständer i underdånighet anmäla, att de, med afseende på det missförstånd, hvarifrån försummelsen sig härledt, funnit skälighet bevilja hvad Molin sökt och ämnat vid Stats-regleringen utse medel till utbetalning af hans ifrågavarande fordran.

Riksens Ständer framhärda &c.

N:r 155.

Uppläst och godkänd hos Samtl. Riks-St. d. 29 Maj 1818.
*Riksens Ständers underdåniga Skrifvelse
om reglering af Post-Verkets Af-
lösings-Stat.*

Genom Remiss den 23 sistlidne April har Eder Kongl. Maj:ti Nåder behagat låta tillstal-

la Riksens Ständers Stats-Utskott åtskilliga handlingar angående Öfver-Post-Direktionens förslag till reglering af Post-Verkets Aflönings-Stat med vissa Lönbelopp's uppförande på Stat, förbättring i åtskillige Löner, nya Löners och förmaners utdelande, men deremot någon indragning af förut bestådda arvoden, hvilka förändringar och tillökningar skulle erfordra en summa af 2764 Riksdaler.

Då Stats-Utskottet, före Remissens ankomst, fulländat Stats-Regleringen och uppgifvit den Summa, som i följd deraf funnits behöflig för Stats-Verkets utgifter att af allmänna Bevillingen utgå, hafva Riksens Ständer icke kunnat å Stat uppföra det belopp, som förändringarne i Post-Statens nuvarande Aflöning skulle medtaga; Men emedan denna reglering redan i vissa delar blifvit af Eder Kongl. Maj:ts pröfvad och synes nödig för Post-Verks-Inrättningens behöriga underhållande, få Riksens Ständer i underhållande, öfverlemna till Eder Kongl. Maj:ts Nådiga åtgärd att af besparingar under Andra Hufvud-Titteln eller Allmänna Indragnings-Staten låta bestrida den härtill åtgående ökade utgift intill nästa Riksdag, då beloppet kan var-
da i sin ordning å Stat uppfördt.

Riksens Ständer framhärda &c.

N:r 156.

Uppläst och godkänd hos samtl. Riks-St. d. 29 Maj 1818.
Riksens Ständers underdåniga Skrifvelse

*angående förändradt straff för dem,
som utfärda tryckte eller graverade In-
visningar.*

Hos Riksens Ständer har kommit i öfver-
vägande den märkliga åtskillnaden emellan det
företag, att slå eller gjuta falskt mynt, och det,
att enskild person på annan enskild utgifver tryck-
te eller graverade Assignationer eller Invisnin-
gar till större eller mindre belopp. Det förra
är en i sig sjelf lastbar gerning, hvilken både
vid utöfningen och äfven vid det falska myn-
tets utspridande hålles hemlig samt åsyftar, för
missgerningsmannens vinning, andras förledan-
de på bedrägligt sätt att såsom verkligt mynt e-
mottaga sådant, som icke inom sig innesluter det
värde, pregeln utvisar. Vid det sednare före-
taget åter framstår Invisningens utgifvare öppet
och, utan att kunna framställa denna Invisning
i egenskap af verkligt mynt, eger icke annat me-
del att förmå andra till dess emottagande såsom
redbar betalning, än det förtroende han förut
förskffat sig till sin vederhåfthet och det an-
svar af inlösen han är underkastad.

Oaktadt denna olikhet uti berörde serskil-
da företag, af hvilka, då rättigheten att slå och
gjuta mynt i alla Samhällen är Högsta Makten
ensam upplåten och förbehållen, det förra har
till föremål att, under skydd af Allmänhetens
visshet om det af Högsta Makten utgifna myn-
tets halt efter fastställd myntsört, lönligen verk-
ställa ett bedrägeri, hvars upptäckt genom flera
omständigheter försvåras, men det sednare blott
störer nödig Samhälls-Ordning och den säker-

het uti Allmänna Penninge-rörelsen, som sorgfälligt bör bevaras, är likväl genom Kongl. Kungörelsen den 2 Augusti 1792 och Förklaringen deröfver den 27 Mars 1817 enahanda straff och ansvar för utgifvandet af tryckta och graverade Assignationer stadgadt, som Allmänna Lagen i 7 Kap. 1 §. Missgernings-Balken för falsk myntning utstakar; eller således förlust af äran, högsta kroppsplikt och tre års fästningsarbete jemte skyldighet att ersätta skadan.

Det synes Riksens Ständer klart, att ett sådant straff, nödvändigt till hinder emot de vådliga följderna af falsk myntning, icke är lämpligt till förbrytelser emot de uti nyssnämnda ekonomiska Författningar gifna föreskrifter. Till bibehållande af enhet i Lagstiftningen och ett jemförligt förhållande emellan brott och straff, hafva Riksens Ständer alltså funnit nödvändigt, att samma Författningar ändras i den del, som utgör straffbestämmelsen; och med iakttagande af omförmäldte grund samt afseende dels på den större laglighet utgifvarne af tryckte eller graverade Assignationer kunna ega att genom deras skenbara utseende af mynt befordra deras emottagande, dels ock på vådan af sådane Assignationers lättare efterapning och förändring ände handskrifne, få Riksens Ständer i underdånighet föreslå den författning: att den, som hädaneftre beträdes med utgifvande af tryckte eller graverade Assignationer eller Invisningar, ställde på enskilde personer, skall, jemte skyldighet att gälda deras innehåll, första gången böta deras dubbla belopp, och andra gången med ytterligare fördubbling af böterne, tillika anses

hafva förverkat medborgerligt förtroende, samt således hvarken få deltaga uti eller komma under omröstning vid val till Allmänna förrättningar, som af ett sådant förtroende bero, och dessutom denna sednare gång hans brott och straff i Allmänna Tidningarne kungöras; börande, till uppmuntran af förbrytelseernas upptäckande och åtalande, de stadgade böter blifva angifvarens ensak.

Riksens Ständer, som trott någon ytterligare gradation i bestraffningen vid förbrytelsens oftare utöfvande icke af nöden, då, i deras tanka, en person hvilken förlorat medborgerligt förtroende, icke kan komma i tillfälle att utsprida ifrågavarande slags sedlar, som just derpå sig grunda och deraf bero, ofverlemna i underdånighet föregående förslag till Eder Kongl. Maj:ts Nådiga pröfning och anhålla, att, i händelse äfven Eder Kongl. Maj:t täckes detsamma antaga, en sådan författning må varda till allmän efterrättelse ntfärdad.

- Riksens Ständer framhärda &c.

N:r 157.

Uppl. och godk. hos Samtl. Riks-St. d. 29 Maj 1818.

Riksens Ständers underd. Skrifvelse angående Lego-Stadgans årliga kungörande och kringspridande.

På det Kongl. Lego-Stadgan för Hushönder och Tjenstehjon af den 15 Maj 1805 samt de deruti återopade Lagrum och författningar

må säkrare spridas och komma till allmänhetens kännedom; få Riksens Ständer till Eder Kongl. Maj:t framföra underdånigt förslag: att, med ändring uti 9 Artikeln, 3 §. som upphäfver hvad förut om Lego-Stadgans årliga uppläsande varit förordnad, densamma må hädanefter hvarje år i Mars och September månader från Predikstolarne offentligen kungöras: samt att, då den i följd af nämnde §. föranstaltade Uplaga af Stadgan kan förmodas nu mera vara utgången, en ny Upplaga, tryckt uti mindre format, med bifogade korrtta Utdrag ur de Lagrum och Författningar, till hvilka Lego Stadgan hänvisar, må besörjas och för det möjligen lindrigaste, samt å Exemplaren utsatta pris hållas Allmänheten till handa: och torde för öfrigt Prästerskapet kunna anmodas vid läglige tillfällen påminna och hafva tillsyn, att Husbönder och Tjenstehjon inom Församlingarne äro försedde med sådana Exemplar.

Riksens Ständer framhärda &c.

N:r 158.

Uppl. och godk. hos Samtl. Riks-St. den 29 Maj 1818.

*Riksens Ständers underdåniga Skrifvelse
om Laga Domstol för mål angående
Afhandlingar emellan Allmänna Embets-Verk och enskilde personer.*

Med en i all Lag antagen grund, att den, som eger del i någon sak, eller af dess utgång har nytta eller skada, icke är behörig Domare

öfver sin och andras rätt, anse Riksens Ständer icke vara förenligt, att de Statens Embets-Verk, som enligt erhållne uppdrag, å Kongl. Maj:ts och Kronans vägnar afsluta Kontrakter med enskilde personer om Arrenden om Kronan Lägenheter eller om Leveranser af varor eller persedlar med mera, ega uti fastställda Instruktioner sig tillagd rättigheten att döma i vissa förekommande frågor. Om å ena sidan dessa Verk icke kunna betraktas för egen räkning verkställa uppdragen, eller egentligen af sina åtgärder hafva någon fördel, tro Riksens Ständer deremot å den andra böra skärskådas att de äro ansvarige för hvad de dervid å Kongl. Maj:ts och Kronans vägnar tillgöra, att, vid Kontrakternes författande, möjligen deruti kunna inflyta så beskaffade ordalag, hvilka, ehuru af Embets-Verket ansedde medföra den med de samma åsyftade lagliga följd, likväl tilläfventyrs af enskilde Kontrahenten icke på enahanda sätt fattas och förstås, samt att vid andre Domares pröfning om ordalagens rätta förstånd följaktligen skiljaktiga omdömen kunna ega rum.

På nu anförda skäl få Riksens Ständer i underdånighet föreslå en sådan Författning: att hädanefter vid uppkommande tvist om uppfyllande eller tolkning af Kontrakt eller Afhandling, ingången å ena sidan på Kongl. Maj:ts och Kronans vägnar af Allmänt Embets-Verk, och å den andra af enskild person, saken bör efter stämning vid vederbörlig Domstol göras

anhängig och derifrån på det i allmänna Lagen stadgade sätt fullföljas.

Riksens Ständer framhärda etc.

N:r 159.

Uppl. och godk. hos Samtl. Riks-St. den 29 Maj 1818.

*Riksens Ständers underdåniga Skrifvelse
om Commministrarnes befrielse från
Skjuttnings-skyldighet för sina Bo-
ställen.*

Ehuru Preste-Ståndet genom sitt Protokoll den 28 Junii 1809 vid de då gjorda Concessioner uttryckligen förbehållit Commministrarne att icke derigenom med någon för dem ny tunga besväras, har likväl uti Kongl. Kungörelsen den 6 April 1810, angående jemkningar och förändringar i Riks-Ståndens Privilegier, samt uti Riksdags beslutet den 2 påföljde Maj detta förbehåll icke blifvit iakttaget, utan deremot förklaradt, att Prestbord och Stommar, samt den Ecklesiastika jord, som af innehafvaren fritt disponeras, hvar till äfven Commministrarnes Boställen höra, må under krig deltaga i Kronoskjuts till hälften emot Skattejord. Och emedan en sådan Commministrarne ålagd skjuttnings-skyldighet troligen tillkommit af något misstag vid Riksens Ständers under 1809 års Riksdag i ämnet aflåtne underdåniga Skrifvelse och det sedermera utfärdade Riksdags-Beslut, få Riksens Ständer hos Eder Kongl. Maj:t i underdånighet anmäla detta

sakens sammanhang med lika underdånig anhållan, att nämnde skjutsnings-skyldighet må i laga ordning upphävas och Commministrarne således åter sättas i åtnjutande af den derifrån i Privilegier och billighet grundade befrielse.

Riksens Ständer framhärda &c.

N:r 160.

Uppläst och godkänd hos samtl. Riks-St. d. 29 Maj 1818.

Riksens Ständers underdåniga Skrifvelse angående tryckning af några Protokoll öfver Kommando-mål.

Riksens Ständer hafva önskat, att få till trycket befordrade sitt Constitutions-Utskotts Handlingar och Protokoll i ett Anmärknings-mål rörande de genom Föredraganden af Kommando-Ärenden för Arméen utfärdade General Order den 24 Maj 1817, om villkoren för approberandet af Rekryter vid sådane Regimenten, der Rotehållare ej samfält ingått beting om Soldat-beklädnaden; Men då till dessa Handlingar höra de öfver Kommando-mål inför Eder Kongl. Maj:t den 24 Maj, 26 Augusti och 30 September förlidet är i denna fråga förda Protokoll, få Riksens Ständer med anledning af 2 §:n 4 Mom. Tryckfrihets-Förordningen, i underdånighet anhålla, att Eder Kongl. Maj:t i Nåder må tackas dertill lända Sitt Nådiga tillstånd.

Riksens Ständer framhärda &c.

Nr 161.

*Expeditions-Utskottets Memorial till Rik-
sens Höglofl. Ständer, angående omsor-
gen för den återstående tryckningen af
Bihanget efter Riksdagens slut och upp-
rättande af Register deröfver, samt
Renskrifningshjelp för Utskottets Kans-
lister.*

Ehuru genom användt bemödande att fort-
skynda tryckningen af Bihanget till Riks-Ståndens
Protokoll, redan deraf 225 ark utom Tabeller
lemnad trycket, måste det likväl, i anseende till
de under sednaste månaden i synnerhet från Stats-
Utskottet ankomna och troligen ännu intill Riks-
dagens slut ankommande vidlyftigare Betänkanden
samt en del Boktryckares försumlighet, jemte der-
af vållade ombyten och arbetenas förflyttning i-
från det ena Tryckeriet till det andra, inträffa,
att en del af tryckningen återstår efter Riksdag-
ens slut.

Till detta Bihang bör äfven upprättas ett
fullständigt Register, icke sådant som vid Bihan-
get för sednaste Riksdag, der hufvudsakligen blott
Förteckningar på Utskottens arbeten finnas, utan
öfver alla i Bihanget innefattande ämnen på ett
ställe till hvad i hvarje ämne blifvit vidgjordt,
samt dessutom vid slutet af hvarje Bihangets Sam-
ling en kort uppsats öfver Samlingens innehåll.
Då för Registrets upprättande och omsorgen för
den återstående tryckningen af så väl Bihanget
som Registret samt de dermed följaktiga liqvider
och redogörelser någon serskild ersättning bör

liga rum, sedan den fastställda aflöningen för Utskottets Sekreterare och Kanslister upphört med åttonde dagen efter Utskottets upplösning, får Expeditions-Utskottet vördsamligen anhålla, det Rikssens Höglofl. Ständer behagade öfverlemna åt Sitt Stats-Utskott, att, efter inhemstad upplysning af Expeditions-Utskottets Ordförande, en sådan ersättning föreslå; Och har Utskottets Sekreterare, som hittills om tryckningen dragit försorg och jemväl åtagit sig ansvaret för Registret och tryckningens fullbordande, anmält, att desse arbeten, inberäknad tiden för Registrets uppsättning, kunna anses efter Riksdagens slut upptaga 2:ne månader, inom hvilka han förmodat hela Bihanget med Registret vara fullfärdige att från trycket utgifvas.

Dernäst och under återopande af det förbehåll Utskottets Ordförande gjort vid öfverläggningen emellan Herrar Landt-Marskalken, Talmän och Ordförande om traktamenten för Utskottens Kanslier, anhåller Expeditions-Utskottet vördsamligen, att genom Stats-Utskottet likaledes må, sedan Expeditions-Utskottets Ordförande blifvit hörde, föreslås och Rikssens Höglofl. Ständers pröfning underställas något belopp till Renskrifningshjälp för detta Utskotts 2:ne Kanslister. Utskottet har trott det vara mera lämpligt att göra hemställan om en sådan utväg, än om Riksdagskostnads-Summans belastande med Traktamente för en tredje Kanslist, hvilket likväl för göromålen snabba gång i synnerhet nu mot Riksdagens slut varit oundvikligt, om icke Utskottet tillåtit de förre att af Renskrifnings-biträde sig begagna; Och Utskottet vågar alltså hoppas, att ersättning

för de såmedelst dem tillskyndade utgifter och deras egen ökade möda må dem skäligen beviljas.
Stockholm den 26 Maj 1818.

Protokolls-Utdrag d. 30 Maj 1818.

Från Högloflige Ridderskapet och Adeln.

S. D. Då nu ånyo föredrogs Expeditions-Utskottets den 26 dennes aflåtna samt den 27:de i samma månad eftermiddagen på bordet lagde Memorial, angående Register till Bihanget och Renskrifningshjelp för Expeditions-Utskottets Kanslister, blef samma Memorial till Stats-Utskottet remitteradt.

Protokolls-Utdrag d. 29 Maj 1818.

Från Högvördiga Prest-Ståndet.

S. D. Efter föredragning af Expeditions-Utskottets Memorial, angående Register öfver Bihanget till Riks-Ståndens Protokoll och Renskrifningshjelp för Expeditions-Utskottets Kanslister, beslöt Prest-Ståndet att berörde Memorial skulle remitteras till Stats-Utskottet.

Protokolls-Utdrag d. 30 Maj 1818.

Från Vällofl. Borgare-Ståndet.

S. D. Vid förnyad föredragning af Expeditions-Utskottets Memorial, angående Registrets upprättande på Bihanget till Riks-Ståndens Protokoll, samt Renskrifningshjelp för Expeditions-Utskottets Kanslister, blef denna fråga i afseende på kostnaden remitterad till Höglofl. Stats-Utskottet.

Protokolls-Utdrag d. 27 Maj 1818.

Från Hedervärda Bonde-Ståndet.

S. D. Föredrogs Expeditions-Utskottets Me-

morial af den 26 dennes, angående dels ersättning till Utskottets Kansli-Betjening för besväret i afseende på tryckningen af Bihanget till Riks-Ståndens Protokoll, samt upprättandet af Register deröfver, dels ock Renskrifningshjelp åt Utskottets 2:ne Kanslister; Och fann Bonde-Ståndet för godt, att detta ärende till Stats-Utskottets yttrande öfverlemna.

N:r 162.

Uppläst och godkänd hos Ridd. och Ad. d. 5 Junii 1818.

— Prest-Ståndet d. 5 — —

— Borgare-Ståndet d. 5 — —

— Bonde-Ståndet d. 6 — —

Riksens Ständers underdåniga Skrifvelse till Kongl. Maj:t, angående Hushållningen vid Strömsholms Kongsgård och dervarande Stuteri-Inrättning.

Till Riksens Ständers Stats-Utskott har Eder Kongl. Maj:t genom Nådige Remisser, öfverlemnat Kommitterades till Hushållningens reglerande på Strömsholm underdåniga Berättelser, om verkställigheten af den dem uppdragne befattning samt i hvad skick Stuteri-Inrättningen derstädes befinnes, och hvad som till Byggnadernes fullbordande vidare erfordras; Och, — — — — sedan Stats Utskottet meddelat Riksens Ständer alla i detta ämne nödiga upplysningar, hafva Riksens Ständer tagit detsamma i öfvervägande så vidt deras åtgärd deruti nu behöfves.

Beträffande den sedan 1812 års Riksdag utaf Kommitterade fullbordade del af regleringen vid

Strömsholm samt Byggnadernes uppförande, visar sig väl, att utgifterne härtill 73,699 R:dr 28 skill. 4 r:st., oberäknadt det nu till deras fullkomliga iståndsättning och fullbordande samt andre utgifter i sammanhang med hushållningens reglerande af Kommitterade utgifna behovet 9000 R:dr, betydligt öfverstigit den, enligt Riksens Ständers underdåniga Skrifvelse af den 3 Junii 1812, för alla dessa ändamål påräknade Summa 35,000 R:dr utom Odlings-kostnaderne; Men, då Kommitterade utan all slags vedergällning haft möda och omsorg osparde att bringa ifrågavarande Inrättning uti det fullkomligaste skick för framtiden; genom en förbättrad hushållning med Strömsholms Kongsgård, och hvarigenom Stats-Verket uti arrendet för Kongsöhrs Kungs-Ladugård af nära 730 Tunnor Spannmål årligen vunnit en inkomst som snart ersätter kostnaderne vid Strömsholm, samt derefter medförer en betydlig tillökning i Statens tillgångar, få Riksens Ständer hos Eder Kongl. Maj:t i underdånighet anhålla, det Eder Kongl. Maj:t i Nåder täcktes förklara desse Kommitterade Sitt Nådiga välbehag för den verksamhet och det nit de vid det erhållna uppdragets verkställande ådagalagt.

Hvad åter angår Stuteriet, så upplyser Kommitterades Berättelse jemte bifogade uppgifter öfver detsammas tillstånd: att under de förflutna åren det derifrån påräknade antal af 15 Hästar, som till de Kongl. Hof-Stallen borde aflemnas, icke erhållits, och att den öfriga försäljningen bestått af till större delen gamla, eller för oduglighet kasserade Hästar, som lemnat den ringa inkomst, att afkastningen under dessa år efter me-

deltal endast utgjort 2381 R:dr årligen. Då orsaken härtill igenfinnes uti en så ovanlig afgång på både äldre Hästar och Föl, att under loppet af ett enda år icke mindre än 39 stycken störtat, hvilket vid en Inrättning med tillräcklige och tjenlige samt i god ordning bragte tillgångar och kostsamma anstalter förekommer oväntadt och synes påkalla en närmare omvårdnad och tillsyn om Stuteriets skötsel och förvaltning, finna Riksens Ständer sig föranlätne till Eder Kongl. Maj:t framföra underdånig anhållan, att den åtgärd kunde blifva i Nåder vidtagen, hvarigenom Inrättningen handhafves till uppfyllande af dess ändamål, samt att den Kontroll härå, som Riksens Ständer uti sin underdåniga Skrifvelse den 3 Juni 1812 begärt, medelst Mönstringar och Besigtningar, tvänne gånger årligen, vid Höst- och Vår-tiderna på Stuteriets Hästskrätur jemte noga undersökning om hushållningen derstädes, måtte i Nåder anbefallas samt åt kunnige och erfarna Män uppdragas, hvilka deröfver till Eder Kongl. Maj:t i underdånighet afgifva Berättelse.

För öfrigt och som regleringen af Stuteriets Inrättningens organisation samt Underhålls- och Lönings-Stater redan år 1812 blifvit gillad och fastställd, hvarvid Riksens Ständer, i enlighet med sitt första Beslut, angående dispositionen af Strömsholms och Kongsöhrs Kongsgårdar, ansett endast den förre böra upplätas för Stuteriets underhållande, och hvilken Inrättning blifvit på beräkning af samma Kongsgårds afkastning grundad och så lämpad, att tillräcklige tillgångar icke borde saknas när hushållningen kommit till stads- ga och Stuteriet blifvit stäldt i ordning, finna

Riksens Ständer sig icke kunna bifalla Kommitterades framställning, att den af Kongsöhr till Stats-Verket ingående och för dess behof påräknade arrende-inkomst må anslås till större eller mindre del för Strömsholms Stuteris utvidgande,

I afseende på de ytterligare medel till byggnadernes fullbordande samt andre utgifter i och för Stuteriets försättande uti fullkomligt skick, som Kommitterade förmått vara nödige till belopp af 9000 R:dr, och hvarutaf Eder Kongl. Maj:st i Nåder äfven bifallit 5000 R:drs utbetalning, bevilja Riksens Ständer afskrifning för detta förskott så väl som för de här ofvannämnde till Byggnader m. m. använde Summor, hvilka likaledes blifvit förskjutne att af Riksens Ständer ersättas, och få i underdånighet anvisa återstoden af det nu uppgifna behof eller Fyra Tusen R:dr att äfven utgå af enahanda tillgång eller Stats-Verkets Öfverskotts-medel på Inkomsterne för den förflutne tiden, likväl under vilkor, att redovisning för alla dessa belopp, afgifves i föreskrifven ordning.

Redan vid 1812 års Riksdag hafva Riksens Ständer vidtagit och i underdånighet anmält sitt Beslut huru Strömsholms Kongsgård bör styras och förvaltas, när Kommitterades befattning dermed upphörer. För Riksens Ständer återstår i den delen nu icke annat, än att i underdånighet åberopa denna sin åtgärd,

I sammanhang med förevarande ämne, och vid betraktande af den utomordentliga dödlighet på Hästarne, som visat sig vissa år vid Strömsholm, hafva Riksens Ständer icke kunnat underlåta att fästa uppmärksamhet på behofvet af Veterinär-kunskapens större befordran, så att skick-

lige Läkare deruti måtte danas. För sådant ändamål anse Riksens Ständer större uppmuntran och understöd behöfvas än hittills derät inom Riket varit lemnade, helst, utom den i Skara enskildt gjorde Stiftelse, någon Undervisningsanstalt i denna väg icke finnes samt de enskilda bemödanden, som till bristens ersättande för öfrigt skett, icke heller tillräckligen svara emot behovet. På grund häraf, och när bland de vid 1815 års Riksdag på Stat uppförde 10,000 R:dr årligen till Eder Kongl. Maj:ts Nådiga disposition i och för föremål, som tillhöra Medicinal-Verket och Läkare-Vården i allmänhet, äro odisponerade nära 5000 R:dr Banko, hvilka härtill kunna påräknas, få Riksens Ständer hos Eder Kongl. Maj:t i underdånighet anhålla, att sådan åtgärd måtte i Nåder vidtagas, hvarigenom Veterinär-konsten närmare befrämjas, antingen genom de personers understödjande, som om densamma sig redan vinlagt, eller genom de nya anstalter, som i slikt hänseende pröfvas mest tjenlige och berörde tillgång på medel medgifver.

Riksens Ständer framhärda &c.

N:r 163.

Uppläst och godkänd hos Ridd. och Ad. d. 5 Junii 1818.

— Prest-Ståndet d. 5 — —

— Borgare-Ståndet d. 5 — —

— Bonde-Ståndet d. 6 — —

*Riksens Ständers underdåniga Skrifvelse till
Kongl. Maj:t, angående en del af Kongl.*

Hof-Statens öfvertagande på Rikets Allmänna Indragnings-Stat.

Vid handläggning af det ämne, som, efter Eder Kongl. Maj:ts Nådiga Remiss till Riksens Ständers Stats-Utskott den 25 sistl. Mars, ifrån Stats-Utskottet kommit till deras kännedom, angående en föreslagen Indragnings-Stat för Eder Kongl. Maj:ts Hof och de deruti uppförde personers öfverflyttning på Riks-Staten, hafva Riksens Ständer tagit i betragtande de allmänna grunder, som af Rikens Ständer vid 1809 och 1810 årens Statsregleringar likmätigt deras Skrifvelse den 16 October sistnämuda år, blifvit lagde till Löners och Pensioners åtnjutande på Allmänna Indragnings-Staten samt sedermera följde, äfven då Högstsallig Hennes Maj:ts Enke-Drottningen SOPHIA MAGDALENAS Hof-Stat indrogs och uppfördes på nyssberörde Allmänna Stat; Och, enär Eder Kongl. Maj:ts nu läser vara betänkt på en sådan förändring med Kongl. Hof-Staten, hvarigenom de till indragning nu uppförde personer skulle komma att sakna aflöning vid Kongl. Hofvet, samt Eder Kongl. Maj:ts derföre i Nåder åtskat, att de på Rikets Stat öfvertagas, hvarigenom de således skulle såsom tjenstfria förbyta deras egenskap från Löntagare å Kongl. Hof-Staten till Pensionairer vid Stats-Verket, hafva Riksens Ständer ansett dem i detta sednare afseende underkastade tillämpningen af de gifne Stadganden om Löners eller Pensioners åtnjutande på Allmänna Indragnings-Staten.

I följd häraf och sedan de vid denna reglering förekommande särskilda omständigheter blif-

vit öfvervägade, hafva Riksens Ständer velat för den samma fastställa följande hufvudgrunder:

De personer, som finnas ifrågakälda till indragning, böra i och för deras olika egenskaper eller villkor m. m., olika betraktas; Och, beträffande Embets- och Tjenstemän samt Hof-Fruntimret, hvilka ingått i tjenst vid Kongl. Hofvet med hopp att deruti framgent bibehållas samt alltså icke kunna blottställas att sakna den utkomst, de på detta ställe väntat och därför icke i Rikets tjenst eller annorlunda sig beredt, finna Riksens Ständer dem berättigade att undfå Pension svarande emot deras å Hof-Staten innehafde Löner i penningar, men utan beräkning af andre förmåner, såsom Boningsrum, Ved, Ljus, Utfordring för Hästar, eller Equipager, Kostpenningar m. m., samt med undantag och villkor:

1:o. Att den Embets- eller Tjenstman härifrån uteslutes, som eger eller erhåller Pension på Rikets Ordinarie eller Indragnings-Stat eller ock på något Publikt Verks Stat eller vid något af de Kongliga eller Furstliga Hofven varder bibehållen eller antagen, och dervid uppbär eller undfår lika eller högre lön; men att, om Lönen, som sålunda innehafves eller erhålles, icke uppgår till det belopp, hvar till Pensionen på Indragnings-Staten skulle bestiga, må öfverskottet åtnjutas å sistnämnde Stat: och

2:o. Att af Hof-Fruntimret de, som förut åtnjuta motsvarande eller högre Pensioner å de på Rikets Indragnings-Stat öfverflyttade förre Konglige eller Furstliga Hof-Staterne, eller bibehållas eller hädanefter antagas vid de Kongliga eller Furstliga Hofven, icke måga åtnjuta i

fråga varande Pension till större del än den samma kan öfverstiga hvad de förut innehafva eller hädanefter erhålla i Lön eller Pension.

Vidare, angående Betjeningen i allmänhet, finna Riksens Ständer, det ålder och tjenstetid för dem utgöra grunden till det understöd eller den Pension, som dem må bestås, och hafva Riksens Ständer i likstämmighet med hvad i dylika fall blifvit stadgadt och med Pensions Författningarne i allmänhet, fastställt:

1:o. Att den, som tjent tjugu år, må, utan afseende på lefnads-åren, uppföras till åtnjutande af fulla Lönen och uppbära densamma såsom Pension, så framt han ej å Kronans eller Publikt Verks eller å någondera af de Kongliga eller Furstliga Hofvens Stater innehar eller undfår Lön, i hvilket fall han, lika med hvad rörande Embets- och Tjenstemän här ofvan är stadgadt, uteslutes ifrån eller frånträdes ifrågavarande Pension till större eller mindre del.

2:o. Att den, som uppnått en ålder af 55 år, må, oansedt han blott 15 år varit i Hof-tjensten, njuta till godo enahanda förmån, som uti nästförestående punkt är upptagen;

3:o. Att af denna Betjening alla, som tjent 15 år och icke uppnått nyssnämnde ålder undfå i Pension blott hälften af deras innehafde Lön: Men

4:o. Att af den lägre Betjeningen de, hvilka kunna räknas till Tjensthjon eller Handtlångare samt icke uppnått nämnde ålder eller varit 15 år i tjenst, och hvilka, efter det deras tjenester vid den Kongl. Hof-Staten upphöra, kunna taga andra tjenester eller utvägar för sin bergning,

ej måga, såsom Pensionärer för lifstiden, belasta Stats-Verket, utan böra endast få sig tilldelte Gratifikationer svarande mot deras innehafde Lön-
ner från den tid tjensten upphört eller upphörer, till innevarande års slut, hvarförinnan de hafva tillfälle att skaffa sig ny tjenst eller annat Nä-
ringsfång.

Riksens Ständer finna för sig hvarken lämp-
ligt eller möjligt att med erforderlig noggrannhet,
grundad på kännedom af alla omständigheter, in-
gå uti någon individuel reglering af förevarande
Pensions-Stat; och de öfverlemna alltså i under-
dånighet till Eder Kongl. Maj:ts Nådiga pröfning
och åtgärd att, efter närmare upplysning om för-
hållandet med personerne och deras villkor, un-
der tillämpning af de här upptagne hufvudgrun-
der låta reglera och på Allmänna Indragnings-
Staten uppföra den del bland nu anmalde perso-
ner af Kongl. Hof-Staten, som enligt samma grun-
der pröfvas dertill berättigad.

För att likväl kunna ungefärligen beräkna
beloppet af den tillökte utgift å Rikets Indrag-
nings-Stat, som härigenom kan uppkomma, har
Riksens Ständers Stats-Utskott, så vidt möjligt va-
rit, inhemtat hvilke af de nu uppgifne personer
förut hafva Lön eller Pensioner på Rikets Stat,
äfvensom infordradt upplysning om Hof-Betje-
ningens ålder och tjenstetid; och vid en härefter
gjord beräkning är befunnit, att för dem, som inne-
hafva Embeten eller Tjenster med Lön-er på Or-
dinarie Stat eller på Indragnings-Stat bör i den
föreslagne Pensions-Summan 49,022 R:dr 6 skil.
10 r:st. uppkomma en minskning af 11,066 R:dr,
så att den nedsättes till 37,956 R:dr 6 skill. 10

runst.; men, vid tillämpningen för öfrigt af ofvanstående grunder, med nästa års början då nägre Löner till hälften och andre alldeles försvinna, undergår beloppet en vidare förminskning.

De på Indragnings-Staten till det sednast förflutna året eller 1817 skedde besparingar, som för detta ändamål äro att disponera, utgöra en Summa af omkring 10,000 R:dr, inberäknadt hvad genom sedermera timad indragning blifvit afdragit; och härförutan hafva Riksens Ständer vid Stats-regleringen afsatt ett belopp af 20,000 R:dr till fyllnad i behofvet för öfvertagandet af ifrågasvarande Pensioner, så att tillgången å nämnde Stat, som härtill af Eder Kongl. Majt i Nåder må disponeras, utgör ett sammanlagdt belopp af 30,000 R:dr, hvilket Riksens Ständer förmoda desto hellre tillräckligt från nästa års början, då denna reglering skulle vidtaga, som dessförinnan troligen uppkomma ytterligare besparingar, hvilka då blifva att tillgå.

För innevarande år, hvarunder hela den uppgifne personalens aflöning måste bestridas af Stats-Verket från och med den tid densamma upphört eller upphörer att utgå af Eder Kongl. Majts Hofhållnings-Summa, erfordras serskilda medel. Då denna utgift likväl icke kan närmare beräknas, än att, om indragningen af alla dertill uppgifne personer antages vara skedd den 1:sta sistlidne April, vid hvilken tid nämnde Hofhållnings-Summa skulle af Eder Kongl. Majt tillträdas, borde Nio månaders Aflöning eller tre fjärdedelar af Pensions-Summan utgå från Stats-Verket; men hvarutinnan förhållandet beror på närmare utredning, hafva Riksens Ständer velat an-

slå en sådan utgift uppå sistledit års öfverskott af Stats-Verkets Inkomster.

För öfrigt, och medan det ej kunnat undfalla Riksens Ständers uppmärksamhet, att bland de personer, som äro upptagne på den till Stats-Utskettat öfverlemnade Indragnings-Listan, någre finnas, för hvilka, i enlighet med hvad Riksens Ständer vid bestämmande af Indragnings-Statens grunder förklarar, undantag nu skäligen bör egrum från dessa grundars tillämpning, hafva Riksens Ständer, hvad angår Herr Öfver Kammarherren m. m. Grefve Strömfelt, Kansli-Rådet af Leopold samt Hof-Medikus L. P. Ekman, hvilka genom dess mångåriga tjenst vid Kongl. Hofvet och derunder upphunnen högre ålder, dels serskild förtjenst af Fäderneslandet och dels utmärkt omsorg och bemödande uti Högstsalig Hans Kongl. Maj:ts tjenst, till Riksens Ständers välvilja gjort sig berättigade, bort hos Eder Kongl. Maj:t i underdånighet anmäla dem att för sin lifstid varda bibehållne vid deras nuvarande Lönförmåner, såsom Pensioner, utan afseende att de förut åtnjuta eller om de hädanefter erhålla Löner å Rikets eller något Publikt Verks Stat.

Riksens Ständer framhärda &c.

N:r 164.

Uppl. o. godkänd hos Samtl. Riks-St. d. 11 Junii 1818.
Riksens Ständers underdåniga Skrifvelse till Kongl. Maj:t, angående Kansli-Rådet af Wetterstedts och Assessoren Adlerbrants ansökning om införsel i Wi-

singsborgs eller Rådmansö Kongsgårdar för uppgifne Krono- och Skatterätts fordringar.

Så väl i följd af Eder Kongl. Maj:ts Nådiga Remiss till Riksens Ständers Stats-Utskott af den 10 sistlidne Mars vid Handlingarne angående Kansli-Rådet af *Wetterstedts* och Assessoren *Adlerbrants*, såsom Innehafvare af *Qvickfeldtske* Släktens rätt, gemensamt gjorde underdåniga anhållan att få till Skatte lösa Wisingsborgs Kongsgård $5\frac{1}{2}$ Mantal med tillydande hemmansdelar och Utjordar m. m., eller Rådmansö Kongsgård med derunder varande Torp och Lagenheter, 3 Mantal, för att såmedelst undfå vederlag för denne Slächts uppgifne Krono- och Skatterätts-fordringar, som ock med anledning af Assessoren *Adlerbrants* derom hos Riksens Ständer väckte motion, hafva Riksens Ständer tagit detta ämne i öfvervägande och funnit nämnda fordringar utgöra *Qvickfeldtske* Släktens Kongsgårds fordringar från Tullgarns Godset, dels härleda sig från förlusten af så kallade *Röttled Israels* nära Grenna Stad belägna qvarn, hvilken, jemte annan mindre betydlig egendom, till ersättning för det af Hof-Rådet *Gustaf Qvickfeldt* i Konung CARL XI:s tid åt Kronan för Gevär-Factoris och andre Verks anläggning afstådda Husqvarna Hemman i Jönköpings Län, blifvit Hof-Rådets Son, General-Löjtnanten *Qvickfeldt*, den 24 December 1758 genom Bytesliqvid lemnad såsom vederlag under Frälseman:na rätt och börd, men å hvilken Summa *Röttled Israels* qvarn efter knappt ett års förlopp, i anseende

seende till felagtige anteckningar i Kammar-Collegio, förre Åboen Johan Larsson vunnit Skatteköp, som genom Kongl. Maj:ts Nådiga Beslut den 28 September 1763 blifvit fastställt med förordnande, att General-Löjnanten *Qvickfeldt* skulle behålla Räntan af Rötleds qvarn intill dess Kammar-Collegium åt honom utsett fullt motsvarande vederlag i någon annan Kronan omedelbarligen behållen egendom.

På sätt Eder Kongl. Maj:ts och Rikets Kammar-Collegium uti sitt den 28 nästlidne Januari afgifne underdåniga Utlåtande upplyst, är *Qvickfeldts* Bytesfordringen, 7 Daler 28 öre Silfvermynt eller 2 R:dr 30 skill. Specie, icke af den Natur, att införsel därför äger rum uti Kongsgårds jord eller ränta; Och, hvad åter angår de af Sökanderne till den föreslagne införsels vinande uppgifne underdåniga Skatterätsfordringarne från Tullgarns Kongsgård 18 R:dr 13 skill. 11 $\frac{1}{2}$ r.st. Specie, hafva Riksens Ständer inhemtat, hurusom, sedan uti 77 §:n af 1809 års Regerings-Form blifvit stadgadt, att Kongsgårdar och Kongs-Ladugårdar med dertill hörande Hemman och Lägenheter samt flere Kronans tillhörigheter icke måga utan Riksens Ständers samtycke genom försäljning, förpantning eller gifva, eller på något annat sätt Kronan afhändas, samt att de skola förvaltas efter de grunder Riksens Ständer föreskrifva, Eder Kongl. Maj:t genom Nådigt Bref den 21 Maji 1810 förklarar det icke heller vara med Rikets sanna fördel förenligt, att för beständigt från Kronan afsöndra Kongs- och Kongs-Ladugårdarne, hvilkas värde

Bihang till Riks-St. Prot. 1817—1818. 10:de Saml. Nr 45, 46.

och afkastning i framtiden kunna blifva högre än som då påräknades, och hvarför Eder Kongl. Maj:t i Nåder funnit egande rätten till sådana gods alltid böra åt Kronan förvaras, desto hellre som den i åberopade §:n af Regerings-Formen föreskrifna förvaltning upphörde om de skulle till full egande rätt åt enskilte upplåtas.

Då följakteligen den förmån numera icke äger rum, som Eder Kongl. Maj:t genom Nådigt Bref den 6 November 1772 lemnat Innehafvare af Tullgarns fordringar, att derföre erhålla införsel i Kongsgårds jord eller ränta, kunna Riksens Ständer icke bifalla den införsel, Kansli-Rådet af *Wetterstedt* och Assessoren *Adlerbrant* sökt uti någondera af ofvannämnde Kongsgårdar; Men, emedan Riksens Ständer funnit billigheten och rättvisan fordra, att *Qvickfeldtske* Släkten eller dess rätts Innehafvare icke längre måga sakna tillgodonjutande af den, likmätigt Bytes-Brefvet den 12 December 1758 och Kongl. Resolutionen den 28 September 1763, dem tillkommande Skatterättsfordran, 7 Daler 28 öre Silfvermynt eller 2 R:dr 30 skill. Specie, i den ordning Författningarne medgifva och Kongl. Brefvet sistnämnde dag till Kammar-Collegium utstakar, nemligen genom införsel uti odisponerade Krono-hemman eller Lägenheter, få Riksens Ständer hos Eder Kongl. Maj:t i underdånighet anhålla, att fordringsägarna kunde varda härutinnan förhulpne till sin rätt, när de uppgifva så beskaffadt Kronohemman eller Lägenhet, samt att de må för sine Tullgarns fordringar godtgöras på lika sätt eller genom enahanda qvittning på oliqviderade underdånige Frälse-Ränte- eller Skatterätts-Skulder till

Kongl. Maj:t och Kronan, allt i den ordning Författningarne föreskrifva; Och hafva Riksens Ständer velat såsom exempel i underdånighet uppgifva, att, då fråga nu är om flera till Ädelfors Guldverk anslagna hemmans indragande till Staten, samt dessa hemman, om icke förr, efter nu gällande Arrende-Kontraktens upphörande om några år hemfalla till Kronan, desamma då blifva användbara för behof af ifrågavarande beskaffenhet, äfvensom flera dylika fall kunna uppkomma, hvilka gifva tillfälle för ofvannämnde fordrings godtgörande i den med Författningarne instämmande ordning.

Riksens Ständer framhärda &c.

N:r 165.

Uppläst och godkänd hos Ridd. och Ad. d. 5 Junii 1818.

— Prest-Ståndet d. 5 — —

— Borgare-Ståndet d. 5 — —

— Bonde-Ståndet d. 6 — —

Riksens Ständers underdåniga Skrifvelse till Kongl. Maj:t, angående Afskedstagan- de Sjuttio-årige med indelte Löner försedde Civile Embets- och Tjenstmäns samt Betjentes uppförande på Allmänna Indragnings-Staten.

Under den nu för hand varande Stats-regleringen, hafva vid granskning af Allmänna Indragnings-Staten, Riksens Ständer funnit derpå uppförde åtskillige Civile Embets- och Tjenstemän, hvilka, efter uppnådda 70 år, undfått afsked med bibehållande för sin öfriga lifstid af

de Löner, de under tjenstetiden åtnjutit, antingen kontant eller indelte.

Riksens Ständer hafva väl ansett sådant icke vara rakt stridande emot hittills gällande Författningar; Men, i afseende på desse Författningars tillämpning å de Indelte Löntagarne i allmänhet, hafva likväl hos Riksens Ständer förekommit omständigheter hvilka de för det framtida förhållandet bort taga under närmare bepröfvande.

Redan uti underdånig Skrifvelse den 13 Januarii 1770, anmälte hos Eder Kongl. Maj:t Riksens Ständer i underdånighet, huru som de, på anförde skäl, för det Allmännas förmån, funnit både bäst och skäligt, att, då en Embetsman i Civil-Staten uppnått 70 års ålder, honom måtte hellre tillåtas taga afsked med hela Lönens bibehållande, än att han, blott i afseende på sin utkomst, skulle nödgas stå qvar uti Eder Kongl. Maj:ts och Kronans tjenst; Och uti 5:te Punkten af Kongl. Förordningen den 24 Januarii 1778, angående den förbättrade Embets- och Lönings-Staten förklarade Eder Kongl. Maj:t i Nåder Sig vilja tillåta, att en Embetsman vid Civil-Staten, som uppnått 70 års ålder samt länge och väl tjent, må få afsked, om han det åstundar, med hela Lönen till dess någon annan Författning, hvarpå Eder Kongl. Maj:t ville i Nåder vara betänkt, kunde vidtagas, genom hvilken orklöse och välförtjente Embetsmän till någon sin bergning vid Afskedstagandet kunde hugnas.

Enär på grund af desse Författningar, någon Civil Embets- och Tjenstman, efter uppnådde 70 år, afgått från tjensten, med bibehållande af sin Lön, har alltid den efterträdande måst tje-

na antingen utan eller ock med en förut innehafd mindre Lön tills den Embetet eller Tjensten tillhörande Lönen, genom den från tjensten bortgångne Embets- eller Tjenstmännens död blifvit ledig.

I betragtande af den mindre fördelagtiga verkan på göromålens jemna gång, som härigenom skulle uppkomma, och med öfvertygelse om nödvändigheten, att de vid hvarje Verk bestående Löner ej för de tjenstgörande saknas, beslöto Riksens Ständer dels vid 1809 och 1810 årens, dels ock vid 1812 års Riksdag, att icke allenast alla då varande Civile Embets- och Tjenstmän samt Betjente, hvilka, såsom öfver 70 år gamle, fått afsked med Lönernes bibehållande, utan ock de dädanefter Afskedstagande skulle flyttas på Allmänna Indragnings-Staten till åtnjutande af lika stor Pension med de innehafde Lönerna, samt desse sednare deremot alltid qvarblifva vid Verken till deras förmån, som de afgångnes sysslor bestrida.

De Handlingar, som föranledt Riksens Ständers nyssberörde Beslut, utvisa, att det samma egentligen haft till föremål de Löntagande Civile Embets- och Tjenstmännen uti Rikets Hof-Rätter och Collegier, samt öfriga Publika Verk på Rikets Stat utan att fråga varit väckt om utsträckande häraf till Lands-Staterne. För Ärendernas jemna och behöriga gång är det dock lika så makt-påliggande vid Lands-Staterne som vid de öfrige Publika Verken, att tjenstgörande Embets- och Tjenstemännen icke sakna de Löningsvilkor, Staten för deras Sysslor består; och den tillämpning som äfven till de sistnämnde blifvit gjord, anse Riksens Ständer således vara till grunden både

billig och riktig; Men, hvad Pensionerne för de Afskedstagande med de Indelte Löner angår, synes en jemnkning deruti både böra och kunna skäligen ega rum till beredande af ett rättvist förhållande emellan den Indelte och Penninge-Löntagaren.

Otvifvelagtigt är, att under tjenst-utöfningen väl för en del af Lands-Statens Embets- och Tjenstmän förekomma många derifrån oskiljaktige kostnader och utgifter, som för Embets- och Tjenstmännen vid de Civile Verken icke inträffa, och hvilka således sätta de förre i behof af något bättre Lönings-vilkor än de sednare i detta afseende; Men det är ock lika otvifvelaktigt, att när den Indelte Löntagaren afgår från tjensten och återträder till den enskilde Medborgarens förhållanden, upphöra ock för honom sådane större utgifter, och han försättes då i samma belägenhet med den Afskedstagande Penninge-Löntagaren, att nemligen finna luga och nödig utkomst på sin Alderdom.

Stater och Räkenskaper vittsorda att de Indelte Lönerne, uträknade efter förvandling och Markegång, för närvarande till en del utgöra och äfven under de sist förflutne 50 åren utgjort dubbelt samt stundom vida deröfver emot hvad vederlikar med Penninge-löner åtnjuta. En sådan mindre lämplig ojemnhet, som vid första Lönregleringen hvarken varit åsyftad eller troligen kunnat förutses, men af tiden och förändrade omständigheter med Mynt- och Varu-värden blifvit efter hand beredd och stadgad, hafva Riksens Ständer ansett böra undanröjas, och den jemnlighet emellan Statens Embets- och Tjenstmän i denna

del befordras, som vid reglering af 1696 års Lönings-Stat ägt rum; Och Riksens Ständer hafva alltså företagit en jemkning af hvad Författningarne i detta ämne hittills blott provisoriskt stadgat, som de tro, utan förnärmande af någons skäliga rätt, vara både billig och lämplig.

Om den Indelte Civile Löntagaren, vid sitt Afskedstagande, efter uppnådde 70 år och minst 30 års oafbruten tjensttid får för sin öfriga lifstid på Allmänna Indragnings-Staten uppbära så stor Pension, som svarar emot hvad hans vederlike af den Penninge-Löntagande Civile Embetsmanna Staten i Lön å Stat åtnjuter, bör han, i Riksens Ständers tanka icke äga skälig anledning till klagan öfver mindre inkomst än hans vederlikar, och Staten skall icke heller kunna sägas hafva brustit i den förbindelse, den samma är skyldig den åldrige Embetsmannen, som med redlighet och nit uppoffrat sin bästa ålder och arbetsförmåga i dess tjenst.

Till vinnande af detta ändamål hafva Riksens Ständer fastställt att följande, då de hädanefter erhålla afsked sedan de uppnått 70 år och varit i 30 års oafbruten tjenst må undfå Pensioner på nedanskrifne sätt:

Landshöfdingar lika stor Pension som svarar emot en Stats-Sekreterare-Lön på Stat;

Lands-Sekreterare och Lands.Kamererare lika med hvad de Sekreterare och Kamrerare uti Rikets Collegier uti Lön åtnjuta, som uppå 1778 års Stat innehaft 333 R:drs Lön;

Landtmätare och Krono-fogdar lika med de Kammar-Förvandters Lön i Rikets Collegier som uppå 1778 års Stat innehaft 150 R:drs Lön; samt

Härads-skrifvare lika med Kammarskrifvare, som efter 1778 års Stat innehaft 100 R:drs Lön.

Efter sådan beräkning skulle de, som innevarande år erhöle Afsked undfå i Pension: En Landshöfding 3392 R:dr 4 skill., en Lands-Sekreterare eller Lands-Kamererare, 963 R:dr 28 skill.; en Landt-Räntmästare eller Krono-Fogde, 488 R:dr 37 skill., samt en Härads-skrifvare 327 R:dr 9 skilling.

Riksens Ständer anse likväl det förbehåll härvid böra ega rum, att om den på Stat varande så Indelte som Kontante Lönen, den förre uträknad efter förvandling och Markegång för någon af ofvannämnde Embets- och tjenstmän skulle befinnas utgöra mindre än den Pension, han, efter den nu stadgade Klassifikation, skulle äga undfå måste han åtnöja sig med bibehållande af den Indelta Lönen i Pension.

För öfrigt hafva Riksens Ständer funnit för den Afskedstagande Civile Penninge-Löntagaren äfven böra stadgas enahanda vilkor, som här ofvan för den Indelte, att nemligen han, jemte fyllda 70 år måste hafva tillbragt minst 30 års oafbruten tjensttid, för att kunna erhålla Pension.

Med full öfvertygelse om rättvisan och biligheten uti alla dessa förändringar och stadganden, anmäla Riksens Ständer dem i underdånighet hos Eder Kongl. Maj:t, med lika underdånig anhållan att Ed. Kongl. Maj:t må tackas dertill lemna Sitt Nådiga bifall samt låta dem sedermera till Allmän esterrättelse kungöra.

Riksens Ständer framhärda &c.

N:r 166.

Uppläst och godkänd hos Ridd. och Ad. d. 5 Junii 1818.

— Prest-Ståndet d. 5 — —

— Borgare-Ståndet d. 5 — —

— Bonde-Ståndet d. 6 — —

*Riksens Ständers underdåniga Skrifvelse till
Kongl. Maj:t om Sahla Silfver-Verk.*

Sedan Eders Kongl. Maj:t, med anledning af Riksens Ständers underdåniga Skrifvelse den 8 Mars 1810 under den 26 i samma månad, i Nåder förordnat Bergs-Rådet och Riddaren Rothoff samt Bergs-Hauptmannen och Riddaren Pihl att anställa en af Riksens Ständer önskad undersökning vid Sahla Silfver-Verk, höra Bergslaget derstädes i frågan om villkoren för en ny reglering af Kontraktet och Grufvu-driften, och härom aflemna Berättelse till Eder Kongl. Maj:ts och Rikets Bergs-Collegium, samt denna undersökning under de följande åren blifvit verkställd och Kommitterade med sin Berättelse inkommit, så har Bergs-Collegium den 21 Januari innevarande år, till Eders Kongl. Maj:t i ämnet afgifvit sitt underdåniga Utlåtande, hvaruti Collegium anført hvad det ansett säkrast bidraga att vid Sahla Silfver-Verk förena ett i framtiden lönande Bergsbruk, Delegarnes bestånd och Ortens fördel med någon vinst för Stats-Verket, och hvilket underdåniga Utlåtande med bifogade Handlingar, Ed. Kongl. Maj:t den 7 sistlidne April i Nåder öfverlemnadt till Riksens Ständers Stats-Utskott.

Af Kongl. Bergs-Collegii Utlåtande inhemta Riksens Ständer, att då Collegium för sin del icke kunnat ogilla de grunder, på hvilka Sahla

Bergslag ansett sin rätt att bibehållas vid de af Högst Salig Konung CARL XI. och sedermera genom 1741 års Transport och 1743 års Arrende-Kontrakt Bergslaget upplåtne och Silfver-Verket åtföljande Förläningar och Donationer, helig och orubblig, så mycket mera, som Bergslaget å sin sida icke undandragit sig att ställa sig till efterrättelse, utfärdade Författningar och föreskrifter samt Collegium ansett betänkligt att tillstyrka någon rubbning i Kontraktets helgd, Collegium icke vågat föreslå den nu ifrågavarande och af Collegium förberedde regleringens fastställande innan Bergslaget deröfver blifvit hört, hvadan Collegium i underdånighet hemställt om icke, i händelse Eder Kongl. Maj:t i Nåder skulle finna denna reglering antaglig, Bergslaget måtte få tillfälle sig yttra innan Eders Kongl. Maj:t vidtager Sitt Nådiga Beslut.

Riksens Ständer instämma i Bergs-Collegii tanka, att Bergslaget bör höras innan något hufvudsakligt Beslut i detta mål vidtages, såsom varande Bergslagets rätt. Hos Eder Kongl. Maj:t få alltså Riksens Ständer i underdånighet anhålla, så väl härom, som att Eder Kongl. Maj:t sedermera måtte låta föranstalta de åtgärder, hvilka med Kronans fördel utan förnärmande af Bergslagets rätt kunna förenas, samt vid nästa Riksdag i Nåder meddela Riksens Ständer Resultatet, på det ett afgörande Beslut i denna fråga då må kunna fattas.

Riksens Ständer framhärda &c.

Nr 167.

Uppläst och godkänd hos Ridd. och Ad. d. 5 Junii 1818.

— Prest-Ståndet d. 5 — —

— Borgare-Ståndet d. 5 — —

— Bonde-Ståndet d. 6 — —

*Rikens Ständers underdåniga Skrifvelse till
Kongl. Maj:t om anstalter till förmån
för Manufaktur-Smidet i Eskilstuna.*

Hos Rikens Ständer har framställning blifvit gjord af den allmänna nytta Manufaktur-Inrättningen i Eskilstuna medförer, de hinder som möta för dess vidare fullkomnande, samt otillräckligheten af de låne-understöd och förskotter, denne Inrättning af Manufaktur-Diskont-Inrättningen erhållit, i följd hvaraf det blifvit föreslaget: Att den Arbetare, som visar sig hafva på egen Verkstad årligen tillverkat och fortfarit med tillverkning af ett Smidesbelopp till visst värde årligen, må ega rättighet till lån af en tredjedel deraf, hvilken rättighet dock icke skulle öfverstiga hans tillgångar i fastighet, men deremot för öfrigt bero på Borgen, likasom hitills, med intygad säkerhet, samt beläggas med 3 å 4 proc:ts ränta med omsättnings-förbindelse hvarje 9:de Månad och $\frac{1}{10}$:dels afbetalning på Lånsumman: Att den Arbetare; som ej eger fastighet, må erhålla lån till $\frac{1}{5}$:del af tillverkningsbeloppet emot enahanda förpligtelser, som nyss äro nämnda: Att den, som visar sig förlägga flera Verkstäder i Fristaden, hvilka äga en någorlunda betydlig tillverkning, tillhandahålla dem erforderliga varor och i betalning emottaga Smides-tillverkningar, som han afsätter, må erhålla lånbiträde till

$\frac{2}{3}$:delar af den Summa, han genom årligt Bokslut styrker sig använda till förlagets underhållande, och hvilken Summa bör bestå af fordringar hos Arbetare och Smides-afnämare, lager af Smiden, Materialier och förnödenhets-varor för Arbetarne samt af byggnader och Inrättningar för Arbetarnes eller Rörelsens förmån; och skulle denna Summa omsättas hvarje 12:te månad med 4 Procents ränta och såsom hittills förses med antaglige Löftesmän eller Hypothek af Acceptor, samt nödige ansedde och antagne förläggare, emot afnämarnes reverser, men med egen derjemte för-enad betalningsskyldighet, få upplåna under året Summor af sammanlagdt belopp till och med $\frac{1}{3}$:del på Förlags-Kapitalet; Att för de förra af dessa Lån eller de till $\frac{2}{3}$:delars belopp af Förlaget, Manufaktur Diskont-fonden må erhålla förlags-in-teckning i förläggarens Rörelse-Kapital; och de sednare lånen åter inbetalas om 9 månader från den dag de blifvit tagne; Och att, till befräm-jande af export, premier må därför meddelas till det belopp, att företaget röner uppmuntran och något af faran för förlust dymedelst ersättes, hvil-ka export-premier ej olämpeligen ansågos kunna tagas till 10 procent af varans värde, men endast bestå en viss tid af Tio år, hvarunder, i fall till-verkningens uppdrifvande i belopp och godhet genom förutnämde lån-utvägar befrämjades, kunde säkert utrönas om och hvad med förmån vo-re ämnen för Export.

Då Riksens Ständer funnit ifrågavarande In-rättning för Finsmidets fortkomst och utvidgande utgöra en så beskaffad Slöjde-Näring, att den, i anseende till dess förädlando af endast inhemskt

råämne och såsom nästan den enda, hvilken i den delen med visshet kan uppgifvas, bör erhålla den utmärkta uppmuntran, omvårdnad och understöd, en så vigtig Näringsgren för Sverige, som Jern- och Metall-förädlingen, framföre andra Fabriker förtjenar och påkallar, men Riksens Ständer derjemte insett, att för bestämmande af de reglementariske föreskrifter i detta afseende och bedömande af de förändrade grunder för sådane understöd, som kunna medföra största nytta och fördel för Inrättningen, fordrades en närmare och fullkomligare kännedom om nämnde vidlyftiga Verks beskaffenhet, rörelse och behof, samt hvad verkan de redan dertill anslagne lån-biträden efter nu gällande grunder medfört, än Riksens Ständer för närvarande äro i tillfälle att förskaffa sig, hafva Riksens Ständer endast velat hos Eder Kongl. Maj:t i underdånighet anmäla hvad hos dem i detta vigtiga ämne förekommit, samt anhålla det Eder Kongl. Maj:t i den nu väckte frågan om förändrade grunder för Finsmidets understöd uti Eskilstuna och förökande af redan dertill använda medel, tacktes, efter vederbörandes hörande, vidtaga sådane åtgärder för denna gagneliga Inrättning i synnerhet, samt Jern- och Metall-förädlingen i allmänhet, att samma Näringsgren må komma i åtnjutande af alla de förmåner och uppmuntringar, som Eders Kongl. Maj:t i Nåder finner bäst lända till dess förkofran och tillväxt, i hvilket ändamål medel torde kunna af Manufaktur Diskontfondens besparingar och årliga vinst tagas och användas.

Riksens Ständer framhärdar &c.

Nr 168.

Uppläst och godkänd hos Ridd. och Ad. d. 5 Junii 1818.

— Prest-Ståndet d. 5 — —

— Borgare-Ståndet d. 5 — —

— Bonde-Ståndet d. 6 — —

*Riksens Ständers underdåniga Skrifvelse till
Kongl. Maj:t angående understöd för
Höganäs Stenkohls-Verk i Skåne.*

Med öfvertygelse, att hvarje Hushållnings-företag, som för Staten medförer någon serdeles båtnad, äfven äger anspråk på dess omvårdnad, hafva Riksens Ständer ansett det icke vara en för Staten främmande förbindelse att vidtaga tjenlige utvägar till upprätthållande af det i Skåne belägna Höganäs Stenkohls-Verk, hvars allmänna nytta så ofta blifvit erkänd.

Riksens Ständer hafva vunnit kännedom, att, genom fullbordan af en vid Grufvan nödig befunnen Schacht-sänkning, en betydlig fördel skulle tillskyndas Verket, och att kostnaden för detta företag tilläfsventyrs torde uppgå till en Summa af 100,000 R:dr; Och de hafva derfor till arbetets bedrifvande under den tid af Fem år, räknade från nästkommande års början, som desamma skall fortgå, beviljat Delägarne i Stenkohls Verket, att af Tullmedlen oafkortadt årligen få uppbära den af Riksens Ständer vid 1815 års Riksdag Bolaget tillagde, men i anseende till saknad afsättning å hela den fastställda Stenkohls-qvantiteten af 120,000 Tunnor, ännu icke något år till fullt belopp uttagne Premie-Summa 15,000 R:dr Banko, eller för alla åren sammanlagdt 75,000 R:dr, hvarvid afseende således icke

ke å större eller mindre uppfordring af Stenkohl kommer att fästas. Dock förenas med detta understöd de vilkor: Att Bolagets rätt till Premiers erhållande, enligt Riksens Ständers vid senaste Riksdag fattade Beslut, för utförsel af Stenkohl, bör under tiden till all verkan vara hvilande: Att Schacht-sänkningen inom förloppet af de stadgade 5 åren bör vara nedkommen till den undre Kohlflötsen: Att Bolaget vid uttagande af hvarje års andel å understödet är skyldigt visa, det arbetet under föregående året behörigen framskridit: samt att, i händelse vid en slutligt skeende undersökning, Bolaget skulle finnas hafva eftersatt sin skyldighet i afseende på arbetets tillbörliga fulländning, Bolaget då skall anses förbundet till Stats-Verket återbära hvad det af understödet då kan hafva lyftat: i hvilka ändamål Bolaget, när första årets belopp emottages, bör afgifva skriftlig förbindelse för vilkorens fullgörande.

Detta sitt Beslut få Riksens Ständer hos Ed. Kongl. Maj:t i underdånighet anmäla med lika underdånig anhållan, att Eders Kongl. Maj:t i Nåder må tackas låta vidtaga de åtgärder, som i afseende på de utsatta vilkoren kunna nödiga anses; Och villja Riksens Ständer derjemte i underdånighet förklara att, om Delegarne i Skånska Stenkohls-Verket icke skulle, emot det föreslagna understödet, åtaga sig utförandet af ifrågavarande kostsamma företag, Riksens Ständer likväl finna billigt och samtycka följaktligen, att Delegarne intill nästa Riksdag bibehållas vid åtnjutande af de Premie-förmåner, som Riksens Ständer vid sista Riksdagen dem förunnat.

Riksens Ständer framhärda &c.

N:r 169.

Uppläst och godkänd hos Ridd. och Ad. d. 5 Junii 1818.

— Prest-Ståndet d. 5 — —

— Borgare-Ståndet d. 5 — —

— Bonde-Ståndet d. 6 — —

*Riksens Ständers underdåniga Skrifvelse i
anledning af uppkommen fråga om Båts-
mans-Roterings införande i Färentuna
Härad af Stockholms Län.*

Då Riksens Ständer tagit i öfvervägande den förekomne och genom Eders Kongl. Maj:ts Nådiga Proposition af den 9 December 1817, Riksens Ständer meddelte frågan om Båtsmans-Roterings införande i Färentuna Härad af Stockholms Län, hafva Riksens Ständer fäst af uppmärksamhet dervid, att, enligt hvad uti samma Proposition finnes närmare utredt, Färentuna Härad befrielse från Roterings, emot utgörande af de derför ålagde skyldigheter ej mindre är för Kronan vida förmonligare än om Hemmanen derstädes efter vanlig Roteringsgrund indelades till Roterings, än ock instämmer med Häradets genom dess Fullmäktig vid 1809 års Riksdag yttrade önskan. Och emedan här af förete sig dubbelt skäl till Häradets bibehållande vid samma frihet, samt dessutom vid reglering af de intill nästa Riksdag påräknade Stats-inkomster, den efter Hemmanen i berörde Härad för Rotefrihet hittills erlagde Spannmåls-afgift blifvit tagen i beräkning, finna Riksens Ständer Rotefriheten för Häradet, äfven sedan de om Kongsgårdarne och Kronolägen

genheterna derstädes afslutna Arrende-Kontrakt gått till ända, böra få fortfara emot fullgörande af de villkor, som för densamma redan äro stadgade; Hvilket Riksens Ständer alltså till svar å den Nådiga Propositionen bort hos Eder Kongl. Maj:t i underdånighet anmäla.

Riksens Ständer framhärda &c.

N:r 170.

Uppl. och godkänd hos Ridd. och Ad. d. 5 Junii 1818.

— Prest-Ståndet d. 5 — —

— Borgare-Ståndet d. 5 — —

— Bonde-Ståndet d. 6 — —

Riksens Ständers underdåniga Skrifvelse till Kongl. Maj:t, angående kostnaden till en Minnesvård öfver Högst Salig Hans Kongl. Höghet KronPrinsen CARL AUGUST.

Riksens Ständer få hos Eder Kongl. Maj:t i underdånighet anmäla, att de, med anledning af det Stats Utskottet tillställda Kostnads-förslag till en Minnesvård af Svensk Marmor öfver Högst Salig Hans Kongl. Höghet Kronprinsen CARL AUGUST, för detta ändamål beviljat en Summa af Tio Tusen R:dr att utgå af Öfverskotten på Stats-Verkets Inkomster för sistlidet år.

Riksens Ständer framhärda &c.

N:r 171.

Uppl. och godkänd hos Ridd. och Ad. d. 5 Junii 1818.

— Prest-Ståndet d. 5 — —

Bihang till Riks-St. Prot. 1817—1818. 10:de Samt. N:r 47, 48.

-- Borgare-Ståndet d. 5 -- --
 -- Bonde-Ståndet d. 6 -- --

*Riksens Ständers underdåniga Skrifvelse till
 Kongl. Maj:t, angående tillökt Vaktbe-
 tjening vid Götheborgs Läns Fängelse.*

Af Handlingar som Eder Kongl. Maj:t ge-
 nom Remiss den 23 sistlidne April öfverlemnat
 till Riksens Ständers Stats-Utskotts åtgärd, hafva
 Riksens Ständer inhemtat hvad Eder Kongl. Maj:ts
 Befallningshafvande i Götheborgs och Bohus Län,
 i underdånighet hemställt om behof af Löner för
 en Vaktmästare och en Vaktkarl vid det i Gö-
 theborg uppförda nya Krono Fängelse. Dessa 2:ne
 Löner, såsom för en ordentlig bevakning nöd-
 vändiga, bevilja Riksens Ständer att uppföras å
 Stat till ett sammanberäknadt belopp af 175 R:dr
 med de derunder begripne 18 Tunnor Spanmål, och
 få sådant härmedelst hos Eder Kongl. Maj:t i un-
 derdånighet anmäla.

Riksens Ständer framhärda &c.

N:r 172.

Uppl. och godkänd hos Ridd. och Ad. d. 5 Junii 1818.
 -- Prest-Ståndet d. 5 -- --
 -- Borgare-Ståndet d. 5 -- --
 -- Bonde-Ståndet d. 6 -- --

*Riksens Ständers underdåniga Skrifvelse till
 Kongl. Maj:t, angående sökt ersättning
 till Härads-Skrifvarne i Femtland för
 dem anslagne men ännu icke tillträdde
 Boställen.*

Den 28 sistl. April har Eder Kongl. Maj:t

genom Nådig Remiss till Riksens Ständers Stats-Utskotts åtgärd öfverlemnad Handlingarne angående 2:ne Härads-skrifvares i Jemtland ansökning om ersättning för de vid Statens reglerande derstädes, år 1810 dem anslagne, men ännu icke af dem tillträdde Boställen, hvilken ersättning Eder Kongl. Maj:ts Befallningshafvande till 100 R:dt åt hvardera Häradsskrifvaren föreslagit.

Enär uti häröfver afgifvit underdånigt yttrande Eders Kongl. Maj:ts och Riket Kammar-Collegium samt Stats-Kontor upplyst, att nämnde Härads-skrifvare komma att tillträda de för dem anordnade Boställen så snart Innehafvarne afgå, hvarvid Kammar-Collegium och Stats-Kontoret ansett det emedlertid böra förblifva, och hvarför de ej heller kunnat tillstyrka bifall till ifrågavarande Lön-ersättning, hafva Riksens Ständer icke funnit anledning att i denna del bestå någon tillökning uti den så nyligen fastställda Lön-Statem för Jemtlands Län, helst dessutom Härads-skrifvares Aföningsvilkor genom senare tillkomne Procenter och förhöjning af Mantalsskrifningsprovisionen blifvit förbättrade.

Riksens Ständer framhärda &c.

N:r 173.

Uppl. och godkänd hos Ridd. och Ad. d. 5 Junii 1818.

-- Prest-Ståndet d. 5 -- --

-- Borgare-Ståndet d. 5 -- --

-- Bonde-Ståndet d. 6 -- --

*Riksens Ständers underdåniga Skrifvelse till
Kongl. Maj:t, angående reglering af
Lönings-sättet för Lands-Sekreteraren*

och Lands-Kamreraren uti Jemtland.

Vid öfvervägande af det till Riksens Ständers Stats-Utskotts åtgärd genom Ed. Kongl. Maj:ts Nådiga Remiss den 28 sistledne April öfverlemnade ämne, angående Eder Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes i Jemtlands Län underdåniga Förslag till förändrad reglering af dervarande Lands-Sekreterarens och Lands-Kamrerarens Löningsvilkor, så att de, emot afträdande till Staten af de dem på Lön anslagne Boställen, bland hvilka väl Lands-Sekreteraren af sitt kommit i åtnjutande, men Lands-Kamreraren ännu i stället uppbär 200 R:dr Kontant ersättning, måtte uppå sine Löner undfå penninge-förhöjning efter de vid sista Riksdag fastställde grunder, hafva Riksens Ständer icke kunnat härtill lemna bifall, enär hvarken Kongl. Kammar-Collegium eller Kongl. Stats-Kontoret sådant tillstyrkt, och Riksens Ständer för öfrigt icke heller ansett någon rubbning uti den vid 1810 års Urtima Riksdag godkände reglering af Löne-Staten ega rum.

Riksens Ständer framhärda &c.

N:r 174.

Uppläst och godkänd hos Ridd. och Ad. d. 8 Junii 1818.

Prest-Ståndet d. 8 — —

Borgare-Ståndet, d. 8 -- --

Bonde-Ståndet d. 10 -- --

Riksens Ständers underdåniga Skrifvelse till Kongl. Maj:t, angående beloppet för

enskilde personers Invisningar till Innehafvaren samt viss man eller order.

Det har hos Riksens Ständer kommit i öfvervägande, att den uti nu gällande Författningar icke förbudne rättighet för enskildte personer till handskrifne, på Sedelhafvaren och på viss man eller Order ställde, Invisningars eller så kallade Assignmenters utfärdande, då den blifvit begagnad till mindre belopp å hvarje Invisning, för Samhället medfört skadliga följder.

Utan att ingå i en noggrann forskning och utveckling af alla de omständigheter, som i detta ämne skulle kunna å ena och andra sidan andragas, hvarigenom Riksens Ständer skulle hänföras till en större vidlyfthet än ändamålet fördrar, hafva Riksens Ständer antagit såsom ordligt: att hvarje Handlande med större rörelse, Bergsbruks- eller Slöjde Närings-Idkare, ehuru vistande på längre afstånd från den ort, der de förnämligaste varor eller alster vanligen afsättas, desto mera bör kunna förse sig med så stort belopp af det allmänt gängse Sedelmyntet, som behöfves till bestridande af de oftare stundom dagligen för handteringens bedrifvande förefallande mindre utgifter, enär han derigenom icke skall nödgas belasta sig med något betydligt förlags Kapital, och han alltid, med den lätta utväg Post-inrättningen lemnar, kan snart till stället förskaffa det penninge-belopp, han för ändamålet efter hand har af nöden: att detta bevises af erfarenheten, då icke uti alla orter, der förutnämde Handteringar drifvas med större omfattning, utan blott i några, medlet af de fleste förefallande utgifters bestridande genom utfär-

dade Invisningar är af idkarne antaget: att om än Invisnings-utgifwarens vinst genom Invisningarnes användande till betalning af sina skulder icke må sägas egentligen tillskyndas dem, på det allmännas bekostnad, den fördel likväl icke är behörig, som de åtnjuta genom det invisningarne af tillfällige händelser förstöras: att, då ostridigt de fleste invisningar på mindre Summor längre tid förblifva i omlopp uti den ort, der de äro utgifne, både nyssnämnde händelser skola inträffa, och jemväl Utgifvaren länge till sig indraga räntan å deras sammantagne belopp: att, om än invisningars emottagande eller icke emottagande i betalning kan anses vara öppet efter eget behag för hvar och en, som till Handlanden, Bergsbruk eller Slojde Närings-Idkaren lefvererar varor eller fullgjort något arbete, det likväl nästan alltid skall blifva en nödvändighet för sådane personer att låta sig åtnöja, med detta betalningssätt, enär å ena sidan de äro i behof af ersättning och å den andra Invisnings-Utgifvaren icke kan eller vill annorlunda fullgöra utbetalningen: att, såsom en häraf nödvändigt följande svårighet, då antingen de första Invisnings-emottagarne eller de sedermera deraf blifne innehafvarne måste verkställa utbetalningar till andra orters invånare, der utgifwarens namn och förtroende icke äro kända, skall sådane sedlars antagande såsom god betalning sättas i fråga och uppgäld eller agio derå ega rum, hvilket äfven, när förnödenheter för dem skola upphandlas i sjelfva den orten, der de äro mest gängse, ofta torde inträffa i anseende till den omgång och olägenhet, som

förorsakas emottagaren genom deras öfverstyrande till den ort, hvarest de inlösas: att invisningarne icke hafva egenskap hvarken af löpande Skuldebref, enär påstående emot Utgifvaren om deras infriande icke förr kan väckas, än den person, på hvilken invisningen är ställd, vägrat eller icke mäktat gälda densamma belopp, samt ej heller af Växel, då någon ovilkorlig skyldighet icke är bestämd till deras endosse-rande eller transporterande af hvarje innehafvare under deras omlopp: och att vid händelser, då antingen utgifvaren blir oförmögen att betala sin skuld eller anmäler sig om afträdesförmån, eller vid hans död efterlevande maka eller arfvingar söka Urarfva-görelse, eller ock de till uttronande af tillståndet i den aflidnas Bo begära års kallelse på Borgenärerne, en betydlig svårighet och kostnad tillskyndas serskildte innehafvare af en mängd utspridde invisningar på mindre penningebelopp vid bevakande af deras rätt hos Konkurs-Domstolen, hvilken kostnad äfven möjligen kan öfverstiga invisningens värde, och hvarigenom äfven således ett obehörigt lidande för allmänheten uppkommer.

Föranledde af alla dessa skäl, finna Riksens Ständer, att om utgifvandet af ifrågavarande, till innehafvaren eller till viss man och Order ställd samt sålunda löpande, handskrifne Invisningar eller Assignmenter ifrån den enskilde personen på den andre för närvarande icke kan helt och hållit förbjudas, är likväl denna rättighets begränsande nödvändigt, så att de deraf härflytande och nu beskrifna ofördelaktiga följder må åtminstone till det hufvudsakligaste för-

rekommas. Och, emedan då inwisningen innefattar ett större penningebelopp, dels hvar och en, som en sådan mottager, mera noggrant granskar och tillser hvad säkerhet och beqvämlighet han kan äga att utfä innehålllet uti allmänt gängse mynt, dels densamma icke kan med den lätthet och så vidsträckt, som då den är på mindre Summa ställd, kringlöpa och i allmänna rörelsen förblifva, hafva Riksens Ständer för sin del stadgat: att hädanefter icke må någon tillåtas utgifva så beskaffade inwisningar, som nyss här ofvanföre äro omnämnde, på ringare Summa än Ett Hundrade Riksdaler Banko: samt att alla de i omlopp varande dylike inwisningar på mindre Summor böra vara inlöste inom 8 månader efter denna Författnings kungörande i hvarje Ort.

Hvad straffet för öfvertädelse emot detta stadgande angår, hafva Riksens Ständer ansett med ett rättvist förhållande emellan brott och straff vara närmast förenligt: att den, som beträdes hafva, sedan Författningen blifvit behörigen kungjord, utfärdat handskrifven, till innehafvaren eller viss man och order ställd, inwisning å annan enskild person till mindre belopp än Ett Hundrade Riksdaler Banko, bör första gången, jemte skyldighet att gälda densammas innehåll, erlägga i böter ett lika belopp, andra gången, utom enahanda skyldighet att gälda innehålllet, böta inwisningens dubbla belopp, men tredje gången, jemte enahanda ersättning och böter, anses hafva förverkat medborgligt förtroende, och kan således sedermera hvarken få deltaga eller komma under omröstning vid Val till så beskaffade

Allmänna Förrättningar, som af ett sådant förtroende bero, samt hans brott och straff varda lemnade till kännedom i Allmänna Tidningarne; och, på det efterlefnaden desto noggrannare må handhafvas samt öfverträdelser säkrare beifras föreslå Riksens Ständer, att böterne må blifva Angifvarens ensak.

Dessa sina förslag öfverlemna Riksens Ständer i underdånighet till E. K. M:s Nådiga ompröfning och anhålla, att, om de äfven af E. K. M. i Näder gillas, behörig Författning derom må i Näder varda utfärdad.

Riksens Ständer framhärda &c.

N:o 175.

Uppläst och godkänd hos Ridd. och Ad. d. 5 Juni 1818.

— Prest-Ståndet d. 5. — —

— Borgare-Ståndet d. 5. — —

— Bonde-Ståndet d. 6. — —

Riksens Ständers underdåniga Skrifvelse till Kongl. Maj:t angående insändande till Justitie-Ombudsmannen af sådane beslut, hvarigenom personer dömas till arbete å Förbättringshus eller å Fästning.

Som det i Riksens Ständers tanka är af största vigt och angelägenhet, att de utstakade gränser för dem som handhafva författningarne angående lättjofulle och oordentlige samt dymedelst eller ock genom föröfvade brott och därför undergångne bestraffningar syssellöse personers användande till allmänt arbete vid Arbets- och

Förbättrings-Inrättningarne, eller, i brist af utrymme derstädes, å Fästningarne, icke öfverskridas eller sådane medel utöfver verkliga behovet användas, hvarigenom kan icke allenast uppkomma oskyldigt lidande utan ock staten belastas med drygare utgifter, hafva Riksens Ständer, utan att äga någon anledning till förmodan, som skulle missbruk i detta afseende hafva inträffat, ansett en tillsyn härå behöflig, helst det icke undfallit deras uppmärksamhet, att för de personer, hvilka dömmas till arbete vid nämnde Inrättningar, ehuru icke stängde från utväg till klagan å vederbörlig ort, då de förmena sig obehörigen förfördelade, likväl måste möta svårighet och tilläfventyrs stundom saknas medel för verkställigheten.

Riksens Ständer få alltså hos E. K. Maj:t i underdånighet föreslå: att hädanfter så väl vederbörande Polis-Embetsverk som E. K. Maj:ts Befallningshafvande må förpliktas, när af dem någon person med stöd af ifrågavarande Författningar dömes till arbete vid Arbets- eller Förbättrings-Inrättning eller å Fästning, samt denne sig dermed åtnöjer, genast till Riksens Ständers Justitie-Ombudsman insända ett Exemplar af det i ämnet hållna Protokoll, och meddelta utslag innefattande alla de omständigheter som enligt stadgandet i 6:te §:n af Kongl. Förordningen d. 27:de Februari 1804, böra deruti intagas, på det Justitie-Ombudsmannen må äga tillfälle att granska huruvida hans Embets-handläggning i afseende å beslutet erfordras; dock att genom denna åtgärd verkställigheten af samma beslut icke må uppehållas.

Riksens Ständer framhärda &c.

Nr 176.

Uppläst och godkänd hos Ridd. och Ad. d. 5 Junii 1818.

— Prest-Ståndet d. 5 — —

— Borgare-Ståndet d. 5 — —

— Bonde-Ståndet d. 6 — —

*Riksens Ständers underdåniga Skrifvelse till
Kongl. Maj:t angående tryckning af
Landshöfdingarnes Berättelser om års-
växten.*

Emedan Riksens Ständer ansett nyttigt att Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes årliga Berättelser om Årsväxten till trycket befordras och på sådant sätt Allmänheten medelas har hos Riksens Ständer jemväl fråga uppstått huru dessa Berättelser och de deraf skeende Sammandrag böra lämpligen inrättas för att med all möjlig likstämmighet lemna en kort men säker öfversigt af det Ekonomiska tillståndet i Rikets åtskilliga landskap. Då likväl Riksens Ständer insett svårigheten att uppgöra och en ännu större svårighet för vederbörande Embetsmän att följa och verkställa vissa formulärer och föreskrifter i denna del, hafva Riksens Ständer bort för närvarande inskränka sig till den anhållan, de nu hos E. K. Maj:t i underdånighet framföra, om nådig befallning till E. K. Maj:ts Allmänna Magazins-Direktion att i sammandrag af trycket utgifva E. K. Maj:ts Befallningshafvandes sista Berättelser om Årsväxten för hvarje år på det sätt Direktionen finner för ändamålet lämpligast, antingen i Tabell eller Text; och lärer Direktionen icke underlåta att hos E. K.

Maj:t i underdånighet begära de ändringar i uppgifterne, som den anser behöfliga, och hvilka E. K. Maj:t då torde i nåder tackas förständiga dess Befallningshafvande till vederbörlig efter rättelse.

Riksens Ständer framhårdar &c.

N:r 177.

Uppläst och godkänd hos Ridd. och Ad. d. 5 Junii 1818.

— Prest-Ståndet d. 5 — —

— Borgare-Ståndet d. 5 — —

— Bonde-Ståndet d. 6 — —

Riksens Ständers underdåniga skrifvelse till Kongl. Maj:t om förklaring i vissa delar öfver Kongl. Kungörelsen den 3:dje April 1816 rörande Presträttighets-Öfverenskommelser.

Enär det ej allenast är öfverensstämmande med meningen uti E. K. Maj:ts nådiga Kungörelse d. 21 September 1810, utan ock ligger i sakens natur att på de Orter eller i de församlingar, der kontrakter eller öfverenskommelser emellan Pastorerne och Församlingarne rörande Presträttigheter blifvit afslutade, ingångne och för framtiden lagligen stadfästade innan 1810 Års Kongl. Kungörelse utfärdades; sådane äldre öfverenskommelser böra så mycket hellre blifva örubbade, som genom dem redan äro undanröjde orsaker och anledningar, hvilka vid 1810 och 1815 årens Riksdagar föranlätit Bonde-Ståndet att begära och Prest-Ståndet att medgifva frivilliga öfverenskommelsers ingående emellan Prestskapet och Församlingarne rörande deras ömsesidiga rättigheter och skyldigheter, men detta

förhållande icke finnes i E. K. Maj:ts Nådiga Kungörelse den 3 April 1816 uttryckligen bestämdt, hyaraf ock, skall hafva händt, att man deråt sökt gifva annan tydning, få Riksens Ständer hos E. K. M. i underdånighet anhålla om utfärdande af Nådig Kungörelse med den förklaring: att på sätt nämndt är redan stadfästade öfverenskommelser mellan Presterskapet och Församlingarne rörande Presträttigheter böra blifva orubbade och oförändradt bibehållne för den tid de äro ingångne.

Riksens Ständer framhärda &c.

N:o 178.

Uppläst och godkänd hos Ridd. och Ad. d. 5 Junii 1818,

-- Prest-Ståndet d. 5 -- --
 -- Borgare-Ståndet d. 5 -- --
 -- Bonde-Ståndet d. 6 -- --

Riksens Ständers underdåniga Skrifvelse till Kongl. Maj:t i anledning af Nådig Proposition om befrielse ifrån Bränvins-Bevillningen för åren 1810, 1811 och 1812 af Personer å landet som icke ega eller besitta jord.

Sedan under den 3:dje sisledne December Eders Kongl. Maj:t genom Nådig Proposition till Riksens Ständers pröfning öfverlemnadt, huru, i anledning af inkomne underdånige Besvär och Ansökningar må förfaras med utgörande af Bränvins-bevillningen för åren 1810, 1811 och 1812 af personer å Landet, som ej ega eller besitta ord, hafva Riksens Ständer af de vidlyftige

Handlingarne i detta ämne tagit närmare kännedom och funnit 25 §. i Riksdagsbeslutet den 2:de Maj 1810 innehålla: "att den för Bränvins-tillverkningen serskilt åtagne Bevillnings-afgiften bör utgöras i Städerne samt af Ståndspersoner med flere å Landet, som ej ega eller besitta jord, efter personalen, så att Tolf mantalskrifne personer anses lika med ett helt Hemman, och således betala åtta Skillingar hvardera, kommandes denna bevillning att utgå antingen Bränvinsrättigheten begagnas eller ej."

Häraf kan ej dragas någon annan slutföljd, än att ifrågavarande afgift, utan afseende om Bränvinsbrännings-rättigheten begagnades eller icke varit häftad vid personalen. Denna tydning strider icke emot Kongl. Kungörelsen den 13:de Juni 1810, der det föreskrifves; "att Ståndspersoner med flere å Landet som icke ega eller besitta jord, utgöra jemte Panne-afgiften Bränvins-bevillning på det för Städernes invånare stadgade sätt, så att 12 personer räknas mot ett helt Hemman;" utan fast hellre instämmer den äfven med hvad Kungörelsen för öfrigt innehåller, utmärkande tydligt, att alla å Landet boende personer, borde tillika med Panterynds-afgiften, der den eger rum, erlægga bevillnings-afgift, hvilken sistnämnde alltså varit ett af den förre alldeles oberoende och derifrån hel och hållen skiljd börda.

Vid sådant sakens sammanhang, och då Riksens Ständer jemväl tagit i betraktande, att, om den för närvarande endast af en del skattskyldige ifrågaställde befrielse från personelle Bränvins-bevillningens utgörande under de 3:ne of-

vanberörda åren skulle medgifvas, enahanda befrielse äfven borde utsträckas till alla personer i lika förhållande, hvarigenom Statens påräknade och till större delen redan influtne och använde inkomst under denne Titel i betydlig mån minskades finna Riksens Ständer sig icke kunna till befrielse från den omförmäldte Brännvins-Bevillnings-afgiften för åren 1810, 1811 och 1812 lemna bifall; Men, för att bereda all skälig lindring för de Skattskyldige, som, efter det af Eders Kongl. Maj:ts med afgifters indrivande beviljade anstånd, nu skola den afbörda, och hvilka utgöra den minst bemedlade delen af Nationen, få Riksens Ständer till Eder Kongl. Maj:t i underdånighet framföra den önskan, att dervid yttersta varsamhet måtte iakttagas samt Författningarne om Afkortningar med noggrannhet handhafves.

Riksens Ständer framhärda &c.

N:r 179.

Uppl. o. godkänd hos Samtl. Riks-St. d. 27 Junii 1818

Riksens Ständers underdåniga Skrifvelse till Kongl. Maj:t om verkställd granskning af de i Stats-Rådet förde Protokoll.

Den granskning af de i Stats-Rådet förda Protokoll, som enligt 105 §. Riksdags-Formen och 29 §. Riksdags-Ordningen tillhör Riksens Ständers Constitutions-Utskott är nu fulländad.

Riksens Ständer få i underdånighet förklara att med stöd af 76 §. Riksdags-Ordningen Stats-

Rådets Ledamöters och Föredragandes ansvarighet för sina rådslag och för utöfningen af sina Em-beten intill den dag, då detta nu snart öfverståndna Riksmöte börjades, fullkomligen upphört: att under denna frikallelse jemväl inbegripes Konungens i Kommandomål för Arméen: samt att för Konungens rådgifvare i Kommandomål för Flottorne en lika frikallelse äger rum med undantag af det mål angående utfärdade Order till Befälhafvarne för en i nåder anbefalld Kustbevaknings-Expedition d. 8 Aug. 1817 för hvilket General-Adjutanten Herr Friherre Rudolf Cederström den 2 nästlidne April blifvit af Constitutions-Utskottet under tilltal inför Riksrätt ställd.

Bland ämnen, som stå i gemenskap med Stats-Råds-Protokollens granskning, förekomma de under loppet af tvenne år och sist den 27 September 1817 vidtagne anstalter för Malmö Discont-Verks understödjande och räddning. Rådslagen om dessa mått och steg har Constitutions-Utskottet funnit styrda och utmärkta af en tidig och fortfarande omsorg att afböja de oredor och åtminstone mildra den förlägenhet, som väckt Motionens lifliga bekymmer och påskyndat dess Representanters sammankomst.

Någon anmärkning från Constitutions-Utskottet i och för detta steg har således icke ägt rum. Men Riksens Ständer tro sig häraf hafva anledning till den underdåniga önskans framförande, att, vid möjeligen i framtiden skeende inrättningar af sådane enskilda Penninge-Verk som kunna äga inflytelse på allmänna förtroendet

troendet och penninge-rörelsen, de grundsatser och den sammansättning måtte följas, hvarigenom på en gång, Nationen befrias från deltagande i dessa Verks af en oriktig förvaltning härrörande obestånd, samt Konungens Rådgifvare från det svåra val, att nödgas tillstyrka dylika Verks öfverlemnande åt ödet och tillfälligheten, eller ock deras upprätthållande med Lånbiträden af allmänna medel.

Riksens Ständer framhärda &c.

N:r 180.

Uppläst och godkänd hos Ridd. och Ad. d. 11 Junii 1818.
Öfriga Riks-Stånden d. 13 — —

Riksens Ständers underdåniga Skrifvelse, till Kongl. Maj:t angående Stats-regleringen under Riks-Statens andra Hufvudtittel.

Dels uti Eders Kongl. Maj:ts Nådiga Proposition till Riksens Ständers Stats-Utskott om Stats-Verkets tillstånd och behof, och dels genom Eders Kongl. Maj:t till samma Utskott aflåtnes serskilde Nådige Remisser förekomma under Riks-Statens Andra Hufvud-Titel följande frågor, som Riksens Ständer tagit i öfvervägande.

1. Riksens Ständer hafva bifallit, att den Summa 7,781 R:dr 6 sk., som Eder Kongl. Maj:t, i Näder äskat för en tillkommen 4:de Division af Eders Kongl. Maj:ts och Rikets Götha Hof-Rätt; och hvilken Summa hittills måst utgå af besparingarne på denna Hufvud-Titel, må hädan.

Bihang till Riks-St. Prot. 1817—1818. 10:de Saml. N:r 49, 50.

efter uppföras på Ordinarie-Stat; utgörande Lö-
nerne efter förledit års Stat följande belopp:

5	Assessorer à 746 R:dr 32 sk. hvardera			
	i Lön - - - - -	3733.	16.	
1	Proto-Notarie-Lön - - -	354.	16.	5.
2	Civil-Notarier à 340 R:dr			
	hvardera - - - - -	680.	—	—
1	Fiskal-Lön - - - - -	226.	32.	—
1	Registrator-Lön - - -	301.	22.	5.
1	Kanslist - - - - -	190.	19.	2.
		<hr/>		
		5486.	—	—

hvertill kommer tillökning för skill-
naden emellan Statspriset $4\frac{1}{2}$ R:dr
och Riks-Markegångs-priset på de
under dessa Löner belöpande till-
sammans 602 Tunnor Spannmål,
som vid förledit års Riks-Marke-
gång utgjort à 8 R:dr 15 sk. Tun-
nan eller 3 R:dr 39 sk. per Tunna 2295. 6. —

Summa 7781. 6. —

menhvilken Summa är årlig förändring underkastad!

2. I afseende på hvad Eder Kongl. Maj:te
i Nåder framställt om Kansli-Styrelsen och 2:ne
dess Ledamöters nu på Indragnings-Stat upp-
tagne Löners uppförande på detta Verks Ordi-
narie-Stat, få Riksens Ständer i underdånighet
förklara: att de med Indragnings-Statens afsedda
ändamål, nemligen de derå upptagne Löners och
Pensioners indragande vid Innehafvarens af-
gång, skulle härigenom motverkas samt Ordina-
rie-Statens med 2:ne en gång indragne Embets-
manna-Löner åter ökas, och att Riksens Ständer,
som deremot vid så väl 1809 och 1810 årens

som de senare Riksdagarne funnit anledning i underdånighet önska en sådan reglering af Statens Styrelse-Verk, hvarmedelst antalet af Embets- och Tjenstemän inskränkes, af den åtgärd Eders Kongl. Maj:t i Nåder uti detta hänseende låtit vidtaga, i underdånighet tillförse sig Eders Kongl. Maj:ts Nådiga omsorg att, vid de nu på Indragnings-Staten aflönade Kantzli-Rådens afgång, i stället till dessa Embetens bestridande förordna någre sådane Embetsmän, hvilka, under ledighet från annan Ordinarie tjenstgöring, bibehålla de Löner, de förut innehafva.

3. Att för En Vaktmästare vid Kansli-Styrelsens Expedition Lön på Stat 140 R:dr med derunder inbegripne 15 Tunnor spannmål må uppföras, hafva Riksens Ständer bifallit.

4. Hvad beträffar de vid Öfver-Ståthållare-Embetet i Polis-ärender Tjenstgörande Embetsmäns och Betjentes Löners föreslagne åter uppförande på Stat och den äskade tillökningen till förbättrad aflöning till ett belopp omkring 5000 R:dr hafva Riksens Ständer ansett den af dem vid 1812 års Riksdag lagde grund för Polis-Inrättningens underhåll, att viss Summa dertill bestås, utan att Personel-Stat upprättas, så mycket hellre böra bibehållas, som Tjenstemännens och Betjeningens antal efter sig företeende omständigheter bör kunna, såsom Eder Kongl. Maj:t i Nåder finner lämpligt, ökas eller minskas, hvarvid en Speciel och ständig lön-reglering skulle vara hinderlig; samt funnit, enär anslaget till Polisens underhåll år 1812 förhöjdes med nära 100 procent eller från 7758 R:dr 16 sk. till 15,000 R:dr, och hvarförutan Stockholms Stad med viss

Summa dertill bidrager, samt jemväl någon del af de genom Polisens åtgärd inflytande Bötesmedel för ändamålet påräknas och användas, någon ytterligare förhöjning i den af Stats-Verkets medel år 1812 för samma Verk anslagne Summa icke kunna beviljas.

5. I sammanhang med Eders Kongl. Maj:ts och Rikets Stats-Kontors vid Nådiga Propositionen bifogade Berättelse i den del, som angår Respenningars uppbärande på Indelt Stat, i stället för de kontante 80 R:dr för Landshöfdingen i Södermanland, i följd af Kongl. Brefvet den 22 Oktober 1816, hafva Riksens Ständer tagit under handläggning Eders Kongl. Maj:ts Nådiga Remiss till deras Stats-Utskott den 5 nästledne November af Landshöfdingens i Örebro Län underdåniga ansökning om de honom å Stat kontant tillkommande 100 R:dr Respenningars förvandling till indelte uti odisponerade Räntor i Länet; men, då, utom i dessa 2:ne Län flere andre både Landshöfdingar och Tjenstemän vid Lands-Staterne innehafva Respenningar i kontant, hvilket möjligen eger sin grund uti olika och fördelagtigare Ränte-persedlars indelning under sjelfva Lönerne, än som äro anslagne i de Län, der åter både Lönerne och Respenningarne äro indelte, samt någon rubbning i denne af ålder varande reglering å Lands-Statens Löner icke skäligen kan äga rum, till förmån för ett eller annat Läns Embets- och Tjenstemän framföre de öfrige i lika förhållande stadde, utan, derest Respenningars förhöjning genom deras indelande i Räntor stode att förena med Statens tillgångar, borde blifva allmän för alla, som der-

af finna sig i saknad, men, efter hvad Eders Kongl. Maj:ts och Rikets Kammar-Collegium och Stats-Kontor uti afgifna underdåniga Utlåtanden i dessa ämnen anført, Stats-Verket icke för de i-frågavarande Landshöfdingarnes och följaktligen än mindre för alla öfriges förseende med indelte i stället för kontante Respenningar, eger o-disponerade Räntor, helst de behållne Räntorne äro i Riks-Staten påräknade såsom tillgång för andre behof, kunna Riksens Ständer icke bevilja indelte Respenningars uppförande å Stat för Landshöfdingarne i Örebro och Södermanlands Län.

6. Som Eder Kongl. Maj:t genom Nådiga Bref den 9 Januari 1816 och den 15 April nästlidit år, i anseende till Konga och Upvidinge Fögderiers vidd och folkrikhet, funnit nödigt förordna, att detsamma borde fördelas uti 2:ne Härads-Skrifvare-Distrikt och hvardera Härads-Skrifvaren åtnjuta 50 R:dr indelte i Hemmans- eller Qvarn-räntor jemte 13 R:dr 16 sk. kontant i Respenningar och 16 R:dr 32 sk. äfven kontant till så kallad Lönförhöjning, likmätigt hvad som består Härads-Skrifvare i allmänhet på grund af Kongl. Brefvet den 4 December 1794, hafva Riksens Ständer bifallit, att de härtill uppgifna erforderliga tillökta Af-lönings-belopp 36 R:dr 32 sk. indelte och 43 R:dr 16 sk. kontant måga anslås och uppföras på Ordinarie Staten under Andra Hufvud-Titeln.

7. De tillökta Löner, som Eders Kongl. Maj:t enligt Nådigt Bref den 17 Julii 1816 funnit nödige för 8 Länsmän uti Kronobergs Län, å 40 R:dr för hvardera, eller tillsammans 320

R:dr årligen, få till detta belopp under Andra Hufvud-Titeln uppföras på Ordinarie-Stat.

8. Vidare, och sedan Eders Kongl. Maj: genom Nådig Skrifvelse den 3 Julii 1816 för 4 Länsmän i Herjeådalen pröfvat nödig den Lönförhöjning, att de, inberäknadt den gemensamt för dem på Stat anslagne aflöning 6 R:dr 35 sk. 10 r. indelte, 53 R:dr 16 sk. i kontant och 31 Tunnor korn, skulle, i likhet med de öfrige Länsmännen i Riket, årligen undfå 40 R:dr kontant hvardera, hafva Riksens Ständer bifallit, att den härtill erforderlige tillökning må på Stat uppföras.

9. Till den af Kongl. Stats-Kontoret gjorde hemställan om Löners beviljande för 4 Vaktmästare vid Krono-Fängelset i Göteborg, hvilka äro nödige sedan ett nytt sådant blifvit inrättadt, der icke såsom tillförne kan begagnas bevakning af de i Göteborg förlagde värfvade Trupper, hafva Riksens Ständer äfven lemnat bifall, så att dessa fyra Löner till enahanda belopp af 58 R:dr 16 sk. och derunder begripne 6 Tunnor Spannmål för hvardera må på Staten uppföras.

10. Vid öfvervägande af hvad dels Stats-Kontorets underdåniga Berättelse och dels genom Eders Kongl. Maj:ts serskilda Nådiga Remiss den 12 sistledne November till Stats-Utskottet öfverlemnade Handlingar innehålla om en Lönreglering för Fjerdingsmännen i Riket, hafva Riksens Ständer, liksom vid förra Riksdagen, funnit en allmän jemkning och förbättring i deras Lön-vilkor icke förr kunna tillvägabringas än den ifrågakämlde reglering i det hela af Styrelse-Verken till alla dess grenar, efter Riksens

Ständers derom yttrade underdåniga önskan, bliver vidtagen; Och, emedan vid det så högst olika förhållande med Fjerdingsmännens antal, som blifvit från serskilde orter uppgifvit och föreslaget, Riksens Ständer nu saknar bestämd och skälig grund för ett anslag af medel till förbättring emellertid af Lönerne för Fjerdingsmännen, hvilka i allmänhet redan åtnjuta dels indelte dels penninge-löner, jemte vissa andra friheter och förmåner, hafva Riksens Ständer icke kunnat härutinnan för närvarande vidtaga någon åtgärd.

11. Till svar å Eders Kongl. Maj:ts Nådiga Remiss den 28 sistledne November på Kongl. Bergs-Collegii underdåniga Skrifvelse den 13 i samma månad hvaruti andrages behofvet af och uppgifves förslag till Lön-förbättring för Bergs-Fogdarne uti allmänhet i Riket, få Riksens Ständer i underdånighet anmäla, att, då samtliga på Ordinarie-Statens aflönade Bergs-Fogdar fått njuta till godo den vid 1815 års Urtima Riksdag Penninge-Löntagarne i allmänhet beviljade förbättring i deras vilkor, Riksens Ständer i Statens närvarande ställning, som kräfver all möjlig besparing och inskränkning af nya utgifter, funnit sig destomindre kunna dertill lemna bifall, som tillika en ny Lön-reglering härvid visar sig, hvarigenom de i förre Lönings-Statens iakttagne grunder för deras aflöning, i jemförelse till Statens öfrige Embets- och Tjenstemän skulle rubbas, men en sådan förändring icke serskildt kan företagas utan, om den skulle pröfvas nödig, bör förekomma i sammanhang med den allmänna regleringen och nya Organisationen af Styrelse-Verken.

12. Genom Nådig Remiss den 29 sistledne

November är till Stats-Utskottets åtgärd öfverlemnad en af Öfver-Intendents. Embetet den 27 förutgångne Oktober i underdånighet gjord hemställan om förbättring af de vid sista Riksdagen anslagne Löner för 2:ne tillökte Tjenstemän, nemligen 1 Sekreterare och 1 Kanslist, samt förhöjning på Stat af Expens-medlen vid detta Verk; Och hafva väl Riksens Ständer funnit, att, då Sekreterarens Lön omkring 340 R:dr jemföres med Kamrerarens å denna Stat, som för innevarande år uppgår till 851 R:dr 30 sk., och Kanslist-Lönen omkring 105 R:dr jemföres med Andre Konduktörens Lön 321 R:dr 47 sk., blifva de 2:ne ifrågavarande Tjenstemännens Aflöning mindre; men, utom det en sådan jemförelse icke skäligen bör ega rum, enär Kamreraren såsom tillika Kassör bestrider 2:ne Befattningar och Konduktören för sin Lön måste hafva vida trägnare tjenstgöring än Kanslisten, är den för de 2:ne sist tillkomne Tjenstemännen stadgade aflöning lämpad efter hvad dem skäligen kunnat tilläggas i jemförelse emot sådane Tjenstemäns Löner vid andra Publika Verk der en daglig och trägen tjenstgöring skall bestridas, som åter vid Slotts-byggnads-Direktionen, hvarest dessa 2:ne Tjenstemän hafva sine göromål, icke läser kunna inträffa. Riksens Ständer hafva alltså icke kunnat bevilja den härutinnan föreslagna Lön-förhöjning.

13. På Herr Presidenten Friherre Tersmeden genom Eders Kongl. Maj:ts Nådiga Remiss den 18 sistledne November till Stats-Utskottet öfverlemnade underdåniga hemställan om 3:ne Kammar-Rätts Assessorers Löners förhöjning till Kammar-Rätts-Råds Löner, hafva Riksens Stän-

der, under afbidan af den önskade allmänna reglering af Embeten och Tjenster, icke kunnat göra afseende, enär detta Verk åtnjötit lika Lönförhöjning med andre Civil-Statens Penninge-Löntagande Embets- och Tjenstemän vid sednaste Riksdag.

14. Med afseende på hvad Akademien för de Fria Konsterne i en af Eders Kongl. Maj:ts den 12 sistledne November till Stats-Utskottet remitterade underdåniga ansökning andragit om de 2:ne Summor, dels 475 R:dr för Mekaniska Skolan, och dels 450 R:dr till arfvoden åt Embets- och Tjenstemän vid Kongl. Maj:ts Museum, hvilken Skola och hvilket Verk icke stå med Akademien i något offentligt samband, blifvit afförde från Akademiens vid sednaste Riksdagen till 9000 R:dr årligen ökade Stat, samt för öfrigt om flera Akademiens tillökta behof, hafva Riksens Ständer bifallit, att Akademiens på nämnda sätt således blott till 8075 R:dr sig belöpande Stats-Summa må ökas med 1925 R:dr, så att den i ett för allt utgör Tie Tusen Riksdaler årligen.

15. Hvad angår Kongl. Sundhets-Collegii genom Nådig Remiss till Stats-Utskottet öfverlemnade underdåniga Skrifvelse af den 13 nästlidne Oktober om Tjenstfrie Assessoren Doctor *Hartmans* flyttning på Allmänna Indragnings-Staten med den Lön af 266 R:dr 32 sk., som han uppbär, så att Ordinarie Lönen på Sundhets-Collegii-Stat måtte blifva tillgänglig för Assessoren *Carlander*, hvilken nu endast åtnjuter den derå belöpande förhöjningen, hafva Riksens Ständer, enar Assessoren Doctor *Hartman* hvarken

då han vid före detta Collegii Medici-upplösning blifvit tjenstfri ej heller ännu uppnått 70 års ålder, icke kunnat bifalla Sundhets-Collegii anhållan, hvarigenom den af Eders Kongl. Maj:te och Riksens Ständer antagne grund för Lönens upptagande på Indragnings-Staten skulle öfverträdas. Då härvid likväl tillika förekommer, att på Medicinal-Staten, utom öfriga anslag, är uppförd en af Riksens Ständer vid 1809 och 1810 årens Riksdag till 10,000 R:dr bestämd Summa för Eder Kongl. Maj:ts Nådiga Disposition i och för obestämda utgifter till Allmänna Hälso-vårdens befordran, och hvarutaf Lön-förhöjningar blifvit af Eder Kongl. Maj:te i Nader beviljade, samt omkring 5000 R:dr finnas för närvarande odisponerade, anså Riksens Ständer det bero af Eders Kongl. Maj:ts Nådiga bepröfvande om icke, uti ifrågavarande fall, Assessoren Doctor *Carlander* må utaf denna tillgång njuta ersättning för de 266 R:dr 32 sk., Doctor *Hartman* innehafver, och hvarigenom den förre erhöles fyllnad i Assessors-Lönen intilldess han får tillträda denne Lön till hela beloppet på Sundhets-Collegii Ordinarie-Stat.

16. Bland annat har Kongl. Sundhets-Collegium under den 15 Maji förledit år i underdånighet framställt olikheten i Aflöningen för Carolinska eller Medico-Chirurgiska Institutets Adjunkter, af hvilka Chemiæ- och Anatomix-Adjunkterne innehafva hvardera 320 R:dr 47 sk. i Lön, Artis-Obstetriciæ-Adjunkten 220 R:dr 17 sk. 8 r. och Historiæ-Naturalis-Adjunkten 133 R:dr 16 sk., men både Theoretices och Practices-Adjunkterne endast en Pension af 175 R:dr

hvardera i Fält-Läkare-Corpsen, hvarför Collegium hemställt, att i aflöning för hvardera af de 4 sistnämnde Adjunkterne måtte anslås och bestämmas ett lika belopp, som nu består de 2:ne förstnämnde eller omkring 322 R:dr årligen, och hvartill Collegium trott medel kunna tagas af den å Medicinal-Staten uppförde Summa 1825 R:dr, som varit anslagen i och för Garnisons-Sjukhus-inrättningen, men, sedan för denna Inrättning nödiga medel under 3:dje Hufvud-Titeln blifvit utsedda och en Egendom inköpt, böra i följd af Eders Kongl. Maj:ts Nådiga förordnande den 16 Oktober 1816 besparas Stats-Verket. Nu enär Riksens Ständer med reglering af Staten vid Medici-Chirurgiska Institutet sig hitintills icke befatat, utan densamma ankommit på Eders Kongl. Maj:ts Nådiga godtfinnande, samt någon åtgärd i förevarande hänseende af Riksens Ständer hvarken kan tagas eller är erforderlig, då det för Rikets Medicinal-Verk anslagna årliga understöd 10,000 R:dr lemnar en odisponerad tillgång af 5000 R:dr, som Eders Kongl. Maj:t för Rikets Medicinal-Verk eger använda, få Riksens Ständer till Eders Kongl. Maj:ts Nådiga pröfning och förordnande i underdånighet öfverlemnna verkställigheten af den ytterligare reglering om Lönerna för Carolinska Institutets Lärare och Tjenstemän, som Sundhets-Collegium nu begärt; Men, då dervid icke erfordras de 1825 R:dr, hvilka för Garnisons-Sjukhus-Inrättningen varit anslagna och nu besparas, kommer detta belopp, likmätigt hvad Eders Kongl. Maj:t under den 16 Oktober 1816 sig i Nåder utlåtitt, att indragas och

vid nu för hand varande Stats-reglering från Utgifts-Staten uteslutas.

17. Justitiæ-Kantzleren och Riddaren Turd-
fjells under den 13 nästlidne Januarii af Ederes
Kongl. Maj:t till Stats-Utskottet remitterade un-
derdåniga hemställan om behofvet af tillökta nya
Löner åt Nedre Justitie-Revisionens Expeditio-
nens Stat för 2:ne Protokolls-Sekreterare, 2:ne
Kanslister och 1 Sekreterare hos Justitie-Kantz-
leren, har hos Riksens Ständer kommit i öfver-
vägande; och, ehuru Riksens Ständer uti de fle-
re nu framställde frågor om nya Löners anslå-
ende funnit sig böra antaga såsom allmän grund,
att Staten ej må ytterligare belastas med en så-
dan tillökning enär en allmän reglering af Ci-
vile Embets- och Tjenstemanna-Corpserne är i
fråga att med första utarbetas, hvarvid i ett sam-
manhang kan pröfvas genom hvilka indragning-
ar i vissa delar må beredas möjlighet för till-
ökningar i andra, hafva likväl Riksens Ständer,
med afseende på den större angelägenheten af
tillökning i Tjenstemanna-Personalen vid Justi-
tie-Revisionen, velat hos Eder Kongl. Maj:t i
underdånighet anhålla att Eder Kongl. Maj:t må
i Nåder tackas af de på denna 2:dra Hufvud-
Titel först blifvande Besparingsmedel låta anslå
nya Löner på Justitie-Revisions Expeditionens
Stat för 2:ne Protokolls-Sekreterare, 2:ne Kans-
lister och 1 Sekreterare hos Justitie-Kantzleren.

18. Beträffande Landshöfdingens på Gott-
land Friherre Jacob Cederströms äfven i Nåden
remitterade underdåniga hemställan om förbätt-
rade löner för de till Lands-Staten derstädes hö-
rande Tjenstemän, så finnas uti åtskilliga andra

Län Lands- Stats- och Krono- Betjeningen till större eller mindre del aflönad likasom på Gottland oindeldt eller i kontant samt äfven ringare än i de större Länen. Riksens Ständer anse icke någon jemkning till närmare öfverensstämmelse härutinnan eller påökning för en del Lands- Stats-Tjenstemän ega rum annorlunda än i ett sammanhang med det hela; och, då en allmän reglering af Styrelse-Verket i alla dess grenar förestår, kunna Riksens Ständer emedlertid destomindre bifalla någon åtgärd till förändring i nuvarande Löningsättet för Lands-Stats-Tjenstemännen på Gottland serskilt, som de på Gottland odisponerade hemmansräntor, dem Landshöfdingen för ändamålet uppgifvit, äro bland Stats Verkets Inkomster beräknade.

19. Genom Nådig Remiss den 13 sistlidne Januarii är ifrån Eder Kongl. Maj:t till Stats-Utskottet öfverlemnad Landshöfdingens i Östergötlands Län *von Nieroths* underdåniga anmälan om en behöflig tillökning af 2:ne Fångvaktkarlar, utom de förut varande, för Krono-Fängelset derstädes; men, emedan redan på Östgötha Läns Stat löner finnas bestådde för en Fångvaktare och Fyra Vaktkarlar samt detta antal Betjening är lika med hvad i flera af de öfriga Länen bestås, och behofvet af flere Vaktkarlar vid Krono-Fängelset i Linköping icke blifvit af Eder Kongl. Maj:t i Näder pröfvadt, kunna Riksens Ständer icke bevilja hvad Landshöfdingen begärdt.

20. I likstämmighet med hvad Riksens Ständer förut här ofvan sig utlätit uti dylika frågor, hafva de icke heller kunnat göra afseende

å tillförordnade Öfver-Ståthållarens Stats-Rådet m. m. Herr Friherre *Cederströms* genom Eder Kongl. Maj:ts Nådiga Remiss den 14 sistlidne Januari till Stats-Utskottet öfverlemnade underdåniga Skrifvelse om Lön på Stat för andre Notarien vid Öfver-Ståthållare-Embetets Kansli, utan ansett fråga härom böra förekomma vid den Allmänna regleringen, då utväg torde finnas att en sådan nödig Tjänstman med Lön förse.

21. Sist har till pröfning förekommit Landshöfdingen *Arnells* underdåniga hemställan om behofvet af en Läns-Bokhållare i Jemtland med Lön på Stat, hvarom Eder Kongl. Maj:t den 18:de sistledne November remitterat Handlingarne till Stats-Utskottet. Med afseende på hvad Kongl. Kammar-Collegium och Kongl. Stats-Kontoret uti häröfver den 18 föregående Junii afgifvit underdånigt Utlåtande anført, att vid inrättandet af Läns-Staten i Jemtland år 1810 Läns-Bokhållare-Tjensten ansetts tillika kunna af Lands Kammereraren bestridas, samt Embetsmannabiträde på Kontorssidan dessutom icke saknas, då på Stat bestås en Lands-Kontors-Skrifvare, som njuter 87 R:d 24 sk. i lön med tillökning för derunder belöpande Nio Tunnor Spannmål, hafva Riksens Ständer icke kunnat bifalla något anslag till den ifrågavarande Läns-Bokhållare-Lönen.

Riksens Ständer framhärda &c.

N:r 181?

Uppläst och godkänd hos Ridd. och Ad. d. 11 Juni 1818.
Öfriga Riks-Ständer d. 13 -- --

Riksens Ständers underdåniga Skrifvelse till

Kongl. Maj:t angående Stats-regleringen under Riks-Statens 8:de Hufvud-Titel.

Till Eders Kongl. Maj:t få Riksen's Ständer nu i underdånighet aflemna sitt Utlåtande öfver Eders Kongl. Maj:ts Nådiga Proposition om Stats-Verkets tillstånd och behof, af den 29 November förledit år, i den del, som angår Stats-regleringen under Riks-Statens *Åttonde Hufvud-Titel*, innesfattande åtskillige Anslag för Extra Utgifter.

Efter inhämtad kännedom af de från Kongl. Slottsbyggnads- Direktionen inkomna Handlingar och Kostnads-Förslag i fråga om Byggnads-Anslaget för Kongl. Slottet och öfrige Publika Byggnader i Hufvud-Staden, hvilka alla böra i sin ordning behörigen underhållas, men hvartill den för dessa behof nu å Stat bestådde Summa 20,000 R:dr är otillräcklig, serdeles sedan Kongl. Slottet erfordrat en utvändig fullkomlig Reparation, hafva Riksen's Ständer i denna Summa beviljat en tillökning af 30,000 R:dr, eller således ett sammanräknadt belopp af 50,000 R:dr om året för Kongl. Slottets och Publike Byggnadernes i Stockholm underhållande, på det sättet, att ena hälften eller 25,000 R:dr för Kongl. Slottets och den andra af lika Summa för de Publike husens behof, må efter Ed. Kongl. Maj:ts Nådiga disposition utgå och användas. Dock, som erfarenheten visat, att vid Byggnads- och Reparations-arbeten här i Stockholm besparas både tid och kostnad då deras verkställande upplåtes på Entreprenad-Auktion, få Riksen's Ständer härvid tillika framföra den underdåniga önskan, att ett sådant sätt, så vidt det finnes användbart, må af Kongl. Slotts

Byggnads-Direktionen vid dessa tillfällen begagnas till besparing i Stats-anslaget utan ändamålets förfelande.

För de i Landsorterne varande Allmänna Byggnaders underhållande, hafva Riksens Ständer ökat anslaget 20,000 R:dr med ett belopp af 15,000 R:dr, och således tillsammans 35,000 R:dr årligen.

I sammanhang härmed har Eders Kongl. Maj:t i Nåder framställt, att tid efter annan frågor blifvit väckte om inköp eller uppförande af Landshöfdinge Residenshus i de Län, der sådana ej finnas; och af de från vederbörande Landshöfdingar infordrade, samt Stats-Utskottets tillställda Uppgifter och Kostnads-förslag hafva Riksens Ständer inhemtet: att Reparationer fordras å Westerås, Gefleborgs och Halmstads Slott till ett uppgifvit belopp af 34,965 R:dr 47 sk. 9 r:st.: samt att nybyggnad eller inköp af nödiga hus för ändamålet blifvit föreslagne i Carlstads, Gottlands, Kronobergs, Christianstads, Blekinge, Westerbottens och Norrbottens Län till ett sammanlagdt belopp af 122,018 R:dr 12 skill., äfvensom i Jönköpings Län, ehuru utan något Kostnads-Förslag. Riksens Ständer hafva å ena sidan väl funnit huruledes det skulle vara uti sin ordning, att uti alla voro^o Residenser af den beskaffenhet, Eders Kongl. Maj:ts Nådiga Proposition innehåller, men å den andra insett, att uti Statens närvarande ställning, och med flerfaldiga ännu angelägnare behof, det icke är möjligt åstadkomma erforderliga medel för så betydliga kostnader, som detta ändamål kräfver. Så vidt tillgångarne medgifvit, hafva

hafva Riksens Ständer beviljat förhöjning i Anslaget för Allmänna Byggnadernes underhållande äfven i Landsorterne; och af detta anslag böra utgifterne till reparationer å redan befintlige Landshöfdinge-Residensen utgå så långt medlen räcka eller till det nödvändigaste underhållandet. I de Län åter, der Residensen ej finnas, äro hushyresmedel för Landshöfdingarne till Bonings- och Embets-rum bestådda och å Stat uppförda. Då likväl en ny tillgång under Stats-regleringen uppkommit, bestående uti de från Danmark åren 1809 till och med detta år uteblifna Fyrings-ersättnings-medel 3500 R:dr Hamburger Banko, hvilka, på sätt Riksens Ständer hos Ed. Kongl. Maj:t serskildt anhållit, nu komma att för den förflutna tiden genom Eder Kongl. Maj:ts Nådiga åtgärd infordras, hafva Riksens Ständer, för att i mån af tillgångarne afhjelpa de nu ifrågavarande behof, velat till Eder Kongl. Maj:t i underdånighet öfverlemnna, att använda omförmälda från Danmark inflytande belopp till iståndsättande, inköp eller uppbyggande af Landshöfdinge-Residensen i det eller de Län, der sådant anses mest nödvändigt; hvaremot, så snart Landshöfdingarne derstädes kunna med Embets- och Boningsrum förseas, de på Stat dem nu bestådde Hushyresmedel böra besparas Stats-Verket: Och, hvad serskildt angår Reparationen å Westerås Slott, hvars iståndsättning nu med en mindre betydlig Summa skulle förekomma Byggnadens hotande ytterligare förfall, samt inköp af Landshöfdinge-Residens i Westerbottens Län, hvar till en tjenlig egendom för billigt pris nu skall finnas, få

Riksens Ständer emellertid i underdånighet anhålla, att Eder Kongl. Maj:t i Nåder tackes låta förskjuta de för dessa ändamål behöfliga kostnader utaf redan varande Öfverskotts-medel å Riks-Statens Inkomst-Titlar emot ersättning till Stats-Verket för sådana förskott i första rummet af förberörde Fyrings-medel så snart de inflyta.

Såsom instämmande med Stats-regleringens föremål och medförande nödig ordning och redighet komma, med bifall till hvad Kongl. Stats-Kontoret uti sin Berättelse och Ed. Kongl Maj:t i Sin Nådiga Proposition framställt, de under denna Hufvud-Titel uppförde Förslags-summor att i Riks-Staten i stället upptagas under de Hufvud-Titlar, som med Anslagets föremål ega sammanhang. Emellertid få Riksens Ständer, i den ordning Anslagen nu förekomma uti Propositionen och Berättelsen, afgifva Utlåtande öfver den deruti äskade tillökning eller förändring,

1. De under loppet af innevarande år, och således innan den nu blifvande regleringen af Stats-Anslagen vidtager, till betalning förfallande Ackords-ersättningar af 99,342 R:dr 6 skill. och 7 runst. i penningar samt 7020 Tunnor Spanmål in natura, utgörande, efter derå förslagsvis beräknadt pris å $8\frac{1}{2}$ R:dr Tunnan, 59,670 R:dr, eller tillsammans omkring 160,000 R:dr anvisas att till den del, förra Anslaget ej medgifver, utgå af behållna öfverskotten på Stats-Verkets inkomster för år 1816, som dertill lemna tillgång, hvaremot det nu för ändamålet varande Anslag å Stat 20,000 R:dr från och med nästa år minskas med 10,000 R:dr om året, samt de öfrige 10,000 R:dr komma Stats-Verket till gode såsom

tillgång för nu blifvande tillökningar eller nya utgifter.

2. Likaledes blifva de för Qvarantaines-Inrättningen på Kensö under denna Hufvud-Titel uppförda 893 R:dr 2 skill. 8 rst. en besparing för andra behof sedan Eder Kongl Maj:t, enligt Nådigt Bref den 4 December 1816, beslutit att samma Inrättning bör af Konvoy-Kassan underhållas.

3. Som Riksens Ständer, lika med Eder Kongl. Maj:t och Kongl. Stats-Kontoret, finna den i åtskillige Fästnings- och Garnizons-orter utgående så kallade Tull-Veds-Intraden, såsom en för Allmogen ojemn och besvärlig tunga, böra afskaffas så snart sig göra låter, men dertill fordras medel svarande emot den genom samma intägt hittills årligen influtne Summan 2,393 R:dr 18 sk. hafva Riksens Ständer ökat det förut på Stat uppförda Anslag till Ved och Ljus för Fästnings- och Garnizons-Orterne 12,000 R:dr med ytterligare 2,000 R:dr, på det Eder Kongl. Maj:t må blifva i tillfälle att, i följd af dess Nådiga förklarande genom Resolution på Bonde-Ståndets ansökning i detta ämne af den 9 Januarii 1816, upphäfva i fråga varande Tullveds-Uppbörd i Jönköping, Christianstad, Landskrona och Carlskrona med början af nästa år, samt i Calmar, Carlshamn och Malmö enär de derstädes med Entreprenörer fortfarande Kontrakt den 3 Oktober 1822, den 23 Mars 1820 och den 1 Oktober 1822 upphöra; om verkställighet hvaraf Riksens Ständer hos Eder Kongl. Maj:t i uaderdånighet anhålla.

4. Riksens Ständer hafva bifallit, att de af Ed. Kongl. Maj:t i Nåder bevilljade tillökte Hushyremedel för Landshöfdingen i Wexjö från 133 R:dr

till 300 R:dr, för Landshöfdinge-Embete i Jönköping från 233 R:dr 16 skill. till 500 R:dr, för Landtmäteri-Kontoret i Calmar 60 R:dr, samt för Landshöfdingen i Blekinge Län från 250 R:dr till 383 R:dr 16 skill., eller således sammanräknade tillökningarne 626 R:dr 32 skill., må å Stat pengis och h utgå.

5. I anledning af Kongl. Stats-Kontorets anmälan om otillräckligheten af de till Ljus, Skrifmaterialier och Expenser för Collegierne uppförde Förslags-Summor, utgörande tillsamman 34,194 R:dr 45 skill. 11 rst., men hvarutöfver sistlidet är åtgått 14,288 R:dr 29 skill. 7 rst., hafva Riksens Ständer anslagit ett belopp af 14,000 R:dr till fördelning under desse serskilde Titlar i det förhållande, bristerne derå förekommit. Äfven är å anslaget till Mantalsskrifnings-Provisioner, som hittills utgjort 6000 R:dr, beviljad den nödig ansedde förhöjningen 4500 R:dr, så att hela anslaget blifver 10,500 R:dr årligen.

6. Slutligen är af Kongl. Stats-Kontoret uppgifven en behöflig tillökning i de för Civile och Militäre Embets- och Tjenst-män anslagne Rese- och Traktaments-penningar, utgörande 18,000 R:dr; men, då den tillökning, som härå är nödig egentligen i och för Militäre Ärenden, förekommit vid regleringen af Tredje Hufvud-Titeln, hvarunder kostnaderne för Bevärings-Manskapets mönstringar och för Inspektions-Resorne äro uppförde, hafva Riksens Ständer ansett vid Åttonde Hufvud-Titeln icke vara något att i denna del iakttaga.

Riksens Ständer framhärda &c.

Nr 182.

Uppl. och godkänd hos Samtl. Riks-St. d. 11 Juni 1818.

*Riksens Ständers underdåniga Skrifvelse till
Kongl. Maj:t om Kostnaden för Rik-
sens Ständers Deputerade till Kröning-
en i Norrige.*

För de Tolf Deputerade, 3:ne af hvarje Riks-
Stånd, som skola afresa till Trondhjem i Norri-
ge, för att å Svea Rikes Ständers vägnar derstä-
des bivista Eder Kongl. Maj:ts Höga Kröning,
hafva Riksens Ständer bestämt ersättning till hvar-
dera för skjuts efter 4 hästar samt Tio Riksdaler
Banko om dagen i Traktaments-penningar, skjuts-
kostnaden att beräknas, vid bortresan, ifrån Stock-
holm, och, vid återresan, till hvarje Deputerads
hemort, samt Traktamentet att uppbäras från den
dag Eder Kongl. Maj:t i Nåder tackes utsätta till
deras afresa och vid hemfärden för den dertill
åtgående tid, beräknad enligt Författningarne så-
lunda, att 8 mil om dagen kunna tillrygga läggas.

Hos Eder Kongl. Maj:t få Riksens Ständer
i underdånighet anhålla, att desse utgifter måga
utbetalas af de till Riksdags-kostnadernes bestri-
dande anslagna medel, samt att lämpliga förskott
måga meddelas Deputerade till redovisning vid
Slutliqviden.

Riksens Ständer framhärda &c.

Nr 183.

Uppl. och godk. hos Samtliga Riks-Stånden d. 11 Juni 1818.

Riksens Ständers underdåniga Skrifvelse till

Kongl. Maj:t, angående Skogshushållningen i allmänhet uti Riket.

I anledning af flere vid denne Riksdag hos Riksens Ständer förekomna förslag till förändringar i Författningarne om Skogshushållningen i allmänhet uti Riket samt i följd af Riksens Ständers vid 1809 års Riksdag i detta ämne gjorda och af Eder Kongl. Maj:t i Nåder bifallna samt vid 1815 års Riksdag å nyo yrkade underdåniga hemställan om befallning till Ed. Kongl. Maj:ts samtliga Befallningshafvande att genom Deputerade eller på hvad sätt tjenligast finnes infordra Länens Invånares yttranden och förslag till gagnelige och användbare ändringar och förbättringar för hvarje serskild ort, hafva Riksens Ständer, som icke ega sig bekant om och huru långt detta måls behandling fortskridit, velat nu åter till Eder Kongl. Maj:t framföra sina ifriga och underdåniga önskningsar, det Eder Kongl. Maj:t i Nåder täcktes foga de kraftigaste anstalter, som, enligt dess eget visa godtfinnande, anses tjenligast att befordra saken till ett skyndsamt och lyckligt slut, hvartill Riksens Ständer skulle anse serdeles bidraga om Skogs-Ordning, upprättas för hvarje serskildt Landskap samt, efter Eder Kongl. Maj:ts egen Höga pröfning, omedelbarligen stadfästas så snart det för densamma utarbetade Förslag hunnit inkomma.

Följande mindre Stadganden och föreskrifter, hvilka icke bero af den allmänna Skogs-Ordningen utan afse genast verkställbare åtgärder, skulle likväl Riksens Ständer emedlertid för sin del önska, och så alltså derom hos Eders Kongl. Maj:t i underdånighet anhålla:

1. Att, då den uti 14 §. af Skogs-Ordningen d. 1 Aug. 1805 stadgade betalning eller så kallad Stubbe-Lön blifvit affordrad Prester, hvilka i och för sin egen i Lag utsatte Byggnadsskyldighet å sina Boställen fått på Allmänningar utsyning af der-till nödigt Byggnads-virke, men de klarligen bö-ra från Stubbe-lön vara frie, enär Militäre eller Civile Boställens Innehafvare befrielse härutin-nan åtnjuta, en sådan förklaring öfver förberörde 14 §. må i Nåder varda utfärdad: samt

2. Att alla inom en Socken befintliga skog-lösa hemman, hvilka ega Utsynings-rätt, måtte i möjligaste måtto få sitt virke tilldeladt i en och samma trakt på närmaste afstånd från sina hem-vist och alltid på samma Allmänning: och att Utsyningarne måtte ske före vinterns början, på det virkets egare må, efter sin bekvämlighet samt tjenlig årstid och väglag, kunna detsamma af-hämta: I hvilka delar Eder Kongl. Maj:t tor-de i Nåder tackas anbefalla Sine Befallningshaf-vande att gå Länets Invånares önsknningar och locala behof till möte, så vidt orternes läge och öfrige omständigheter deremot icke lägga ound-vikliga hinder.

Aberopande för öfrigt de serskilde underdå-niga Skrifvelser, hvarmed Riksens Ständer inkom-ma angående Krono-Skogarne, Recognitions-Sko-garne och Eke-Skogar, framhärda Riksens Stän-der &c.

N:r 184.

Uppl. och godkänd hos Ridd. och Ad. d. 11 Juni 1818.
— Prest-Ståndet d. 13 — —

-- Borgare-Ståndet d. 13 -- --

-- Bonde-Ståndet d. 13 -- --

*Riksens Ständers underdåniga Skrifvelse till
Kongl. Maj:t angående Krono-Skogar-
nes användande.*

Sedan allmänna Skogshushållningen vid 1809 och 1810 årens Riksdag väckt Riksens Ständers uppmärksamhet och Riksens Ständer uti underdånig Skrifvelse till Eders Kongl. Maj:t den 26:te April 1810, bland annat, som anses ledande till ändamålet af en bättre hushållning, uti 3:dje punkten anhållit, att Eder Kongl. Maj:t, efter nödige upplysningars infordrande, täcktes i Nåder bestämma hvilka och huru stora Kronans Parker och Skogar borde för allmänt behof kvarblifva samt, med afseende på locala omständigheter och Rikets förmån, låta försälja de öfrige för allmän räkning genom Auktion till den mestbudande, som derå skulle njuta full egande rätt emot vilkor af antingen vanlig skatt efter orternas olika method, eller ock bestämd grundränta för hvarje tunnland med eller utan frihets-år, efter omständigheterna; så hafva äfven vid innevarande Riksdag åtskillige frågor i detta ämne hos Riksens Ständer förekommit, hvilka gifvit Riksens Ständer anledning att stadga följande allmänna grunder, dem Riksens Ständer ansett kunna befrämja det äsyftade ändamålet, nemligen:

1. Att alla Kronans disponible Skogar och allmänningar, med undantag af de för Flottornes eller andra Kronans behof nödige samt sådane, hvartill antingen menigheter eller enskilde kunna ega någon laglig rätt, och hvilket genom be-

hörig undersökning bör utredas, måga uppå öppen Auktion till den mestbudande under Skattemanna rätt försäljas:

2. Att årliga räntan bestämmes till minst 6 skillingar Banko för hvarje tunneland skog eller jord, hvarunder det icke må försäljas; Och att någon annan Skattläggning härå till räntans bestämmande icke må ega rum, ej heller några frihets-år:

3. Att Skatteköpskillingen bör erläggas med sex gånger den ränta, hvarå högsta anbud göres vid Auktionen för hvarje tunneland skog eller jord; och att ej mindre den årliga räntan än Skatteköpskillingen skall beräknas i Spanmål efter ett medeltal af Länets Markegångspris under de vid köpet näst förflutna 10 åren; Börande afven nöjaktig säkerhet ställas för årliga räntans utgörande och för Skatteköpskillingens riktiga erläggande:

4. Att Skatteköpskillingen må få utbetalas på 6 år, eller ock kortare tid, allt efter omständigheterna, som dock böra ankomma på Ed. Kongl. Maj:ts Nådiga pröfning för hvarje serskildt fall, der något undantag kan ega rum:

5. Att Auktionerne böra ske på en och samma dag uti Kongl. Kammar-Collegium och Landskansliet i Orten samt å det närmast till Skogen belägna Tingsställe, sedan Kungörelser derom blifvit utfärdade inom Länets och angränsande Län samt uti allmänna Tidningarne:

6. Att Landshöfdingen eger föreslå samt Kammar-Collegium pröfva och fastställa i huru många tunnland hvarje utrop vid Auktionen bör ske:

7. Att Kronans öfrige Allmänningar och Parker böra helt och hållet fredlysas samt, så fort sig göra låter, afmätas, der sådant redan icke skett:

8. Att de Skogar och Allmänningar, som ej ännu enligt 1805 års Skogs-Ordning blifvit afvittrade, böra skyndsamt fränskiljas enskildes egor samt förses med lagliga Rör och Rågångar:

9. Att Mulbets-rättighet och så kallade Fäbodställen, som å desse Skogar och Allmänningar af ålder varit Jordegare eller Boställshafvare, med eller utan yxbörd, tillerkända, böra dem ersättas med så många tunneland skog och mark i vederlag, som efter mätismanna ordom pröfvas deremot svarande; och att de böra för dessa förmaner skattläggas till årlig afgift, så framt ej desamma redan vid hemmanets skattläggning finnas tagne i beräkning, i hvilket fall någon särskild afgift därför nu icke må ega rum:

10. Att Innehafvare af hemman, torp och lägenheter på desse Allmänningar med Stubbe- och Röjselrätt, enligt Riksens Ständers Beslut vid 1809 och 1810 årens Riksdag, dervid ovägerligen bibehållas, dock emot vederbörlig skattläggning, om den ej redan är skedd: samt

11. Att de inflytande Skatteköpskillingarne insättas uti Riksgälds-Kontoret och intill nästa Riksdag hållas Eder Kongl. Maj: tillhanda, att användas för Flottornes behof:

Hvarjemte

12. Riksens Ständer hos Eder Kongl. Maj: i underdånighet anhålla, det alla hädanefter inträffande ledigheter ibland Skogs- och Jägeri-Be-
tjeningen måtte tills vidare lemnas obesatte, samt de öfrige, i den mån Skogar och Allmänningar

försäljas, flyttas uppå Allmänna Indragnings-Stationen, att vid skeende afgång indragas, med undantag likväl af så stort antal, som kan pröfvas nödigt för vården och tillsynen å de Parker och Allmänningar, hvilka behöfva bibehållas för Kronans och Flottornes behof eller framdeles kunna anläggas genom inköp af Hemman eller Lägenheter tjenlige till Skogsplantering; Men, skulle Eder Kongl. Maj:t i Nåder pröfva mera lämpligt att, utan Skogs- och Jägeri-Betjeningens begagnande, vidtaga andre utvägar till vården och förvaltningen af sådane Skogar och Planterings-hagar, anse Riksens Ständer indragning hel och hållen af denne Betjening böra vid timande afgång ske.

Med dessa allmänna grunders tillämpning förmoda Riksens Ständer någons rätt icke blifva förnärmad. De anhålla därför i underdånighet, att Eder Kongl. Maj:t efter Nådig pröfning här-af täcktes låta befordra till verkställighet detta Riksens Ständers Beslut, med iakttagande likväl af de ytterligare grunder och föreskrifter, dem Eder Kongl. Maj:t i Nåder kan pröfva nödiga, ej mindre i anseende till förekommande serskilda lokala förhållanden, isynnerhet i Rikets Nordligaste Landskap, der sådane försäljningar möjligen skulle kunna motverka Nybyggens och Odlingars anläggande, och hvilket således serskildt beror på Eder Kongl. Majts Nådiga pröfning och bedömande, än ock till Kronans framtida säkerhet för Räntans utgörande, samt hvad för öfrigt till det reglementariska hörer.

Riksens Ständer framhärda &c.

Nr 185.

Uppläst och godkänd hos Samtl. Riks-St. d. 11 Juni 1818.

*Riksens Ständers underdåniga Skrifvelse till
Kongl. Maj:t om en förbättrad hushållning med Ek-Skogarne.*

Eder Kongl. Maj:t har uti Nådige Skrifvelse den 7 nästlidne April gifvit Riksens Ständers Stats-Utskott tillkänna, att Eder Kongl. Maj:t som i Nåder varit betänkt på kraftiga åtgärder och Författningar till Skogshushållningens i Riket förbättrande samt isynnerhet Ekskogarnes vård och förkofran, på det tillgång till inhemskt Ekvirke till Flottornes behof må beredas, uti detta ämne infordrat Eder Kongl. Maj:ts vederbörande Befallningshafvandes samt 2:ne högre Konstruktions-Offiserares underdåniga Betänkanden, hvilka Handlingar Eder Kongl. Maj:t velat meddela Utskottet till upplysning i afseende på Stats-regleringen under Tredje Hufvud-Titeln, hvaruti frågan om bestämmande af Flottornes anslag intager ett väsentligt rum.

Sedan Riksens Ständer vid Stats-Regleringen under Tredje Hufvud-Titeln bifallit den tillökning i tillgångarne för både Sjö- och Landt-Försvaret, som kunnat åstadkommas, och hvarom Riksens Ständer redan i underdånig Skrifvelse sig utlätit, hafva de jemväl förehaft frågan om en förbättrad hushållning med Ekskogarne och funnit den serdeles vigtig i afseende på deras vård och tillväxt för Flottornas vidmakthållande: Och, då Riksens Ständer, på sätt en annan deras underdåniga skrifvelse om Kronoskögarne utvi-

sär, fastställt, att de medel, som intill nästa Riksdag inflyta genom försäljning till Skatte af sådana disponible Skogar, måga af Riksgälds-Kontoret hållas Eder Kongl. Maj:t tillhanda för Flottornes behof, hafva Riksens Ständer sökt bereda den ytterligare tillgång, som kan vara erforderlig och stå att utfinna till Penninge utgifter för den ifrågavarande bättre anstalten och hushållningen med de inhemska Ekskogarne; Men någon vidare åtgärd vid detta på Eder Kongl. Maj:ts Nådiga bedömande egenteligen beroende ärende anse Riksens Ständer vid Riksdagens nu annalkande slut icke kunna vidtagas, än att de härmedelst hos Eder Kongl. Maj:t anmäla sin underdåniga önskan om sådana mått och steg, som närmast befordra ändamålet och kunna med tillgångarne förenas.

Riksens Ständer framhärda &c.

N:r 186.

Uppläst och godkänd hos Ridd. och Ad. d. 11 Juni 1818.

Prest-Ståndet d. 13 — —

Borgare-Ståndet d. 13 — —

Bonde-Ståndet d. 13 — —

Riksens Ständers underdåniga Skrifvelse till Kongl. Maj:t, angående förändradt Beklädnadssätt för Indelte Arméen.

I anledning af flere hos Riksens Ständer väckte frågor om förändring uti Indelte Arméens Beklädnadssätt, hafva Riksens Ständer tagit kännedom om innehållet af de Knekte-Kontrakt, som i följd af Indelnings-Verket blifvit upprät-

tade serskildt för hvarje Ort och Regimente af Infanteriet samt af framfarne Konungar stadfästade.

Dessa Knekte-Kontrakt, hvilka i kraft af Regerings-Formen ännu äro gällande såsom grunder för sjelfva Indelnings-Verket, sammanstamma deruti, att Kongl. Maj:t och Kronan skulle bestå och underhålla den egentliga Krono- eller Lif-Monderingen, som af ålder kallades Liveriet, och hvilken under fredstid vid Regimenten och vid General-Mönstringar nyttjades samt för öfrigt vid Fälttjenst skulle få vara tillgänglig, hvaremot åter Rothållarne voro förbundne att bidraga till Soldatens beklädande deremellan och under deras vistande på Roten, hvilken Beklädnad skulle utgöras under benämning af Släpkläder, olika i serskilda orter eller vid det ena Regimentet emot det andra. I de flesta Landskap uti det inre af Riket bestämdes Släpkläderna att bestå af en Valmarsklädning eller Pajrock, jemte Skor, Strumpor och Skjorta, som lemnades vid ett eller annat Regimente årligen, vid andra hvar annat, tredje eller fjerde år, och på sina ställen blott för en gång då Soldaten antogs: I många orter åter skulle bidraget utgå i kontant med 4 å 5 Daler om året utom Skor och Strumpor: Och i allmänhet fästades härvid det vilkor, att Soldaten borde vara skyldig arbeta hos Rothållaren på dess kost eller för lindrig betalning. Sedermera hafva tid efter annan dels serskilde mellan Rothållare och Soldater träffade öfverenskommelser, som vunnit stadfästelse eller häfd, dels ock gifne föreskrifter föranledt, att Rothållarne måst i betydligare mån deltaga i kostnaden till Soldatens Släpkläder, hvilka derefter blifvit förvandlade till en viss Mon.

dering, som, likmätigt Eder Kongl. Maj:ts Nådiga Förordnande den 1 Oktober 1793, borde, med undantag af färgen, vara i allt lika och bestå af samma persedlar som Lif-Monderingen; hvarigenom den förre alltså kommit att utgöra nästan den hufvudsakligaste Beklädnaden.

Genom Kongl. Förordningen den 4 Februari 1812 i detta ämne, har, vid sådant förhållande, Kronans Beklädnadsskyldighet blifvit förbytt uti en årlig penninge-vedergällning för den tid Soldaten, i stället för Krono-Monderingen, i fredlig tid nyttjade Släpkläderne, hvilken penninge-vedergällning eller så kallade Slitnings-penningar skulle uppbäras af en vid hvarje Regimente utsedd Beklädnads-Direktion, bestående af Landshöfdingen och Regiments-Chefen, Regiments-Quarttermästaren och En Rothållare, hvilka böra besörja penningarnes användande till beklädnads anskaffande och underhåll på sätt Förordningen i denne del vidare innehåller och förmår. Vid de flesta Regimenten äro sedermera Rothållarne hörde och hafva ingått, att, i stället för skyldigheten till Släpklädes-Persedlars aflemnande till större eller mindre del, erlægga viss betalning till Beklädnads-Direktionen, som dermed jemte Slitningspenningarne enligt samma Nådiga Förordning anskaffar och vidmakthåller Beklädnaden utom det mindre Monderings- eller så kallade Små-persedlarne af Skor, Strumpor och Skjortor, som lära bekostas af Rothållarne eller Soldaterna sjelfve: Men vid några Regimenten, der Rothållarnes åtaganden i Knekt-Kontrakterne af bidrag till Släpkläderne varit ringare, skola sådana öfverenskommelser icke finnas utan Monde-

ringarnes anskaffande på föreskrifvet sätt ankomma på Soldaten, som uti motsvarande bättre vilkor vid dess antagande bereder sig tillfälle att detta åliggande fullgöra.

Det Indelta Infanteriet, som, när Lif-Monderingen af Kronan bestods, dermed försågs hvar 12:te eller 15:de år i tur Regimentena emellan, blifver visserligen, genom nu vidtagna Beklädnadssätt, med minsta tunga för Stats-Verket vida bättre försedt med både Krono- och Släp-Mondering; Men, ehuru åberopade 1812 års Författning ålägger Soldaten att sjelf hålla sig Beklädnaden med understöd af Slitnings-penningarne och bidraget af Roten, faller det sig likväl klart, att kostnaden, oberäknadt de mindre betydliga Slitnings-penningarne, drabbar allenast Rothållaren, som måste vidkännas Soldatens hela underhåll.

Då Staten på det hela eller hvarje Medborgare-klass i Samhället åligger att deltaga i kostnaderne till Landets försvar och säkerhet, samt att det icke heller står att förena med Knektekontraktens i 80 §. af Grundlagen försäkrade helgd, att Staten undandrager sig fullgörandet af det hufvudsakliga vilkor i samma Kontrakt att bestå Krono- eller Lif-Monderingen för Indelta Infanteriet, hafva Riksens Ständer ansett billigt och nödigt, att Rothållarne lättas från den nu dem åliggande tyngd i denne del, hvilken, i anseende till tidens förändrade skick och Soldatens derefter lämpade kostsamma Beklädnad, vore för Jordbrukarne för hårdt tryckande, i synnerhet som, hvad åter Släpkläderne angår, det ifrån början
stad-

stadgade bidrag dertill af Rothållarne icke kan återföras till de persedlar, Knekt-kontrakten utstaka, emedan med dem Soldaten icke skulle vara beklädd eller ändamålet uppfyllas samt, i Riksens Ständers tanka, det äfven instämmer med Kontraktens rätta tillämpning, att Rothållarne, af ålder förbundne bestå Soldaten sådane Släpkläder, hvarmed han den tiden varit belåten, nu måste vidkännas hvad som erfordras till hans Släpbeklädnad sådan den vid förändrade förhållanden finnes böra vara beskaffad.

Riksens Ständer hafva alltså vidtagit och fastställt följande nya reglering i Beklädnads-sättet vid Indelta Infanteriet, den de nu gå att hos Eder Kongl. Maj:t i underdånighet anmäla.

1. Kongl. Maj:t och Kronan består årligen utaf dertill å Stat uppförda medel, för styrkan af Indelta Infanteriet, efter prima-plan, $\frac{1}{6}$:del af en Beklädnads-värde, efter af Kongl. Krigs- och Kammar-Collegierne uppgjord Riks-markegång, bestående denne Mondering af Hufvud-bonad, Halsduk, Jacka, Echarpe, Byxor, Stibletter, Linnebyxor, ett par Skor, ett par Strumpor, och en Skjorta, hvaremot de för Regiments-möten nu utgående Slitningspenningar upphöra; men, då Manskapet kommenderas till Militär-tjenstgöring utom Regimentets Stånd på längre tid än en månad, erlägger Kronan Slitnings-penningar efter den beräkning, 6:te Mom. i 1812 års Kongl. Beklädnads-Författning föreskrifver, och utbetalas nämnde Slitnings-penningar af Kongl. Krigs-Collegium till Beklädnads-Direktionen.

2. Till vinnande af likhet och ömsesidig

Bihang till Riks-St. Prot. 1817-1818 10:de Saml. Nr 53, 54.

säkerhet Rothållare och Soldater emellan, böra Rothållarne af Landshöfdingarne sammankallas för att yttra sig huru vida de vilja åtaga sig att hädanefter, i stället för de hittills af dem gjorda bidrag, årligen till Regimentenas Beklädnads-Direktioner erlägga $\frac{1}{6}$ del af en Beklädnads-värde till lika belopp med hvad Kongl. Maj:t och Kronan enligt föregående punkt, kommer att utgöra. Der Rothållarne redan åtagit sig att hvar 3:dje eller 4:de år förse Soldaterna med ny Mondering, skola de säkerligen finna sin fördel uti antagandet af nämnda Förslag, och Soldaten sker såmedelst intet förnärmande, då han i följd här-af blifver väl beklädd och Staten kommer att vidkännas motsvarande utgift för den minskning, som Rotarne härigenom tillskyndas. Vid de Regimenten åter, der Kontrakt i allmänhet om Släpkläders utgörande icke finnes och der Rothållarne, i anseende till locala och öfriga förhållanden, såsom i synnerhet i de Norra Orterne, anse sig icke kunna ingå i ofvanberörda villkor att årligen erlägga $\frac{1}{6}$ del af en Beklädnads värde, utan önska förblifva vid Knekte-Kontraktens ordalydelse, kommer den penninge-avgift, som enligt dessa Kontrakt skall i och för Beklädnaden utgöras, så väl som de så kallade Stofferings penningarne, der de ega rum, att utgå ej med deras primitiva belopp utan efter förhållandet af mynt-värdet den tid Kontrakten upprättades, sålunda, att samma avgifter förvandlas i Spanmål efter den tidens pris, hvilken erlägges antingen in natura eller i penningar efter Länets Markgång; äfvensom i de fall, der Knekte-Kontrakten föreskrifva persedlar, de samma böra i pen-

ningar, efter de för året derå satta Låns-märk-
gångs-pris, erläggas till Beklädnads-Direktioner-
ne; Och hvilket tillämpas jemväl vid förutnämnda
Regimenten derest förslaget om utgörandet
af $\frac{1}{2}$:del i Beklädnadens värde ej skulle antagas.

3. Beklädnads-Direktionerne, hvilka böra
utgöras af Landshöfdingen, Regiments-Chefen,
Regiments-Qvartermästaren, 1 Kapten och 2:ne
Rothållare, skola besörja anskaffningen och un-
derhållet af Regimentenas Beklädnad i fredstid,
hvarvid på dem ankommer, att, då Hufvudbonad,
Jacka och Echarpe kunna utålla längre bruk-
ning, än Halsduk, Byxor och Stibletter, jemte
de mindre Monderings-persedlarne, oftare förse
Soldaten med desse sednare än med de 3:ne för-
ra, endast hufvud-föremålet iakttages, att Man-
skapet alltid är försedt med en fullgod Bekläd-
nad i Rotekistan, och en annan brukbar för min-
dre tjänstgörings-tillfällen.

4. Vid skeende uppbrott till krig afmönstras
Monderingen, som då bör vara i Mönstergildt
stånd, till Kronan, hvars underhålls skyldighet
sedan vidtager, men afgifterna utgå till Bekläd-
nads-Direktionerne för hela det löpande året
från så väl Krigs-Collegium som Rothållarne;
hvaremot dessa afgifter upphöra under hela den
tid kriget fortfar, till och med det årets utgång,
under hvilket Manskapet åter på fredsfot försät-
tes, och ingå under samma tid de på Stat upp-
förda Beklädnads-medel till Krigsfonden.

5. Krigs-Collegium, som eger allmän öfver-
sigt och tillsyn å Arméens beklädnad, require-
rar och erhåller vid början af hvarje år från
Stats-Konoret de på Stat bestådda medlen till

Beklädnaden, samt öfversänder genast derpå till Beklädnads-Direktionerne hvad af samma medel hvarje Regimente tillkommer.

6. Direktionerne skola, i mån af tillgångarne på medel, årligen upphandla de erforderliga persedlar och tillbehör, till den del, som först behöfve ranskaffas; men, innan Direktionerne ingå i upphandling, böra de inhemta upplysning från Krigs-Collegium om de pris, som äro gängse å hvad Collegium för den öfriga Arméens behof anskaffar; Åliggande Direktionerne jemväl att låta sig synnerligen angeläget vara, så vidt ske kan, af inhemske, och heldst inom Orterne åstadkomne, tillverkningar af Valmar eller Kläde m. m. besörja Beklädnaden.

7. Soldat, som afgår ur tjensten, eger ej rättighet till någon Monderings-persedel, så vida den ej är uttjent eller kasserad.

8. Rothållarnes årliga tillskott, hvilket af Regiments-Skrifvarne utan serskildt arfvode uppbäres, nedsättes genast derefter i Landt-Ränteriet till Beklädnads-Direktionens disposition.

9. Beklädnads-Direktionerne afgifva årligen behörigen verifierade Redogörelser till Krigs-Collegium, som tillhör att desamma granska; Äfvensom Rothållarne ega att genom valda Ombud vid General-Mönstringarne låta verkställa en sådan granskning för den föregående tiden, hvar efter, om dervid icke funnits något att anmärka, General-Mönsterförrättningen meddelar Direktionen decharge, som intages i General-Mönster-Berättelsen.

10. De Öfverskott, som kunna uppkomma så väl af Kronans som af Rothållarnes årliga bidrag,

förblifva innestående i Landt-Ränterierne utan att få utlånas; och upptages beloppet häraf uti den i 9 Punkten omnämnde, till Krigs-Collegium ingående, Redogörelse. Vid nästinträffande Riksdag bör en fullständig Berättelse om förhållandet afgifvas till Riksens Ständer, hvilka derigenom blifva i tillfalle utlåta sig huruvida några förändringar i detta Beklädnadssätt kunna anses nödige.

Efter inhemtade upplysningar, att kostnaden för den i 1:sta Punkten här ofvan omnämnde Mondering uppgår till 28 R:dr 24 skill., hvar-utaf således $\frac{1}{6}$:del om året utgör 4 R:dr 36 skill. för hvrsje Nummer af Indelta Infanteriet efter prima plan eller 20,000 Man, hafva Riksens Ständer till denna utgift velat uppföra å Stat på Förslag Nittiofem Tusen R:daler årligen, hvar-utaf dock ej utgår större Summa än som, efter den Riks-markegång Krigs- och Kammar-Collegierne upprätta, belöper sig kvarje år för $\frac{1}{6}$:del af Soldat-Monderingens värde.

Sedan Riksens Ständer sålunda anmält hvad de i detta vigtiga ämne beslutit, få Riksens Ständer hos Eder Kongl. Maj:t i underdånighet anhålla om de åtgärder och förändringar uti 1812 års Kongl. Beklädnads-Förordning, som här-af blifva en följd; Hvarjemte Riksens Ständer, som behjerta det lidande, hvilket tillskyndas Rust- och Rothållare vid de Indelta Regimenten genom täta förändringar i modellen för Man-skapets Monderings-persedlar, icke kunna underlåta, i anledning af de deröfver vid innevarande Riksdag förnyade klagomål, till Eder Kongl. Maj:t i underdånighet å nyo framföra den anhållan, att dylika betungande förändringar måtte så sällan som

möjligt påläggas, samt då endast efter Eder Kongl. Maj:ts eget Nådiga förordnande kunna anbefallas.
Riksens Ständer framhärda &c.

N:r 187.

Uppl. och godk. hos Samtl. Riks-Stånden d. 11 Juni 1818.

*Riksens Ständers underdåniga Skrifvelse om
Anslag till underhåll för Byggnaderne
vid Rosersbergs Kungsgård.*

Sedan Öfverste-Marskalken hos Hennes Majestät Enke-Drottningen, En af Rikets Herrar m. m. Herr Grefve Erik Ruuth skrifteligen i underdånighet anmält, att, efter förrättad Af- och Tillträdes-Husesyn å Rosersbergs Kongsgård, derstädes varande Byggnader fordra reparation till en kostnad af 7,810 R:dr 36 sk., oberäknadt underlydande hemmanens iståndsättande till byggnader 4090 R:dr 8 sk., samt att Hennes Maj:ts Enke-Drottningen i Nåder förklarat sig vilja låta af Sin Underhålls-Summa efter hand iståndsätta berörde bristfälligheter, men deremot förväntat, det något årligt anslag till Byggnadernes framtida underhåll skulle beviljas; Så har Eder Kongl. Maj:ts genom Nådig Remiss den 21 sistl. Maj täckts öfverlemna Handlingarne i detta ämne till Riksens Ständers Stats-Utskott, i afseende på ett sådant anslag.

Vid öfvervägande häraf, och emedan ifrågasvarande af Högst Salig Hans Kongl. Maj:ts med dryg kostnad anlagda prydliga Lust-Slott och der- till hörande vackra Byggnader, Trädgårdar och Parker, icke böra lemnas att förfalla, hafva Rik-

sens Ständer, med underdånigt erkännande af Hennes Majestät Enke-Drottningens Nådiga åtagande att af Sina egna Underhålls-medel låta bekosta de nu nödige förbättringar å Rosersberg, för detta Kongl. Lust-Slots och dervarande Byggnaders vidmakthållande anslagit en årlig Summa af Två Tusen Riksdaler att å Stat uppföras.
Riksens Ständer framhärda &c.

N:r 188.

Uppl. och godk. hos Samtliga Riks-Stånden d. 13 Juni 1818.

Riksens Ständers underdåniga Skrifvelse i anledning af deras Revisorers Berättelse öfver Stats-Verkets Förvaltning och Räkenskaper för åren 1812 till och med 1815.

Sedan Riksens Ständers till Stats- Banko- och Riksgälds-Verkens öfverseende år 1817 valde Revisorer under d. 20 November samma år afgifvit Berättelse om granskningen af Stats-Verkets Räkenskaper och Förvaltning åren 1812, 1813, 1814 och 1815 med åtskillige anmärkningar angående dispositionen af Stats-Verkets utgifter, samt Ed. Kongl. Maj:ts och Rikets Stats-Kontor öfver dessa anmärkningar inkommit med underdånigt utlåtande, hvilket Eder Kongl. Maj:t genom Nådig Remiss den 11 sistl. Mars öfverlemnadt till Riksens Ständers Stats-Utskott; Så hafva Riksens Ständer tagit i öfvervägande hvad Revisorerne anmärkt och Stats-Kontoret sig utlåtitt samt få nu i underdånighet meddela Eder Kongl. Maj:t sitt häröfver fattade Beslut.

1. Revisorerna anmärka, att, enligt Stats-Kontorets Memorial-Böcker för åren 1814 och 1815, utgifterna på Andra och Åttonde Hufvud-Titlarne öfverstigit Riksens Ständers Anslags-Summor år 1814 med 27,504 R:dr 3 skill. 1 r. och år 1815 med 26,971 R:dr 23 skill. 4 r:st. eller tillsammans för bägge åren 54,476 R:dr 13 skill. 5 r:st., hvilka brister eller öfverskjutande Utgifter blifvit ersatte af de Besparingar å Hufvud-Titlarne samt Allmänna Indragnings Staten, som föregående år uppkommit.

Riksens Ständer hafva väl funnit denna Revisorernes åtgärd instämmande med deras i 30 §. af Riksdags-Ordningen den 10 Februari 1810 och Instruksen för Revisorerna den 10 Juli 1812 utstakade, åliggande; men, beträffande sjelfva förhållandet med öfver-assigneringen på anslaget, hafva Riksens Ständer gjort afseende på de skäl, och orsaker som dertill föranledt; Och, då Eder Kongl. Majt, likmätigt Riksens Ständers begifvande vid 1812 års Riksdag, egt till och med för 1815 disponera Öfverskotten på Stats-Verkets Inkomster, jemte Besparingarne å Utgifterna, samt den härigenom uppkomne extraordinarie tillgång för Tredje Hufvud-Titelns föremål medgifvit, i följd af förut inträffade Besparingar å samma Titlar, de åren 1814 och 1815 utöfver Anslags-Summorne erforderlige Utgifts-beloppes bestridande äfven af berörde extraordinarie tillgång, och detta omföringssätt under Titlarne vid sådane omständigheter desto mindre är stridande emot ändamålet med de för Stats-förvaltningen till grund liggande föreskrifter, som bristernes fyllande, på sätt nu skett, ledt till en

besparing på det hela, och förekommit Statens belastande med förskott, som kräft nya anslag, finna Riksens Ständer, ur dessa skäl samt hvad Stats-Kontoret för ofrigt upplyst, förevarande fråga af den beskaffenhet, att vidare afseende å den anmärkte dispositionen icke eger rum, och få endast hos Eder Kongl. Maj:t i underdånighet anhålla, att den af Stats-Kontoret för den sednare tiden vidtagne ordning med Bokföringen, att Böckerne, lika som Bankens, löpa för dagen och tillslutas på dag, må följas såsom ledande dertill, att hädanefter anordningarne å Utgifts-titlarnes Anslags-summor icke i något fall de samma öfverskrida.

2. Med anledning af Revisorernes andragande, att många af Eder Kongl. Maj:ts Nådiga Bref, hvarigenom utbetalningar i allmänhet blifvit i Nåder anbefallte, icke innehållit föreskrift för Stats-Kontoret af hvilken Hufvud-Tittel Medel-utgifterne borde anordnas, få Riksens Ständer, till ytterligare ordning och säkerhet i förvaltningen af Stats-Verkets tillgångar och redovisningen för desamma, hos Eder Kongl. Maj:t i underdånighet anhålla, att hädanefter Eder Kongl. Maj:ts Nådiga Bref till Dess och Rikets Stats-Kontor om utbetalningar af medel måga innefatta föreskrift under hvilken Titel eller Stat de skola utgå.

3. Beträffande Revisorernes anmälan om de utaf Tredje Hufvud Titeln medel, enligt Eder Kongl. Maj:ts Nådiga Bref den 30 Junii och 31 Augusti 1815, utbetalde 1000 R:dr till numera framlidne General-Amiralen m. m. Grefve

af Puke för dess Bosflyttnings-kostnad från Stockholm till Carlskrona, samt 1500 R:dr till Stats-Rådet m. m. Herr Friherre Cederström såsom då i Nåder befordrad att i egenskap af Tjenstgörande General Adjutant hos Eder Kongl. Maj:t vara Föredragande i Kommando-mål, hafva Riksens Ständer velat hos Eder Kongl. Maj:t i underdånighet anhålla, att Stats-Verket hädanefter i förevarande hänseende icke må belastas med annan utgift, än som i Nåder pröfvas på Författningarne grundad.

4. Vidare förmåla Revisorerne, att Eder Kongl. Maj:t genom Nådiga Bref till Stats-Kontoret, uppå ej mindre Tredje Hufvudtitelns besparingar, än ock Åttonde Hufvudtitelns summa, hvarunder anslaget till Extra utgifter finnes uppfördt, beviljat Extra Pensioner eller Gratifikation till åtskillige personer, nemligen dels Embets- och Tjenst-män dels ock sådanes Enkor, af hvilka sednare en del tillika njutit Pension till det belopp, som efter Författningarne dem tillkommit utaf Allmänna Pensions-Staten under Sjunde Hufvud-titeln.

Då bestämda anslag under visse Hufvud-Titlar finnas för de serskilde utgifter, som tillhöra Stats-Verket, och deribland under Sjunde Hufvud-Titeln den Summa, hvilken till Pensioner i allmänhet består, anse Riksens Ständer Revisorerne icke hafva saknat anledning till denna deras framställning, och få hos Eder Kongl. Maj:t i underdånighet anhålla, att någre Pensioner eller Gratifikation ej måga under någon annan Hufvud-titel än den Sjunde samt utaf den till Åttonde Hufvud-titeln hörande Extra

Utgifts summa beviljas, och hvarvid Eder Kongl. Maj:t i Näder, hvad den sednare beträffar, lærer tackas taga under noggrann pröfning de skäl och omständigheter, som kunna sig förete att utaf Statens knappa tillgångar sådane Gratifikationer anslå.

5. Som Revisorerne funnit af den under Åttonde Hufvud-titeln till extra utgifter uppförde summa mer än hälften år 1815 utbetald till sådana behof, för hvilka ej i vanlig väg redovisades, och då, i anseende till en större del deraf, icke är känt om och hvarest redovisning därför göres, utbedja sig Riksens Ständer i underdånighet, att Eder Kongl. Maj:t i sina Nådiga Bref om dylika utgifter må tackas låta utsätta då redovisning bör ske inför Eder Kongl. Maj:t på det att, om sådant ej bestämmes, redogörelse i vanlig väg måtte kunna fordras.

6. Den under Nionde Hufvud-titeln anslagne summa af 100,000 R:dr årligen till Jordbrukets, Handels och Näringarnes understöd, hafva Revisorerne förmått vara af Eder Kongl. Maj:t i Näder sålunda disponerad, att derutaf bland andre utgifter ett sammanräknadt belopp under den förflutne tiden omkring 118,500 R:dr utgått såsom Lån ej blott till de i Länen inrättade Hushålls-sällskaper utan och till större delen åt enskilde Personer och Bolag, antingen räntefritt eller emot 3 å 4 procents ränta, hvilken så väl som skeende Kapital-afbetalningar åter upptages att öka tillgången å Titeln eller dess årliga Anslags-summa.

Riksens Ständer anse icke allenast en öfverslytning från den Åttonde till denna Nionde

Titel lämplig utaf åtskilliga Anslag af den beskaffenhet att de tillhöra sistnämnde Titels föremål, hvarom alltså Riksens Ständer komma att utlåta sig i sin underdåniga Skrifvelse angående Stats-regleringen i allmänhet, utan ock en närmare föreskrift om dispositionen af Nionde Hufvud-Titelns Fond blifva nödig. I detta sednare hänseende hafva Riksens Ständer ansett föremålet för dessa medel icke vara, att desamma egentligen måga användas och förräntas till enskilda Lån, eller åt Fastighets-egare, för hvilka Lån äro beredda i Riksens Ständers Bank, utan fast hellre att de böra användas till understöd för utförande af sådana allmänna företag, som kräfva uppmuntran och bidrag, antingen såsom gåfvor eller räntefria Lån, allt efter hvad Eder Kongl. Maj:t i Näder pröfvar omständigheterna föranleda; Hvarvid till nödig upplysning och säkerhet för medlens användande till behöriga ändamål bör iakttagas:

a) Att, hvad angår Jordbrukets befotdran och förbättring, de i Länen inrättade Hushållnings-Sällskap, på skeende anmälan om behof af medel i och för deras åtgärder att sprida kunskaper och upplysning i Landtbruket samt för öfrigt lemna biträde och understöd i de serskilda fall sådant påfordras, måga tilldelas, i mån af Länens storlek och behof samt tillgången, hvad härtill kan disponeras, emot skyldighet att till Eder Kongl. Maj:t i underdånighet afgifva årliga Berättelser om Medlens användande; samt att, i alla frågor om understöd åt enskilde eller till något serskildt företag i denne väg, Landshöfdingens i Länets och Hushållnings-Sällskapets utlåtanden böra infordras, till utrönande af behofvet och nyttan af den an-

läggning, hvartill bidrag sökes: Börande de, efter noggrann pröfning häraf, beviljade medel, genom Landshöfdingens och Hushållnings-Sällskapets försorg, utdelas på de af Eder Kongl. Maj:t i Nåder fastställda vilkor, öfver hvilkas fullgörande bemälda Sällskap vakar och sedermera afgifva yttrande.

b) Att, beträffande Handelns underlättande, både Landshöfding:n i Orten samt Magistraten och Stadens Äldste, der sökanden är boende, böra i de fall, då sådant understöd kan komma i fråga, utlåta sig och vitsorda detsammias behof och nytta i allmänt hänseende: och

c) Att i afseende på Näringarne, hvarmed förnämligast förstås Fabriks-rörelser och Handtverkerier, böra icke allenast Stadens Magistrat samt Borgerskapets Äldste först höras och afgifva yttrande om den ifrågakämdes Näringsgrenens beskaffenhet och de skäl, hvarpå den sökande stöder sin anhållan, utan ock Landshöfdingen i Orten deröfver utlåta sig och bestyrka riktigheten, samt Handlingarne sedermera meddelas Eder Kongl. Maj:ts och Rikets Kommerce-Collegium i afseende på en ytterligare granskning af Näringsens nytta och behof af understöd och upplysnings meddelande huruvida och hvilket Lånebidrag redan kan vara af Manufaktur-Diskont-Fonden åt den sökande Närings-idkaren lemnadt, hvilket synes verka på pröfningen om det sökta bidraget från Nionde Titels Fond.

För öfrigt hafva Riksens Ständer trott, att, då betydliga anvisningar å Nionde Hufvud-Titels tillgång i och för Kanal-Inrättningarne äro af Riksens Ständer gjorde, samt åtskillige tills vi

dare såsom årliga bestämda Anslag nu ifrån Åttonde Hufvud-Titeln äfven hit öfverförda, blifver Behållningen af Nionde Titeln Anslags-Summa ej större, än att den för ofvannämnde ändamål lärer åtgå; men, om något öfverskott för ett löpande år uppkommer, finna Riksens Ständer detsamma böra, enligt grunderna för Stats-Verks-förvaltningen, betraktas såsom besparing, samt dermed, efter den för hvarje Räkenskaps afslutande fastställda tid, förfaras lika som med Besparingarne på öfrige Hufvud-Titlar: Och, hvad åter angår de nu utlånta Medlen, böra dessa, jemte den derå fastställda räntan, såsom Eder Kongl. Maj:t i Nåder förordnar, ingå att öka Titeln tillgång för det året, men sedermera å nyo disponeras och förvaltas såsom här ofvan är anfördt; heldst emot Riksens Ständers afsigt vid 1809 och 1810 årens Stats-reglering någre stående fonder af Stats-Verkets medel icke måga samlas.

Riksens Ständer framhärda &c.

N:r 189.

Uppläst och godkänd hos Ridd. och Ad. d. 15 Juni 1818.

— Prest-Ståndet d. 15 — —

— Borgare-Ståndet d. 16 — —

— Bonde-Ståndet d. 16 — —

Riksens Ständers underdåniga Skrifvelse angående Styrelsen öfver Hospitalen och Lazaretten i Riket samt förvaltningen af de dertill anslagna medel.

Genom flera vid innevarande Riksdag gjorda motioner, har ändring blifvit yrkad i den nu

hos Kongl. Serafimer-Ordens-Gillet förenade Styrelse och Förvaltning af de i Riket inrättade Hospital och Lazarett; hvilka motioner gifvit Rikens Ständer anledning att taga detta ämne i närmare öfvervägande.

Enligt 1686 års Kyrko-Lag voro Hospitalen i Riket den tiden egentligen ställda under Landshöfdingarnes och Biskoparnes vård och in-seende, hvilka dervid hade sig till biträde så väl Kyrkoherdarne i Församlingarne som Borgmästarne i Städerna, der Hospitalen voro beläggne; Och Redogörelsen för dessa Verks inkomster åtföljde Landt-Räkenskaperne till Kongl. Kammar Collegium, jemlikt 1688 års Läns-Bokhållare Instruktion. Men vid 1756 års Riksdag blef en serskild Deputation af Rikens Ständer utsedd, som äfven emellan Riksdagarne hade sammanträden och öfverinseende öfver alla Barnhus och Hospital i Riket; och denne Deputations Berättelse om Hospitalens tillstånd gaf sedan anledning till Eder Kongl. Maj:ts Nådiga Förordning den 11 Maj 1763, angående så väl nödlidandes försörjande som förvaltningen af Hospitalens inkomster och förläningar, hvilken likväl vid 1766 års Riksdag till en del ändrades genom Eder Kongl. Maj:ts förnyade Nådiga Författning om Barnhusen och Hospitalen i Riket af den 11 December samma år, då ock en ständig Öfver-Direktion för dem förordnades, med lika rätt och myndighet, som Collegierne äga. År 1773 upplöstes denna Kongl. Öfver-Direktion och utsågos i stället tvenne Herrar Serafimer-Riddare till öfverstyrelsen vid Hospitalen och Barnhusen, för hvilka äfven Eder Kongl. Maj:ts den 19 Mars

utfärdade Instruktion; Men denne Öfverstyrelse fortfor härmed icke längre än till år 1787, då det nuvarande Serafimer-Ordens-Gillet instiktades och under den 28 April 1791 erhöill Eder Kongl. Maj:ts Nådiga Instruktion, som ännu är gällande.

Denna framställning visar, att redan på den tiden, då nu gällande Kyrkolag utgafs, man varit allmänt öfvertygad om företrädet af den Styrelse öfver alla sådana Inrättningar, hvilken, med kännedom af Lokal-förhållanden och ett alltid lifligare deltagande för afhjelpandet af den för ögat varande jämmern, vore i närmaste tillstånd att dertill ofördröjligen bereda nödiga och ändamålsenliga utvägar. Om uti tidernas följd omständigheterna påkallat och klokheten ålagt en allmän Öfverstyrelse, för att erhålla enhet i behandlingen och uppsigt på verkställigheten, har man ändock alltid varit betänkt på uppdraget af den närmaste vården åt Embets-Verk på stället, hvilket äfven inhemtas af 1791 års Instruktion, som i 3 §:n ålägger Eder Kongl. Maj:ts Befallningshafvande och Biskoparne uti hvarje Län och Stift, att med Vederhörandes samråd deröfver hafva tillsyn. Men det synes som ändamålet förfe-lats genom det man förmycket inskränkt de sednares åtgärder, dymedelst bundit deras händer att uträtta hvad ögonblicket fordrar, och i stället uppdragit dessa åtgärder åt en Öfverstyrelse, hvilken, äfven med bästa vilja och sorgfälligaste bemödande, icke möjligen skulle kunna sträcka en så beskaffad uppmärksamhet uti mindre delar till alla serskilde Inrättningar af detta slag inom
ett

ett så vidsträckt Rike. Öfverinseende, kontroll och utfärdande af allmänt gällande Instruktioner är något helt annat än deras verkställighet och dertill nödiga medels disposition, hvarförutan ännu aldrig någon Inrättning kunnat behörigen vårdas eller vunnit allmänt deltagande och förtroende.

Då Riksens Ständer för dessa grunder funnit en förnyad styrka i Eder Kongl. Maj:ts Nådiga Instruktion den 17 December förlidet år för Direktionerne öfver Läns-Lazaretten i Riket och öfver Kur-anstalterne till Veneriska smittans hämmande, hvarigenom dessa Inrättningar blifvit ställde under Eder Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes och Läns-Direktionernes Styrelse, och af hvilken Nådiga Författning Riksens Ständer hoppas de lyckligaste verkningar, få Riksens Ständer jemväl hos Eder Kongl. Maj:t förklara sin önskan och underdåniga anhållan, att, i öfverensstämmelse med nämnde Författnings föreskrifter, styrelsen af alla Rikets Hospital samt användandet af de dem tillslagne Fonder måtte hädanefter uppdragas åt samma Läns-Direktioner och under enahanda villkor samt öfrige bestämmelser, hvilka för Lazarettens Styrelse äro i Nåder stadgade. Till Eder Kongl. Maj:t öfverlemnna Riksens Ständer i underdånighet att vidtaga de föreskrifter i reglementariskt afseende och mindre delar, hvilka vid en så beskaffad förändring finnas nödiga. Enär Kongl. Serafimer-Ordens-Gillet hädanefter som hittills, i likhet med hvad om Lazaretten är förordnad, bibehåller öfverinseendet, rättigheten att efter förslag till sätta Embetsmän, utfärda Instruktioner och göra

ändringar uti de i laga ordning öfverklagade Utslag från Direktionerne, synas icke de nu önskede förändrade föreskrifter blifva af något särdeles omfång. Dock anse Riksens Ständer till denna ändring hufvudsakligen höra, om annars det dermed åsyftade ändamål skall vinnas, att, på sätt 9 §. i ofvannämnde Instruktion om Lazarettinkomsterne bjuder, alla ett Hospitals tillhörigheter och inkomster af hvad slag som helst vårdas, indrifvas och redovisas af Läns-styrelserne, utan att Gillet med desamma har någon annan direkt befattning, än att från Direktionerne emottaga de så kallade öfverskotts-medel för den Allmänna Fonden till Gillets egen disposition och utdelning.

I händelse Eder Kongl. Maj:t skulle i Nåder bifalla hvad Riksens Ständer sålunda föreslagit om närmaste Hospital-vårdens uppdragande åt Län-Direktioner, synas desse Direktioner lämpligast kunna uppgöra förslag på behofven inom Länet, samt efter vederbörlig pröfning de verkliga Öfverskotts-medlen af Gillet bestämmas och disponeras. Härvid må likväl iakttagas den naturliga rättvisa, att den ort, hvarifrån medlen inflyta, tillerkännes någon förmåns-rätt till fyllande af egna bevisliga behof innan dessa öfverskotts-medel böra infordras och sålunda rätteligen blifva svarande emot sin benämning. Tillika framställer sig en annan billig fordran, att vid dessa Öfverskotts-medels bestämmande och utdelning inga afdrag ske för enskilda tillskotts-Donationer och Stiftelser, hvilka nu eller framdeles kunna inrättas till någon Orts enskilde fördel. Om ej åt denna fordran lemnades af-

seende, skulle ej allenast Stiftarens välgörandeafsigt tillintetgöras, utan äfven all håg dödas till sådana bidrag, då de nödställdes inom den krets, till hvars understöd de inrättades, förlorade i allmänt hänseende lika mycket som de kunde vinna genom den enskilde uppoffringen. Så väl till erhållande af en klarare åsigt härutinnan som äfven till undanrödjande, efter möjligheten, af o-lägenheterna uti enskilda Stiftelsers dragande från sina bestämda ändamål, skulle i Riksens Ständers tanka mycket bidraga om i alla sådana Verks Räkenskaper en noga skilnad gjordes emellan Allmänna Fonder och Enskilda understöd, så vidt säkra underrättelser derom kunna vinnas, hvarhän Län-Styrelserne icke lära underlåta att i sakens då blifvande nya skick använda allt sitt bemödande. Härigenom skulle åtminstone för en framtid dessa Fonders sammanblandande förekommas, och Verkställande Makten lättare öfverse hvad Lag och billighet i hvarje serskildt fall bjuda.

Slutligen gå Riksens Ständer att i underdånighet utlåta sig angående granskningen öfver de till Hospitals- och Lazarett-Inrättningarne anslagna medels förvaltning med afseende på denna förvaltnings så väl nuvarande som möjligen blifvande förändrade skick.

Riksens Ständers förliedet år 1817 utsedde Revisorer öfver Stats- Banko- och Riksgälds-Verken hafva under den 20 November samma år hos Riksens Ständer anmält, att, ehuru, i följd af deras underdåniga Skrifvelse den 2 Juli 1815, Revisorerne ålegat jemväl revidera Räkenskaperne öfver de Hospitals- och Lazarett-Fonder, som äro ställda under Kongl. Serafimer-Or-

dens-Gillet's Styrelse, och Revisorerne genom Eder Kongl. Maj:ts Nådiga kallelse fått verkställigheten deraf sig föreskrifven, Eder Kongl. Maj:st likväl sedermera, uppå detta Gilles gjorde framställning, genom Nädig Skrifvelse den 10 September förlidet år förklarar någon granskning af nämnde Räkenskaper dem icke tillhöra, hvilket Nådiga förklarande grundat sig på Kongl. Serafimer-Ordens-Gillet's uppgift, att Hospitals- och Barnhus-Fonden, hvarutaf äfven Lazaretten de sednare tiderne, i brist af andra tillgångar, varit underhållne, icke består af några från Riksen Ständer dertilllemnade bidrag, utan förnämligast af de förläningar, som framfarne Konungar till Hospitalen och Barnhusen gjort, samt af enskilde personers stiftelser och donationer.

Af de upplysningar, Riksens Ständer vunnit om beskaffenheten af ifrågavarande Fonders tillgångar, inhämta Riksens Ständer, att Hospitals-Inrättningarne väl ifrån början tillkommit genom Förläningar af framfarne Konungar samt enskildes donationer, men att likväl Fonderne hufvudsakligen bestå uti Hemmans-räntor och Krono-tionde samt Afrads-spanmål, jemte ett för-räntadt kapital af 159,812 R:dr 18 sk. 2 r., som genom besparing af några Hospitals-öfverskotts-medel uppkommit, samt dessutom några mindre Kapital: Utgörande berörde tillgångar eller Fonder foljande inkomster:

In Natura.

Krono-Tionde Spanmål . . .	6272 T:r 2 kpr.
Hemmans-Räntor och Arrenden	2053 " 10 "
<hr/>	
Tillsamman	8325 T:r 12 kpr.

Penninge-Inkomster.

Hemmans-Räntor och Arrenden	9,717:	15.	11.
Interesse på utlånta mindre Kapital	2,757:	4.	5.
Diverse Extra Inkomster	5,872:	17.	10.
och Ranta på det förut nämnda			
Kapitalet	9,588:	35.	8.

Tillsamman 27,935: 25. 10.

hvarförutan finnas å Rikets Stat bestädd 166 T:r 21 $\frac{1}{3}$:del Kpr. Spanmål, 125 R:dr i Spanmålsvärde å 36 skillingar Tunnan samt 2,133 R:dr 32 sk. i penningar till Hospitalens underhåll, som från Stats-Verket alltså utgå.

Enär desse Hemmans-Räntor, Krono Tionde- och Afrads-Spanmål samt derutaf samlade Kapital icke annorlunda kunna anses än såsom af Staten bestådda, ehuruval desamma blifvit till detta serskilda ändamål af framfarne Regenter upplåttne, hafva Riksens Ständer, i följd af den enligt 68 §:n Riksdags-Ordningen dem förbehållne rätt att granska Stats-Verkets tillstånd, Styrelse och Förvaltning, trott sig äfven ega sjelfve och genom sine Revisorer öfverse och revidera den del af Stats-Inkomsterne, som sålunda finnes till Hospitals-Inrättningarnes underhållande anordnad, samt ansett den Revision, som Redogörelsen häröfver i Kongl. Kammar-Rätten undergår till siffran, icke utgöra skäl till dess uteslutande från Riksens Ständers eller deras Revisorers granskning, den Stats-Verkets Räkenskaper och förvaltning till dess Ordinarie Inkomster och Utgifter äro underkastade, ehuru de för öfrigt jemval revideras uti Kammar-Rätten.

Riksens Ständer hafva tillika härvid funnit

att, då, enligt den vid 1809 och 1810 årens Riksdag antagne grund för Stats-Verkets förvaltning, alla dess Inkomster böra ingå och blifva synliga uti Riks-Staten samt derifrån utgå, men någre serskilde fonder icke samlas och afskilde disponeras, instämmer ock med denne grund, att ofvanberörde för Hospitalen anslagne Inkomster sålunda böra upptagas och ingå uti Stats-Verkets Räkenskaper samt der till Inkomst och Utgift redovisas. Och, emedan sådant är destomera nödigt, som i annat fall tillgångarne, såsom hittills för Hospitals- och Lazarett-Inrättningarne, icke beräknas i sammanhang, utan igenfinnas till obetydlig del uppå Riks-Staten samt disponeras till en vida större utom Stat eller Riksens Ständers kännedom, men måste, i händelse af brister eller ökade behof, från Staten fyllas, få Riksens Ständer hos Eder Kongl. Maj:t i underdånighet anhålla: att ifrågavarande Stats-Verkets Inkomster måga ifrån och med nästa års början bland det sammans öfrige tillgångar uti Riks-Staten och Räkenskaperne uppföras och beräknas, samt derifrån till det bestämda ändamålet disponeras: äfvensom att, i följd häraf, Eder Kongl. Maj:t må i Näder täckas meddela bekräftelse å det Beslut, att Räkenskaperne och Förvaltningen öfver så väl dessa som öfrige till Hospitals-Inrättningarne hörande medel öfverses och granskas af Riksens Ständer eller deras Revisorer vid samma tillfälle, som Stats-Verket på det hela undergår Revision.

Riksens Ständer framhärda &c.

N:r 190.

Uppl. och godk. hos Samtl. Riks-Stånden d. 11 Juni 1818.

Riksens Ständers underdåniga Skrifvelse angående de till Saltpetter-tillverknings upphjelpande anslagna Medel.

Uti sin den 20 sistlidne November afgifne Berättelse hafva Riksens Ständers till Stats- Banko- och Riksgälds-Verkets öfverseende år 1817 valde Revisorer upplyst, att utaf den Fond, som under benämning af Saltpetter-medel är samlad genom Stats-Anslag och Saltpetter-Lösnings-Medel, en Summa utöfver 300,000 R:dr vore till beräknande såsom Statens tillgång, men deribland 155,000 R:dr insatte på Afskrifnings-Räkning i Götha-Kanal-Diskont, en del åter utlånad, dels emot Intekning och dels utan förskrifven ränta och återbetalnings-skyldighet, en del lemnad såsom biträde till den under Kongl. Kommerce-Collegium stående Manufaktur-Fond samt en del uti Kongl. Ränte-Kammaren innestående, hvilken förvaltning Revisorerne ansett icke öfverensstämmande med Författningarne.

I anledning häraf, och enär Riksens Ständer genom de till Saltpetter-Ärendernas förvaltning af Eder Kongl. Maj:t i Nåder förordnade Kommitterades i detta ämne afgifne och af Eder Kongl. Maj:t uti Nådig Remiss till Riksens Ständers Stats-Utskott öfverlemnade underdåniga Ut-låtande, inhemta, att den verkställda utlåning af en del, samt insättning uti Götha-Kanal-Diskont af de öfriga medlen, grundat sig på Eder Kongl. Maj:ts Nådiga Förordnanden, få Riksens Ständer hos Eder Kongl. Maj:t i underdånighet

anmäla den önskan, att hädanefter någon annan disposition af dessa Statens medel icke vidtages, än som instämmer med deras egentliga föremål, och att således desamma måga hållas uti Statens Kassa tillhanda för de behof, hvartill de äro ämnade.

Riksens Ständer framhärda &c.

N:r 191.

Uppläst och godkänd hos Samtl. Riks-St. d. 15 Juni 1818.

Riksens Ständers underdåniga Skrifvelse i anledning af deras Revisorers Anmärkningar vid Redovisningen för Tull-Verkets Medel.

Hos Riksens Ständer har kommit i öfvervägande hvad deras till Stats-Banko- och Riksgälds-Verkens granskning förordnade Revisorer uti sin Berättelse den 20 November förlidet år angående Stats-Verkets Räkenskaper och Förvaltning anført och hemställt om Redovisningen för Tull-Verkets Medel; Afvensom Riksens Ständer fått del af Kongl. General Tull-Direktionens häröfver afgifna och ifrån Eder Kongl. Maj: den 22 sistl. Januari till Riksens Ständers Stats-Utskott remitterade underdåniga Utlåtande.

Att den af Revisorerne i fråga ställde, till 1813 års Tull-Uppbörd hörande, Summa 696,037 R:dr 6 skill. 6 r:st. varit förräntad i Götha Kanal-Diskont-Verk, har väl utaf sjelfva Hufvud-Boken icke kunnat inhemtas, emedan Summan ingått såsom Balans från 1813 i 1814 års Huf-

vud-Bok; samt, efter hvad Kongl. Direktionen förklarar, hvarken blifvit eller bort blifva afförd i och för ersättningen i nämnde Diskont; men genom Direktionens Utlåtande, samt de upprättade och derjemte meddelta Omsluten af 1813, 1814 och 1815 årens Hufvud-Böcker är upplyst: att i frågavarande Summa blifvit upptagen uti en bland Verifikationerne till Hufvudboken befintlig Räkning med Götha Kanal Diskont-Verk, samt att både Kapitalet och den upplupne räntan för åren 1814 och 1815, 46,570 R:dr 40 sk. riktigt influtit och blifvit till Räntkammaren för Stats-Verkets räkning lefvererade: och att upptagandet i 1814 års Bok af lefvereringar, hvilka skett under loppet af år 1815, härledt sig ifrån Eder Kongl. Maj:ts Nådiga Förordnande, i Skrifvelse den 12 Januari 1814, det lefvereringarne endast behöft verkställas efter hand och på Stats-Kontorets i denna del gjorda requisitioner.

Vid detta förhållande, och då insättningen i Götha Kanal Diskont-Verk grundat sig på Ed. Kongl. Maj:ts Högstberörda Nådiga Bref, samt den Ordning nu mera finnes vidtagen, att Tullmedlen för hvarje vecka insättas i Banken, hafva Riksens Ständer endast velat hos Eder Kongl. Maj:it dels i underdånighet yttra sin önskan om Tull-Räkenskapernas inrättande hädanefter sålunda, att sjelfva Hufvud-Boken utvisar sammanhanget med lefvereringarne, hvarigenom de från Tull-Verket till Stats-Verket ingående Summor komma att till alla delar öfverensstämma med Kongl. Ränt-Kammarens Bok, samt att sålunda några lefvereringar icke upptagas för ett föregående år, hvilka ej det året blifvit verkställda,

dels ock lika underdånigt anhålla om Nådig befallning till Tull-Direktionen att inom slutet af hvarje vecka låta till Ränt-Kammaren lefverera den föregående veckans Uppbörd, som tillhör Stats-Verket.

Beträffande åter Revisorernes anmälan om angelägenheten att Tull-Räkenskaperne gifves en förenklad form eller ock genom Omslut upplysas, har detta ändamål redan funnits i betydlig mån vunnet genom den nya form, desse Räkenskaper undfått enligt den Stats-Utskottet meddelade Hufvud-Bok för år 1816; Men härvid förekommer likväl: att den i samma Hufvud-Bok bibehållne Kapital-Räkningen bör ännu mer förtydligas, så att på ett ställe må synas den summa, Eder Kongl. Maj:t och Kronan har utestående i oinfluten Tull-Uppbörd: att alla sådane Inkomster, som icke ingå efter Tull-Taxan och som inflyta under namn af Extra Inkomster, äfven böra upptaga i Hufvud-Boken: och att hvarje Reversal bör utvisa hvad slags medel som insättas; med tillämpning hvaraf Hufvud-Boken skulle innehålla:

1. I Debet, på Kongl. Maj:ts och Kronans Räkning, öfverlefvereringar samt ersättningar i Räntekammaren, Konvoj-Kommissariatet och Riksgälds-Kontoret,

2. I Credit, på samma Räkning, utestående oinflutna medel, influtne Tull- och andre Inkomster under året, samt

3. Balanserne, som utgöras af oinflutna medel eller möjligen skedde öfverlefvereringar: Hvadan blott en Räkning öfver hela Inkomsten och Utgiften med Balanserne borde föras, samt

Reversalen, som biläggas Räkningen, upplysa af hvad medel Lefvereringarne bestå. Att Tull-Räkenskaperne måtte på sådant sätt varda inrättade, få Riksens Ständer därför hos Eder Kongl. Maj:t i underdånighet hemställa.

Då, likmätigt 60 §:n Regerings-Formen, Tull-medlen äro en Bevillning, och de utgöra en bland Statens betydligaste inkomster, hafva Riksens Ständer ansett Tull-Verkets Räkenskaper och Förvaltning böra, likasom Stats-Verkets öfrige, och på samma gång, af Riksens Ständer eller deras Revisorer ordentligen granskas, samt följaktligen beslutit, att sådant hädanefter må iakttagas.

För öfrigt hafva Riksens Ständer under handläggningen af detta ämne funnit, huruledes de i Tull-Uppbörden ingående Vexlar endast upptagas till deras belopp i Svenskt Banko, men, enär de öfverstiga behovet af Statens utgifter i Utländskt mynt och till den delen försäljas, föras i serskild räkning under benämning af Kursförhöjnings-medel, hvilka ej äro påräknade bland Stats-Verkets Inkomster. Och, som till ordning och redighet lärer, att hvad i Vexlar inflyter uti Hamburger Banko upptages inom kolumn i Räkenskaperne uti detta myntslag, så väl vid Tull-Verket som hos Stats-Kontoret, samt utföres i kolumn uti Svenskt Banko efter dagens kurs då Uppbörden sker, få Riksens Ständer i afseende på Tullmedlens förvaltning och redovisning till Eder Kongl. Maj:t framföra sin underdåniga anhållan, att denna ordning må till verkställighet befordras.

Riksens Ständer framhärda &c.

N:r 192.

Uppl. och godk. hos Samtliga Riks-Stånden d. 11 Juni 1818.

*Riksens Ständers underdåniga Skrifvelse i
anledning af deras Revisorers anmälan
om Post-Verkets utestående tillgångar.*

I sammanhang med granskningen öfver Stats-Verkets Inkomster, hafva Riksens Ständers år 1817 dertill förordnade Revisorer, enligt sin Berättelse den 20 November samma år, tagit kännedom huru Postmedlen ingått och fästat sin uppmärksamhet vid den betydliga summa, hvilken funnits balanserad såsom oindrifven; Hvaröfver underdånigt Utlåtande är den 1 sistl. Februari af Öfver-Post-Direktionen afgifvet, samt sedermera af Eder Kongl. Maj:t till Riksens Ständers Stats-Utskott öfverlemnadt.

Sedan Stats-Utskottet, vid en fullföljd öfversigt af Post-Verkets Räakenskaper, inhemtat, att af de 105,200 R:dr 35 skill. 10 rst. som år 1815 utgjort Post-Verkets fordringar, 70,197 R:dr 4 skill. 6 rst. bestått uti sådane, som blifvit anmälde till afskrifning, redoviste förskott samt fordringar i Pommern och Finland, hvilka Poster till betydlig del sedermera ingått och för den öfriga synas komma att försvinna, samt 31,610 R:dr 6 skill. uti Post-Verkets fordran hos Norrska Post-Direktionen den 31 December 1815, hvilken sedermera ökat sig med 44,888 R:dr 6 rst. för år 1816 och 46,621 R:dr 4 skill. 6 rst. för 1817 eller tillsammans till 123,119 R:dr 11 skill., härledande sig från Svenska Post-Verkets förskott till Norrska brefs fortskaffande öfver Sverige, och med hvilken summas inbetalning Eder

Kongl. Maj:t, enligt Nådig Skrifvelse till härvarande Öfver Post-Direktionen den 30 nästl. December, beviljat Norrska Stats-Verket ytterligare anstånd till detta års slut, under tillagda vilkor för framtiden; Så hafva Riksens Ständer ansett någon annan åtgärd härutinnan för närvarande å sin sida icke ega rum, än den underdåniga anhållan, de härmedelst till Eder Kongl. Maj:t framföra, att, så framt ej ifrån Norrska Stats-Verket betalning af dess nyssnämnde skuld 123,119 R:dr 11 skill. erlägges inom den af Eder Kongl. Maj:t i Nåder utstakade tid eller detta års slut, laglig ränta ifrån den tiden må härå fordras, och i slikt ändamål den utväg vidtagas, som Eder Kongl. Maj:t i Nåder lämplig pröfvar.

Riksens Ständer framhärda &c.

N:r 193.

Uppläst och godkänd hos Samtl. Riks-St. d. 11 Juni 1818.

Riksens Ständers underdåniga Skrifvelse angående Redogörelsen för Stämplade-Pappers-Medlen.

Vid granskningen af Redovisningen för de bland Stats-Verkets Extra-Ordinarie Inkomster varande Stämplade-Pappers-Medlen, den Riksens Ständers Revisorer förlidet år icke medhunnit, har Riksens Ständers Stats-Utskott anmärkt de betydliga lager, som lemnats innestående i Landt-Ränterierne eller hos Försäljningsmännen och hvilka lager utgjort vid 1816 års ingång ett belopp af 1,468,145 R:dr 26 skill. 2 rst., hvarutaf 868,761 R:dr 40 sk. 2 rst. i Stockholm, 571,696 R:dr 39 sk. i alla Länen tillsammans, samt 27,686

R:dr 43 skill. oredovist behållning från Finland enligt 1813 års Bok, utgörande en del af desse Lager så stor mängd, att de svara emot 2, 3, 5, 7, 8 och till och med nära 14 års Lefvereringar.

Riksens Ständer hafva ansett så betydliga Lager af oförsåldt Stämpladt papper icke böra lemnas i Orterne innestående utan närmare utredning, eller större mängd afsändas hvarje år, än som kan åtgå efter föregående årets erfarenhet, samt blott ett års behöf utgöra förlaget af Stämpladt papper i hvarje Län, utom det löpande årets Uppbörd, hvarigenom tillsynen härå blir lättare och säkrare till förekommande af verkliga Balanser: Och få Riksens Ständer, med anledning af de nu utrönte omständigheter, hos Eder Kongl. Maj:t i underdånighet anhålla, att Eder Kongl. Maj:ts och Rikets Kammar-Collegium, som besörjer Stämplade-Pappers-Verket och Medlens redovisning, må i Nåder anbefallas låta öfver hela Riket anställa en noggrann undersökning och utredning om nu uppgifne Behållningar af Stämpladt papper, samt dervid, såsom Förordningen om Stämplade Pappers-afgiften den 8 November 1815 redan stadgar, iakttaga Förråds-Inventeringarnes verkställande hos alla Embets- och Tjenste-män, som på kredit uttagit Stämpladt Papper, äfvensom hos samtliga Förvaltare och Försäljningsmän på samma dag, och i de orter, der Balanser kunna uppstå, desamma genast indrifva, och de öfverflödige Lagren af Stämpladt Papper infordra, samt derefter så lämpa afsändningarne, att Förråderne ej öfverstiga nämnda maximum af ett års förlag, utom det löpande årets Uppbörd; Hvarförutan Eder Kongl. Maj:t i Nåder torde tackas

vidtaga den åtgärd, som finnes lämplig till infördrande af den i Finland varande Behållningen, för ett värde i Stämpladt Papper af 27,686 R:dr 43 skill. enligt 1816 års Räkenskaper.

Riksens Ständer framhärda &c.

N:r 194.

Uppläst och godkänd hos Samtl. Riks-St. d. 11 Juni 1818

Riksens Ständers underdåniga Skrifvelse angående Kontroll-Stämpel-afgiften för Guld, Silfver och Tenn.

Efter vunnen upplysning från Kontroll-Verket, angående den för Guld, Silfver och Tenn stadgade Kontroll-Stämpel-afgiftens förhållande i jemförelse till de utgifter, Stats-Verket i och för Kontroll-Inrättningen måste vidkännas, hafva Riksens Ständer tagit i öfvervägande hvad Kongl. Kontroll-Stadgan den 7 December 1752, Eder Kongl. Maj:ts och Rikets Kommerce-Collegii Kungörelse den 3 Nov. 1753, samt Kongl. Brefven den 18 Juli 1758, den 22 Januari 1799 och d. 20 December 1803, angående så väl sjelfva Stämplingen och afgiften, som straffen för öfverträdelser härutinnan, föreskrifva, hvarigenom Riksens Ständer inhemtat, att den år 1758 fastställde grund för Kontroll-afgiftens beräkning varit $2\frac{1}{2}$ procent af Metallens värde, men att, efter hvad nu erlägges, denna bland Stats-Verkets Inkomster till 2,500 R:dr beräknade afgift ej uppgår till mera än omkring $\frac{1}{3}$ del af hvad den efter nyssnämde grund borde utgöra.

Nu, emedan den Inkomst, som Kontroll-

afgiften till Stats-Verket inbringar, på långt när icke är tillräcklig att ersätta alla de utgifter, Staten i och för Kontroll-Inrättningen måste årligen vidkännas, hvilket dock vid Verkets första Inrättning varit påräknadt, samt det äfven synes vara billigt, att en anstalt, som egentligen har till föremål allmänhetens säkerhet i handel med de ädlare Metallerne], bör genom lämpliga afgifter åtminstone bära sin egen kostnad, finna Riksens Ständer nödigt, att Kontroll-afgifterna i någon lämplig mån förhöjas i jemförelse till Myntets och Metallernas förändrade värde, samt att i synnerhet den så kallade Knapphalts-afgiften en sådan förändring undergår, helst i annat fall en obillig vinst skulle på Köparens bekostnad tillfalla säljaren vid afyttring af knapphaltiga arbeten och Kronan jemväl betydelsen förlora i den inkomst, hon af stämplingen på sådana arbeten har rätt att erhålla.

Riksens Ständer få därför till Eder Kongl. Maj:t framföra den underdåniga anhållan, att Eder Kongl. Maj:t i Nåder må tackas låta öfverse Kontroll-Författningarne i denne del, samt, efter ämnets Nådiga pröfning, fastställa en skälig förhöjning, i jemförelse mot närvarande Mynt- och Metall-värde, så väl uti de ordinära Kontroll-afgifterna som uti Knapphalts-afgiften.

Riksens Ständer framhärda &c.

N:r 195.

Uppl. och godkänd hos Samtl. Riks-St. d. 11 Juni 1818.

*Riksens Ständers underdåniga Skrifvelse om
Medel på Stat till Inqvarteringspen-
ningar*

ningar för Arméens Flottas Götheborgs Eskader.

Under den 28 sistl. April har Eder Kongl. Maj:t till Riksens Ständers Stats-Utskott i Nåder öfverlemnadt den genom Kongl. Förvaltningen af Sjö-Ärenderne infordrade uppgift på den personal vid Götheborgs Eskadern af Kongl. Arméens Flotta, som till Inqvartering är berättigad och uti Kronans hus icke kan inrymmas samt alltså, i följd af hvad Riksens Ständer förut uti underdånig Skrifvelse den 2 sistlidne Mars sig yttrat, bör af Kongl. Maj:t och Kronan och ej, såsom hittills skett, af Götheborgs Stad njuta kontant Inqvartering.

I anledning af Eder Kongl. Maj:ts Högstberörde Nådiga Remiss, få Riksens Ständer i underdånighet anmäla, att till ifrågavarande utgift, som efter antagen beräkningsgrund bestiger sig till 2,622 R:dr 16 sk., nödiga medel genom ett förhöjdt anslag under Tredje Hufvud-Tituln blifvit uppförda till Eder Kongl. Maj:ts Nådiga disposition, och att såmedelst Götheborgs Stads befriande från nämnde Inqvarterings utgörande numera kan till verkställighet befordras.

Riksens Ständer frambärda &c.

N:r 196.

Uppl. och godkänd hos Samtl. Riks-St. d. 11 Juni 1818.
Riksens Ständers underdåniga Skrifvelse angående försäljning af Kongsgårdar och Offisers-Boställen.

Hos Riksens Ständer har å nyo vid denna
Bihång till Riks-St. Prot. 1817—1818. 10:de Saml. N:r 57, 58.

Riksdag fråga blifvit väckt om försäljning af Kongsgårdar och Officers-Boställen och ett förslag i detta ämne ingifvet, som Riksens Ständer ansett för tjena synnerlig uppmärksamhet, och hvilket härjemte i underdånighet bifogas. För att likväl utröna huruvida de fördelar, som igenom en sådan försäljning vore att förvänta, icke skulle möjligtvis kunna uppvägas af några härvid mötande betänkligheter, hafva Riksens Ständer beslutit den underdåniga önskan, som de nu till Eder Kongl. Maj:t framföra, att Eder Kongl. Maj:t må i Nåder tackas öfver dessa så ganska viktiga ämnen af vederbörande infordra alla nödvändiga upplysningar, på det Riksens Ständer vid sin nästa Sammankomst måtte blifva i tillfälle att till närmare öfvervägande upptaga ifrågavarande Förslag. Riksens Ständer framhärda &c.

N:r 197.

Uppläst och godkänd hos Ridd. och Ad. d. 25 Juni 1818.

— Prest-Ståndet d. 25 — —

— Borgare-Ståndet d. 25 — —

— Bonde-Ståndet d. 26 — —

Riksens Ständers underdåniga Skrifvelse om en förbättrad reglering i afseende på de från Banken utgående Låne-biträden till understöd för nyttige Odlingar.

Efter gifven antedning af Riksens Ständers Banko-Utskott, hafva Riksens Ständer icke kunnat undgå fästa en serskild uppmärksamhet på verkan af sitt vid sednaste Riksdag fattade Beslut om Banko-Låns utgifvande till understöd för nyt-

tige uppodlingar i Landsorterne, likmätigt de grunder som då fastställdes och sedermera uti *Eder Kongl. Maj:ts Nådiga Förordning* den 27:de September 1815 utstakades.

Sjelfva anstalten, påkallad af Landets behof och i sin grund af ett viktigt syfte till allmänne väl och enskildes förkofran, har likväl, efter hvad det förekommit Riksens Ständer, uti verkställigheten blott ofullkomligen svarat mot hvad man deraf bort kunna förvänta sig.

Det synes egentligen vara en hufvudsaklig brist i *Författningen*, som beredt de öfrige uti sjelfva tillämpningen, den nemligen, att för understödens erhållande icke gällt något slags jemförelse mellan den större eller mindre nytta, som af det ena tillämnade företaget mot det andra, i förhållande till omkostnaderne för hvardera, blefve att hämta, utan företrädet dertill endast berott af en tidigare anmälan hos *Banko-Styrelsen*; Och *Riksens Ständer* inhemta likaledes, det deras åsyftade ändamål, att genom den anslagne *Odling-Fonden* äfven i någon mån understödja företag af större vikt och omfattning, har, i anseende till Fondens inskränkta belopp och den för större Odlingar stadgade företrädesrätt, hittills ej kunnat vinnas.

På sådana skäl, och till de åsyftade ändamålens närmare befordran, hafva *Riksens Ständer* öfverenskommit om åtskilliga nödiga ändringar och tillägg uti *Författningen* om *Banko-Lån* till understöd för nyttiga uppodlingar i Landsorterne den 27 September 1815, hvilka förändringar och tillägg *Riksens Ständer* härjemte få serskildt i underdånighet öfverlemnas:

1. Angående nyttiga Odlingar i allmänhet; och
2. Angående större och vidsträktare Odlingsföretag.

Då likväl Riksens Ständer, innan desse ändringar och tillägg kungöras, ansett Landthushållnings-Sällskapen böra höras huti vida de äro vilige och i tillfälle att antingen, enligt hvad Riksens Ständer i allmänhet stadgat, emottaga och till vederbörande insända Lånhandlingarne, eller ock, på sätt 13 punkten i den förstnämnda Bilagan innehåller, åtaga sig ansvaret för den Lånsumma, som för Länet kan blifva att tillgå, med rättighet att densamma då efter godkännande för ändamålet disponera och emellan de Lånsökande fördela, få Riksens Ständer hos Ed. Kongl. Maj:t i underdånighet anhålla om Nådig Befallning till Eder Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Länen att uti dessa delar inhemta Landthushållnings-Sällskapens utlåtanden, samt att Ed. Kongl. Maj:t sedermera må i Nåder tackas utfärda en ny Författning om villkoren för Odlings-Lån med de af Riksens Ständer nu beslutne ändringar och tillägg jemte sådana undantag, som genom Hus-hållnings-Sällskapens nyssnämnda Utlåtanden kunna blifva af nöden; Kommande uti de Län, der Landthushållnings-Sällskapen ej anse sig kunna uti någon befattning härmed ingå, alla hithörande åtgärder, på sätt Riksens Ständer stadgat för de Län, der inga Landthushållnings-Sällskap äro inrättade, att genom Eder Kongl. Maj:t Befallningshafvande efter förra vanligheten besörjas.

Sesom en väsentlig ledning för framtida åtgärder i större omfattning, verkande till Landets upparbetande och förkofran, våga Riksens Stän-

der slutligen äfven till Eder Kongl. Maj:t i underdånighet framföra den anhållan, att undersökningar i Landskapen måtte anställas i afseende å sådana lägen, hvilka kunna göras fruktbara genom Vattenafledning eller andra större företag, som öfverstiga den enskilda förmågan, samt Beskrifningar och Kostnadsförslag deröfver författas för att i sinom tid komma under pröfning.

Riksens Ständer framhärda &c.

N:r 198.

Uppl. och godk. hos Samtliga Riks-Stånden d. 11 Juni 1818

*Riksens Ständers underdåniga Skrifvelse om
förslitne smärre Banko-Sedlars inväx-
ling från Landsorterne.*

Vid 1815 års Riksdag hafva Riksens Ständer, till underlättande af förslitne smärre Banko-Sedlars inbyttande emot nya uti Landsorterne, beslutit, att vissa Förskott uti nya Sedlar skulle meddelas de Landshöfdingar, som derom sig anmälte.

Denna anstalt finnes likväl under de sedermera förflutna tvenne år endast vara af 4 Län begagnad; och orsaken till detta ringa begagnande, tro Riksens Ständer ligga i de dertill åtgående kostnader och besvär. Banken är väl redan belastad med $\frac{1}{2}$ procent å hvarje Läns tillgängliga Förskotts Summa för detta ändamål; Men, emellertid ett sådant belopp till bestridande af mindre Transport-kostnader än arfvoden för Växlings-befattningen och betäckande af möjliga förluster och misräkningar synes vara nog otillräck-

ligt, vilja Riksens Ständer hos Ed. Kongl. Maj:t i underdånighet anhålla, att genom någon tjenlig utväg de för ändamålet nödiga forslor af nya Sedlar till orterne och gamla i utbyte till Banken åter må kostnadsfritt för Länen verkställas.

Riksens Ständer förmoda Kongl. Stats Kontoret, uppå skeende anmälningar från Eder Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, kunna i många fall härtill bidraga vid de Remisser, som i andra ändamål till och ifrån hvarje Län årligen på vissa tider för sig gå, och Landt-Räntmästare äfven åläggas såsom en tjenstskyldighet, sådan utväxling emot åtnjutande af den anslagne procenten.

I sammanhang härmed hemställa Riksens Ständer i underdånighet hos Eder Kongl. Maj:t om icke Eder Kongl. Maj:ts Befallningshafvande tillika kunde i Nåder erinras att för den goda sakens skull fästa den oafbrutna tillsyn å verkställigheten, hvarigenom må undvikas, det Bankens och det allmännas uppooffringar fruktlöst förspillas samt Orternes Invånare likväl sakna en påräknad hjälp uti deras öfvetklagade förlägenhet.

Riksens Ständer framhärda &c.

N:r 199.

Uppläst och godkänd hos Samtl. Riks-St. d. 15 Juni 1818.

*Riksens Ständers underdåniga Skrifvelse om
förfarandet med Bergsmanshemman vid
bristande Tackjernsblåsning, och om in-
rättande af en Bergslag i Norrbottens
Län.*

Med kannedom, det flera Jern-Bergslag un-

der tidernas lopp; genom förminskade tillgångar på Skog och på Malm, kommit i det förändrade skick, att dit hörande Bergsmanshemman icke så, som tillförene kunna idka Bergsmanna-yrket, utan antingen blott till en del, eller ock numera alldeles icke; tillverka Tackjern, hafva Riksens Ständer ansett dessa hemman, med hvilkas förmåner följa motsvarande skyldigheter, böra, vid förminskad eller än mer alldeles upphörande blåsning och Tackjerns-tillverkning, i förra händelsen erlägga någon skatt mot sina förmåner och friheter, samt i den sednare alldeles lemna sina Privilegier.

På hvad sätt och i hvad ordning detta i utvecklingen må bestämmas samt i laglig form utarbetas, så att å ena sidan den rättvisa fördelningen af medborgliga skatter icke rubbas och å den andra en af Landets Modernäringar icke tillfogas något men eller hinder i sin oafbrutna gång, derom finna Riksens Ständer sig icke i tillfälle att meddela något bestämdt utlåtande. Då deremot denna reglering tillhör Eder Kongl. Maj:ts och Rikets Bergs- och Kammar-Collegier; få Riksens Ständer i underdånighet hemställa, att Eder Kongl. Maj:t må i Nåder tackas åt samma Collegier utfärda ett så beskaffadt uppdrag. Riksens Ständer hafva sig bekant, att frågan redan uppstått och lär i Nåder vara afgjord om inrättande af en ny Jordbok öfver alla Bergslag, samt i följd deraf tillämnade undersökningar huruvida hvarje Bergsmans-hemman serskildt fullgör dem i Lag ålagde förbindelser. Om ofördröjligheten fullföljande af dessa åtgärder, våga Riksens Ständer hos Eder Kongl. Maj:t i underdånighet

anhålla. Det skall då visa sig, uti en öppen dag, hvad som lärer vara föga tvifvelsmål underkastadt, om och i hvilket förhållande Tackjernstilverkningen i de Svenska Bergslagen verkligen afdragit samt följaktligen hvilka och huru stora de tillgångar äro, som genom försutne Privilegier kunna påräknas till nya Bergslags inrättande.

De Bergslagen förunnade rättigheter äro dels icke lika artade, dels ganska ojemnt förlänte. Hufvudsakligast lära de bestå i Rotfrihet, i efläggande af endast halfva Landtågsgården, i någon större frihet vid skjutsnings besväret, i några andra smärre locala skatte-friheter samt i förlänningen af vissa Krono-Allmänningar och Recognitions-Skogar. Motsvarande skyldigheter äro, så vidt Riksens Ständer hafva sig bekant, endast, att erlægga Tionde af det tillverkade Tackjernet, och att, äfven i det fall blåsningen icke verkställes, efter hytte-andel bygga och uppvärma Masugnen. Då den förra utskylden, såsom åtföljande tillverkningen, vid dennes upphörande naturligtvis försvinner, och den sednare icke utan obotlig skada för det hela samt till betydlig förlust för de återstående blåsande Bergsmän skulle kunna borttagas, anse Riksens Ständer de allmänna ersättnings-grunderne vid sådana serskilda Hemman böra bestämmas icke efter det förut erlagda Tionde-Jernet, hvilket skulle sára billigheten, utan efter värdet af de större eller mindre formåner, som i och för rörelsen åtnjutas, jemförde med andre Hemmans, samt under afräkning af den alltid qvarblifvande skyldigheten att deltaga uti ugnens byggande och uppvärmning så länge Tackjern i densamma tillver-

kas. Der åter, hvarest denna förbindelse upphört medelst hela Hyttans nedläggande, är jemforelsen med andra Hemmans skatter lätt verkställd, samt, i händelse styckade belägenheter uti ännu blåsande Bergslag icke tillåta rotering, densamma lika lätt förvandlad i motsvarande skatt. Och slutligen, hvarest hela Bergslag af hvad orsak som helst, antingen tvungne eller frivillige, alldeles nedlagt rörelsen, böra sådana öfvergå till Landslag samt, der detta icke skett, underkastas rotering och lika skyldigheter med alla andra Hemman af lika natur.

Då Riksens Ständer dels af undersökningarne om Hellestads och Vånga Bergslag, om hvilka pröfningen nu af Eder Kongl. Maj:t i Näder beror, dels af kännedom om den lika artade belägenhet, hvori flera andra Rikets Bergslag befinnas, trott sig kunna med säkerhet antaga, att icke få eller obetydliga ledigheter af Bergsmanna-Privilegier tillstunda, hafva Riksens Ständer vändt sin uppmärksamhet till hvilken ort dessa böra förflyttas för att för Riket och den synbart aftagande Tackjerns-tillverkningen medföra största gagn.

Om inom Svenska området gifves en trakt, hvarest luststrekets hårdhet och den långa vintern förnekar Inbyggarna att anse Åkerbruk såsom en Hufvud-Näring, men hvarest outtömliga i dagen liggande Jernberg af rikhaltig och godartad Malm, omätliga Skogar, ypperliga tillfällen till Betesmarker och åt alla kanter genomskäran-

de Strömmar finnas; så synes Naturen själf anvisa till denna frågas besvarande. Ett sådant Landskap finnes uti Norrbottens Län, omkring *Lule, Råne, Ängerå, Calix* och *Torne Elfvar*, der alla ofvannämnde förmåner synas förenade och der en större befolkning samt konstens åtgärder endast saknas för att utveckla de skatter, Naturen med rik hand nedlagt. *Gellivare, Svappavaara* och *Haukivaara* Malmberg äro tillräckligen kända, dels af den om sitt Fosterland så förtjenste Friherre *Hermelins* arbeten, dels genom de i senare tider på stället hållne undersökningar, hvaribland den sista och fullständigaste nu genom Bergs-Collegii försorg är medelst tryck befördrad till Allmänhetens kännedom. Det må erinras, att *Gellivare-Berg* består af 2:ne i vinkel hvarannan omfattande sidoryggar, hvaraf den ena utgör 8, å 9,000 alnar i längden samt 3,000 i bredden och den andre 5,000 alnar i längden, långsluttande åt alla sidor. Beläget på den betydliga höjd af 67° 20' Nordlig latitud sträcker sig detta Berg till gränsen der Björken fullkomligt upphörer att alstras, ehuru Granen växer frodig vid dess fot. Denna massa består af nästan enformig Jernmalm, som afkastar mellan 68 och 72 procent, samt är öfverallt fullkomligt fri ifrån ämnen, som kunna gifva ett oartadt Jern. *Lina-Elfven* flyter förbi bergets fot och faller i *Ängerå-Elfven* hvilken harsitt utlopp i *Bottniska Viken* vid *Neder-Calix Kyrka* sedan dessa strömmar genomflutit ett Landskap, som dels redan är bebodd och uppodladt, dels ger de bästa anvisningar till vidare nybyggen och odlingar, samt eger Skogar, som, endast beräknade på 80 års återväxt, anses

öfverflödigt tillräckliga för en årlig tillverkning af Tjugo Tusen Skeppund Tackjern. Hela gränshandlet emellan Svenskbygden och Lappmarkerna har väl många sådana och nästan öfver allt mötande Lägenheter, hvilka kunna blifva föremål för en omtänksam framtid och gifva anvisning att vinna Landskap utan eröfring och blodsutgjutelse. Men, som den ofvan beskrifne ibland alla synes förmånligast och lättast åtkomlig såsom erbjudande de minsta svårigheter att öfvervinna, hafva Riksens Ständer dervid fäst sin hufvudsakliga uppmärksamhet och till en Bergslags införande uti den vestliga delen af Öfver-Calix samt den sydliga och östliga delen af Gellivare Socknar trott böra användas de utvägar, som kunna vara att tillgå, dels genom derstädes ännu odisponerade Krono-Skogar, dels genom distflyttande af annorstädes försutna Bergsmanna-Privilegier och slutligen genom de i öfrigt skeende uppoffringar af Staten, hvilka, så vidt de äro förenlige med tillgångarne, aldrig synas kunna användas till större gagn för Fosterlandet och framtiden.

I afseende på de medel, som böra vidtagas till en sådan Bergslags Organisation, samt till vinnande af de dertill nödige förberedelser, anse Riksens Ständer dem vara af den art, att de endast genom noga undersökningar på stället samt af kunnige, i ortens hushållning erfarne och med folkets lynne förtrolige, Embetsmän eller andre der boende anseende Personer kunna bestämmas.

Riksens Ständer få därför i underdånighet hemställa, om icke Eder Kongl. Maj:t i Nåder skulle täckas tillsätta en Kommité i orten un-

der Landshöfdingens Ordförande, bestående för öfrigt af Bergmästaren och Ledamöter, hvilka äga allmänt förtroende samt hellst sådane, som äro kände för nit och insigt i Bergshandteringen. Denna Kommitté bör, i Riksens Ständers tanka, åligga: att gå i författning om verkställande af det beslut, Eder Kongl. Maj:t i detta hänseende Nädigst fattar: att vidtaga alla de serskilde åtgärder, som dermed äga sammanhang och hvartill locala tillfällen föranleda: att vid först blifvande Riksdag göra redo för sitt uppdrag, afgifva berättelse om alla omständigheter, som befordrat eller motverkat inrättningen, samt uppgifva förslag till de medel, som böra ytterligare användas för att i naturlig ordning lyckligen uppnå ändamålet.

Såsom en nödig förberedelse till ledning för Kommitterades åtgärder, utan hvilken förberedelse ingenting bör företagas, anse Riksens Ständer, att genom sakkunnige Män nogare, än som vid Kommitterades resa kan ske, den strömfart undersökes, som på Lina och Ängerå Elfvar blifvit föreslagen ända ifrån Gellivare till Öfver-Calix Kyrka, och möjligheten bestämmes af de deremellan befintliga forssars upprensande, till farbarhet för Båtar af 50 till och med 100 Skeppunds drägt, i sammanhang hvarmed kostnads-förslag så väl för denna Strömfarts istandsättning som för Sluss-byggnaden vid Rautakoski uppgöres. Nödiga medel härtill hafva Riksens Ständer trott kunna disponeras af anslagen till Strömmrensningen i Norrland eller af hvilken annan Fond, Eder Kongl. Maj:t i Nåder finner

användbar. Om denna undersökning företages i början af nästa år, hvarvid det orubbliga vilkor bör fästas, att försök göres med en eller annan strömrensning uti någon af de större forssarne, såsom tjenande till säker grund för de blifvande Öfverslagen, synes det erforderliga kostnads-förslaget kunna vara uppgjordt inom samma års slut förvatt det följande året sättas i vederbörlig verkställighet.

När detta skett, och i händelse dessa försök gifva vid handen, att en slik upprepning är med dräglig kostnad möjlig, hvilket icke heller kan betvivlas, dels af sakens natur, dels af jemförelsen med de Finska Elfverne, dels af den redan hållne preliminära undersökningen, anse Riksens Ständer följande uppoffringar af Allmänna Medel böra göras:

1. På Statens bekostnad verkställes hela den omtalte Strömrensningen samt Slussbyggnaden vid Rautakoski och väg anlägges till Lastningsplatsen vid Linaån, endast 1000 alnar, så att man obehindrad sedermera med Forssbåtar om 50 Skeppunds drägt vid lägsta vatten kan komma Lina-Elfven utför till Linkan, der omlastning sker i båtar om 100 Skeppunds drägt, hvarmed resan fortsättes på Ängerå Elf till Masugns-stället, som antages efter Kommitterades förslag blifva Gälgen. Ehuru troligen i en framtid och måhända äfven med större förmån Hyttor kunna och böra anläggas närmare Berget samt följaktligen besparing ske i Malm-transporten, torde likväl för närvarande detta ställe vara tjenligast i afseende på dess läge i den mera bebodda trakten samt för bibehållandet af de Hermelinska derstädes skedda an-

läggningar och redan framskaffade Byggnads-ämnena, hvilka böra nog bevaras och vårdas:

2. Då Masugns-byggnad öfverstiger de nu varande Invånares förmåga, emedan den säkert ej uppföres under 5, å 6,000 R:dr Banko, bör äfven denna byggnad verkställas på Statens bekostnad och jemte Kollhus, Rostgropar m. m. i fullfärdigt stånd skänkas till de blifvande Bergsmän:

3. Till lättnad i Transporten för det tillverkade Tackjernet bör på allmän bekostnad den väg upptagas, som Kommitterade föreslagit ifrån *Rektfors* till *Törehamn*, belägen invid hafvet: och, enär denna väg går igenom bebodt land och endast är $2\frac{3}{4}$ mil lång, synes denna kostnad ej blifva så betydlig eller böra ingå i någon serdeles beräkning vid betraktande af den övanligt lätta transport, som derigenom fulländas från Berget till inskeppnings-orten:

4. Då Kommitterades förslag till gränserna för Bergslags-Distriktet antages, nemligen i *Söder Vennäs By* i Öfver-Calix Socken, i *Norr Sameko Nybygge* i Gellivare, i *Öster Ångerå-Elf*, i *Vester Bön-Elfven*, *Kattån* och *Lainisjocki* med några i dessa Landskap belägna Byar, böra alla inom denna trakt omkring 20 Qvadratmils innehåll belägna skattlagda hemman befrias från allt slags rotering samt alla dem nu åliggande skatter till Kongl. Maj:t och Kronan på 50 års tid, äfvensom alla Nybyggen, hvilka hädanefter der upptagas, likaledes njuta Femtio års skatte-frihet, alla med vilkor att idka Bergs-bruket: Ifrån erläggande af all Tionde för deras Tackjerns-till-

verkning böra de äfven under samma tid vara befriade.

Under dessa hufvudsakliga synpunkter och med en efter hand utvidgad verkningskrets hafva Riksens Ständer föreställt sig företagets framgång kunna beredas.

Sedan Strömfarten på Lina och Ängerå Elfvar kommit i gång, behöfva väl Lapparne ej så mycket tillitas, som förut skett. Men, som flera Bruk redan äro inrättade, hvilka alltid skola behöfva deras hjälp vid Malmens forslande, synas både Lappar och Bruksegare vara belåtna om de förres Krono-Utlagor förvandlas till Malmföringar, hvilka utgöras till den eller de Bruksegare, som dertill anmälå sig, och af dem ersättas direkte till Kronofogden, emot ett af vederbörande i orten stadgadt pris. Likväl synes denna utväxling alltid böra vara frivillig och utan alla slags tvångsmedel verkställbar, emedan Lapparne, såsom ett fullkomligen Nomadiskt Folkslag, hata allt tvång och, då de deraf för mycket tryckas, vandra bort och flytta sina Bopålar till nästgränsande Riken, der de mötas af frihet och oberoende. Så väl för Lappen som för Nybyggaren, ja äfven för sjelfva Bonden, uti desse vid sådan rörelse ovana bygder skulle verksamheten säkrast framkallas genom en genast synbar fördel. Om derför några mindre premier, hvilka för Eder Kongl. Majt och Kronan ej blefve af kännbar betydighet, kunde fästas per Skeppund för Malmtransporten, och dessa utbetaltes i det mynt eller de varor, som äro i orten kände och begärlige, skulle dymedelst det åsyftade ändamålet säkrast ynnas. Hvad sådane uppmuntringar uträttat, då

de äfven af den ringaste och under minsta tillverkning eller bemödande kunna erhållas, derpå äro Norrländske Premie-Lärfter talande bevis; Och hvad den arbetande Folkklassen uträttar så snart den inser fördelen af sitt arbete, derom vittnar Saltpetter-tillverkningen i de Norra Landskapen och dess Historia.

Riksens Ständer hafva likväl fått upplysning, det Lapparne af Nybyggarne, hvilka lefva och underhålla sig nästan endast på de förres bekostnad, så hårdt tryckas, att desse slutligen utrotas och kanske med dem de för Ortens Hushållning och Exporthandel så högst nödvändiga Renkreaturen; Och anse Riksens Ständer det därför vara af största vikt, att genom undersökning på stället bestämmas en viss gränslinie emot Lappmarken, inom hvilken intet Nybygge bör få anläggas, utan hvilken Landssträcka må öfverlemnas till Lapparnes ostörda hembygd; Ankommande på vidare utredning, med hänseende till tjenligheten för Nybyggens anläggning, huruvida denna gräns kan förblifva den nuvarande eller bör till annat ställe förflyttas.

Sådane äro de grunder för inrättande af en Bergslag i Norrbotten, som Riksens Ständer för sin del trott kunna antagas och härmedelst i underdånighet ytterligare öfverlemna till Eder Kongl. Majt Nådiga ompröfning. Denna rörelse synes böra inskränka sig endast till Tackjerns-tillverkningen, såsom en handtering, den Allmogen med lätthet kan sköta och hvilken fordrar mindre förslag. Å sig företeende omständigheter beror om det ej kan blifva nödigt, att, sedan de nu föreslagna

slagna mått och steg äro verkställda, i början anslå någon mindre summa till utlemnande såsom Förlags-lån i smärre poster emot lindrig ränta åt dem, som börja samma handtering, i hvilken händelse Bergsmännen må tillåtas betala dessa Lån med Tackjern, som vid Lastnings-platsen aflemnas. Emellertid finna Riksens Ständer af högsta angelägenhet att hos Eder Kongl. Maj:ts underdånighet anhålla, det allä vidare Skogs-utsyningar eller förläningar, än de nu redan erhållne, af Allmänningar eller Kronans parker, vare sig till hvad behof eller under hvad förevändning som heldst, måtte härstädes nu genast, och tills den blifvande Bergslagens behof är utrönt, inställas, på det de hufvudsakligaste nödiga medel icke må saknas när företaget en gång skall bringas till slutlig verkställighet.

Riksens Ständer framhärda &c.

N:r 200.

Uppläst och godkänd hos Ridd. och Ad. d. 20 Juni 1818.

— Prest-Ståndet d. 20 — —

— Borgare-Ståndet d. 20 — —

— Bonde-Ståndet d. 22 — —

Riksens Ständers underdåniga Skrifvelse angående Husbehofs-Bränvins-bränningen.

Efter vidlyftiga och brydsamma öfverläggningar om Husbehofs-Bränvins-bränningen och hvad dermed eger gemenskap, hafva Riksens Ständer slutligen förenat sig i den önskan, att Eder Kongl. Maj:ts i dessa ämnen utfärdade Nådiga

Bihang till Riks-St. Prot. 1817-1818 10:de Saml. Nr 59, 60.

Förordningar af den 6 September och d. 20 December 1815, må varda oförändradt bibehållne, blott med följande förtydliganden:

1. I den förra Förordningen 1 §:n 11 Mom., att det afdrag som för kokrummetå hvarje uppmätt panna i detta mom. utsattes till 2 å 3 kannor, hvilka icke få ingå uti afgiftens beräkning, bör verkställas innan afgiftens storlek bestämmes och ej efteråt; helst flerstädes skall hafva händt, att, genom en motsatt tillämpning, den skattskyldige blifvit belagd med större progressiv afgift, än hvartill han är förbunden: samt

2. I den senare Förordningen 3 §:n, att, på sätt Riksens Ständer redan i serskild underdånig Skrifvelse hemställt, en Magistrats-person må kunna antagas till Justerare för Bränvins-redskapens uppmätning och stämpling uti de Städer, hvarest och i hvilkas granskap någon Landtmätare icke är boende: och att Justeraren för samma betalning, som honom vid slutet af §:n tillägges, är skyldig, utom stämplingen, meddela serskildt skrifteligt bevis öfver kannerymden när så äskas.

Jemte anmälan af det Beslut, hvaruti Riksens Ständer för sin del sålunda stannat, få Riksens Ständer till Eder Kongl. Maj:t framföra sin underdåniga önskan, att Husbehofs-Bränvins-bränningens inskränkning aldrig måtte komma i fråga, utan i det enda fall, då sådan brist på Spannmål inträffar både hemma i landet och på de Utrikes Orter, hvarifrån den vanligen hemtas, att verklig hungersnöd befaras.

Riksens Ständer framhärda &c.

Nr 201.

Uppl. och godk. hos Samtliga Riks-Stånden d. 13 Juni 1818.

Riksenz Ständers underdåniga Skrifvelse angående Parm- Bro- Torg- och Renhållnings-afgiften i Stockholm, samt Våg- och Mätare-penningarne i vissa andra Städer.

Då Riksenz Ständer, genom flera anförda klagomål, blifvit öfvertygade om de många olägenheter, det besvär och det uppehåll, som tillskyndas Landtmannen med nu stadgade Uppbörds-sätt af de Stockholms Stad för Ved, Hö, Kål, Halm, Kalk, Stenkol och Krita tillkommande Mätarepenningar, hvilka, enligt hvad Eder Kongl. Maj:t under d. 5 Juni 1812 i Nåder förordnat, böra hädanefter till förhöjdt belopp under namn af Parm- Bro- Torg- och Renhållnings- afgift utgå, men för hvilkas erläggande vid Hörtorget och Adolf Fredriks torg Landtmannen ofta måste göra en lång omväg, hafva Riksenz Ständer, som icke äro i tillfälle att upptänka ett lämpeligare sätt, hvarpå afgiften till mera lättnad för Landtmannen skulle kunna utgöras, velat hos Eder Kongl. Maj:t i underdånighet anhålla om Eder Kongl. Maj:ts Nådiga befallning till Öfver-Ståthållare-Embetet, att så väl i denne del vidtaga nödige åtgärder, som äfven noga tillse, det en sådan afgift ej affordras för de varor, som redan på Landet äro betingade till viss person eller införas till eget behof, och följaktligen icke utbjudas och föryttras på torget, i hvilka fall desamma, jemlikt Öfver-Ståthållare-Embets Kun-

görelse den 14 Juli 1813, synas icke vara denne afgift underkastade.

Likaledes, och till förekommande af okunnighet om den för ifrågavarande afgifter gällande Författnings innehåll, våga Riksens Ständer, i sammanhang härmed, till Eder Kongl. Maj:t i underdånighet framföra den anhållan, det Allmogen i de närmast Hufvudstaden belägna Län måtte ej blott genom Anslag på Tullarne, såsom hittills skett, utan ock genom allmän Kungörelse underrättas om den Allmogen åliggande skyldighet, då den till Stockholms Stad införas varor, hvarför Parm- Torg- Bro och Renhållnings-avgift bör erläggas.

I afseende åter på de Våg- och Mätarepenningar, som vissa andra Rikets Städer för inkommande varor ega rättighet att uppbära, få Riksens Ständer, under åberopande af hvad de genom underdånig skrifvelse vid 1815 års Riksdag i detta ämne anfört, ytterligare tillägga den underdåniga hemställan: Att i dessa Städer hädanefter inga Mätarepenningar må ega rum för Krono- och Lönings-Spanmål, som till Stad införas, emedan, enligt flere Författningar och Resolutioner, ett serskildt förhållande varit med Kronans Spanmål och Mätarepenningar derföre icke fått, åtminstone i flere Städer, uppbäras till så högt belopp, som för annan Spanmål, hvarom Kongl. Resolutionen och Brefvet till Kommerce-Collegium den 5 Maj 1792, angående Carlshamn, samt Kongl. Brefvet d. 12 Februarii 1746, angående Carlskrona Stad, lemna vitsord: — Och, till förekommande att Landtmannen ej alltför mycket må betungas genom afgifter och Böter, dem han

ofta endast af okunnighet om Författnings innehåll kan få vidkännas, utbedja sig Riksens Ständer jemväl i underdånighet, att Viten för Säljarens försummelse att erlægga Våg- och Mätarepenningar icke må ega rum i andra fall, än då genom lagliga bevis kan intygas, att han, om denna skyldighet behörigen erinrad, likväl densamma underlåtit.

Riksens Ständer framhärda &c.

N:r 202.

Upl. och godk. hos Samtl. Riks-Stånden den 13 Juni 1818.

*Riksens Ständers underdåniga Skrifvelse om
föreskrifter då Värfvade Krigsmän per-
mitteras,*

De flere olägenheter, ett alltför vidsträckt begagnande af permitterings-rättigheten vid de Värfvade Regimenten medfört för dem, som bott på Landet och isynnerhet uti Garnizons-Orterne eller vid Stora Landsvägen, och hvilka olägenheter uppkommit isynnerhet derutaf, att permitterade Soldater icke äro förbundne under Permissionstiden hafva något serskildt försvar utan ega frihet uppehålla sig hvar som helst å den ort, dit permissionen blifvit ställd, samt jemväl medtaga sina hustrur och barn, hvaraf ofta följt, att alla dessa personer omsider legat den Stadens eller Församlingens fattigvård till last, der de någon tid fått vistas, hafva gifvit Riksens Ständer anledning hos Eder Kongl. Maj:t i underdånighet föreslå:

1. Att värfvad Nummerkarl, som till någon viss Stad eller Socken permitteras, bör genast för

Pastor på stället uppvisa sitt Pass eller Permissions-Sedel och senast inom 8 dagar efter ankomsten till Församlingen hafva förskaffat för sitt uppförande En eller Tvenne Mäns borgen, som af Pastor och Församlingen samfält godkännes; hvar efter han eger frihet uppehålla sig och arbeta hvar helst inom Församlingen honom godt synes, utan något tvång af den eller de personer, hvars borgen han erhållit; men vid äfventyr för karlen att, om någondera af förutnämnde åligganden försummas, genast, oaktadt sitt Pass eller Permissions-Sedel, gripas och återföras till Regimentet;

2. Att, om värfvadt Nummerkarl skulle under Permissionstiden få afsked eller ur Kompaniets Rullor utstrykas, han icke bör få qvarstanna i den församling, der han då vistas, utan såvida församlingens Ledamöter dertill samtycka: Att en afskedad eller utstruken Nummerkarl, som tjent vid Värfvadt Regimente, må icke försändas eller förpassas till någon viss Stad eller Socken, utan qvarstanna, der han såsom Krigsman sist varit skrifven, så framt icke Församlingen bifaller hans emottagande: Och att dessa Reglor jemväl böra gälla i afseende på sådana karlars hustrur och barn, samt Enkor, hvilka förra äfven under karlarnes permissionstid icke må medfölja till Permissions-orten utom Församlingens föregående bifall, på sätt och i den ordning Kongl. Kungörelsen den 5 December 1788 samt Kongl. Förordningen d. 27 Februari 1804 föreskrifva:

3. Att, då, enligt redan utfärdade Författningar, uti Soldaters Pass eller Permissions-Sedlar bör utsättas deras fräjd och uppförande i Garnisons-Orten, samt de böra förse sig med bevis från

Presterskapet huru de uppfört sig i den församling, der de under Permissions-tiden vistats, det jemväl må åligga den, som Permissions-sedel utfärdar, att deruti förelägga viss bestämd tid och väg för bort- och åter-gåendet, vid äfventyr för Innehafvaren att, i händelse af öfverträdelse genast gripas och till Regimentet återföras.

Till dessa Förslag foga Riksens Ständer tillika den underdåniga anhållan, att Eder Kongl. Maj:t i hela vidden af ifrågavarande ämne tackes i Nåder vidtaga sådane åtgärder, hvilka, med bibehållande af de Värfvade Regimentens permitterings-rättighet, i möjligaste måtto undanröjja de olägenheter för Landets invånare, hvaröfver man klagat.

Riksens Ständer framhärda &c.

N:r 203.

Uppl. och godk. hos samtl. Riks-Stånden den 15 Juni 1818.

*Riksens Ständers underdåniga Skrifvelse om
Medel till Öfverflödets hämmande.*

Vid denna Riksdag, likasom vid den föregående, hafva åter hos Riksens Ständer förekommit många frågor och förslag om medel till Öfverflödets hämmande, hvilka Riksens Ständer tagit i noga öfvervägande; Och de grunder, Riksens Ständer efter en sådan pröfning funnit lämpliga för en Författning i detta ämne, gå Riksens Ständer nu att till Eder Kongl. Maj:t i underdånighet framföra.

De medel, som allmänast blifvit begagnade till förekommande af yppighetens och öfverflödets skadliga verkningar, äro:

1. Förbud mot införsel af Utländska Öfverflödsvaror;
2. Tillåten införsel deraf emot höga Tullavgifter;
3. Förbud emot dessa varors begagnande och förbrukning;
4. Tillåten förbrukning emot höga Taxor eller avgifter; och

5. Medel, som verka på Allmänna Opinionen.

Det i 1:sta Punkten anförda *Förbud emot införsel af Utländska Öfverflödsvaror*, är ostridigt ett af de mest gina medel till yppighetens hämmande,

Genom Stadgandet uti Ed. Kongl. Maj:ts Sjö-Tulls-Taxa för Inkommande Varor af den 20:de Mars 1816 med flere serskilda Författningar, har äfven denna utväg blifvit begagnad; Och den skulle troligen vara tillräcklig för det åsyftade ändamålets befrämjande, om en fullkomlig efterlefnad af dessa Stadgar alltid kunde påräknas. De utvägar, som i sådant hänseende blifvit vidtagne, äro Kust- och Tull-bevakningen. En deraf efter lokalförhållanden lämpad organisation är således i hög grad nödvändig; Men, då Riksens Ständer ämna i serskild underdånig Skrifvelse gifva sitt utlåtande vid denna del, anse de sig nu endast böra i allmänhet vidröra den såsom en nödvändig länk i kedjan af närvarande framställning.

Det andra Medlet, eller *Tillåten införsel af Utländska Öfverflödsvaror emot höga Tullavgifter*; medförer äfven, enligt Riksens Ständers tanka, väsendtlig nytta, då det behörigen begagnas. Dessa höga Tull-avgifter böra lämpligast läggas på sådana utländska alster eller fabrikater, som till större delen men ej tillräckligt kunna tillverkas

eller finnas inom Riket, och hvilkas införande under detta vilkor ej undergräfvat den inhemska konstfliten, utan genom väckt täflan ger den en lifligare verksamhet och en större fullkomlighet. Men, i händelse Tullavgifterne origtigt tillämpas eller så högt beräknas, att all uträkning på laglig införsel upphörer, innefattar en sådan anstalt endast ett indirekt förbud, som, långt ifrån att lägga band på Tullförsnillaren, endast uppmuntrar honom att äfven tillskansa sig den vinst, som till en del kunnat hålla Staten skadeslös för varans införande.

Det i 3:dje Punkten anförda Medel är *Förbud emot Utländska Yppighetsvarors begagnande och förbrukning*. Då ingen Tullbevakning kan vara så fullkomlig, att ej Utländska Öfverflödsvaror kunna till Riket införas af Lurendrägaren eller Tullförsnillaren, har äfven detta tvångsmedel blifvit begagnadt. Ett af hufvudvilkoren för en god Lagstiftning är ostridigt, att den största möjliga likstämighet dervid iakttages. Det är i stöd af denna regel, som Riksens Ständer hysa den tanka, att, då en vara är till införsel förbuden, bör den äfven till bruk och nyttjande förbjudas. Ett sådant förbrukningsförbud står, enligt Riksens Ständers tanka, i så nära sammanhang med Införselsförbudet, att det sednare blott i ringa mån kan uppfylla sitt ändamål utan i förening med det förra; helst i själfva den tillåtna förbrukningen ligger en indirekt uppmuntran till förbudets öfverträdelse. Riksens Ständer anse därför ett sådant förbud så mycket nödvändigare och billigare, som Riksens Ständer, vid granskningen af nu gällande Tull-Taxa, funnit den innefatta dels sådane Artiklar, som i till-

räcklig mängd kunna inom Riket tillverkas; dels sådane, för hvilka nödiga vederlag finnas, eller ock sådane, hvilka äro högst umbärliga för den, som för Fäderneslandets bästa vill göra den obetydligaste uppoffring. På dessa grunder tillstyrka Riksens Ständer i underdånighet, att utländska varor, som äro till införsel förbudne, äfven må, der kontroll å förbudets efterlevande möjligen kan ega rum, till försäljning samt bruk och nyttjande förbjudas.

Riksens Ständer hafva ganska väl erinrat sig svårigheten att i en för alla Medborgare-klasser lika förbindande författning emot yppighet och öfverflöd vidtaga de Stadganden, som kunna på en gång svara emot Allmänhetens önskningar och tillika nöjaktigt uppfylla ändamålet; Men Riksens Ständer äro öfvertygade att, om härvid lägges den nyss anförda grund af förbud mot bruk och nyttjande utaf varor, som förbjudas till införsel, om för öfrigt Författningen undviker sådana föremål, der ej tillsyn mot öfverträdelser kan ega rum utan för Nationen motbjudande medel, om Författningens föreskrift ej alltför långt utsträcket; och sådana obetydliga föremål undvikas, som öka förbrytelseernas antal utan att medföra någon hufvudsaklig nytta, samt om de för öfverträdelser stadgade straff lämpas efter sakens natur och stå i ett afpassadt förhållande till brottets storlek och beskaffenhet, tro Riksens Ständer en Författning emot yppighet och öfverflöd kunna stadgas, som skall medföra allmän båtнад utan att sära den Allmänna Opinionen.

Det i 4:de punkten omnämnda medel till yppighetens hämmande genom höga Taxor eller Af-

gifter har ofta med fördel blifvit användt; Men Riksens Ständer förbigå för närvarande denna punkt, som af Riksens Ständer serskildt behandlas i sammanhang med Allmänna Bevillningen.

Den 5:te punkten angår medel, som verka på Allmänna Opinionen. Enligt Riksens Ständers tanka skola alla tvångsmedel aldrig tillfyllest kunna befordra yppighetens hämmande, så snart de ej verka i förening med öfvertygelsen och viljan. Att rigta och bestämma denna vilja är föremålet för de i 5:te punkten föreslagna medel. Bland de verksammaste i detta afseende bör utan tvifvel räknas en uppmaning af Landets Fader till Landets Folk. Riksens Ständer känna af erfarenhet, att den anmaning Eder Kongl. Majt gifvit genom Nådiga Kungörelsen den 30 April 1817, på de flesta Orter och i flera afstenden medfört en ganska fördelaktig verkan; Och de äro öfvertygade, att, om Eder Kongl. Majt i Nåder täckes densamma förnya, skola Rikets Inbyggare, som med hvarje dag röna nya prof af Eder Kongl. Majts outtröttliga omsorger, med ännu fastare föresats gå Eder Kongl. Majts hulda afsigter till möte, då de genom deras uppfyllande endast bereda sin egen välfärd. Men, på det detta medel måtte beständigt fortfara att sprida sina välgörande verkningar, få Riksens Ständer i underdånighet anhålla, att en sådan Nådig uppmaning må minst en gång om året på någon Större Högtidsdag ifrån Predikstolarne uppläsas, hvarvid Predikanten bör genom lämpliga föreställningar erinra sine åhörare om densammas vikt och uppmuntra dem till dess orubbliga efterlefnad.

En Författning mot yppighet och öfverflöd anse Riksens Ständer högst nödvändig. De hafva nu uppgifvit de grunder, som de för sin del trott dertill vara lämpliga. Till Eder Kongl. Maj:t, som med säker kännedom om Rikets ställning och behof bäst skall häruti kunna vidtaga ett med saken och omständigheterna öfverenstämmande beslut, öfverlemna Riksens Ständer i underdånighet att, efter pröfning af dessa grunder, stadga de reglementariska åtgärder, som för ändamålet behöfvas.

Riksens Ständer må jemväl i underdånighet tillägga, att de till de mest kraftiga medel, som verka på Allmänna Opinionen, äfven räkna; ett gagnande efterdöme af de Högre och Rikare Folkklasserne. Om man går tillbaka till yppighetens och öfverflödets upphof, skall man finna; att de härleda sig ifrån dessa, som, dels af böjelse, dels af en viss nödvändighet att representera, gynnade af större tillgångar att tillfredsställa yppighetens fordringar, småningom grundlagt vanor, hvilka äfven af de öfriga Samhällsklasserne, genom begäret att likna de förre, snart blifvit antagna. Men samma begär att efterfölja de Högre och Rikare Samhällets Medlemmar, hvilket förorsakat de öfverklagade olägenheterna, skall säkert blifva deras botemedel, om dessa Medlemmar beflita sig att genom uppmuntrade efterdömen föra de lägre Folkklasserne tillbaka till deras första enkelhet i seder och lefnadssätt. Det skulle dessutom, enligt Riksens Ständers tanka, medföra en väsentlig nytta om Eder Kongl. Maj:t i Nåder täcktes anmana Sine Embetsmän, att både föregå med goda efterdö-

men, och att med allvar söka befordra alla frivilliga öfverenskommelser rörande medel till yppighetens inskränkning.

I sammanhang med detta ämne har Riksens Ständers uppmärksamhet blifvit väckt på den i Kongl. Brefvet den 26 Juli 1807 gifne tillåtelse till försäljning inom Riket af i beslag tagne utländska varor, hvilken försäljning i ganska betydlig mån bidrager till yppighetens och öfverflödets kringspridande, på samma gång som den lärer de inhemske Fabriker till stor skada och förfång. Det skäl, som blifvit anfördt för nämnde Författnings nytta, är, att Tullbetjeningen genom ett högre försäljningspris å de beslagna varorna skall ännu mera uppmuntras till Luren-drägeriers hämmande; men detta skäl är i Riksens Ständers tanka ej nog viktigt för att afses. Ett ibland de förnämsta ändamålen med förbudet emot utländska öfverflödsvaror är öfverflödets hämmande. Det medel, som dervid begagnas, är Tullbevakningen. I händelse det uppgifna skälet för ifrågavarande Författning vore gallande, skulle således medlet vara mera hufvudsakligt än ändamålet, och det sednare stå tillbaka för det förre. Origtigheten af en sådan slutkonst lär icke närmare behöfva visas; Och Riksens Ständer våga alltså hos Eder Kongl. Maj:t i underdånighet anhålla, att ifrågavarande Kongl. Bref måtte helt och hållet till kraft och verkan upphäfvas samt alla i beslag tagna utländska varor hädanefter endast till export försäljas.

På det alla missbruk vid utförseln af de sålunda dertill försålda varor måtte förekommas, få Riksens Ständer i underdånighet foreslå: Att

endast ifrån de större Stapelstäderna i Riket en sådan utförsel må tillåtas, och utförseln ske till någon sådan utrikes ort, der Svensk Konsul, Agent eller Kommissarie är förordnad, sedan godset, i vederbörandes närvaro, blifvit noga besigtigadt, med den deröfver upprättade specifika förteckning jemfördt och inpackadt, samt Packan, Kistan eller Fastaget med behöriga Embets-Verks Siggill försegladt: Att Köparen derefter åläggas, då enligt Auktions-vilkoren godsets utskeppning genom hans försorg skall verkställas, att inom en viss bestämd tid ifrån Auktions-dagen detta gods, som förblifver under Kronans vård tills det utföres, under bevakning inlasta samt för utförseln lagliga fullgörande ställa borgen; hvarförutan det fartyg, som godset intagit, bör af Tullbetjent till öppen Sjö bevakas: Att behörigen styrkt förteckning å godset genom Kommerce-Collegii försorg öfversändes till Svenske Handels-Agenten i den ort, der varorne skola lossas, och, så snart Skepparen dit anländt, antingen Köparen sjelf eller genom Ombud genast derom gör anmälan hos nämnde Tjenstemän, som då vid ansvar skall jemföra godset med förteckningen samt insända bevis öfver förhållandet till Kommerce-Collegium: Samt att, i händelse köparen uraktlåter gifva tidig underrättelse om godsets ankomst till utländsk ort, eller något missbruk föröfvas under transporten eller lossningen, böra den eller de, som dertill gjort sig skyldige, för sådant ställas till strängt ansvar, hvarjemte den Handels-Agent, som vid sitt åliggande finnes hafva oredligen förfarit, må skiljas ifrån tjensten och dessutom beläggas med det ansvar, hvar till han kan pröfvas skyldig. Rik-

sens Ständer anse likväl Tull-Direktionen, utan hinder af den nu föreslagne anstalt, böra ega frihet att vid förekommande serskilda omständigheter låta förbrutet dömdt gods å utrikes ort till den mästabjudande försälja.

För öfrigt, och på det Tullbetjeningens inkomster ej må igenom det nu föreslagna försäljnings-sättet afkortas, få Riksens Ständer jemväl i underdånighet föreslå, att den förminskning i samma inkomster, som kan uppkomma genom en lägre försäljnings-summa, må genom en större andel i Försäljnings-Summan eller i Böterne eller ock på något annat lämpligt sätt godtgöras; Äfvensom Riksens Ständer lika underdånigt hemställa, om icke något förskott må af Tull-Direktionen tilläggas Beslagaren intill dess Auktions-medlen för de förbrutna varorna hunnit inflyta.

Slutligen hafva Riksens Ständer, vid betraktande af Gårdfari-handelns betydliga medverkan till yppighetens kringspidande, serdeles bland Allmogen, och de flere derifrån härflytande skadliga följder, bort, i sammanhang med närvarande ämne, hos Eder Kongl. Maj:t förnya den underdåniga anhållan, som Riksens Ständer vid sist förflutne Riksmöte i detta hänseende redan framfört.

Riksens Ständer framhärda &c;

N:r 204.

Uppl. och godk. hos Samtl. Riks-Stånden d. 13 Juni 1818.

Riksens Ständers underdåniga Skrifvelse om

*förberedande åtgärd till befordran af
Besparings - Banker för Arbets - och
Tjenstfolk.*

Inseende värdet och vigten af det hos Rik-
sens Ständer gjorda Förslag om inrättning här i
Riket af sådana Besparings-Banker, som finnas i
England för de fattigare arbetande Folk-klasser-
ne, der desse mot laglig ränta få nedsätta det öf-
verskott af lön eller annan inkomst, som de möj-
ligen kunna vinna, för att på detta sätt smånin-
gom samla ett Kapital, till understöd vid sin Bo-
sättning eller början till någon egen Rörelse, haf-
va likväl Riksens Ständer, då sådane Inrättnin-
gar kunna anses såsom nya eller åtminstone föga
kände i Fäderneslandet, trott det ännu vara för
tidigt att om deras ordnande föreslå några regle-
mentariska föreskrifter innan allmänna omdömet
om deras nytta och sättet till deras användande
hunnit stadga en öfvertygelse. Härtill anse Rik-
sens Ständer mycket bidraga om Ed. Kongl. Maj:t
skulle i Nåder tackas låta uppdraga åt någon skick-
lig person, emot lämpeligt arvode, att, genom öf-
versättning i sammandrag af tryckte skrifter öf-
ver detta ämne, gifva Allmänheten fullständigt
begrepp om ifrågavarande slags Inrättnings or-
ganisation Utrikes och den verkan, de visat på
de lägre-klassernes arbetsflit, sedlighet och tref-
nad; om hvilken förberedande åtgärd till det go-
da ändamålets befordran Riksens Ständer alltså få
hos Eder Kongl. Maj:t i underdånighet anhålla.

Riksens Ständer framhärda &c.

N:r 205.

Uppl. och godk. hos Samtliga Riks-Stånden d. 11 Juni 1818.

Förslag till den Adress, hvilken de af Rikets Ständer utsedde Deputerade böra till Norrige medföra.

Vid det högtidliga tillfälle, då Ed. Kongl. Maj:t emottager Norriges Rikes Krona och Brödra-folkets hyllning, hafva Vi, genom utsedde Deputerade, skyndat Oss, att inför Eder Kongl. Maj:t tolka våra tänkesätt. Ofta hafva de blifvit yttrade, — alltid med förnyade anledningar till vördnad och tacksamhet. Kallad genom ett lika så enhälligt som frivilligt val, att blifva Konung för ett sjelfständigt Folk, har Ed. Kongl. Maj:t, allt sedan den första dag Eder Kongl. Maj:t beträdde Svenska jorden, med faderlig ömhet vårdat detta Folks rättigheter och sjelfbestånd samt ofta, med ädelmodiga uppoffringar, sökt upprätthålla vårt anseende och befordra vår välmagt. Vi erkänne det här, och önska att, om möjligt vore, kunna göra det ännu offentligare.

Med stolthet veta vi, det Svenska folket egt ett högt rum bland folkslagen. Derom vittna häfderna; och, om olyckor och felslagna beräkningar återfört våra landamären inom deras första trångare krets, hafva likväl aldrig vårt mod och våra vapens ära blifvit minskade. I den stora kraftfulla sriden om Europas sjelfständighet har Eder Kongl. Maj:t ledt Svenska Krigsmannen till nya segrar och visat verlden, att den ännu är lika varm för Konung och Fädernesland. Ed. Kongl. Maj:ts höga bestämmelse blef det äfven, att,
Bihang till Riks-St. Prot. 1817—1818. 10:de Saml. N:r 61, 62.

gemensamt med den Konung, hvars förlust Vi begråte, skingra det missförstånd, som under tidernas längd egt rum emellan tvenne Kämpa-folk, dem Naturen förenat, och bland hvilka, lycklige att numera lyda under Eder Kongl. Maj:ts Spira, ingen annan strid hädanefter kan uppstå, än den af broderlig täflan i kärlek och vördnad för deras Ädle Konung. Med uttrycken af dessa känslor, bedja vi Eder Kongl. Maj:t emottaga vår underdåniga lyckönskan, då Ed. Kongl. Maj:t nu går att låta Kröna sig till Norriges Konung. Den enda belöning, Ed. Kongl. Maj:t äskat, och den enda värdiga gärd vi kunna gifva, är vår orubbliga kärlek för E. K. M. och Dess Höga afkomlingar. Den är lika fast med de klippor, hvilka omge oss, och skall, som de, oförändrad gå till våra efterkommande. Denna kärlek, vi äro öfvertygade derom, skall fullkomligen delas af Brödra-folket; och Svenskar och Norrmän skola, ännu i aflägsna tidehvarf, med samma djupa och heliga vördnad minnas Stamfadren för deras nya Konunga-ätt, som hvarje Svensk Man med förtjusning erinrar sig den Odödlige Konung, hvilken genom kraft och visdom, i stormiga tider, gaf Sverige friheten och det anseende som det sedermera under flere omväxlingar i 3:ne århundraden bibehållit.

Riksens Ständer utbedja sig att alltid i Eder Kongl. Maj:ts dyrbara Nåd få vara inneslutne och framhärda &c.

N:r 206.

Uppl. och godkänd hos Ridd. och Ad. d. 20 Juni 1818.

— Prest-Ståndet d. 20 — —

-- Borgare-Ståndet d. 20 -- --
 -- Bonde-Ståndet d. 22 -- --

Riksens Ständers underdåniga Skrifvelse angående Tabell-Verket under sednaste Qvinquennium samt föreslagne ändringar och förbättringar i Tabellernes inrättning.

Jemte Nädig Skrifvelse den 7 nästl. April har Ed. Kongl. Maj:t till Riksens Ständer öfverlemnadt Dess öfver Tabell-Verket i Riket förordnade Kommissions underdåniga Utlåtande af den 23 förutgångne Januari rörande detta Tabell-Verk för sednaste qvinquennium eller ifrån och med år 1811 till och med år 1815, samt Tabellernes tryckning och föreslagne ändringar och förbättringar uti deras framtida inrättning.

Vid handläggningen af detta ämne, hafva Riksens Ständer funnit Tabell-Kommissionens Utlåtande innefatta fullständig uppgift af hvad de bifogade Tabellerne vidlyftigt innehålla, samt vara i flera hänseenden upplysande, hvarför ock Riksens Ständer beslutit, att detsamma bör till trycket befordras för att ej mindre bland Riksens Ständer utdelas än ock hållas Allmänheten mot betalning tillhanda; Och anhålla Riksens Ständer i underdånighet, att Eder Kongl. Maj:t i Näder täcktes anbefalla vederbörande, som besörja Riksdags-utgifterne, att af den dertill anslagne Summa utbetala för ifrågavarande Tryckningskostnads bestridande Sjuttifem R:dr Banko, hvartill den skall belöpa sig för en Upplaga af 1000 Exemplar. Men, då Tabellernes tryckning, efter hvad Riksens Ständer inhämtat, skulle fordra en tid af

minst ett år, och medföra en kostnad omkring 3000 R:dr Banko, anse Riksens Ständer denna tryckning böra undvikas.

Beträffande Tabell-Kommissionens hemställan om någon serskild fond för framtiden till Trycknings-kostnad för både Qvinquennii- och årliga Mortalitets- och Nativitets-Tabell-Sammandragen, medgifva icke Statens tillgångar ett så betydligt Anslag, som härtill skulle behövas; Och, emedan på Stat nu består till Tryckningskostnad och Expenser i och för Kommissionens arbete en årlig Summa af 480 R:dr Banko, förmoda Riksens Ständer denna Summa lemna erforderlig tillgång för tryckning af en sådan på uppgjorde Tabeller grundad Berättelse, som den Kommissionen nu afgifvit. I afseende åter på de för nästa qvinquennium och sedermera framgent af Kongl. Tabell-Kommissionen föreslagne ändringar och förbättringar uti Tabellernes inrättande, finna Riksens Ständer dem hufvudsakligen uppgifne uti 2:ne Förslag:

1. Att Eder Kongl. Maj:t i Nåder skulle tackas anbefalla Dess Befallningshafvande i Länen att igenom Krono-Betjeningens åtgärd insamla och Tabell-Kommissionen meddela de årliga uppgifterne om utsädes och skördens förhållande, då Presterskapet, som nu har sig denna befattning uppdragen, kunde derifrån befrias utom hvar femte år: och

2 Att Presterskapet, emot en sådan befrielse, kunde i stället åläggas en vidsträktare och noggrannare klassifikation af Folkmängden efter Näringarne, samt mera detaljerade uppgifter i afseende på hälsovården.

Till det förra Förslaget läser Tabell-Kommissionen hafva hemtat anledning af den Handlingarne bifogade underdåniga inberättelse ifrån Eder Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Upsala Län rörande den åtgärd, han härutinnan för Länet vidtagit. Men, vid granskningen af denna åtgärd samt öfrige medföljande uppgifter, finnes först, att icke blott genom Krono-Betjeningen, utan ock under hand, så småningom och i enskild väg, de summariske anteckningarne blifvit samlade, och för det andra, att han föreslagit ifrågavarande utväg icke med upphäfvande af det nu anbefallda sätt till Tabellernes upprättande i denne del, utan endast såsom en kontroll för hvart tredje år å Riks-Tabellen, efter förra vanligheten författad.

Riksens Ständer kunna icke inse hvilken fördel denna förändring, i och för sig sjelf alltid vådlig, skulle medföra. De af Kongl. Tabell-Kommissionen uppgifna och allmänt kända hinder för uppgifternes säkerhet och fullständighet, liggande i Allmogens fördomar och farhåga för ökad beskattning, skulle troligen icke häfvas, må hända snarare tilltaga, genom Krono-Betjeningens direkta tjenståtgärd, hvilken kunde hos en icke fördomsfri allmänhet gifva saken ett ännu obehagligare anseende. Riksens Ständer tro derfor det vara med ändamålets möjliga vinnande mest förenligt, att Presterskapet hädaneftersom hittills, med biträde af Sexmän och Rotmästare, årligen besörjer desse uppgifters insamling och anteckning. Det skulle likväl i Riksens Ständers tanka medföra en serdeles god verkan om Eder Kongl. Maj:t, på sätt Riksens Stän-

der härmedelst i underdånighet anhålla; täcktes i Nåder till Allmänheten utfärda en Kungörelse, som, jemte ytterligare upplysning om Ed. Kongl. Maj:ts visa och Landsfaderliga afsigter med infordrandet af dylika uppgifter, tillika lemna Presterskapet rättighet, att, vid tredskande med deras afgifvande eller i deras påtagliga mindre fullständighet och säkerhet, anlita Krono-Betjeningens åtgärd till deras anskaffande.

Då Kongl. Tabell-Kommissionen icke omnämnt sättet för den i andra Momentet yrkade vidsträktare och noggrannare Klassfördelning af Folkmängden efter Näringarne samt mera detaljerade uppgifter rörande helsovården, kunna Riksens Ständer deröfver icke meddela något utlåtande. De kunna icke antagas såsom ett slags motsvarighet å Presterskapets sida för befrielse ifrån antekningare af utsäde och skörd, enär Riksens Ständer en sådan befrielse icke tillstyrkt. Om likväl dessa noggranna Klassfördelningar och uppgifter bibringa i något hänseende redigare och fullständigare upplysningar än tillförene, äro Riksens Ständer öfvertygade, att Presterskapet i alla fall med sitt nit och sin oförtrutenhet för Fosterlandets kännedom icke undandrager sig deras verkställande.

Lika med Tabell-Kommissionen anse Riksens Ständer både de Årliga- och Qvinqvenii-Tabellerna kunna mycket förbättras, och må hända just derigenom till sin sammansättning förenklas, under undvikande af onödiga kontroller, hvilka mera motarbeta än befordra den sökta pålitligheten; Men, då Kommissionen är i bästa tillfälle att der till uppgifva Formulärer och utvägar, hvilka vid

nästa Qvinqvenni början år 1821 kunna sättas i verkställighet, få Riksens Ständer i underdånighet öfverlemna till Eder Kongl. Maj:ts eget Höga skärskådande de således inkommande Förslag, dock med lika underdånig anhållan, att Eder Kongl. Maj:t öfver dem tacktes infordra samtliga Dom-Kapitlens underdåniga Utlåtanden innan Eder Kongl. Maj:t deröfver i Näder fattar något afgörande Beslut.

Riksens Ständer framhärda &c.

N:r 207.

Uppläst och godkänd hos Ridd. och Ad. d. 20 Juni 1818.

Prest-Ståndet d. 20 -- --

Borgare-Ståndet d. 20 -- --

Bonde-Ståndet d. 22 -- --

Riksens Ständers underdåniga Skrifvelse angående Skånska Roteringen.

Då hos Riksens Ständer vid innevarande Riksdag fråga blifvit väckt om rättelse och ändring uti den Roteriing, som år 1813 i Skåne för sig gått, hafva Riksens Ständer af Eder Kongl. Maj:ts och Rikets Krigs- och Kammar-Collegiers deröfver till Eder Kongl. Maj:t ingifna underdåniga Utlåtanden inhemtat, att vid nämnde Roteriing icke är följd den vid dylika förrättningar förut vanliga och föreskrifna grund, det hvarje hemman och lägenhet skulle åsättas Roteriing efter dess mantal i Jordboken, som alltid bör vara grundadt på de tillhörande egornes mer eller mindre förmånliga beskaffenhet eller bördighet samt Hemmanets eller Lägenhetens förmåner uti Fisken, Mjöl- och Sågqvarnar samt afsättningsstillfällen m. m., och hvil-

ket äfven i Eder Kongl. Maj:ts Nådiga Instruktion af d. 5 Februari 1811 till iakttagande för Skåne anbefalles, då i 3:dje §. föreskrifves, att två Mantal i denna Landsort vore det högsta, som på en Rote består, hvaremot Kommitterade endast tagit till grund hvarje hemmans årliga och behållna afkastning, hvilken dock blifvit uträknad icke alltid efter hvad Landtmätare-Kartor och Beskrifningar samt Storskiftes och Enskiftes-Handlingar kunnat upplysa, utan dels efter de upplysningar, Roterings-Kommissionens i orten vistande Ledamöter meddelt, och dels efter uppgifter, som tillstädes varande Allmoge lemnat om de Roteskyldige hemmans och lägenhetens godhet, äring och behållne inkomst, och hvilka uppgifter icke alltid kunna antagas för så pålitelige, att icke misstag deruti äro möjliga. Af de vid Roterings-Kommitterades Sammanträde hållna Protokoll, så väl som ock af det flere gånger ändrade och rättade samt på flera ställen i brist af Rubriker alldeles otydliga och på åtskilliga nästan oläsliga Roterings-Verket, samt de till Eder Kongl. Maj:t deröfver i underdånighet ingifna Besvär, Förklaringar och Utlåtanden, finna Rikens Ständer ibland annat: Att hemman blifvit ifrån Roterings-Verket uteslutne och andre förut Roteringsdragande i stället upptagne: Att egor, som vid Enskiftet tillhört ett Militie-Boställe, fått sig serskild Roterings åsatt ehuru all Boställsjord bör vara af enahanda natur och vidkännas enahanda tunga eller förmåner: Att, ehuru Eder Kongl. Maj:t i sitt Nådiga Bref af d. 23 Mars 1813, i allmänhet försäkrat hvar och en, som inginge i ständiga Roteringen, om en femtedels minskning i förut

varande Roterings-besvär, hemman likväl gifvas, dem Kommitterade ålagt en större Roteri, än de förut i Extra Roteri haft: Att tvännelika delar af ett och samma hemman, som hafva enahanda egor både till storlek, godhet och bördighet, men olika egare, fått ena hälften större och andra hälften mindre roterad: Att flera hemman med större vidd och bättre egor, samt således äfven större afkastning eller inkomst, erhållit mindre Roteri än sämre hemman med mindre vidsträckta egor och mindre afkastning: Att upptäckta Ödeshemman blifvit uteslutna från Roteri på oriktiga grunder utan undersökning hvarest den jord varit belägen och af hvilken den innehades, som samma hemman borde rätteligen tillhöra: Att hemman, som i Extra Roteringen qvarblifvit, fått en vida större Roteri än de förut dragit, och att Kommissionen sammansatt dem i Roteri med hemman, belägne från dem på flere mils afstand: Att hemman hörande till så väl ständiga som Extra Roteringen blifvit i flere Rotar fördelte till icke ringa förlust och olägenhet för Intressenterne: Att Kommitterade, vid öfvervägande af Krono- och Krono-Skatte-hemmans större åligganden än Utsockne Frälse, och desse sedan högre än Insokne Frälse, likasom Insockne Frälses högre än Säteri, till vinnande af likhet i jordens behållna belopp ökat inkomsten för hvarje Mantal Säteri med 30 R:dr, hvarje Mantal Insockne Frälse med 15 R:dr samt hvarje Mantal Utsockne Frälse med 9 R:dr, hvarigenom tillökning skett icke ensamt efter jordens godhet och afkastning utan äfven i mån af den större eller mindre frihet, det ena hemmanet emot det andra efter Privilegier och

Författningar åtnjuter, och hvilken frihet destomindre bort komma i fråga vid Roterings ut-sättande eller öka detta besvär, som Säterier i Skåne, lika med alla öfriga Sätessgårdar i Riket, likmätigt 8 §. i 1723 års Ridderskapets och Adels Privilegier varit tillförene befriade från ständig Roterings, samt In- och Utsockne-Frälsehemman derstädes i stället utgjort Utskrifningspenningar, då deremot, med den af Kommitterade följde grund, jorden å så väl Säterier som In- och Utsockne-Frälsehemman skulle roteras högre eller mera än lika god och gifvande å Krono- och Krono-skatte-hemman, ett Roterings-sätt, som aldrig förut varit känt och således icke heller af någon Rote-skyldig kunnat underställas Eder Kongl. Maj:ts Nådiga pröfning: Att, änskönt uti Eder Kongl. Maj:ts Nådiga Instruktion den 5 Februari 1811, hvarefter Roterings skulle åsättas all oroterad jord i Riket, föreskrifves, det den lägenhet, som ej kan svara för och uppgå till $\frac{1}{8}$:dels Mantal, bör ifrån Roterings befrias, Lägenheter likväl finnas med Roterings belagde, hvilka blott kunna uppskattas till $\frac{1}{8}$:dels Mantal, hvarutinnan, enär sådant är hvarken tillåtet eller föreskrifvet uti Eder Kongl. Maj:ts Nådiga Bref den 23 Mars 1813 eller den 26 April 1814, Kommitterade så mycket mera afvikit från förstnämnde för Roterings verkställande Nädigst stadgade grund, som vid Persedlars utgörande till Soldaten och i synnerhet vid Torpbyggnader och biträde dertill största svårighet för en Roteskyldig måste uppstå för deltagande i dessa åligganden utan att förnärmas: Att, ehuru, enligt 2 §. af 1811 års Kongl. Instruktion,

Kommitterade bort undersöka huruvida sådane skyldigheter äro Hemman ålagde, hvarför de antingen borde helt och hållit eller ock till någon del befrias från Roterings, detta Nådiga stadgande likväl icke fått galla till någon lindring i Roteringen för Arbets-hemman i allmänhet, som efter Författningarne måste utgöra så kallade Hofverier till Kongsgårdar, Boställen m. fl., och hvilket förfarande i tidens längd kan verka till dessa arbetshemmans ödesmål och Åboernes oförmåga till Roterings utgörande: Att något afdrag utaf behållne inkomsten för ängar icke blifvit gjordt oaktadt egaren till desse lägenheter ofta måste för bergningen använda betydande kostnad: Och att, fast än de vid sjökusten belägne Socknar fått Nådigt löfte om Båtsmäns hållande i stället för Soldater, Socknemännen derstädes likväl, till största svårighet för Rotekarlaras legande och med allmän hug hos Allmogens Söner och Drängar för tjenstgöring till Sjöss, blifvit till Soldat-Roterings utgörande anordnade.

Detta allt upplyser tillräckligen, att vid den ifrågavarande Roteringen uppkommit sådana olikheter, som icke instämma med en jemn fördelning af Roteringsbesväret, hvaruti alltså både rättvisa och billighet påkalla en jemkning och rättelse. Hos Eder Kongl. Maj:t få, i följd här af, Riksens Ständer i underdånighet anhålla, att Eder Kongl. Maj:t må i Nader tackas, efter vederbörande Landshöfdingars hörande samt infor-drande af Kongl. Krigs- och Kammar-Collegier-nes underdåniga Utlåtande, utfärda en ny Instruktion för Roteringens verkställande i Skånska Län-
nen samt derefter anbefalla en ny undersökning

och Roteriug i dessa Län, samt att de Roterings-skyldige, hvilka vid förra Roteriugen icke varit tillstädes, följaktligen äfven Boställs-Innehafvare, må till den nya undersökningen behörigen kallas och vid densamma ega rätt afgifva det Utlåtande, hvartill de kunna anse sig befogade; dock att Roteriugen förblifver i sitt nuvarande skick intill dess en sådan undersökning skett, och dervid blifvit utrönt hvilka jemkningar och rättelser i denna Roteriug skäligen kunna och böra ega rum.

Till den anhållan, Riksens Ständer nu framfört, hemta de en ytterligare anledning af Eder Kongl. Maj:ts Nådiga Bref d. 27 Februari 1816, hvarigenom, på Riksens Ständers underdåniga begäran uti Skrifvelse d. 8 Augusti 1815, Ed. Kongl. Maj:t förordnat en allmän rättelse och jemkning af Extra Roteriugen i hela Riket; Och, enär Riksens Ständers nu gjorda underdåniga framställning angående Skånska Roteriugen endast åsyftar en billig jemkning och rättelse i de delar, der den ena Roteskyldige kan finnas lidande och mera betungad än den andra, hoppas Riksens Ständer i underdånighet, att Eder Kongl. Maj:t skall med Nådigt välbehag desto mera härtill lemna bifall, som ändamålet är befordrandet af Eder Kongl. Maj:ts Nådiga afsigt att låta en hvar tillkomma en lofvad och påräknad lättnad i Roterings-besväret, samt dymedelst vinna den likhet i tunga och besvär, hvilken bör utgöra hufvudsakligaste vilkoret för ett så viktigt värfs framtida bestånd.

Riksens Ständer framhärda &c.

N:r 208.

Uppläst och godkänd hos Ridd. och Ad. d. 20 Juni 1818.
Öfriga Riks-Ständeri d. 22 -- --

*Riksens Ständers underdåniga Skrifvelse an-
gående förre Kommissariens i Riksgälds-
Kontoret C. J. Lanells underdåniga
Ansökniug.*

I följd af Eder Kongl. Maj:ts Nådiga Re-
miss den 11 sistl. Mars hafva Riksens Ständer
tagit i öfvervägande förre Kommissariens vid
Riksgälds-Kontoret *Carl Johan Lanells* underdå-
niga ansökning, att Eder Kongl. Maj:t med åter-
ställande af försuten tid, tacktes i Nåder förhjel-
pa honom till något understöd af Riksgälds-Kon-
torets medel.

Hvad beträffar Kommissarien *Lanells* anhål-
lan om försuten tids återställande, få Riksens Stän-
der i underdånighet förklara, att, sedan de vid
1809 och 1810 årens Riksdag uppdragit åt sitt
Stats-Utskott emottagande, pröfning och afgörande
af enskilde personers ansökningar i mål rörande
Riksgälds-Kontoret, samt Stats-Utskottet vid inne-
varande Riksdag låtit genom anslag uti Riksgälds-
Kontoret kungöra, att dylike Ansökningar borde,
så framt de nu skulle till pröfning förekomma, vara
ingifne till Stats-Utskottet senast d. 5 nästl. Ja-
nuari, men *Lanell* denna tid försummat, hafva
Riksens Ständer, så vidt ansökningen har till fö-
remål understöd af Riksgälds-Kontorets medel,
icke kunnat bifalla den försutne tidens återstäl-
lande. I afseende åter på sjelfva hufvudsaken el-
ler förre Kommissarien *Lanells* underdåniga an-
hållan om understöd, för hvilken blifvit åberopade

såsom bevekande skäl den förmenta misshandling så väl af Domstolarne som af Riksens Ständers Fullmäktige i Riksgälds-Kontoret, *Lanell* skall undergått, kunna Riksens Ständer, emot 90 §:n Regerings-Formen, icke företaga någon granskning öfver Regerings- och Domare-Makternes Beslut, Resolutioner och Utslag, samt ej heller ingå uti någon undersökning om Riksens Ständers år 1800 vid Riksgälds-Kontoret varande Fullmäktiges af *Lanell* öfverklagade förhållande, enär deras förvaltning blifvit granskad så väl af Riksens Ständers Revisorer som af Stats-Utskottet vid 1809 och 1810 årens Riksdag, vid hvilka tillfällen *Lanell* egt öppen rättighet att andraga sina klagomål och söka den upprättelse, hvartill han trott sig berättigad. Och, då för öfrigt *Lanells* vid 1809 och 1810 årens Riksdag gjorde ansökning om understöd eller Pension blifvit afslagen, samt några nya eller andra skäl nu icke finnas anförda, sakna Riksens Ständer all anledning att för *Lanell*, som hos Riksgälds-Kontoret dessutom häftat i 3,090 R:drs skuld, något understöd af Kontorets medel bevilja.

Riksens Ständer framhärda &c.

N:r 209.

Uppläst och godkänd hos Ridd. och Ad. d. 20 Juni 1818.

— Prest-Ståndet d. 20 — —

— Borgare-Ståndet d. 20 — —

— Bonde-Ståndet d. 22 — —

*Riksens Ständers underdåniga Skrifvelse om
ny Organisation af Tull-Verket samt*

Landtull-Bevakningens upphörande med innevarande år.

Sedan Riksens Ständer vid Urtima Riksdagen år 1815 förehaft frågan om Tull-Verkets förbättrade Organisation, hafva de genom underdånig Skrifvelse d. 7 Augusti samma år, i anseende till den viktiga inflytelse, förvaltningen af Tull-Verket eger på Rikets Handels-balans, hos Eder Kongl. Maj:t anmält sin önskan, att Tull-Verket, under hvars inseende Lots-Verket äfven kunde ställas, måtte lemnas helst åt Embetsmän, af hvilka en del ej vore af andra göromål upptagen, att Löner, tillräcklige för deras utkomst, måtte, utan beräkning af vissa procent å den inflytande Uppbörden, ehuru de af Tullmedlen kunna utgå, uppföras på Rikets Stat, att Tull-Staten kunde ställas på Militärisk fot, samt tillfällen äfven lemnas afskedade förtjente Militärer till befordringar vid detta Verk, och samma befodringsgrunder der blifva gällande, som vid andra Allmänna Verk, att redovisningen för Tull-Uppbörden måtte ske lika med den för Rikets Uppbörds-Verk i allmänhet, att vid hvarje Månads slut ett Sammandrag af Specialen i hvarje Stapel-Stad måtte från Trycket utgifvas med uppgift å Export och Import samt Exportörens och Importörens namn, och att alla Konfiskationsmål måga vid de allmänna Domstolarne upptagas och afgöras, hvarförutan Riksens Ständer trott, att större säkerhet emot Lurendrägeri och Tullförsnillning kunde vinnas derest den del af Tull-Bevakningen, som beror af tillsynen genom Tulljakter, posterade på vissa afstånd i Skärgårdarne, uppdro-

ges åt Kronans Manskap, som inom korta terminer ombyttes.

Hvad Riksens Ständer sålunda hemställt, är väl i vissa delar satt i verkställighet; men någon hufvudsaklig omskapning af Tull-Verket har hittills icke blifvit vidtagen. Riksens Ständer anse likväl en sådan med fullkomlig ändring och förbättring i detta Verks styrelse och förvaltning af desto större angelägenhet, som den länge af allmänna rösten varit påkallad.

Då redan vid 1815 års Riksdag den underdåniga anhållan är framförd, att Tull-Verkets alla Embets- och Tjenst-män, hvilkas aflöning, oberäknade Direktionens Löner och arfvoden, enligt 1817 års Stat uppgå vid Sjö-Tulls-Verket till 374,589 R:dr 18 skill. 8 rst. samt vid Inrikes Bevakningen till 48,534 R:dr 24 sk. Banko, måtte flyttas på Rikets Stat, få Riksens Ständer nu lika underdånigt förnya sin önskan om verkställighet häraf, samt derjemte anhålla, det, efter den blifvande nya Organisationen, Tull-Verkets Embets- och Tjenst-män, serdeles Direktionen och Embetsmännen i de högre graderne, der skicklighet och uppmärksamhet isynnerhet erfordras, måga förses med så tillräckliga Löner, att de deraf hafva nödig utkomst och sålunda sättas i tillfälle till användande af sin tid och förmåga odelade och utan bekymmer för sin utkomst vid de angelägna befattningar dem uppdragas, och med hvilken Lönreglering icke, på sätt nu är stadgadt, några premier och arfvoden böra ega rum.

I afseende på den år 1815 föreslagne föreringen af Tull-Verket och Lots-Inrättningen, hafva

hafva Riksens Ständer, i betraktande af dessa Verks olika föremål samt deras Tjenstmäns och Betjenings vida skiljaktiga åligganden, som göra en förening af styrelserne vid dem begge overkställbar, funnit sig böra frångå sin önskan i denna del; Äfvensom, och då den begärde tryckningen af Sammandrag ur Tullspecialerne vid hvarje månads slut skulle medföra en dryg kostnad utan motsvarande ändamål, Riksens Ständer nu ansett Staten icke böra belastas med utgifter för en sådan tryckning, men deremot öppen rätt lemnas hvar och en, som det åstundar, att af nämnde Specialer erhålla del och dem på egen bekostnad till trycket befördras.

Beträffande Land-Tullarne, så är redan vid 1809 års Riksdag Land-Tull-afgiften, såsom en beskattning, af Riksens Ständer ansedd vara olämplig och böra upphöra för dermed förenade olägenheter att dryga kostnader vid Uppbördens verkställande, hvarför ock Eder Kongl. Maj:t genom Nådig Kungörelse den 30 November 1810 förordnat Land-Tullarnes afskaffande med det årets utgång. På sådant sätt har väl denna Inrättning upphört så vidt afgiften beträffar och Statens inkomst blifvit genom serskild Bevillning ersatt; men Bevakningsanstalten, hvilken utgjort egentliga anledningen till Land-Tullarnes upphäfvande, har dock blifvit bibehållen och fortfar ännu till betydlig del, samt medförer alltså den kostnad och de olägenheter, som skulle undvikas.

Detta Land-Tulls-bevakningens bibehållande lär väl grunda sig på den nödvändighet, Eder Kongl. Maj:t i Nåder funnit, att, till kontroll

emot försmällning af Tull-Uppbörden samt till förekommmande af otillåtna varors införande och förbrukning, använda en mera vidsträckt tillsyn; än den, som är möjlig vid Kusterne och Riksgränsen; Och Riksens Ständer finna i detta hänseende nogsam, att, då Norriges Handels- och Hushållnings-Författningar icke öfverensstämma med Sveriges, utan i förra Riket eger rum en fri handel och upplag af Utländska varor, äfven sådana, som här till införsel äro förbudne, blir ock, så länge och intill dess närmare likhet kan vinnas emellan desse Rikens Handels-förhållanden och Författningar, en Gränsbevakning nödig, som i möjligaste mån försvårar och hindrar ett sådant varors insmygande, hvarigenom antingen Tullinkomsterne försmällas, eller Författningarne emot Öfverflöds-Artiklars förbrukning här i Riket öfverträdas: Men, hvad serskildt angår den allmänna bevakningen vid Land-Tullarne i det inre af Riket, äro Riksens Ständer öfvertygade, att, om, med iakttagande tills vidare af Gränstillsynen emot Norrige, Sjö-Tull- och Kust-bevakningen organiseras på ett efter lägen och öfriga förhållanden mera lämpadt sätt, om den sednare efter behofvet ökas med tillräcklig Personal; och om den redan tillvarande Resbevakningen, som öförsedt träffar Lagbrytaren utan att förbereda honom på nödiga försigtighetsmått, inrättas efter ändamålet och med nödig omsorg, skall afsigten med Land-Tullbevakningen lika säkert, om ej säkrare, vinnas utan bibehållande af en anstalt, som ifrån äldre tider tillbaka varit i strid med Allmänna Opinionen och ett föremål för dess ovilja.

Enär härvid dessutom tages i betraktande

de från Land-Tullbevakningen oskiljaktiga många och viktiga olägenheter, hvaribland endast de måga nämnas, som möta Allmogen, isynnerhet den enfaldigare delen, hvilken så ofta ser sig för preijerier blottställas, sin tid förspillas, sina varor förskämmas och sig sjelf nödsakas, att, till ringa påtnad för egen sedlighet, genom mutor eller bedrägerier befria sig från ett tvång, som den oskyldige måste dela lika med lagbrytaren, hafva Riksens Ständer, på dessa både Moralska och Ekonomiska skäl, beslutit, att den Inrikes- eller Land-Tull-bevakningen bör ifrån och med nästa års början upphöra, samt få härmedelst hos Ed. Kongl. Maj:t i underdånighet begära verkställighet å detta Beslut, med tillägg af den underdåniga önskan, att, så snart uti Norriges Handelsställning en sådan likstämmighet med Sveriges kan beredas, hvarigenom Gränsbevakningen åt den sidan samt de i sammanhang dermed stående och till Förpassnings-Verket i Gränssorterne hörande anstalter blifva umbärlige, Eder Kongl. Maj:t jemväl må i Nåder anbefalla denna bevaknings och dessa anstalters indragning, samt att emellertid denna Gränsbevakning så inrättas och i öfrigt sådane föreskrifter lemnas, hvarmedelst handeln emellan bägge Rikena med deras egna Alster i möjligaste måtto lättas eller åtminstone från umgälder och tvång befrias; börande den Tull-Betjening, som i följd häraf indrages, få bibehålla sin aflöning på Indragnings-Stat tills den afgår eller befordras till andre tjänster med lika eller högre Lönings-vilkor, hvilken sistnämnde förmån utan svårighet och till betydlig besparing för Indragnings-Statens synes kunna den samma

beredas genom öfverflyttning till passande Beställningar uppå Sjö-Tull-Verkets Stat; hvarjemte, och som Riksens Ständer vunnit upplysning att, enligt Eder Kongl. Maj:ts den 22 Oktober förlidet år till Tull-Direktionen aflätne Nådiga Skrifvelse, icke mindre än 62,000 R:dr Banko blifvit utaf Tullmedlen anordnade för Kustbevakningens bestridande, samt berörde betydliga utgift medförer en lika betydlig minskning uti de från Tull-Verket påräknade Inkomster, Riksens Ständer i underdånighet anhålla, att Kustbevakningen, om den pröfvas böra förtfara, må på ett mindre kostsamt sätt varda organiserad.

För utarbetande af ett fullständigt Förslag till den nödig ansedde nya reglering af Tull-Verket, fordras sådane vidsträckt undersökningar och upplysningar, som af Riksens Ständer ej kunnat medhinnas; Och de öfverlemna därför i underdånighet de reglementariske åtgärderne till Ed. Kongl. Maj:ts Nådiga omsorg, under hemställan, att Ed. Kongl. Maj:t i Nåder tacktes vid den blifvande nya Organisationen vidtaga den indragning af öfverflödiga Embeten och Tjenster inom detta Verk, som med dess behöriga handhafvande möjligen står att förena.

Stutligen åberopa Riksens Ständer i underdånighet, dels sin vid 1815 års Riksdag yttrade önskan om Konfiskations-målens behandling vid de Allmänna Domstolarne, af hvilka Riksens Ständer för sin del härtill anse lämpligast Råd-stufvu-Rätterna i de Städer, der Sjö-Tulls Rätter för närvarande dessa slags mål upptaga och afgöra, dels ock den serskilda Skrifvelse, Riksens Ständer nu under Riksdagen till Ed. Kongl. Maj:t

aflåtit angående Redogörelsen för Tullmedlen samt granskning af Tull-Verkets Räkenskaper och Förvaltning.

Riksens Ständer framhärda &c.

N:r 210.

Uppläst och godkänd hos Ridd. och Ad. d. 25 Juni 1818.

— Prest-Ståndet d. 25 — —
— Borgare-Ståndet d. 25 — —
— Bonde-Ståndet d. 26 — —

Riksens Ständers underdåniga Skrifvelse i anledning af Nådiga Proposition om inrättande af Allmänna Arbets- och Förbättrings-hus på Borgholms Slott och i Wadstena.

Vid öfvervägande af hvad Ed. Kongl. Maj:ts Nådiga Proposition den 10 December förlidet år, angående inrättande af Allmänna Arbets- och Förbättringshus på Borgholms Slott och i Wadstena innehåller, hafva Riksens Ständer fört sig till minnes den önskan, de i underdånig Skrifvelse vid sednaste Urtima Riksdagen d 4 Augusti 1815 yttrat, det, i mån som Lag-Kommitténs bemödande till Straff-Lagarnes omarbetning framskrider, anstalter måtte fogas, hvarigenam de Arbets- och Förbättrings-Inrättningar, som deruti föreslås, om de af Riksens Ständer antagas, under tiden så beredas, att de nya Lagarne snart kunna bringas till verkställighet, men hvarvid, och då till dessa anstalter kostnaden ej varit beräknelig eller någon bestämd plan uppgörlig innan Lag-Kommitténs arbete hunnit fullbordas, Riksens Ständer anhål-

lit, det Eder Kongl. Maj:t intill nästa Riksdag täcktes härom gå i befattning med sådana medel, som förskottsvis kunde utses.

Ändamålet, som i berörde afseende hufvudsakligen legat till grund för Riksens Ständers åtgärd, har alltså varit Lag-Kommittéens förslag om den förändring i Straff-Lagarne, att Fängelse i stället för andra Kropps-straff skulle införas; Och vidtagandet af de ifrågavarande Arbets- och Förbättrings-Inrättningar blefve följaktligen beroende af de nya Lagarnes utarbetning, som lemnade tillfälle att efter hand åstadkomma de nödiga Inrättningar, hvartill en fullständig och sammanhängande plan, enligt Lag-Kommittéens yttrande, bäst kunde utarbetas i sammanhang med den nya Brottmåls Lag, efter hvilken de borde användas.

De förslag åter, som Eder Kongl. Maj:t nu i Näder täckts meddela till Allmänna Arbets- och Förbättrings-hus, egentligen att begagnas för syssellöse och vanartige personers användande till arbete och återförande till en förbättrad lefnad och nyttig verksamhet, synas Riksens Ständer åsyfta en vidsträktare omfattning och medföra så betydliga kostnader, att Riksens Ständer, med afseende å Statens tillgångar samt de många och dryga behof, som dessutom nu måste fyllas, ej funnit möjligt bevilja de härtill uppgifne betydliga Summor, som för Borgholms Slotz och Byggnaders försättande i tilbörligt skick skulle uppgå till icke mindre än 71,953 R:dr 22 sk. 4 r., utom Underhållskostnaden, första året 41,079 R:dr 15 sk. 8 r:st. och sedermera årligen 34,412 R:dr 31 skill. 8 r:st., samt till Arbets-Inrättningens i Wad-

stena i ordning bringande och underhållande jemte aflöning för Styrelsen, Tjenst-män och Bevakning första året 44,172 R:dr 40 sk. 2 r:st. och hvarje påföljande år 30,227 R:dr 2 sk. 4 r:st. Riksens Ständer tro, att, ehuru å ena sidan angeläget må vara, det sådana ställen icke saknas, der lättingar och för mindre brottsligheter dömda personer kunna hållas till arbete för att bidraga till sitt underhåll och tvingas till förbättring, måste likväl anstalterne härutinnan lämpas efter tillgången af nödiga medel för kostnaderne, samt för öfrigt äfven afseende göras å andra omständigheter, som lemna tillfälle för en med ändamålets befördran förenlig inskränkning i utgifterne.

Betraktande ärendet ur dessa synpunkter, hafva Riksens Ständer öfvervägat om ej, genom begagnande af redan tillvarande Inrättningar med den utvidgning, som finnes nödig, ofvannämnde betydliga kostnader må kunna besparas, hvarvid Riksens Ständer funnit, att Carlskrona Arbets-Inrättning torde kunna tillökas genom upplåtande eller inköp af tjenlige hus- och tomt-platser för nödigt utrymme, och, derest den likväl ej blifver tillräcklig för behofvet, den lägenhet härtill begagnas, som Marstrand lemnar. Begge dessa ställen äro förut försedda med Byggnader och Garnisoner, som i alla fall skola derstädes underhållas; begge hafva tjenliga lägen för Inrättningar af sådan beskaffenhet, som de ifrågavarande; och af det arbete, som de till förbättring förviste personer verkställa, synes äfven nytta snarast vara att vänta i Carlskrona och Marstrand, der Kronan eger Skepps-Varf, Fästningsverk och Förråd; hvarförutan Riksens Ständer taga i be-

räkning, att, enär dylika Inrättningar vid dessa Städer förut finnas, skulle en tillökning i antalet af personer föga besvära deras Invånare, då deremot nya på Borgholm och i Wadstena blefve för de Orternes invånare i flera hänseenden äfventyrliga och med olägenheter förknippade, i synnerhet emedan der möta större svårigheter för en säker bevakning å Arbetsfångarne.

Ur de skäl, Riksens Ständer nu anfört, och då Stats-Verkets tillgångar icke medgifva anslag för inrättningar på Borgholm och i Wadstena, samt det egentliga behovet för närvarande af tillökte Allmänna Arbets- och Förbättrings-Anstalter synes kunna afhjelpas genom förberörde mindre kostsamma utvägar, hafva Riksens Ständer velat anslå en Summa af Tjugo Tusen R:dr årligen intill nästa Riksdag, samt dertill under Stats-Regleringen utsett medel, att af Ed. Kongl. Maj:ts i Nåder disponeras för ifrågavarande ändamål på sätt nödigt och nyttigast pröfvas, hvarvid Riksens Ständer i underdånighet öfverlemna till Eder Kongl. Maj:ts Nådiga uppmärksamhet och bedömmande, huruvida ändamålet må genom Medlens fördelande till understöd för de i Länen gjorde serskilde Arbets-inrättningar bättre kunna vinnas.

Riksens Ständer frambärda &c.

Nr 211.

Uppläst och godkänd hos Ridd. och Ad. d. 25 Juni 1818.

— Prest-Ståndet d. 25 — —
 — Borgare-Ståndet d. 25 — —
 — Bonde-Ståndet d. 26 — —

Riksens Ständers underdåniga Skrifvelse angående Riks-Hufvudbok-Slutet.

Efter erhållen kännedom om de åtgärder, Eder Kongl. Maj:t, i anledning af Riksens Ständers den 17 sistl. Februari aflätne underdåniga Skrifvelse, i Nåder vidtagit till påskyndande af det angelägna och maktpåliggande Riks-Hufvudbok-sluts-arbetet, förmoda väl Riksens Ständer något hinder för Riks-Hufvudbokens författande icke vidare möta; Men Riksens Ständer hafva inhemtat, att, jemte det Riks-Hufvud-Bokslut, Stats-Commissarien Widegren fått sig af Riksens Ständer uppdraget, Eder Kongl. Maj:t uti Nådigt Bref den 24 April 1816 anbefallt Dess och Rikets Stats-Kontor att ifrån 1815 års början efter uppgifne grunder och föreskrifter upprätta ett annat, skiljaktigt från bemälte Stats-Commissaries metod.

Riksens Ständers Stats-Utskott har sökt göra sig underrättadt om beskaffenheten af desse metoder samt de delar, hvarutiinnan de skilja sig från hvarannan, men icke kunnat i ämnet afgifva bestämdt utlåtande då något Bokslut efter någondera metoden ännu icke medhunnits och ett sådant efter begge metoderna likväl är nödigt för att bedöma den enas företräde framför den andra.

På det ett slut i denna omtvistade fråga må vinnas och Riksens Ständer omsider uppnå det åsyftade ändamålet, en Riks-Hufvud-Bok öfver Stats-Verkets Inkomster och Utgifter, så beskaffad, att fullständig och tillförlitlig kännedom om Inkomsterne och Redovisningen för desamma kan derutaf inhemtas, anse Riksens Ständer för närvarande den enda utväg tjenlig, att en Hufvudbok

efter hvardera metoden uppgöres, att Kammar-Collegii och Kammar-Rättens Utlåtande öfver dem infordras, att ärendet sedermera öfverlemnas till Riksens Ständers nästkommande Revisorer granskning, och att det vid nästa Riksdag hos Riksens Ständer företages till slutlig pröfning, då Riksens Ständer sjelfve blifva i tillfälle af bedömandet hvilkendera metoden till sin säkerhet och pålitlighet närmast uppfyller ändamålet: Och önska Riksens Ständer för öfrigt, att Stats-Kontoret måtte i stället för år 1815, såsom Eder Kongl. Maj:t i Nåder befallt, begynna och fortsätta sitt Rikshufvud-Boksluts-arbete ifrån och med 1814 intill nästa Riksdag, hvarintill Riksens Ständer beslutit att jemväl Stats-Kommissarien Widegrens Riks-Boksluts-arbete må fortfara.

Stats-Kommissarien Widegren eger bibehålla den hittills honom till biträde anslagne Betjening: 1 Kamrerare, 2 Bokhållare och 3 Kammarskrifvare med full aflöning på Öfverskotts-medlen lika med vederlikar på Stat, intill dess det honom uppdragna Bokslutsarbete blifver fullbordadt: Och, i afseende på det Stats-Kontoret uppdragna enahanda arbete, mⁿ Stats Kontoret disponera den på dess Ordinarie Stat bestådde, men hittills besparade Aflöning för Boksluts-Kamreraren och Kammarskrifvaren, på det något uppehåll för detta Bokslut genom saknad biträde icke skall möta.

I sammanhang härmed hafva Riksens Ständer tagit i öfvervägande deras till Stats-Banko- och Riksgälds-Verkens öfverseende förordnade Revisorers yttrande i sin Berättelse d. 20 Nov. förlidet år i frågan om förändring af Räkenskaps-metoden i allmänhet, så att Lands- och Militie-Böckerne afslutas d.

31 December lika med den öfrige delen af Krono-
Räkenskaperne, samt funnit äfven härutinnan nå-
gon åtgärd nödvändig till skyndsammare slut på
denna fråga, hvilken eger ett väsentligt infly-
tande på den enklare och säkrare redovisningen
för Statens medel, som genom ett Riks-Hufvud-
bokslut åsyftas och derförutan icke kan vinnas.

Med åberopande af hvad Riksens Ständer nu
anfört, få Riksens Ständer i underdånighet anhålla,
att Eder Kongl. Maj:t må i Nåder tackas låta de-
ras så väl härmedelst som vid förra Riksdagen i
dessa ämnen förklarade underdåniga önsksningar
till verkställighet befordras.

Riksens Ständer framhärda &c.

N:r 212.

Uppläst och godkänd hos Ridd. och Ad. d. 25 Juni 1818.

-- Prest-Ståndet d. 25 -- --

-- Borgare-Ståndet d. 25 -- --

-- Bonde-Ståndet d. 26 -- --

*Riksens Ständers underdåniga Skrifvelse i
anledning af Nådig Proposition om en
ny Konkurs-Lag.*

Till Riksens Ständer har Eder Kongl. Maj:t
genom Nådig Proposition den 19 sistl. Februari
framställt, hurusom, vid den länge allmänt för-
da klagan öfver brister i de nu gällande Kon-
kurs-Författningar, det icke undfallit Eder Kongl.
Maj:ts uppmärksamhet, att Lagarne i detta afse-
ende ej äro nog tydliga och bestämde samt ej
heller nog kraftige till förekommande af ett o-
tillbörligt gäckande å Galdenärers sida af For-

dringsegandes rätt, och huru som Eder Kongl. Maj:t, räknande bland Sine dyraste pligter vården om allmänt förtroende, hvarå nyssnämnda förhållande eger ett skadligt inflytande, med tillfredsställelse trott ämnets beskaffenhet medgifva härom ett särskildt stadgande utan afbidan af hela den öfriga Lagstifningens fullbordande, hvarför ock Eder Kongl. Maj:t låtit genom den tillförordnade Lag-Kommittéen utarbета samt, efter Högsta Domstolens och Stats-Rådets hörande, till Riksens Ständers antagande öfverlemnadt Förslag till en ny Konkurs-Lag, med dervid, i afseende å stadgandet i 3 Kapitlet 4 §. af Konkurs-Lagen, som utsätter för vårdslös Galdenär straff af fängelse med arbete der sådant kan vara att tillgå, i Nåder gjordt förbehåll att, när sådana Arbets- eller Förbättrings-hus varda i Riket inrättade, hvilka medgifva ett behörigt afskiljande utaf Personer, som der hållas, Eder Kongl. Maj:t då må ega genom serskild Kungörelse förordna, det vårdslöse Galdenärer böra till desse Arbets- eller Förbättrings-Inrättningar försändas, helst de Allmänna Fängelserna egentligen erfordras för de under ransakning varande fångar.

Med en på erfarenhet grundad kännedom, att de i nu gällande Konkurs-Författningar befintlige brister föranledt både till Galdenärens gäckande med sine Borgenärers rättmätiga anspråk på betalning för fordringar och på ansvar för Galdenärernes handlingssätt samt till olika förfarande hos Domstolarne vid sådane frågor afgörande, anse jemväl Riksens Ständer för sin del behofvet af det allmänna förtroendets möjligaste bibehållande påkalla en mera skyndsam

förbättring i den del af Lagstiftningen, hvilken skall tjena till detta ändamål, än som skulle vinnas om den för enahanda lika nödiga åtgärder vid de öfrige grenar af Lagstiftningen oumgångligen erforderliga tid äfven i förberörda afseende afbidades; Och Riksens Ständer hafva därför, sedan Eder Kongl. Maj:t i Nåder låtit föranstalta Förslag till en sådan förbättring, för pröfnngen af detsamma icke funnit något hinder.

Den systematiska Indelning, som vid Förslagets upprättande blifvit följd, sammanfogandet på ett ställe af de serskilda dertill hörande ämnen och Stadgandenas författande i likhet med det uti Allmänna Lagen antagna sätt att uttrycka dess bud, medföra för så väl den mindre kunnige som Domaren en större lätthet att inse dessa stadgandens innehåll, än det sätt för deras framställning, som både uti Kongl. Stadgan om Afträdes- och Förmåns- samt Boskillnads- och Urarfva-mål den 28 Juni 1798 och jemväl uti de föregående Konkurs-författningar är begagnadt. Icke allenast uti alla de delar, der Lagstiftningen i ämnet nu är vacklande och osäker samt lemnar rum för skiljaktig tydning, finnas i det nya Förslaget klara och bestämda Lagbud, som kunna förekomma de hittills ofta röntte möjligheter att tillintetgöra eller tillbakahålla den lidande Borgenärens rätt och att gifva den vårdslöse eller bedräglige Gåldenären tillfälle till undvikande af ett rättmätigt ansvar och straff, utan ock i de frågor, hvilka i Konkurs-författningarne dels alldeles icke och dels otillräckligen varit afhandlade, äro i Förslaget tydliga stadganden gifna, dem Riksens Ständer ansett byggda

på fastā och säkra grundsatser. De för Gälde-
närer, hvilka till sine Borgenärers förnöjande af-
trāda sine tillgångar, i Förslaget utstakade an-
svars-påföljder, ehuru i betydlig mån strängare
eller svårare än de nu föreskrifne, äro likväl
hvarken i civilt eller kriminelt afseende obilli-
ge utan hålla en rättvis medelväg emellan med-
lidsamheten för en olycklig och strängheten mot
en brottslig och straffbar Galdenär; Och Försla-
get har, i hvad möjligt är, sökt förebygga de för
Galdenären nu nog öppne utvägar att från Bor-
genärerne undanhålla fullkomlig kännedom om
sine tillgångar och handlingssätt samt dölja och
undansnilla hvad dem rätteligen bör tillkomma.
Sådane föreskrifter i 1798 års Konkurs-Stadga,
hvarigenom ändringar blifvit gjorde uti Allmän-
na Lagen om Förord och Intekningar, äro be-
hörigen från Konkurs-Lagen skiljde och, jemte
öfrige i desse delar af Lagstiftningen nödige an-
sedde förbättringar, intagne uti gifna Förslag till
ändringar i de Lagställen, der dessa ämnen in-
nefattas, öfver hvilka serskilda Förslag Riksens
Ständer vilja meddela serskilda underdåniga ut-
låtanden, — och, då Formuläret till den Ed, hvar-
igenom Borgenärer böra befästa riktigheten af si-
ne fordringar hos en afträdande Galdenär, re-
dan flere gånger behöft och äfven hädanefter af
tillfällige anledningar kan behöfva förändras, är
detsamma ur Konkurs-Lags-Förslaget lämpligen
uteslutet, för att bero af de förordnanden, hvil-
ka derom serskildt kunna vidtagas.

Under granskning af ifrågavarande Förslag
hafva likväl foljande omständigheter väckt Rik-

sens Ständers uppmärksamhet, uti hvilka de ansett rättelser erfordras, dem de alltså nu få, jemte skälen dertill, i underdånighet uppgifva.

1. *Kap.*

Huru Konkurs uppkommer.

Denna Rubrik anse Riksens Ständer, enär Konkurs uppkommer icke blott genom det Gäldenär frivilligt afträder sin egendom till Borgenärers förnöjande eller dertill varder tvungen, utan ock genom sökt Boskillnad eller Urarfva-görelse, hvarom förslaget i 7:de och 8:de Kapitlen serskilt handlar, men förevarande Kapitel endast innefattar de förstnämnde arter af Konkurs, böra förändras till följande med föremålet mera öfverensstämmande lydelse:

Huru Gäldenärs egendom till Borgenärer afträdas må och om början af Konkurs.

5. §.

Då den här stadgade åtgärd, att sätta under allmänt förvar Gäldenärens öfver dess handel eller annan rörelse förde Böcker med tillhörande Handlingar, åsyftar hans hastiga skiljande från åtkomst till desamma på det han, efter anmälan om Afträdes-förmån, icke må ega tillfälle deruti göra någon förändring, men detta ändamål icke tillräckligen vinnes om ej Domhafvande å Landet, som emellan Tingen emottaga Afträdes-ansökningar, kunna utan Härads-Rättens öfrige Ledamöters sammankallande vidtaga beslut om den i §. förordnade försegling, finna Riksens Ständer till uttryckande af denna icke nog tydligen bestämde rättighet nödigt att efter ordet *Rätten* tilläggas eller *Domhafvanden*.

2. Kap.

Om afträdd egendoms förvaltning.

3. §.

Den vid slutet af denna §. Borgenärer tillagde förmån uti tillsynen att deras rätt genom Gode Mäns förvaltning ej varder förnärmad, ligger så klar och gifven i sjelfva sakens natur, att den i Riksens Ständers tanka ej behöfver fästas genom Lagens positiva föreskrift. Deremot, och ehuru Lag-Förslaget i 12. §. utmärker, att Gode Män efter Inställelse-dagen böra göra redo, samt stadgar huru de dertill kunna förpligtas, saknas dock all anvisning om Borgenärernes rätt derest Gode Männen under sjelfva förvaltnings-tiden icke uppfylla sine pligter; Men, om man betraktar vidden af de befattningar, som under denna tid skola af Gode Männen besörjas, måste likväl en sådan anvisning finnas af vigt. Riksens Ständer tro, att Borgenärernes rätt härutinnan ändamåls-enligt uttryckes om emot försumlige och motvillige Gode Män lemnas dem öppen en lika beskaffad utväg, som i 15 §. af detta Kapitel i hänsigt till Sysslomän stadgas, och föreslå därför i underdånighet, att slutmeningen i 3 §. eller desse ord *Borgenärer stånde fritt att tillse det deras rätt ej genom förvaltningen förnärmad varder må utgå*, och antingen i stället, eller hellre i en serskild §., införas ett stadgande af foljande lydelse:

Visa Gode Män motvilja eller försummelse, eller vägra de att meddela de upplysningar om Boet och dess förvaltning, som någon af Borgenärerne äskar, da ege Rätten att genom Viten tillhålla Gode

de

de Männen, att inom kort tid deras skyldighet fullgöra: Låta de sig deraf ej rätta, skilje Rätten dem från befattningen och väljen Borgenärerne andre Gode Män.

5. §.

När i denna §. stadgas, att, om någon till Gäldenären sålt varor men betalning derföre ej njutit, och de ej äro före Konkursens början till Gäldenären eller annan Man för hans räkning lefvererade, Säljaren ej vare skyldig dem aflemna så framt ej Borgenärerne dem betala, samt således Borgenärerne hafva sig tillagd förmån af valet att afstå eller behålla varorne, böra de förpligtas tidigt tillkännagifva hvilketdera de anse med Boets bästa förenligt och, i fall tvist uppstår om varorne blifvit lefvererade eller ej och Säljaren bestrider deras yrkande att dem behålla, utan uppskof lagligen med honom utföra, emedan eljest, och om det stode Borgenärerne fritt att när som helst göra sin talan gällande, Säljaren icke någonsin kunde ernå visshet om sin dispositions-rätt. I anledning häraf föreslå Riksens Ständer vid 5:te §:ns slut följande tillägg:

Nu tvistas om varorne äro lefvererade eller icke; då skola Borgenärerne inom tvenne månader från Konkursens början taga Stämning å Säljaren till Laga Domstol, eller varen de all talan qvitte.

6. §.

Som det ofelbart bidrager till en fördelagtig försäljning af fast egendom om densamma beskrifves och lagligen värderas, samt derigenom vinnes en större säkerhet om iakttagande af *Bor-Bihang till Riks-St. Prot. 1817—1818, 10:de Saml. Nr 65.*

genärernes och Gälldenärens förenade rätt, anse Rikssens Ständer denna §. böra börjas sålunda:

Under Anslagstiden låten Gode Män fast egendom lagligen värderas. Ej må dock sådan egendom förr, än Inställelse-dagen framflutit, säljas, utan så är, att den före Konkursens början o. s. v.

7. §.

Rikssens Ständer finna icke lämpligt att i fråga om sättet till de under anslagstiden inflytande medels användande binda Borgenärernes egen pröfningsrätt genom ett ovilkorligt lagbud, att dessa medel skola räntlösa nedsättas i allmänt förvar. I detta lika som andra hushållningsämnena, bland hvilka flera kunna vara af lika stor vikt, måste Beslutet lämpas efter förefallande omständigheter, hvarom endast Borgenärerne kunna döma. Mera i detta än i andra fall uppstår ej heller någon våda om Beslutet fattas af Borgenärer, som ännu icke genom bevakning styrkt sin fordringsrätt. Gälldenärens uppgift, de vid första förhöret styrkta anmälanden, och bevisning vid Sammankomsten genom fordringshandlingarnes företeende måste tjena till grund vid förefallande omröstningar. Finge ej detta tagas för gifvet, så borde man af Lag-Förslaget vänta serskild föreskrift angående omröstnings-sättet vid de under Anslagstiden tillätne Sammankomster. Dessutom har Lag-förslaget sökt förekomma möjlighet till missbruk i detta afseende genom stadgandet, att Besluten kunna öfverklagas och upphävas om de finnas grunda sig på oriktig röstberäkning. Ur sådana skäl, och då erfarenheten visat, det Borgenärer hittills utan hinder eller oreda utöfvat rättigheten att besluta om förränt-

ning af de under Anslags-tiden influtne penningar, hafva Riksens Ständer velat i underdånighet föreslå följande ändring af 7:de §:n.

Penningar, som för såld egendom eller för fordringar inflyta och till Boets förvaltning ej nödiga äro, skola af Gode Män i Riksens Ständers Bank eller i Landt-Ränteriet insättas, der ej Borgenärerne vid sammankomst, som i 8 §. sägs, besluta, att de intill Inställelse-dagen mot säkerhet förräntas må. För sådane medel må ej Remiss-lage fordras, då de ur Ränteriet tagas.

10. §.

Med afseende derå, att den tillåtelse, som här gifves Borgenär, hvilken hafver ringa fordran, att undandraga sig befattning såsom God Man eller Syssloman, kunde leda till tvister och godtyckliga pröfningar, samt att skickligheten och vederhäftigheten jemte Borgenärernes derifrån härledda förtroende icke bero af fordringens större eller mindre belopp, utan af personen, som den innehafver, anse Riksens Ständer orden eller ringa fordran hafver böra ur §:n uteslutas.

12. §.

Så väl för ordning och uttrycklighet skull; som för att ernå en i Förslaget saknad anvisning, att Gode Män kunna väljas till Sysslomän, föreslå Riksens Ständer vid slutet af denne §. följande tillägg:

Har den, som till Syssloman nämnes, förut varit God Man, göre och han för Borgenärerne den redo, som nu sagd är.

15. §.

I öfverensstämmelse med den uti 3. §. föreslagne förändring, bör 15 §:n lyda sålunda:

Om motvillige eller försumlige Svastomän vare Lag, som om Gode Män i 3 §. stadgad är.

17. §.

Då genom så beskaffade Beslut, som här nämnas, de dervid icke närvarande och således icke i Beslutet deltagande Borgenärer kunna blifva lidande, anse Riksens Ständer rättvist, att de för all den deraf timande skada erhålla ersättning af de Borgenärer, hvilka det olagliga Beslutet fattat; Och, som hvarken en sådan de sistnämndes skyldighet eller grunden för ersättnings-ansvarets fördelning äro annorledes bestämde än genom jemförelse af stadgandet i påföljande 19. §:n, finna Riksens Ständer vid 17. §:n nödigt ett så lydande tillägg:

Har skada timat, fyller den de Borgenärer, som Beslutet fattat, på sätt i 19 §. sägs.

18. §.

Som denna §. efter dess nu varande uppställning icke undanrödjer det missbruk, att de större Fordringsegarne, efter utverkadt bifall af Gäldenären, kunna till egen vinning och Medborgenärers skada åtkomma Boets egendom till underpris, och undantag från den allmänna föreskriften om egendomens försäljning vid allmänt utrop icke bör medgifvas der någon af Borgenärerne ett sådant försäljningssätt yrkar, anse Riksens Ständer början af 18 §:n böra rättas sålunda:

Ej må egendom annorledes än genom offentligt Utrop säljas, der ej alle vid Sammankomsten närvarande Borgenärer, så och Gäldenär, dertill bifalla. Ej heller må, emot någons vilja, o. s. v.

21. §.

Riksens Ständer finna icke något hinder förkomma med mindre de Borgenärer, hvilka un-

der Anslagstiden ega rätt att lyfta sina fordringar, kunna, efter öfrige Borgenärers begifvande vid lagligen hållen sammankomst, befrias från skyldigheten att ställa borgen, i synnerhet när deras rätt är af ostridig beskaffenhet och de densamma i förväg bevakat; hvadan Riksens Ständer föreslå, att denne §. näst efter orden *med Borgenärs Ed fäst* må blifva af följande lydelse:

— — och sine bevaknings-handlingar till Rätten ingifvit. Ställe och Borgen för hvad han lyfter, der ej Borgenärerne vid sammankomst lyftning utan Borgen medgifva; dock må för Utskylder till Kronan Borgen ej fordras.

22. §.

På lika grunder anse Riksens Ständer sista meningen i denna §. böra sålunda förändras:

Ej må pant få säljas. innan Panthafvaren sin fordran så bevakat och Borgen ställt, som i 21. §:n sägs: Ej heller må betalning af Köpskillling för utmätta Lösören hos Utmättningsmän lyftas förr, än fordran bevakad är, och utan att Borgen ställes, den ej visas, att Borgenärerne lyftning utan Borgen medgifvit.

23. §.

Den här, sedan Inställelse-tiden till ända gått, stadgade Lyftningsrätt utan borgen, anse Riksens Ständer icke erfordra begifvande af samtliga Borgenärerne, utan lämpligen kunna bero på Beslut vid laglig sammankomst; Och Riksens Ständer föreslå följaktligen, att ordet *samtliga*, som förekommer mot §:ns slut, må borttagas och sista meningen blifva:

Ställen dock Borgen för det de lyfta, der ej Borgenärerne lyftning utan Borgen medgifva.

25. §.

Att, såsom denne §. stadgar, Arfvode för Gode Män icke skulle bestämmas förr än efter Anslagstidens slut, finna Riksens Ständer icke billigt. Gode Männens förvaltningsomsorger äro icke mindre men oftast mera viktige än Sysslomännens; och, om ej serdeles hinder möta för fullgörandet af de åligganden, hvilka föreskrifvas Gode Män i 3:dje §. af detta Kapitel, kunna vid Sysslomännens tillträde alla tillgångar, med undantag af Fastighet, i det närmaste vara förvandlade till penningar. Då 1798 års Stadga icke förutsatt några sammankomster under Anslagstiden, och då Borgenärer, hvilka icke af Gåldenären blifvit uppgifne, således icke förr än vid Inställelse-dagen ansetts i tillfälle att yttra sig, har på sådan grund ej heller något förordnande rörande Arfvodes-Öfverenskommelser för Gode Män i nämnde Stadga influtit; Men denne grund är nu förfallen då i Lag-Förslaget tillåtas sammankomster under Anslagstiden efter föregången Kungörelse i Allmänna Tidningarne. Enär således något hinder ej är med mindre Arfvode för Gode Män kan vid dylike sammankomster bestämmas, vore antagandet af motsatsen eller belöningens beroende af Borgenärernes godfinnande vid För rättningens slut nästan detsamma, som att i hvarje Konkurs uppställa emellan Borgenärerne och Gode Männen en Rättegång, i hvars förutsigt läge ingen serdeles anledning till uppmuntran för Gode Män att iakttaga den högsta möjliga verksamhet för Boets bästa. För öfrigt vittnar erfarenheten om det äfven hitintill, utan Författningarnes föranledande, i allmänhet gängse bruk,

att Arfvode för Gode Män blifvit af Borgenärerne genom träffad öfverenskommelse vid sammanträde bestämdt, utan att gällande kraften af sådan öfverenskommelse varit satt i fråga; och Boet kan härigenom desto mindre oskäligen belastas, som, enär Arfvodes-procenten beräknas å hvad genom Gode Männens försorg indrifves, Sysslomännen icke kunna för samma Summa föra sig till godo ett lika Arfvode, som för hvad ännu vid deras tillträde finnes outredt och med hvars förvandling de taga befattning. På alla dessa skäl hafva Riksens Ständer fastställt följande rättelse i början af denne 25:te §.:

Äska Gode Män eller Sysslomän belöning; då skola Borgenärerne Arfvode åt dem utsätta, antingen till visst af hundra eller efter annan grund: dock må ej Sysslomäns Arfvode efter tid räknas. Kunna o. s. v.

3. Kap.

Om Galdenärs Afträdesförmån eller Ansvar.

1. §.

Denna §. innehåller i sista meningen, att; om Galdenär, sedan olycka timat, åsamkat sig ny gäld, må ej för sådan yngre gäld den äldre olyckan honom till godo räknas. Om å ena sidan det kan synas hårdt, att en Galdenär, som lidit olycka, men icke funnit sina vilkor försämrade ända till saknaden af utsigt till en bättre ställning, skulle, för att få olyckan sig till godo räknad, tvingas uppgifva sin egendom och såmedelst på en gång försaka sina förhoppningar, måste det ock å den andra betraktas, att, sedan Galdenären kommit i verkligt obestånd och ej kan fullt betala sin

skuld, fortsattes hans rörelse då mera under en blott skenbar vederhäftighet, och det förtroende, han tillvinner sig, är endast ett medel för nya företag och för Spekulationer, som, ehuru rigtade på möjligheten att reda sig genom lyckans gunst, likväl, såsom till större eller mindre del byggde på äfventyret af andras förluster, icke kunna anses loflige, samt vid hvilkas misslyckande och den deraf ökade förlägenhet, hvarmedelst han nödgas afträda sin egendom, Lagen ej bör medgifva honom en förmån på bekostnad af Borgenärer, som haft ostridig rätt till hans tillgångar i den stund, han genom olyckan kommit i obestånd. Då dessutom ingen gräns är utsatt eller, med antagande af den ifrågavarande grunden, skulle kunna utsättas, vid hvilken beräkningen af Gälldenärens olyckor borde stanna, frukta Riksens Ständer det i denna §. föreslagna stadgande kunna leda till vådlig uppmuntran för Gälldenärer att icke i tid tillkännagifva sitt obestånd utan på vinst och förlust i det längsta för sig underhålla förtroende under visshet om tillgodoräknande af olyckor, hvarigenom deras vilkor tid efter annan blifvit försämrade. I betraktande af så gällande skäl hafva Riksens Ständer för sin del beslutit, att utur 1:sta §. bör sista meningen *Har Gälldenär sedan olycka timat*, o. s. v. borttagas, och i stället sättas:

Har Gälldenär, sedan olycka timat, fortsatt sin rörelse eller åsamkat sig ny gäld; då må olyckan honom ej till godo räknas.

4. §.

Emot hvad såsom vårdslöshet här förekommer i den del, att *Gälldenär, som i Bolag va-*

rit, försummat om *Bolaget* och deri skedd förändring så kungöra som serskildt stadgadt är, få Rikssens Ständer i underdånighet erinra: att, om *Bolagsmannen* eljest varit af *Borgenären* känd, och han icke vägrar vidkännas ansvaret för de förbindelser, han i sådan egenskap sig ådragit, åstadkommes ingen skada genom försummelsen af *Bolagets* kungörande: att, om åter en känd *Bolagsman* hemligen gått utur *Bolaget*, fortfar ändock hans förbindelse för *Firmans* skulder så länge han ej genom *Circulärer* och behörig anmälan vid domstolen yppat sig vara derifrån skild: men att förhållandet blifver alldeles olika om någon obehörigen och utan tillkännagifvande begagnar sig af en firma, hvaruti han ej är eller varit delägare, i hvilket fall, och om han såmedelst tillnarrar sig förtroende af personer, som föreställt sig endast ega med de förre delegarne att skaffa, hans handling innefattar icke vårdslöshet utan bedrägeri. Och, emedan för öfrigt böter för försummadt kungörande om *Bolag* redan finnas föreskrifna i Kongl. Förordningen den 28 Juni 1798, samt en slik underlåtenhet icke synes böra derutöfver med ansvar beläggas, så vida icke i densamma tillika ingått någon bevislig afsigt att bedraga, anse Rikssens Ständer 4 §:ns innehåll i denna del böra uteslutas, och §:n således erhålla följande lydelse:

Finnes Galdenärs oförmögenhet hafva tillkommit af slöseri, dobbel, lättja eller annan uppenbar wanvård, eller har Galdenär under fördöljande af sitt obestånd, genom vingleri, vare sig i Vexelrörelse, eller dymedelst att han begagnat andras skulder.
Bihang till Riks-St. Prot. 1817—1818. 10:de Saml. Nr 66, 67.

debref, dem han för motförbindelser sig förskaffat, eller på annat sätt underhållit förtroende till sin vederhäftighet, eller har Gälldenär, som idkat handel eller annan rörelse, deröfver Bok hållas hör, icke fört ordentliga Böcker, eller har Gälldenär, inom de sista Tretio dagarne förr än han sin egendom afsträdde eller, der egendomens afträde tvunget är, sedan Borgenärernes ansökning derom honom kungjord blifvit, upplånt penningar eller varor, och ej kan för dem riktig redo visa: I hvarterdera af dessa fall skall Gälldenär o. s. v.

5. §.

I likhet med hvad förut uti 4 §:n 1. och 2. Momenten af 1798 års Konkurs-Stadga varit föreskrifvet, finna Riksens Ständer i denne 5 §. böra såsom ett bedrägligt förhållande anmärkas om Gälldenären efter Afträdes-ansökningen förskingrar Boets egendom, hvilket kan uttryckas genom ettefter orden *kungjord var inflytande så lydande tillägg: — —*; eller har Gälldenär, sedan han sjelf begärfå sin egendom afträda, eller dertill tvungen blifvit, något af egendomen, Borgenärerne till förfång, pantsatt, försålt eller annorledes förskingrat; eller har Gälldenär rymt o. s. v.

8. §.

För att med fullkomligaste tydlighet få utmärkt, att det serskilda ansvar, som uti 8:de §:n stadgas för den, hvilken bevakat och besvurit falsk fordran, förutsätter brottets begående i hemligt förstånd med Gälldenären, föreslå Riksens Ständer i början af §:n följande förändrade lydelse:

Varder någon öfvertygad, att han i hemligt förstånd med Gälldenären antingen hulpit honom o. s. v.

4. *Kap.*

Om säkerhet å Gåldenärs Person och om hans underhåll medan Rättegången varar.

8. §.

På det slutet af denna §. må blifva i en nödig likstämmighet med den föregående 5:te §:n, bör, i Riksens Ständers tanka, 8 §. slutas sålunda: — — — ; vare Lag samma, der Rätten ej finner bindande omständigheter och liknelser till vårdslöst eller bedrägligt förhållande hafva emot honom förekommit.

10. §.

För att göra meningen af föreskriften i denne §. mera lättfattlig, föreslå Riksens Ständer, att i stället för orden: som till hans, hustrus och oförsörjda barns underhåll tarfvas, må införas: — — som till hans eget, hans hustrus och oförsörjda barns underhåll tarfvas.

5. *Kap.*

Om Rättegång i Konkursmål.

3. §.

Genom det här förekommande stadgande anses Riksens Ständer icke vara nog tydligen bestämmt, huruvida Gåldenären är ovilkorligen pliktig att vid det tillfälle, då hans Borgenärer öfver hans Afträdes-ansökning höras, den afgifne Bouppteckningen edligen fästa, eller om denna skyldighets fullgörande får uppskjutas; Och, som ett sådant uppskof icke bör tillåtas, så vida ej Gåldenären är af sjukdoms-förfall hindrad från inställelse vid förhöret, få Riksens Ständer föreslå en så lydande förändrad början af denna §.:

Har Gåldenär ej genast kunnat fullständig upp-

tekning författa, gifve vid förhöret upp hvad mere till Boet hörer, och skall Gäldenären då, eller, om han af sjukdom är hindrad, genast derefter, der han vistas, med Ed fästa Boupteckningens riktighet — — — O. S. V.

10. §.

Till förekommande af all obestämdhet anse Riksens Ständer den, genom Eder Kongl. Maj:ts Nådiga Bref d. 27 Maj 1801, utsatte tid för Rättegång-timans slut vid Härads-Rätt äfven böra i denna §. utmärkas sålunda, att näst orden inom Rättegångstimmans slut införas: klockan Sju på af-tonen.

39. §.

Enär i 25:te Kap. 4. och 5. §§. Rättegångsbalken den tid är föreskrifven, inom hvilken Härads-Rätt och Rådstufvu-Rätt skola till Hof-Rätten insända Handlingarne uti de vid nämnde Domstolar dömda och till Hof-Rätten vädjade Konkurstvister, hafva Riksens Ständer trott det vara med ordning öfverensstämmande, att denna tid äfven här utmärkes genom ett tillägg vid §:ns slut, i följd hvaraf den bör blifva så lydande:

Vadjar någon emot Rådstufvu-Rätts eller Härads-Rätts Dom, åligger Rätten eller Domhafvanden, att alla Handlingarne, som saken röra, till Hof-Rätten insända tre veckor förr än parterne skola sig der inställa.

6. Kap.

Om Syslomäns Redovisning och om Utdelning.

5. §.

Det undantag, som i denna §. vid inträffande Konkurs åsyftas i afseende på räntans beräk-

ning för in-tecknad fordran, anse Riksens Ständer lämpligen uttryckas genom §:ns följande förändrade lydelse:

Pantegare njute utur pant ränta intill lyftnings- eller utrednings-dagen, der ränta förskrifven varit, eller eljest efter Lag egt rum. Samma rätt njute ock Intekningshafvare utur in-tecknad egendom: dock gälle förmånsrätten till ränta, som före Konkursen upplupen är, ej för längre tid än tre år. För Barnagods hos Förmyndare njutes full ränta till dess det utgifves.

9. Kap.

Om Årsstämming å Borgenärer.

3. §.

Då Bolag kunna upprättas om bedrifvande af sådane Rörelser och Näringar, som egentligen icke grunda sig på Handel, samt det uti denna §. befintliga Stadgande bör äfven för dylika Bolag vara gällande enär deras Bolags-aftal äro lemnade till allmän kännedom, få Riksens Ständer föreslå, att §:ns lydelse må sålunda förändras:

Varda Makar i äktenskap skilde, eller upplöses Bolag som, enligt hvad serskildt stadgadt är, allmänt kungjordt varit, eller varder Myndig Person under Förmyndare ställd; I dessa fall må ock kallelse å Borgenärer få sökas och beviljas, som i 1. och 2. § §:ne sägs.

Med de sålunda uppgifne ändringar, rättelser och tillägg, antaga Riksens Ständer för sin del ifrågavarande till granskning nu förehafda Förslag såsom den Lag, hvilken hädanefter uti förekommande Afträdes-Boskillnads- och Urarfva-tvi-

ster bör tjena till allmän efterlefnad, samt anhålla i underdånighet, att Eder Kongl. Maj:t må i Nåder tackas härtill lemna Sitt bifall samt i sådan händelse låta sammanfatta denna nya Lag med dessa ändringar, rättelser och tillägg, och densamma sedermera i nämnda ändamål utfärda och allmänneligen kungöra, hvarvid Ed. Kongl. Maj:t jemväl lärer tackas meddela Nådig föreskrift ifrån hvilken tid verkställigheten deraf skall taga sin början.

Riksens Ständer framhärda &c.

N:r 213.

Uppläst och godkänd hos Ridd. och Ad. d. 25 Juni 1818.

— Prest-Ståndet d. 25 — —

— Borgare-Ståndet d. 25 — —

— Bonde-Ståndet d. 26 — —

Riksens Ständers underdåniga Skrifvelse angående förändring af 8:de Kap. 1 §:n Giftermåls Balken om Äktenskaps-Förord.

Under granskning af det i sammanhang med Förslaget till ny Konkurs-Lag af Eder Kongl. Maj:t vid Sin Nådiga Proposition den 19 sistl. Februari till Riksens Ständer öfverlemnade Förslag till ändring af 8:de Kap. 1. §:n Giftermåls-Balken, hafva Riksens Ständer funnit i sin ordning, att Domstol för Äktenskaps Förords ingifvande blifvit uttryckligen bestämd, och att denna Domstol bör vara i den ort, der Makarne ega sitt Bo och hemvist eller sätta sig neder att bo, helst den underrättelse om förhållandet med Ma-

karnes egendom, som af Förord vinnes, lämpligast måste der sökas; Äfvensom Riksens Ständer trott den i allmänhet föreskrifna tid för Förordets lagföljd, i anseende till den redan i Lagstiftningen erkända vigt af detsammas tidiga offentliggörande, icke böra utvidgas. Men, då, enligt Kongl. Brefvet d. 15 Sept. 1773, Trolofvade ega, sedan lysning å behörig ort är verkställd, söka vigsel å hvilken annan ort de åstunda, för hvilken rättighets begagnande hinder kunde uppstå om Äktenskaps Förord alltid och ovillkorligen skulle inom den utsatte kortare tiden lagföljas i Makarnes Foro domicilii, samt Riksens Ständer föreställt sig den händelse, att personer, som ingå Äktenskap, låta sig sammanvigas på den ort, hvarest endera af dem då vistas eller Lysningen skett, och strax efteråt afflytta till annan mera aflägsen ort, der de sätta sig neder att bo, är, i Riksens Ständers tanka, det tillägg, nödigt, att, om vigseln förrättas i annan ort än den, som antingen är eller blifver deras boningsort, så att lagföljden ej kan verkställas på sätt i allmänhet föreskrifves, skall Förordet företes inom bestämd tid ifrån vigseln inför Domstolen i vigningsorten, samt ingifvas, sedan Makarne kommit till sitt hemvist, hos Domstolen derstädes med bevis från den förre om det företeende, som der skett. Genom det Förordet uppvises i vigningsorten, är redan ändamålet af dess offentliggörande hufvudsakligen vunnet, och Riksens Ständer anse således en rimligare tid för ingifvandet i bonings-orten utan våda kunna ega rum, hvadan Riksens Ständer antagit denna tid i Stad till En månad och å Landet till det Ting, som infaller näst efter Tre må-

nader ifrån det Makarne till Bonings-orten kommit. För en sådan tillämpning hemta Riksens Ständer ytterligare stöd vid betraktande deraf, att Hustrun, hvars rätt och förmån egentligen genom förordet åsyftas, lätteligen skulle kunna förgäta ifrågavarande angelägenhet då hon, flyttad till en annan ort, blir i saknad af råd och biträde från dem, hvilka det tillhört att hennes rätt före Giftermålet bevaka.

På nu anförde grunder finna Riksens Ständer för sin del 8:de Kap. 1. §. Giftermåls-Balken böra hädanefter erhålla följande lydelse:

"Vilja Man eller Qvinna, der hon Enka är, eller Giftoman å Mös vägnar, göra Förord sig emellan före Äktenskapet; då skola de det skrifteligen och med tvenne Vittnen upprätta innan vigsel sker. Ej må förord göras om annat än Makarnes Gifträtt, eller till förfång för dem, som bättre rätt till egendomen å den tid hafva. Äktenskaps-förord skall öppet ingifvas till Rätten i den ort, der Makarne hafva sitt Bo och hemvist, eller sätta sig neder att bo, i Staden inom åttonde dagen, och på Landet å nästa Ting, sedan vigsel skett; och låte Rätten det i Protokollet införas: Är vigsel å annan ort förrättad, och kan förthy den lagföljd ej ske, som nu föreskrifven är, då skall Förord inom sagde tid hos Rätten i vignings-orten företes, och varde det, då Makarne till Bonings-orten kommit, sist inom En månad i Stad, och å Landet, vid det Ting, som näst efter Tre månader infaller, till rätter Domstol ingifvet med bevis af Rätten i vignings-orten, att det der företedt varit. Är ej med förord så förfaret, som nu sagdt är, vare det

"kraftlöst. Hvar, som begär, ege att hos Rätten
"undfå del af Äktenskaps-förord."

Detta förändrade Förslag underställa Riksen
Ständer i underdånighet Eder Kongl. Maj:ts Nå-
diga pröfning och framhärda &c.

Nr 214.

Uppläst och godkänd hos Ridd. och Ad. d. 25 Juni 1818.

Prest-Ståndet d. 25 — —

Borgare-Ståndet d. 25 — —

Bonde-Ståndet d. 26 — —

*Riksen Ständers underdåniga Skrifvelse i
anledning af Nådig Proposition med
Förslag till ändringar uti 7:de Kap.
Rättegångs-Balken angående Intekning
i Fast Egendom.*

Jemte den Nådiga Proposition, Eder Kongl.
Maj:ten den 19 sistl. Februari till Riksen Ständer
afslått, har Eder Kongl. Maj:ten öfverlemnadt ett af
den förordnade Lag-Kommittéen uppgjortt samt
af Eder Kongl. Maj:ten i Dess Stats-Råd, efter Hög-
ste Domstolens hörande, öfvervägadt och grän-
skadt Förslag till ändringar uti 7:de Kap. Rätteg.
Balken, hvarigenom dess förra Stadganden tillika
med Förordningen d. 15 Oktober 1810, angående
vissa omständigheter i afseende å Intekning i
Fast Egendom, komma att till deras verkan upp-
höra.

Som de föreskrifter, hvilka innefattas uti
nämnda förslag till 7:de Kap. af Rättegångs-Bal-
ken äro till betydlig del desamma, hvilka redan
uti detta Kapitel af Allmänna Lagen och uti ser-

skilde Författningar finnas gifne och gällande, samt till den öfriga delen, hvarigenom antingen ändringar i nuvarande stadganden eller nya sådana skulle antagas, af Riksens Ständer ansetts vara så beskaffade, att de erfordras och ostridigt skola medföra ordning och allmän säkerhet, hafva Riksens Ständer icke funnit några anmärknin-
gar dervid ega rum.

Hos Riksens Ständer hafva likväl härvid kommit i öfvervägande någre i detta ämne nödiga tillägg, dem Riksens Ständer nu få i underdånighet anmäla.

Enär uti Rikets nu gällande Lag icke är nog tydligen bestämdt hvad å Landet såsom fast gods bör beräknas, kan detta förhållande lemna tillfälle till olika begrepp hos Domstolarne att under sådana benämningar äfven låta komma Hus, annan Byggnad och Vattenverk å Landet, hvilkas innehafvare icke hafva ständig egande-rätt till grunden, hvarå de äro uppförda, och för en sådan slutsats kan anledning hemtas af Lagens lydelse i 10:de Kap. 2:dra §:n Giftermåls Balken. Denna tydning finna väl Riksens Ständer desto mindre lämplig, som begreppet om fast gods bör vara, att rättigheten till så väl grunden och jorden, som hvad derå finnes, äro i egarens hand forenade, från hvilket begrepp Riksens Ständer tro den tanka icke kunna föranledas att hus å ofria tomter i Städerne ej böra såsom fast gods anses, då skyldigheten till årlig Tomtöre-afgifts erläggande för egarne medför en så ständig rätt till grunden, att de ej annorledes kunna från den skiljas, utan genom det lösen för husen till dem betalas. Riksens Ständer anse, i grund häraf, nö-

dig ett förordnande, hvarigenom förekommes, att uti nämnda å annors grund på Landet uppförda Hus, Byggnader och Vattenverk Intekning, liksom uti fast gods derstädes, må beviljas och såmedelst försträckningsgifvare förledas till förtroende för en säkerhet, som genom sådan Intekning icke är dem förvarad.

Derpå, och då det Riksens Ständer jemväl meddelta Förslag till ny Konkurs-Lag i 6:te Kap. 5 §n, med afvikande från förra Konkursförfattningen, innehåller ordalag, som synas inskränka verkan af Stadgandet om tiden till förmånsrätt för ränta å inteknad fordran till endast de händelser, då verklig Konkurs genom egendomens afträdande uppkommit, samt anledning häraf kunde gifvas till föreställning, att Lagens grund vore ändrad, och att vid liquid öfver Köpskilling för utmättningsvis såld fastighet, en hvar Intekningshafvare i sin ordning borde till goda njuta ränta utan afseende om han låtit den instå i flera eller färre år, hafva Riksens Ständer ansett allmänna regeln för förhållandet i detta fall böra uti Inteknings-Lagen införas.

För öfrigt är ock Riksens Ständer uppmärksamhet fästad dervid, att, ehuru de föreslagne ändringar i 7:de Kap. Rättegångs-Balken endast hafva för afseende förhållandet med Intekningar uti fast gods för fordringar, och att således genom desamma någon rubbning icke sker i hvad Kongl. Förordningen d. 13 Juni 1800 föreskrifver om Arrende-Kontrakts Inteknande och den deraf härflytande följd och säkerhet, olika meningar härutiinnan likväl möjligen kunna fattas, ledande till skiljaktiga förfaranden af Domstolarne

och deraf oumgängeligheten att söka rättelser eller lagförklaring; på hvilka skäl Riksens Ständer alltså funnit uti detta Kap. nödig en tydlig bestämmelse af 1800 års Kongl. Förordnings äfven hädanefter fortfarande fulla kraft och verkan.

Med åberopande af hvad Riksens Ständer nu anført, få Riksens Ständer i underdånighet förklara, att de gillat och antagit såsom hädanefter gällande Lag det sålunda granskade Förslag till 7:de Kap. Rättegångs Balken, hvarigenom Lagens förre Stadganden i detta ämne tillika med Kongl. Förordningen den 15 Oktober 1810 komma att till deras verkan upphöra, dock med följande uti samma Förslag af Riksens Ständer beslutna tillägg och förändrade lydelse:

12. §.

Ej må Intekning beviljas i Hus, annan Byggnad och Vattenverk, hvarmed ständig rätt till grunden icke är förenad. Ej heller må Intekning beviljas i annan egendom, än den Gäldenären veterligen genom laga fång förvärfvat, och deraf han egare är, då Intekning sökes: Är egendomen kommen i hans hand genom fång, som lagfaras bör, varde ej Intekning fastställd förr, än uppbud skett.

16. §.

Intekning, som fastställd varder, gälle för Borgenär med förmånsrätt, som i 17. Kap. Handels Balken skils ifrån den dag han Intekningen vid Laga Domstol sökt. Ej må dock ränta å Inteknad fordran tilläggas förmånsrätt för flere än trenne år: Om ränta å Inteknad fordran, då Gäldenär afträdt sin egendom till samtliga Borgenärs förnöjande, stadgas i Konkurs-Lagen.

29. §.

Om Intekning af Arrende-Kontrakter är särskildt stadgadt.

Riksens Ständer framhärda &c.

N:r 215.

Uppläst och godkänd hos Ridd. och Ad. d. 25 Juni 1818,

-- Prest-Ståndet d. 25 -- --

-- Borgare-Ståndet d. 25 -- --

-- Bonde-Ståndet d. 26 -- --

Riksens Ständers underdåniga Skrifvelse om Lag för sådane Personers anhållande och tilltalande, som begå förbrytelser i ett af de Förenade Riken Sverige och Norrige samt derefter afvika till det andra.

Eder Kongl. Maj:t har genom Nådig Proposition den 21 sistl. Mars gifvit Riksens Ständer tillkänna, att, då förhållandet mellan de under Eder Kongl. Maj:ts Spira förenade Konunga-Riken Sverige och Norrige synes påkalla åtskillige föreskrifter, hvarigenom, till ömsesidig säkerhet för bägge Rikenas undersåtare, bestämmes huru brott, som af det ena Rikets undersåter i det andra begås, böra beifras och bestraffas sedan förbrytaren till sitt Fädernesland sig åter begifvit, Eder Kongl. Maj:t varit betänkt att låta uppgöra Förslag till en för Rikena gemensam Lag, hvaruti ofvannämde och dermed sammanhang egande ämnen afhandlades; I följd hvaraf Eder Kongl. Maj:t ett sådant till Riksens Ständer öfverlemnadt med underrättelse, att Eder Kongl. Maj:t jemväl

låter framlägga detsamma för det i Norrige församlade Stor-Ting:

Riksens Ständer anse äfven för sin del, vid nuvarande förhållande emellan Sverige och Norrige, både öfverensstämmande med ordning och ländande till ömsesidig säkerhet, att det ena Rikets undersåte, som förbrutit sig i det andra, icke må, då han sedermera fått tillfälle återkomma till sitt Fädernesland, derstädes finna en Fristad från det lagliga straff och ansvar, han i det andra Riket sig ådragit; Och Riksens Ständer finna följaktligen ett allmänt och för begge Riken gällande Stadgande, det så väl den Svenska som den Norrska undersåten må antingen utlefvereras eller ock kunna med laga verkan stämmas till inställelse vid behörig Domstol uti det andra Riket till ansvar för det af honom der föröfvade brott, vara af behovvet påkalladt.

Vid granskning af hvad Lag-Förslaget i dessa afseenden innehåller, dels att hvardera Rikets undersåte bör dömas efter det Rikes Lag, inom hvilket han sig förbrutit, dels om sättet huru förbrytarens utlefverering från det ena Riket till det andra skall genom vederbörande Embets-Verk äskas och verkställas, samt hvad vid påfordran deraf bör iakttagas, dels huru det må förhållas, då en och samme person inom båda Rikena begått brott eller då någon deltagit i förbrytelser inom det ena genom Handlingar uti det andra Riket, dels ock rörande förfarandet vid Stämningars tillställande och Stämningstid i brottmål vid Domstol i det andra Riket, hafva Riksens Ständer funnit alla dessa Stadganden stödde på behöriga Laggrunder och ledande till bibehållande af person-

lig säkerhet; Äfvensom Riksens Ständer i öfrigt ansett det vara tillbörligt och instämmande med den närmare förening, Rikenas Invånare med hvarannan vunnit, att personer, hvilka uti ettdera Riket genom slutligt Utslag blifvit från äran dömda, fridlöse förklarade eller landsförviste, skola, så länge ansvaret efter samma Dom fortfar, inom det andra Riket vara ärelöse, fridlöse och landsförviste, och att efterapning eller förfalskning af Rikenas Sedelmynt, samt utprångling af sådane oriktige Sedlar, bör bestraffas efter det Rikes Lagar, inom hvilket slikt brott verkställas.

Under förmodan, att ifrågavarande Lagförslag af det nu i Norrige församlade Stor-Thing godkännes, hafva alltså Riksens Ständer detsamma, sådant det i Nådiga Propositionen finnes infördt, för sin del antagit, att såsom gällande Lag till framdeles efterrättelse utfärdas.

Riksens Ständer framhärda &c.

N:r 216.

Uppläst och godkänd hos Ridd. och Ad. d. 20 Juni 1818.
Öfriga Riks-Stånden d. 22 — —

*Riksens Ständers underdåniga Skrifvelse om
Belöningar för dem, som upptäcka Ef-
terapare eller Förfalskare af Bankens
eller Riksgälds-Kontorets Sedlar eller
de falska Sedlarnes Utprånglare.*

Riksens Ständer hafva fäst sin uppmärksamhet dervid, att, till bevarande af allmän säkerhet i Rikets Sedelmynt, icke är tillräckligt att i möjligaste måtto försvåra efterapning och för-

falskning af de i allmänna rörelsen gängse Bankosedlar samt Riksgälds-Kontorets Kreditsedlar, utan tillika kraftiga åtgärder nödvändiga, för att, när dylika brott icke destomindre begås, befordra upptäckande af så väl Efteraparne eller Förfalskarne som ock dem, hvilka de efterapade och förändrade Sedlarne utpräglat; Och, som ibland de till skyndsam upptäckt ländande medel äfven det i märkelig mån bidrager, att personer, hvilka använda tid, kostnad och möda till förskaffande af sådan säker kännedom om Efterapare, Förfalskare eller Utpräglare, hvarigenom desse kunna ställas till laga ansvar, äro förvissade derför om en skälig vedergällning, samt vådan för allmänheten är enahanda om den bedrages att emottaga falska Bankosedlar eller falska Riksgälds-sedlar, anse Riksens Ständer ej allenast beloppen af de belöningar, som för nämnde upptäckter i hvarje serskildt fall tilldelas, böra säkert bestämmas och vara allmänt kunniga, än ock belöningarne böra blifva lika, antingen upptäkterne röra Banko- eller Riksgälds-Verket, helst i båda dessa fall de såmedelst uppenbarade brott hafva samma egenskap och Författningarne äfven å dem stadga samma straff.

Med sådane åsigter finna Riksens Ständer de för ifrågavarande ämnen nu gällande förordnanden, som innefattas i Kongl. Kungörelserne den 20 December 1754 och d. 5 Juni 1792, icke vara instämmande, då den förre Kungörelsen för upptäckande af en Efterapare utaf Bankens Sedlar utstakar en Belöning af 40,000 Daler Kopparmynt eller 2,222 Rikdr 10 skill. 8 räst. Banko,

som

som synes öfverskrida hvad skäligen därför bör tilläggas, men deremot icke bestämmer någon vedergällning för upptäckt af Sedlarnes förfalskare, samt den sednare åter utsätter en vida skiljaktig Summa eller 1000 R:dr Riksgälds-Sedlar för den, som upptäcker dylika Sedlars efterapare, och lemnar till en godtycklig pröfning hvad förfalskarens upptäckare bör erhålla; hvarförutan uti båda saknas föreskrift om någon eller huru stor Belöning bör tillfalla den, som tillrättaskaffar utprånglare af efterapade eller förfalskade Banko- eller Riksgälds-Sedlar.

Vid detta förhållande, och med öfvertygelse om nyttan af en allmän noga kännedom om de för upptäckternes befordran stadgade förmåner och af föreskrifternas så klara bestämmande för hvarje serskildt fall, att den Domstol, hvilken det tillhör att slutligen döma öfver brott af ofvannämde beskaffenhet, må kunna i sammanhang dermed äfven om beloppet af den Belöning, angifvaren är berättigad uppbära, samt om Belöningens fördelning mellan flere och den derutinnan dem emellan uppstående tvist fatta Beslut, hvarigenom undvikas de olägenheter, dels att angifvarne, såsom hittills, nödgas, sedan ransakning öfver den brottslige blifvit fulländad och slutligt Utslag i målet fallit, om Belöningens undfående göra ansökning hos Riksens Ständers Fullmäktige i Banken eller Riksgälds-Kontoret, dels ock att, enär desse Fullmäktige för sitt utlåtande deröfver icke funnit någon viss grund till efterföljd, Angifvarne, som förment sin tillständiga rätt vara sig af Fullmäktige förnekad, måste genom Rättegång

Bihang till Riks-St. Prot. 1817—1818. 10:de Saml. Nr 68, 69.

sin talan utföra, hafva Riksens Ständer uti ofvanberörde Författningar antagit och fastställt följande förändringar:

1. Att eho det vara må, som antingen å bannerning griper och till allmänt förvar aflemnar, eller hos vederbörande angifver och med lagliga bevis öfvertygar någon att hafva efterapat Bankens eller Riksgälds-Kontorets Sedlar, skall undfå en Belöning af Ett Tusen Riksdaler Banko: samt att för enahanda åtgärder med Förfalskare af berörde Sedlar en Belöning af Femhundra Riksdal. Banko tilldelas:

2. Att, enär den tilltalade endast i den mån blifvit om det angifna brottet öfvertygad att, likmätigt 17 Kap. 32 §:n Rätteg. Balken, Domaren pröfvar skäligt lemna saken till framtiden, då den kan uppenbar varda, halfva beloppet af förutnämde faststälde Belöningar Angifvaren tillerkännes:

3. Att, om emot den angifne sådana bevis, som nyss äro nämnde, icke kunna anskaffas, och denne således ej kan åt saken fällas, men emot honom äro omständigheter och liknelser om brottets begående, Angifvaren likväl, då han finnes hafva använt synnerlig möda eller kostnad för den angifnes upptäckande, skall åtnjuta en i förhållande dertill lämpad vedergällning från 10 till 100 R:dr Banko:

4. Att den, som upptäcker Utprånglare af efterapade eller förfalskade Bankens eller Riksgälds-Kontorets Sedlar, och emot densamme företter sådan bevisning, att han för gerningen till ansvar fälles, skall erhålla belöning från 50 till 100 R:dr Banko: och

5. Att Domaren, då angifvelser af ifrågavarande beskaffenhet pröfvas och Utslag öfver den eller de tilltalade meddelas, i förening dermed alltid skall utlåta sig öfver Angifvarens rätt till de stadgade Belöningars undfående, och beloppet af hvad honom tillägges blifva, sedan Beslutet vunnit laga kraft, af Banken eller Riksgälds-Kontoret genast utbetaldt.

Hos Eder Kongl. Maj:t få Riksens Ständer i underdånighet anhålla, det dessa förändrade Stadganden må äfven af Ed. Kongl. Maj:t i Nåder stadfästas och sedermera till allmän esterrättelse kungöras.

Riksens Ständer framhärda &c.

N:r 217.

Expeditions-Utskottets Memorial till Riksens Ständer med förfrågan om tryckning af några Handlingar, som tillhöra Bihanget till Riks-Ståndens Protokoll.

I likhet med hvad Expeditions-Utskottet förut genom Memorial den 26 sistl. Maj hemställt och Riksens Högl. Ständer bifallit, att tryckning i Bihanget till Riksens Ständers Protokoll af några förut serskildt tryckta Tabeller må, till besparing i den dryga kostnaden, underlätas, får Utskottet ytterligare vördsamligen hemställa om icke af samma skäl jemväl följande serskildt tryckte och kringspredde Handlingar kunna från tryckning i Bihanget uteslutas:

1. Banko-Revisorers Yttrande jemte Tabeller om det återstående arbetet vid Götha Kanal-

Verk, hvilka Handlingar utgöra Bilagor till Banko-Utskottets Memorial N:r 56;

2. Utdraget af Riksgälds-Kontorets för år 1817 afslutade Räkenskaper, hvilket såsom Bilaga under Lit. B. åtföljt Stats-Utskottets Utlåtande N:r 216 om Riksgälds-Verkets tillstånd och förvaltning;

3. Kommitterades för Saltpetter-Ärenderne underdåniga Utlåtande öfver Riksens Ständers Revisorers Anmärkningar, utgörande Bilaga till Stats-Utskottets Utlåtande N:r 276, angående Saltpetter tillverkningen;

4. General-Tull-Direktionens underdåniga Utlåtande öfver Revisorernes Anmärkningar, Bilaga till Stats-Utskottets Utlåtande N:r 277, angående Redovisningen för Tull-Verkets medel;

5. Öfver-Post-Direktionens underdåniga Utlåtande öfver samme Revisorers Anmärkningar, bilagdt Stats-Utskottets Utlåtande N:r 278, om Post-Verkets Intrader; och

6. Kommitterades för Allmänna Medels förvaltning Utlåtande öfver Revisorernes Anmärkningar, bilagdt Stats-Utskottets Utlåtande N:r 275, angående Krigs-Fonden.

Expeditions-Utskottet utbeder sig vördsamliggen härutinnan Riksens Ständers Beslut så fort sig göra låter.

Stockholm den 23 Juni 1818.

Protokolls-Utdrag d. 27 Juni 1818.

Från Vällofl. Borgare-Ståndet.

S. D. Vid förnyad föredragning bifölls Expeditions-Utskottets Memorial, angående uteslu-

tande af åtskillige Handlingar vid tryckningen af Bihang^{et} till Riks-Ståndens Protokoller.

Från Hedervärda Bonde-Ståndet.

S. D. Till hvad Expeditions-Utskottet, uti nu uppläst Memorial af den 23 i denne månad hemställt, att, till besparande i den dryga kostnaden, åtskillige serskildt tryckta och kringspidda, i Memorialet uppräknade sex Handlingar, kunde från tryckning i Bihang^{et} uteslutas, fann Bonde-Ståndet godt lemna bifall.

Protokolls-Utdrag d. 29 Juni 1818.

Från Höglofliga Ridderskapet och Adeln.

S. D. Föredrogs ånyo och bifölls Expeditions-Utskottets den 23 dennes aflåtne samt den 27:de derpåföljde f. m. på bordet lagde Memorial, innefattande förfrågan om tryckning af några Handlingar, som tillhöra Bihang^{et} till Riks-Ståndens Protokoll.

Från Högvördiga Prest-Ståndet.

S. D. Föredrogs ånyo och bifölls Expeditions-Utskottets Förfrågan N:o 217, om tryckning af några Handlingar, som tillhöra Bihang^{et} till Riks-Ståndens Protokoll.

N:r 218.

Uppläst och godkänd hos Samtl. Riks-St. den 2 Juli 1818.

Riksens Ständers underdåniga Skrifvelse i anledning af Nådig Proposition om Gö-

Om Götha Kanal-Arbetets fortgång och befrämjande.

Genom Nådig Proposition af d. 17 December sistl. år, har Eder Kongl. Maj:t i afseende å Götha Kanal-Arbetets fortgång och befrämjande föreslagit Riksens Ständer, att Kanal-Bolaget måtte bibehållas vid det årliga Byggnads-biträde, som, enligt hvad Riksens Ständer vid sednaste Riksdag stadgat, bort utgå till och med år 1820, och att Bolaget derjemte måtte försakras om det efter nämnde tids förlopp intill nästpåföljande Riksdag oumgångeliga ytterliga understöd till Kanalbyggnadens utförande efter en arbets-plan, hvilken med fördelen af den största möjliga skyndsamt vid verkställigheten tillika förenade den besparing i utgifterna, som i alla allmänna förvaltningsgrenar är nödvändig.

Sedan Riksens Ständer tagit detta viktiga ämne i behorigt öfvervägande, hafva Riksens Ständer stadnat uti följande Beslut:

1. Att det vid 1815 års Riksdag till Götha Kanal-Verks fortgång och befrämjande beviljade Byggnads-Lånbiträde må, jemlikt Riksens Ständers då fattade Beslut, fortifara att från Riksens Ständers Bank utgå med Tre Hundra Tusende Riksdaler årligen ifrån och med innevarande år 1818 till och med år 1820, eller, om Riksdag då ej inträffar, till och med det år, då nästa Riksdag efter år 1820 infaller:

2. Att någon annan inskränkning uti Arbetsplanen icke får ega rum, än den, som Ed. Kongl. Maj:t i Näder kan finna godt att, efter Kanal-

Bolagets hörande, stadga, och som af förändrade förhållandet med tillgångarne blir en följd:

3. Att Götha Kanal Bolags Diskont-Oktroy kommer att förfalla utan serskild ersättning: samt

4. Att Kanal-Arbets-Kassans skuld till Diskonten, utgörande 1,083,877 R:dr, må afskrifvas, emot det någon skyldighet å Statens sida icke erkännes, att ersätta Äktie-egarne ränta efter Byggnads-åren.

Hos Riksens Ständer har för öfrigt förekommit huruledes det ifrågavarande Byggnads-Lånebiträdet är beviljadt med villkor, att detsamma icke får af Kanal-Bolaget disponeras för det löpande året förr än Revisionen för det nästföregångna intygat Kanal-Byggnadens fortsättning med full drift efter den stadgade planen. Och, enär Kanal-Bolaget nu mera, sedan dess Diskont upphört, icke kan derifrån understödjas med förskott, som likväl alltid blifva oumgångligen nödvändiga derest Kanal-arbetet med behörig drift skall kunna underhållas; hafva Riksens Ständer, med afseende härå, beviljat, att Banko-Styrelsen må i afräkning å Byggnads-Lån-biträdet för det löpande året låta förskottsvis utbetala högst En tredjedel af Års-anslaget eller Ett Hundra Tusende Riksdaler oaktadt Revisionen för nästföregångna året ännu icke blifvit förrättad; Banko-Styrelsen likväl alltid obetaget att, om anledning skulle förefinnas, låta serskildt undersöka förhållandet med Kanal-arbetet innan någon requirerad Förskotts-Summa utbetalas: — Hvarförutan, i betraktande att Byggnads-planen för innevarande år redan är fastställd samt arbetet derefter satt i gång, Riksens Ständer äfven medgifvit, att den här of-

van Bolaget beviljade Anticipations-rätt må för år 1819 få begagnas under arbetstiden år 1818¹, i hvilket fall år 1819 endast Två Hundra Tusende Rdr af Byggnads-biträdet erhålles efter förrättad Revision; Men för år 1820 och följande åren får Anticipations-rätten först efter årens ingång begagnas.

Hvad Riksens Ständer sålunda beslutit, hafva de bort, till svar å Eder Kongl. Maj:ts Nådiga Proposition, i underdånighet anmäla.

Riksens Ständer frambärda &c.

N:r 219.

Uppläst och godkänd hos Ridd. och Ad. d. 25 Juni 1818.

— Prest-Ståndet d. 25 — —

— Borgare-Ståndet d. 25 — —

— Bonde-Ståndet d. 26 — —

Riksens Ständers underdåniga Skrifvelse angående Medlen till den föreslagne Inrättningen af en Berg-Verks-Skola.

Sedan Eder Kongl. Maj:t genom Nådig Remiss den 7:de sistl. April till Riksens Ständers Stats-Utskott öfverlemnadt åtskillige Handlingar i den vid flere Riksdagar hos Riksens Ständer väckte fråga om Inrättning af en Berg-Verks-Skola, hafva Riksens Ständer af dessa Handlingar inhemtat, hurusom, i anledning af deras d. 11 Juli 1815 i ämnet aflåtne underdåniga Skrifvelse, Ed. Kongl. Maj:t först infordrat Dess och Rikets Bergs-Collegii underdåniga Yttrande, samt derefter uppdragit åt serskilde Kommitterade, att densamma måtte under benämning af Bergs-Institut anlägg-

gas i Falun och dervid anställas Professorer och Adjunkter, hvilka skulle gifva undervisning uti Vetenskaperne, som omfatta Bergshandteringen, hvarvid Eder Kongl. Maj:t beräknat de erforderlige kostnader för Byggnader till 25, å 30,000 R:dr, för inköp af Instrumenter, Maskiner och Redskap m. m. till 5000 R:dr samt för Böcker och Skrifter till 1500 å 2000 R:dr, och derförutan årligen till Lärarnes Löner, Stipendier och Respenningar jemte Underhålls-kostnader 7,600 R:dr utom tillökning för Spanmålen under Lönerne.

Vid öfvervägande af hvad sålunda förekommit samt Kongl. Stats-Beredningens häröfver infordrade underdåniga Utlåtande och öfriga Handlingar vidare innehålla, hafva Riksens Ständer, som för inrättande af en Praktisk Bergs-Skola vid 1812 års Riksdag beslutit och vid 1815 års Riksdag framfört en underdånig önskan, grundad på erhållen uppgift att kostnaderne kunde bestridas ifrån den uti Stora Kopparbergs Bergslag under namn af Afrads-Kassa samlade Fond, funnit sig icke kunna bevilja något anslag af Stats-Medel för den nu föreslagne Inrättning, i anseende till Stats-Verkets otillräcklige tillgång och då Staten ej bör härtill belastas med nya Sysslor och Löner, enär den högre undervisningen i Bergs-Vetenskapen får inhemtas vid Universiteten, samt en fullständigare kännedom i det vettenskapliga af Bergshandteringen hufvudsakligen vinnes och befordras genom de utaf Jern-Kontoret i sednare tider vidtagne anstalter. Riksens Ständer anse ock derföre all utsträckning af ifrågavarande Inrättning utöfver deras första plan, eller en Praktisk Bergs-Skolas inrättande, vara öfverflödig;

Men, emedan till en så beskaffad Läro- eller Undervisnings- anstalt den så kallade Extra Licentfonden torde kunna användas så framt förutnämnde Afrads-Kasse-Medel icke blifva tillgängliga, få Riksens Ständer till Eder Kongl. Maj:t i underdånighet öfverlemnna, att, efter vederbörandes hörande i fråga om Afrads-Kassans Fond, i Nåder pröfva huruvida någon tillgång derutaf må erhållas, samt för öfrigt, såsom lämpligt och nödigt finnes, med användande utaf Extra Licentfonden låta till verkställighet befordra den föreslagne Berg-Verks-Skole-Inrättningen.

Riksens Ständer framhärda &c.

Nr 220.

Uppl. och godkänd hos Ridd. och Ad. d. 25 Juni 1818.

— Prest-Ståndet d. 25 — —

-- Borgare-Ståndet d. 25 -- --

-- Bonde-Ståndet d. 26 -- --

Riksens Ständers underdåniga Skrifvelse angående Krigs-Fonden samt serskilde Kommitterades förvaltning af Allmänna Medel.

Riksens Ständer hafva från sitt Stats-Utskott erhållit del af den Nådiga Skrifvelse, Ed. Kongl. Maj:t under den 10 sistl. Mars till Utskottet aflåtit angående Krigs-Fonden jemte ett bifogadt Förslag öfver denne Fonds skulder och tillgångar vid slutet af å: 1817, hvarförutan Stats-Utskottet anmält, att det, i följd af Eder Kongl. Maj:ts Nådiga Befallning, från Kommitterade för Allmänna Medels förvaltning emottagit och granskat Räkenskapen för den tid, som förflutit se-

dan Riksens Ständer vid 1815 års Riksdag samma förvaltning till granskning förehaft, nemligen Subsidie- och Krigsfonds-medels Räkningarne för åren 1815, 1816 och 1817.

Af nyssberörde Nådiga Skrifvelse hafva Riksens Ständer inhemtat hvad Eder Kongl. Maj:t tackts gifva tillkänna angående Liqviden af Krigsskulderne samt förre Kongl. Familjens af Riksens Ständer vid sednaste Riksdag medgifne Arfsfordringar och enskilde förmögenhet.

Beträffande den af Eder Kongl. Maj:t i Nåderna till Stats Utskottets öfvervägande hänskjutne fråga huruledes de af Eder Kongl. Maj:t till Götha-Kanals och Malmö Diskont-Verk lemna- de Krigs-Fonds-medel 596,400 R: d måga återvin- nas för att blifva användbare till den tid, då Krigs-Kommitéens af Riksgälds-Kontoret accep- terade och den 1:sta instundande Juli till be- talning förfallne Invisningar å ett sammanräk- nadtt belopp af Nio Hundra Tusen Riksdaler Banko böra inlösas, inhemta Riksens Ständer, att desse, enligt 1815 års Riksdags-Beslut, skola betalas med de så kallade Preussiska Medlen, dem Eder Kongl. Maj:t behagat härtill anvisa och hvarutaf den erforderlige Summan nu i Nåder förmåles vara afsatt sålunda, att den utgör i kon- tant 124,600 R: d.

uti Invisningar af samma slag som
nu är i fråga 179,000.

i Götha-Kanal Diskont innestå-
ende 522,300.

i Malmö Diskont likaledes 74,100.

596,400.

Tillsamman R:dr 900,000 B:o.

Och, emedan Riksens Ständer anse af mycken vigt och angelägenhet, att erforderliga medel till Invisningarnes inlösen hållas i beredskap, men Riksgälds-Kontorets tillgångar icke medgifva det härtill behöfliga förskott, hafva Riksens Ständer beslutit, att deras Bank må till Riksgälds-Kontoret på Filial-Diskont-Utrednings-Räkningen förskjuta de bristande 596,400 R:dr, för att sedermera efter hand till Banken återställas i den mån afbetalning på Statens ofvannämde fordran efter Diskont-Utrednings-planen årligen inflyter. Hos Eder Kongl. Maj:t anhålla därför Riksens Ständer i underdånighet om Nädig befallning till Kommitterade för Allmänna Medels förvaltning, att till Fullmäktige i Riksgälds-Kontoret aflemna kontante tillgången 124,600 R:dr tillika med de under Kommitterades vård varande Invisningar till ett Kapital-belopp af 179,000 R:dr sedan den härå upplupne ränta blifvit godtgjord, samt dessutom meddela sin öfverlåtelse på Riksgälds-Kontoret af de uti Götha Kanals och Malmö Diskont - Verk innestående 596,400 R:dr den upplupne räntan häruti inberäknad.

Hvad åter angår Anslaget för förre Kongl. Familjens underhåll, dels den å dess enskilde, bland Stats-Verkets tillgångar till större delen inflytne och använde förmögenhet,

681,419 R:dr 13 sk. 11 r:st. belöpande ränta R:dr 36,168. 34. 6.
dels de af Riks. Ständer till fyllnad

i Underhålls-Summan anslagne 30,497. 45. 6.

. eller tillsamman R:dr 66,666. 32. —,
som utgå på Allmänna Indragnings-Staten, men i afseende på hvilka förbindelser Riksens Ständer

genom underdånig Skrifvelse den 8 Aug. 1815 anhållit, det Eder Kongl. Maj:t i Nåder af den från Preussen för Pommern och Rygens afträdande inflytande Summa täcktes låta liqvidera nyssnämnda Kapital 681,419 Rdr 13 skill. 11 rst. samt, då Riksens Ständer äfven ansett lyckligt om för det i fyllnads-summan anslagna belopp all förbindelse på samma gång afbördades och upphörde, öfvertaga Liqviden härom och, på sätt lämpligt finnes, så förordna och låta besörja, att Svenska Stats-Kassan måtte för alltid blifva skild från all utbetalning till förre Kongl. Familjen; Så, enär Eder Kongl. Maj:t i Nåder tillkännagifvit denne Liqvid vara beroende af Uslaget med den ännu ej slutade Preussiska Liqviden, samt Ed. Kongl. Maj:t jemval förklarat Sig väl ej kunna ingå i några positiva förbindelser, men härtill ej heller vilja äska några serskilda anslag, utan ämna använda det förmodade Öferskottet å nämnde tillgångar jemte hvad för öfrigt kan göras användbart för ifrågavarande ändamål på sätt Riksens Ständer öntkat, få Riksens Ständer, med underdånigt erkännande af Ed. Kongl. Maj:ts Nådiga omsorg i denne del, förklara sitt bifall, att, såsom Ed. K. M. i Nåder föreslagit, nu varande anslag för förre Kongl. Familjens underhåll 66,666 Rdr 32 skill. på Indragnings Staten måga oförändrade fortfara till nästa Riksdag, med rättighet för Ed. Kongl. Maj:t att dem disponera i den mån, som Liqvidationen på ett eller annat sätt blifver verkställd.

Vid granskning af Kommittérades för Allmänna Medlens förvaltning aflemnade Räkenskaper för åren 1815, 1816 och 1817, hvilka innefatta Redogörelse öfver Subsidie- och Krigs-

fonds-medel, som genom Traktater och Liqvider med de Förenade Makterne tillflutit Riket och af Stats-Verkets Öfverskott på Inkomsterne varit att disponera, är, genom en desse Räkenskaper bifogad utredning öfver Kongl. Maj:ts och Kronans behållne samt Krigs-Fonden tillslagne andel i Tull-afgifterna för de i Götheborg enligt Kongl. Kungörelsen den 5 Augusti 1812 seqvestrerade men fridömde varor, upplysning vunnit att af det upptagna beloppet 221,374 R:dr 18 sk. 5 r., väl 210,720 R:dr 36 sk. 11 r. blifvit i Räkning godtgjorde Krigs-Fonden men 10,653 R:dr 29 sk. 6 r. balanserade såsom till åtskillige personer verkställde utbetalningar, hvilka med Krigs-Fonden icke ega gemenskap samt alltså bero på tillförordnade Revisorers åtgärd att utreda. Och, ehuru denne summa vid sådant förhållande icke tillhör förevarande redogörelse vidare än att densamma der blifvit anmärkt, tro likväl Riksens Ständer, enär beloppet ej finnes annorstädes debiteradt, nämnde 10,653 R:dr 29 sk. 6 r. lämpeligen kunna i Kapital-Räkningen äfven Allmänna Medlen upptagas såsom balans intilldess de varda i omförmälte ordning utredde, ersatte eller afskrifne; Hvadan Riksens Ständer hos Eder Kongl. Maj:t i underdånighet anhålla om den Nådiga åtgärd, som i slikt hänseende pröfvas lämplig.

Kommitterades Räkenskaper upplysa vidare, att uti 2:ne serskilde Räkningar med Bankören *Dehn* öfver uppburna Medel från Kongl. Preussiska Regeringen blifvit afförd Två procents-Provision med 39,263 R:dr 3 r. å den hittills indragne del af samma Medel. Detta arfyode har, i

anseende till betydligheten af det belopp, som är i fråga, fästet Riksens Ständers uppmärksamhet; och af Kommitterade finnes äfven, i saknad af Eder Kongl. Maj:ts Nådiga förordnande, den i Räkning uppförde Summan tills vidare balanserad. Till Eder Kongl. Maj:t är Riksens Ständers underdåniga anhållan, det tacktes Eder Kongl. Maj:t i Näder låta tillse huruvida ej nedsättning å förberörda arfvode må kunna vinnas, samt för den återstående indragningen vidtaga den utväg, hvarigenom Kommissions-arfvodet i möjligaste mån till beloppet inskränkes.

För öfrigt och då Räkenskapen öfver Subsidie- och Krigs-Fonds-Medlen för nu ifrågavarande trenne år 1815, 1816 och 1817 funnits upprättad och förd med utmärkt redighet och ordning samt behörigen verifierad, samt ej något förekommit att dervid anmärka, hafva Riksens Ständer bort sådant i underdånighet anmäla såsom decharge för Kommitterades Förvaltning och redogörelse i afseende på dessa medel.

I sammanhang härmed hafva Riksens Ständer tagit i öfvervägande hvad deras till Stats-Banko- och Riksgälds-Verkens öfverseende förordnade Revisorer uti sin Berättelse om granskningen af Stats-Verkets Medel den 20 Nov. sistl. år andragit, dels att utaf de under Kommitterades förvaltning ställde Fonder mer än En half Million Riksdaler varit insatt på Afskrifningsräkning uti Götha-Kanal-Diskont-Verk, dels att Revisorerne hos Stats-Kontoret 2:ne gånger begärt men ej erhållit underrättelse om ifrågavarande af Kommitterade förvaltrade Fond.

Så väl af Eder Kongl. Maj:ts Nådiga Skrif-

velse till Stats-Utskottet som af Kommitterades genom Nädig Remiss den 22 sistlidne Januari Stats-Utskottet tillhandakomne underdåniga Förklaring öfver Revisorernes anmärkningar inhämta Riksens Ständer, att Kommitterades förvaltning hel och hållen grundat sig på Eder Kongl. Maj:s Nådiga föreskrifter, samt att den i Götha-Kanal-Diskont-Verk gjorde insättning af 522,300 R:dr hvarvid Riksens Ständers Revisorer fästat uppmärksamhet, varit af Eder Kongl. Maj:t i Näder anbefald genom skrifvelse till Kommitterade d. 12 Februari 1817. I anledning häraf föranlåtes Riksens Ständer hos Eder Kongl. Maj:t i underdånighet anhålla, att dylika Allmänna Medel hädanefter icke utlånas, utan alltid i Statens Kassa hållas i beredskap för de ändamål, hvartill de böra vara att tillgå.

Slutligen och i afseende på Revisorerne tillskyndade hinder för nödig underrättelses vinnande om den under Kommitterades förvaltning ställde Fond, få Riksens Ständer till Eder Kongl. Maj:t jemväl framföra den underdåniga anhållan, att samtliga vederbörande, som handhafva och redovisa medel tillhöriga Stats-Verket, måtte, då Riksens Ständer eller deras Revisorer i föreskrifven ordning sig derom anmäla, till dem aflemna de Rakenskaper, Handlingar, eller upplysningar, som de kunna äska och som tillhöra deras åtgärd.

Riksens Ständer framhärda &c.

N:r 221.

Uppläst och godkänd hos Ridd. och Ad. d. 25 Juni 1818.

— Prest-Ståndet d. 25 — —

— Borgare-Ståndet d. 25 — —

— Bonde-Ståndet d. 26 — —

Riksens Ständers underdåniga Skrifvelse angående Stats-Regleringen i allmänhet, samt med Riks-Stat för år 1819 och de följande åren intill nästa Riksdag.

Nu hafva Riksens Ständer afgjort alla de frågor, som, dels i anledning af Ed. Kongl. Maj:ts Nådiga Propositioner och Remisser, dels ock genom serskilde hos Riks-Stånden väckte motioner, vid denne Riksdag i afseende på Stats-Regleringen förekommit, samt i följd af de häröfver fattade Beslut upprättat den Riks-Stat för år 1819 och följande åren intill nästa Riksdag, som härjemte i underdånighet bifogas; Och få Riksens Ständer nu jemväl i underdånighet anmäla och beskrifva i ett sammanhang de tillökningar och förändringar, Riks-Staten medelst dessa Beslut undergått.

Angående Stats-Verkets Inkomster.

Desse äro genom en högre beräkning af åtskilda Titlar ökade sålunda:

De Ordinarie med . 239,579. 20. 8.

De Extra Ordinarie med 83,000. — —

R:dr 322,579. 20. 8 r:st.

Härtill komma:

1. Den hittills indragne och förut till Gymnasii- och Skol-Staternes förbättring anvisade, men nu genom nytt och högre anslag ersatte, Behag-Bihang till Riks-St. Prot. 1817—1818. 10:de Saml. N:r 70, 71.

lig tids Förlänings-Spanmål, som Klériciet tillhört; utgörande 153 Tunnör Spanmål;

2. De förmåner, Innehafvaren af Löfås Silfver-Verk åtnjutit, utgörande 180 Tunnor Kronotionde;

3. Någre under Utgifts-Titlarnes reglering uppkomne mindre betydliga poster uti den Indelte Ordinarie Räntan och Kronotionden;

4. Af det vid Tredje Hufvud-Titelns reglerande genom fullt penninge-anslag uppstådda öfvreskott, 2488 Tunnor $2\frac{1}{3}$ kapir Spanmål, som i stället för Stats-priset $4\frac{1}{2}$ R:dr äro beräknade till $8\frac{1}{2}$ R:dr Tunnan;

5. De förut till Konvoy-Kommissariatet från Tull-Verket ingående 66,666 R:dr 32 sk., hvilka blifvit anslagne såsom tillökning å Stat i den för Försvars-Verkets behof uppförde Summa; och

6. Den sedan år 1808 ej ingångne ersättning från Danmark för Fyringarnes underhållande på Skånska kusten, hvilken inkomst blifvit återsteld att årligen ingå med 3,500 R:dr Hamburger B:ko.

Deremot har dock minskning å Stats-Inkomsterne skett, dels i följd af E. K. M. till Dess och Rikets Kammar-Collegium aflätne Nådiga Bref d. 9 sistl. December för beviljad nedsättning uti arrendet af Kongsbergs Kongsgård med 174 R:dr 16 sk., dels ock för 500 R:dr, som utgöra En procents ränta å det af Riksens Ständer till Malmö Stads Kassern-Byggnad beviljade 50,000 R:rs Lån emot 4 procents Ränta, hvilket Lån utgått af Stats-Verkets hos Riksgälds-Kontoret mot 5 procent förräntade Medel af Krigs-Collegii förra Kassor, som vid 1809 och 1810 årens Riksdag till-slogos Stats-Verket.

Med iakttagande af dessa förändringar, på sätt sjelfva Riks-Statens närmare visar, hafva Stats-Verkets Inkomster erhållit följande tillökning:

De Ordinarie	253,958. 33. 7.
De Extra Ordinarie	149,666. 32. —

Tillsamman R:dr 403,625. 17. 7.

Angående Stats-Verkets Utgifter.

Här anmärkes först, att, i anledning af Ed. Kongl. Maj:ts Nådiga Proposition om Stats-regleringen den 29 November sistl. år, Riksen Ständer, till förekommande af den brist i anslagen för Penninge-Löntagarnes efter Riksen Ständers vid sednaste Riksdag fattade Beslut och Eder Kongl. Maj:ts Nådiga reglering utgående Löner, som uppkommit de senast förflutna år genom det Lönerne äro bestämde i Spanmålsvärde, hvilket årligen förändrar sig då det efter årlig Riksmarkegång godtgöres, nu vidtagit den utväg, att, så vidt Stats-Verkets Spanmåls-Inkomst in natura det medgifvit, uppföra mot desse Löner, till den del de i Spannemål äro anslagne, svarande Tunntal under Utgifts-Titlarne; och, med beräkning af den vid 1815 års Riksdag i sådant hänseende påräknade behållne eller odisponerade Spanmål, jemte den ytterligare tillgång, som vid denne reglering tillkommit, har det ock låtit sig göra, att under alla Hufvud-Titlarne, der Löner förekomma utom för Militäre Staterne under den Tredje, uppfylla behofvet i denne del; hvaremot den summa, som till bestridande af skillnaden emellan Stats- och Markegångs-prisen å den för Civile Staterne förut bristande Spanmål varit å Andra Hufvud-Titeln anslagen med 36,276 R:dr 12 skill., blifvit

en tillgång för de vid denne reglering ökade eller tillkomne utgifter; äfvensom, till befordrande af enabanda säkerhet för de Militäre Lönernas bestridande, under Tredje Hufvud-Titeln blifvit uppfördt ett penningebelopp, som är tillräckligt att, vid ett Riks-markegångspris af till och med $8\frac{1}{2}$ R:dr å Lönings-Spannemålen, den samma så väl som den i penningar bestämde Lönen utgöra, hvarigenom alltså Tredje Hufvud-Titels utgift härutinnan är med bestämdt anslag på Ordinarie Staten reglerad.

Utgifts-Titlarne hafva för öfrigt erhållit följande af Riksens Ständer bifallne tillökningar och förändringar.

Första Hufvud-Titeln,

innefattande Kongl. Hof- och Slotts-Staterne.

Tillökningar:

För Hennes Maj:t Enke-Drottningen hafva, utom den besparade Underhålls-Summan för Hans Kongl. Höghet Kron-Prinsens Hofhållning såsom Arf-Furste 50,000 Rdr; och

Hennes Maj:ts förre Handpenningar 10,000 R:dr som tillsammans utgöra det Underhålls-belopp 60,000 R:dr Hennes Maj:t tillkommer, blifvit anslagne till ersättning för Vadstena Slotts disponerande, hvilket eljest såsom Enkesäte skolat tillträdas, äfvensom mot vilkor af Arrende-Kontraktets å Starby Kongsgård bibehållande och till någon ersättning af förra Handpenningarne, tillsammans 10,000.

Nuvarande arrendet af nyssnämnde Kungsgård 200 T:r Spanmål in Natura, som efter Stats-

pris $4\frac{1}{2}$ R:dr här upptages

900.

R:dr 10,900. — —

Tillökning å Staten för Kongl. Slottets

Polis samt Lys- och Ren-hållning 3,605. 37. 4

Till Ved och Kol-upphandling med

dertill hörande omkostningar, ut-

öfver förra anslagen, för de Kongl.

Hofven 5,064. — —

Förhöjning å Stats-Anslaget för Ul-

riksdahls Kongl. Lust-Slott . 3,267. 40. —

Nytt Anslag till Rosersbergs Kongl.

Lust-Slots med dertill hörande

Byggnaders underhåll . . . 2,000. — —

Tillsamman R:dr 24,837. 29. 4

Förminskningar.

Den till Tredje Hufvud-Titeln

öfverflyttade Lif-Drabant-Korpsens

Stats-Summa . . 13,505. 26. 8.

Af Gripsholms Slots

Stats-Summa emot

afskrifning utaf mot-

svarande belopp, ut-

görande Stats - Ver-

kets inkomst genom

hö-försäljning från

den så kallade Bond-

Ängen under näm-

de Kongsgård, hvil-

ken inkomst genom

Slots-Statens förän-

dring försvunnit, .

500. — —

14,005. 26. 8

Återstå R:dr 10,832. 2. 8,

som alltså utgöra Tillökning på Första Hufvud-Titeln.

Andra Hufvud-Titeln,

innefattande Civile- och Lands-Staterne.

Tillökningar:

Nya Löner för en Division i Götha Kongl. Hof-

Rätt, Penningar . . 3,027. — —

602 Tunnor Spanmål

å $4\frac{1}{2}$ R:dr . . . 2,709. — —

5,736. — —

En Lagmans-Lön i Skå-

ne, Penningar . . . 215. 8. —

47 Tr Spanmål å $4\frac{1}{2}$ R:dr 211. 24. —

426. 32. —

Lön för en Vaktmästare

vid Kongl. Kansli-Sty-

relsen, Penningar . . 72. 24. —

15 Tr Spanmål å $4\frac{1}{2}$ R:dr 67. 24. —

140. — —

Till Böckers inköp och inbindning

för Kongl. Bibliotheket öfverflyt-

tade från Attonde Hufvud-Titeln 1,000. — —

Hushyres-medel, förut beviljade,

som hittills utgått af Hufvud-Titelns

Besparingar:

för Landtmäteri-Kontoret i Calmar

60. — —

för Eder Kongl. Majts Befallnings-

hafvande i Blekinge Län till

Boning- och Embets-rum, till-

ökning 133. 16. —

likaledes i Jönköpings Län . . . 166. 32. —

likaledes i Kronobergs Län . . . 166. 32. —

Lön för en Härads-Skrifvare i Kon-

ga och Uppvidinge Häradet,

indelt . . . 36. 32. -

oindelt . . . 43. 16. -

80. -- --

Nya löner för 8 Länsmän i Kronobergs Län, à 40 R:dr -

320. -- --

Nya Löner för Fångvakt-Betjeningen vid Götheborgs Krono-Fängelse, Penningar 219. 16. -

42 T:r Spanmål 189. -- -

408. 16. --

Lönförbättring för Länsmän i Herjedalen af Jemtlands Län, förut anslagen

97. 14. 2.

Ny Lön för en Vaktkarl vid Westerbottens Lands-Fängelse,

Penningar . 31. 16. -

6 T:r Spanmål , 27. -- -

58. 16. --

Tillökning å anslagen för Skrifmaterialier och Expenser samt Ved och Ljus för Kongl. Collegierne och öfriga Allmänna Verken, tillsamman . 12,375. -- --

Hvarjemte förra anslaget för dessa behöf blifvit från 8:de Hufvud-Titeln hit öfverfördt 29,965. -- --

42,340. -- --

Från Åttonde Hufvud-Titeln hit öfverflyttade af anslaget för Rese- och Traktaments-penningar, i och för Civile Embets- och Tjen-

stemäns resor och förrättningar 10,000. -- --

Tillsamman R:dr 61,133. 14. 2.

Förminskningar:

Ofvannämnde till fyllande af skillnaden emellan Stats- och Markgångs-prisen å Lösningsspanmälen vid sednaste Riksdag anslagne 36,276. 12. --

Deå Kongl. Sundhets

Collegii Stat besparade 8000 R:dr för Kurhus-anstalter, och 1825 R:dr för GarnisonsSjukhus-Inrättningen eller tillsamman 9,825. -- --

Den till Tredje Huf-

vud-Titeln öfverförde Summa till Bataljons Lakarnes aflönande 7,988. 42. 8.

54,090. 6. 8.

Återstå R:dr 7,043. 6. 8,

som alltså utgöra Tillökning på Andra Hufvud-Titeln.

Tredje Hufvud-Titeln,

som innefattar Militäre-Staterne samt Anslagen för Försvars-Verket till Lands och Sjöss.

Tillökningar:

Vid ofvannämnde reglering af Lönings-Staterne i allmänhet, samt till betäckande af den

brist, som, enligt Riksens Ständers serskilda underdåniga Skrifvelse angående denna Hufvud-Titel, uppstått i Riksens Ständers Anslag vid sednaste Riksdag för Lönförhöjningen åt Militäre Staterne, har, inberäknadt det från Första Hufvud-Titeln hit öfverflyttade Lönings-belopp för Lif-Drabant-Corpsen, fordrats nytt Penninge-anslag af . . . 422,804. 14. 11.

Dessutom nya

Utgifter:

Tilökning å Beklädnads-Anslaget för Lif-Drab. Corpsen 570. --- ---

Ny Lön för Kommandant å Waxholm . . . 550. --- ---

Förhöjning å Krigs-Akademins Stat i afgiften för de Gratis-Kadetter, som å Statens bekostnad underhållas, utom förvandlingen af de under Civile Lärarnes Penninglöner beräknade 260 T:er Spanmål, till ordentligt Spanmålsanslag, lika som för Civile Staterne 1,000. --- ---

Fyllnad i Aflossnings-Summan för Bataljons-Läkarne

vid Indelta Regimenten . . .	711.	5.	4 ¹
Lön-tillökning för Gemenskap och Spelet vid Verm-lands Fält-Jägare-Regimente . . .	1,244.	—	—
Inqvarterings-penningar för Flottor-ne . . .	17,166.	32.	—
Arfvoden åt Båtsmans-Kompani-Cheferne . . .	3,300.	—	—
Ersättning till Amiralitets-Krigsmans-hus-Kassan för Last- och Arm-penningarne från Pommern . . .	3,000.	—	—
Arfvode åt Läraren vid Skeppsholms-Församl:s Skola . . .	120.	—	—
Ved- och Ljus-penningar för Fästnings- och Garnisons-Orter, i ersättning för Tullveds-Uppbörden . . .	2,000.	—	—
Till fyllnad i den från 8:de Hufvud-Titeln öfverförde återstod af Rese-och Traktaments-penningarne, nem-			

ligen för Militäre Embets- och Tjenst- mäns resor och för- rättningar . . .	2,000. -- --	
Till Lif-mondering åt Indelta Infante- riet, förslagsvis	95,000. -- --	
Till försvars-Verket i Allmänhet, de för- ut till Konvoj- Kommissariatet ut- gående medel af Tull-Uppbörden	66,666. 32. --	616,132. 36. 3.

Från Åttonde Hufvud-Titeln
hitförda följande belopp, som ega
gemenskap med Militära behof och
utgifter:

Spanmåls-upphandlings- och Bage- ri-kostnader . . .	55,000. -- --	
Anslaget till Ved och Ljus för Fäst- nings- och Garni- sons-Orterne . . .	12,000. -- --	
Till Skrif-Materiali- er och Expenser samt Ved och Ljus för Krigs-Collegi- um med flera Mi- litära Verk . . .	10,000. -- --	
Värfnings- och Re- kapitulations-pen- ningar . . .	1,000. -- --	
Durkmarsche - kost- nader . . .	30,000. -- --	

Rese- oh Trakta-
ments-pänningar 8,000. -- --

Till Kasern-bygg-
nad för Kongl. An-
dra Garles - Regi-
mentet . . . 15,000. --- --

Det förut anslagna
belopp til nybygg-
nad af et Garni-
sons-Sjukhus . . 20,000. --- --

151,000. --- --

Tillsamman R:dr 767,132, 36. 3.

Förminskningar:

Genom den, i anledning af
Riksens Ständers Beslut vid 1815
års Urtima Riksdag, af Ed. Kongl.
Maj:st i Nåder vidtagne nya regle-
ring å Tredje Hufvud-Titelns Lö-
nings-Stater hafva å den förut an-
slagna Garnisons-Spanmålen blif-
vit besparade 13,824 Tunnor 16
kappar, hvarutaf till Civile Stater-
nes Lönens fyllande samt det nya
anslaget för Läro-Verken, hvarom
under Fjerde Hufvud-Titeln för-
mäles, äro använde 11,336 Tunnor
13 $\frac{2}{3}$ kappar, som, beräknade efter
Statspris å 4 $\frac{1}{2}$ R:dr Tunnan, ut-
göra . . . 51,013. 44. 3.

Hvarförutan för

Stats-Verkets öfri-
ga behof i denne
reglering, såsom of-
vanberördt är, blif-

vit att påräkna af
nyssnämnde Span-
mål återstoden 2488
Tunnor $2\frac{1}{3}$ kpr.,
som, i likhet med
hvad vid Span-
måls - beräknin-
gen under Tredje
Titeln's pennin-
ge-löner skett, äro
upptagne till $8\frac{1}{2}$

R:dr och utgöra 21,148. 29. 9.

72,162. 26. —

Återstå R:dr 694,970. 10. 3,
som alltså utgöra Tillökning på Tredje Hufvud-
Titeln.

Fjerde Hufvud-Titeln,

innefattande Klerici- osh Läro-Verken.

Tillökningar:

Till Lönförbättring vid Gymnasii- och Skol-
Verken hafva, emot förbehållen rättighet för Stats-
Verket att uppbära all den Behaglig tids Förlä-
nings-Spanmål, som redan är eller varder indra-
gen, blifvit anslagne 3292 Tunnor 23 kpr Span-
mål, som, efter Stats-pris å $4\frac{1}{2}$ R:dr Tunnan,
göra R:dr 14,817: 11 sk. 3 r.,
som alltså utgöra hela tillökningen å Fjerde Huf-
vud-Titeln.

Femte Hufvud-Titeln,

för Fria Konsterne.

Tillökningar:

Å anslaget för Fria Konsternes Akademi 1,925: —

Från Åttonde Hufvud-Titeln hit öf-
verflyttade :

Anslaget för Dramatiska Spektaklets underhåll	4,500. --
Ved- och Ljus-penningar för Akademierne i Hufvudstaden jemte Dramatiska Spektaklet.	1710. --

Tillsamman R:dr 8,135. --

som alltså utgöra Tillökning å Femte Hufvud-Titeln.

*Sjette Hufvud-Titeln,
för Milda Stiftelser.*

Tillökningar :

Ej något nytt anslag; men från Åttonde Hufvud-Titeln hitfördt anslaget till Institutet för Blinda och Döfstumma . R:dr 3,333. 16. --, som alltså utgöra Tillökning på Sjette Hufvud-Titeln.

*Sjunde Hufvud-Titeln,
innefattande Pensions-Staterne.*

Tillökningar :

Å anslaget till Pensioner för Civile och Militäre Embets- och Tjenst-mäns samt Under-Offiserares med vederlikars Enkor och omyndiga Barn R:dr 5,710. --, som alltså utgöra tillökning å Sjunde Hufvud-Titeln.

*Åttonde Hufvud-Titeln,
innefattande Allmänna och Extra Utgifter.*

Tillökningar :

Till Lyshållning med flere utgifter vid Kronans Allmänna Hus i Hufvud-Staden R:dr 1,625. --

Till Fångars Skjuts och Underhåll vid den nya Regleringen härom . . .	15,000. -- --
Till Remiss-Lage, i afseende på den beviljade större rättigheten der till för Landt-Räntmästarne . . .	3,000. -- --
Till Mantals skrifnings-Provisioner	4,500 -- --
Förhöjning å Anslaget för Spinnhusen i Landsorterne till Kommerce-Col- legii disposition . . .	5,000. -- --
Till Byggnader och Reparationer: uti Stockholm R:dr 30,000 -- --	
uti Landsorterne 15,000 -- --	
	<hr/> 45,000. -- --
För utvidgade eller nya Arbets- och Förbättrings-Inrättningar . . .	20,000 -- --
	<hr/>
Tillsamman R:dr	94,125. -- --

Förminskningar:

Indragning af hälften utaf den till Ackords-ersätt-
ningar bestådde Summa 20,000 Rd.

R:dr 10,000 -- --

Anslaget för Qva-
rantains- Inrättnin-
gen, såsom öfver-
flyttadt på Konvoj-
Kommissariatet . 893. 2. 8.

Räntan till Nummer-
Lotteriet å dess Lån
till Helsingborgs
Strandbryggas upp-
byggande, hvilken
Ränta ansetts böra
icke vidare utgå af
Stats-Verkets medel

749. 24. --

11,642. 26. 8.

Följande Anslag hafva blifvit öfverflyttade till andra Hufvud-Titlar på de grunder, Riksens Ständers serskilda Skrifvelse om denna Hufvud-Titel upptager, samt såsom här ofvan under Titlarne äfven finnes anmärkt:

Till Andra Hufvud-

	Titel	40,965. — —
-- Tredje	— —	151,000. — —
-- Femte	— —	6,210. — —
-- Sjette	— —	3,333. 16. —

201,508. 16. —

Hvarförutan till Nionde Hufvud-Titeln blifvit hänförde såsom utgående för sådana ändamål, hvartill den Titeln anslag är bestämdt:

Anslaget för Manufakturernes befrämjande till Kommerce-Collegii disposition . . . 12,000. — —

Anslaget till Helsingborgs Strandbryggas byggande till och

med år 1820 . . . 5,000. — —

efter hvilken tid detta

Anslag kommer att upphöra:

Anslaget till Enskiftes-

Verkets befordrande

i Skåne och Skara-

borgs Län . . . 16,000. — —

Anslaget till Skogs-Af-

vitrings- samt Ref-

nings- och Skattlägg-

nings-

nings - kostnader i
Vesterbotten och Ve-
sternorrland . . .

1,600. - -

34,600. - - -

Tillsamman 247,750. 42. 8.

Afgå Tillökningarne . 94,125. - - -

Återstå R:dr 153,625. 42. 8,

som alltså utgöra Förminskning på Attonde Huf-
vud-Titeln.

Nionde Hufvud-Titeln,

för Jordbrukets, Handelns och Näringsarnes befordran.

Den hit anslagne Summa 100,000 R:dr är
bibehållen, men har, såsom nyss är nämnt, blif-
vit belastad med några tills vidare bestämde utgif-
ter af tillsamman . . . R:dr 34,600. - - -

utom de anvisningar, som för öfrigt blifvit gjorde
å denne tillgång, hvilka dock på Eder Kongl.
Maj:ts Nådiga pröfning och bifall bero.

Allmänna Indragnings-Staten.

Uppå denne Stats besparingar äro af Riksen
Ständer nu anslagne följande Utgifter:

Pensioner åt Hans Kongl. Höghet Kron-Prin-
sens f. d. Lärare, Kansli-Rådet *Tannström* och
Regerings-Rådet *Le Moine*, hvardera

1500 R:dr 3,000. - - -

Pension åt Bergs-Rådet Friherre *Her-
melin* 1,000. - - -

Hvarförutan Riksen Ständer anvisat de öfrige
Besparingarne, som dertill nu kunna disponeras och
under detta år uppkomma, att användas till Lö-
ner eller Pensioner åt den indragne delen af

Bihang till Riks-St. Prot. 1817—1818. 10:de Saml. Nr 72, 73.

Högt Salig Hans Maj:ts Konung CARL XIII:s Hof-Stat, samt till fyllande af detta behof anslagit en ytterligare tillgång af R:dr 20,000. — —, som alltså äro Tillökning på Indragnings-Statens Summa.

I följd häraf utgöra de nu bestämde Utgifter å Riks-Staten för 1819 och påföljande åren intill nästa Riksdag följande Summor:

Första Hafvud-Titeln	623,468.	12.	10.
Andra	754,898.	39.	5.
Tredje	3,267,888.	22.	7.
Fjerde	21,168.	41.	1.
Femte	20,018.	—	—
Sjette	30,559.	10.	4.
Sjunde	36,000.	—	—
Ättonde	331,001.	13.	4.
Nionde	100,000.	—	—
samt Allmänna Indragnings- Staten	289,844.	26.	6.

Riks-Statens Utgift S:a R:dr 5,474,847. 22. 1.

Stats-Verkets Inkomster hafva uti den af Riksens Ständers vid 1815 års Riksdag fastställda Riks-Stat utgjort följande belopp:

De Ordinarie	1,687,420.	26.	7.
De Extra Ordinarie	1,717,349.	14.	5.
Det till fyllande af Stats-Verkets behof anslagna belopp af All- männa Bevillningen	1,420,000.	—	—

Tillsamman R:dr 4,824,769. 41. —

Genom ofvanberörde förhöjning af Inkomst-
Titlarne äro desse nu beräknade till:

De Ordinarie	1,941,379.	12.	2.
De Extra Ord.	1,867,015.	46.	5.
	3,808,395.	10.	7.

Och blifver alltså den Summa,
som af Allmänna Bevillningen
kommer att utgå till fyllande af
Stats-Verkets behof

1,666,452. 11. 6.

Summa R:dr 5,471,847. 22. 1.

För öfrigt hafva Riksen Ständer beviljat och
anslagit följande utgifter för en gång:

Till aflidne RegeringsRådet von Schewens Arfvin-

gar, innestående Pension 500. -- --

Härads-Skrifvaren Rydsströms Pension 54. 12. 7.

Krono Fogden Westbergs Pension 41. 32. --

Löjtnanten Thorssells Expektans-arf-
vode 116. 32. --

Stads-Bokhållaren Carlsunds Man-
talsskrifnings-Provision 44. 17. 5

Aflidne Sekreteraren vid Ingenieur-
Corpsen, Morins Sterbhus, Be-
grafningshjelp 271. 32. --

Majoren F. Toll, dess Ackords-er-
sättning 544. -- --

Kyrko- och Prestgårds-byggnad i
Torneå Församling, att med
2000 R:dr årligen i 3 år utgå, 6,000. -- --

Löjtnanten Rousseau, dess Expek-
tans-arfvode 116. 32. --

Regiments-Skrifvaren B. Molin, in-
nestående Remiss-Lage 45. 17. 7.

tillsamman R:dr 7,734. 37. 7.

samt derförutan jemväl lemnat anvis-
ning för följande Utgifter, att ut-
gå på Öfverskotten å Stats-Verkets
Inkomster för år 1816 och följande
åren, nemligen till:

Begravnings-kostnaden efter Högst- Salig Hans Majestät Konung CARL XIII.	150,000.	--	=
Drottningsholms Broars iståndsätt- ning	10,000.	--	=
Flyinge och Dalby Kongsgårdar, bristande hö vid utfodringen	2,400.	--	=
Ackords-ersättnings utbetalning åt förra Finska Arméens m. fl. Of- ficärer	160,000.	--	=
Kostnaderne vid Eder Kongl. Ma- jestäts Kröning	150,000.	--	=
Byggnaders fullbordande vid Strömsholm	4,000.	--	=
Gripsholms Slotts Reparationer	4,000.	--	=
Spinnhusen i Landsorterne, bri- stande tillgång för underhållet sistl. och innevarande år	8,100.	--	=
Stockholms Arbets- och Förbättrings- hus-Inrättnings Skuld	13,378.	11.	5 ²
Krigs-Akademiens Skuld för sistl. år	9,544.	37.	1.
Till godtgörande af förskjutna me- del för Kassern-byggnaden åt Lif-Gardet till Häst	32,000.	--	=
Hennes Maj: Enke-Drottningen, ersättning för Wadstena Slotts Disposition m. m. innevarande år från och med d. 1 April el- ler $\frac{3}{4}$:dedelar af året	7,500.	--	=
Lönerne eller Pensionerne för den indragne delen af Kongl. Hof- Staten för samma tid omkring	25,000.	--	=
Theaterns Underhåll	30,500.	--	=
Reparationer å Westerås Slott	12,310.	--	=

Inköp af Landshöfdinge-Residens i Westerbottens Län	10,000. -- --
Minnesvård öfv. Högst-Salig H. K. H. Kron-Prinsen CARL AUGUST.	10,000. -- --
Ersättning för de, enligt Ed. Kongl. Maj:ts Nådiga Proposition d. 29 Nov. 1817, af nästl. års Extra Utgifts-medel till Reparation å Kongl. Slottet och Allmänna Hu- sen förskjutne	17,700. -- --
Hvartill kommer bristen för inne- varande år i Anslagen för Mili- täre Staternes Lönförhöjning .	101,163. 43. 5.

Summa R:dr 765,331. 27. 6.

Enligt den af Eder Kongl. Maj:t, jemte nyss
åberopade Nådiga Proposition, Riksens Ständers
Stats-Utskott tillställde Berättelse och Öfverslag af
Kongl. Stats-Kontoret å Stats-Verkets Inkomster
och Utgifter för år 1816, hafva utöfver den
summa af 200,000 R:dr, som vid sednaste Riks-
dag anvisades till Eder Kongl. Maj:ts Nådiga
disposition, uppkommit Öfverskott till ett belopp
af 503,947 R:dr 45 sk. 4 r.; hvarförutan genom
den vidtagne regleringen af Bataljons-Läkarnes
aflönande, emot det 711 R:dr 5 sk. 4 r. blifvit
uppförde å Stat att årligen utgå, den dertill sam-
lade och påräknade Fond af 47,933 R:dr 16 sk.
tillfaller Stats-Verket; äfvensom den från Dan-
mark sedan år 1808 icke ingångne ersättning
för Fyringarnes underhållande på Skånska kuster
lärer genom Eder Kongl. Maj:ts Nådiga
komma att inflyta med 3500 R:dr för försorg
Banko eller således en summa af 35,000 R:dr

Hamburger Banko, som, efter 96 sk. kurs för slagsvis beräknad, skulde lempa en tillgång af 70,000 R:dr, hvaraf, emot det att, såsom Riksens Ständer förordnat, Reparations-Summan för Vesterås Slott och köpskillingen för Landshöfdinge-Residens i Vesterbottens Län förskottvis bestridas af Öfverskotts-medlen intill dess nämnde ersättning ingår, blifver att påräkna den Summa 22,310 R:dr som desse utgifter utgöra, men det öfriga åter öfverlemnas till Eder Kongl. Maj:ts Nådiga disposition för Landshöfdinge-Residensens reparerande eller anskaffning i de öfriga Länen, der sådant nödvändigast finnes.

Enär af 1816 års Öfverskotts-medel 503,947. 45. 4, den för Bataljons-Läkarnes aflö-
ning samlade Fond 47,933. 16. -
samt tillgången af Fyrings-ersättnings-medlen 22,310. --

uppkommer en Summa af 574,191. 13. 4,
brista alltså 191,140. 14. 2.

uti ofvannämnde R:dr 765,331. 27. 6,
som nu för en gång äro upptagne att utgå, men likväl till stor del blifvit beräknade på förslag, emedan flere poster grunda sig på förslags-uppgifter samt för öfrigt bero på Eder Kongl. Maj:ts Nådiga pröfning och bifall. Och hvad berörde brist beträffar, hvilken något ökar sig genom de utgifter Eder Kongl. Maj:t under 1817 års lopp bestridt utaf 1816 års Öfverskotts-medel enligt Riksens Ständers medgifvande vid sednaste Riksdag, finna Riksens Ständer densamma böra godtgöras af Öfverskotten på 1817 och 1818 årens Inkomster, hvilka Öfverskott med säkerhet kun-

na antagas uppgå till den Summa utöfver hvad Eder Kongl. Maj:t eger disponera, att ifrågavarande brist derutaf fyllas. Återstoden på dessa Öfverskott för åren 1817 och 1818 samt för de följande åren, efter afräkning af hvad till Eder Kongl. Maj:ts Nådiga disposition för Försvars-Verket är anslaget, skall till Riksgälds-Kontoret afleveras på sätt Riksens Ständer vid 1815 års Riksdag i denne del förbehållit.

Uti Stats-Kontorets vid Eder Kongl. Maj:ts Nådiga Proposition bifogade Berättelse upptagas till Riksens Ständers kännedom och åtgärd åtskillige till 1817 års Riks-Stat öfverförde Summor, som de föregående åren blifvit utbetalte af Öfverskotts- och Besparings medel, nemligen

dels ett belopp, som till största delen består uti Anticipationer gjorde af Landt-Ränterierne med Stats-Verkets medel för Krigs-utgifter åren 1813 och 1814 1,229,495. 5. 5.

dels ock följande Poster, hvil-

ka, i brist af anslag dertill,

blifvit förskottsvis bestridde:

omkostnader för Byggnader och

Reparationer vid Strömsholm 12,900. -- --

till reparation af Strömsholms

Kanal-murar 3,000. -- --

till uppköp af Fölston i Nor-

rige för Strömsholms Stuteri 2,500. -- --

till underhåll för Ryska Hing-

star vid Strömsholm 1,500. -- --

till underhåll för Ryska Hing-

star vid Flyinge och Dalby

Stuteri 2,000. -- --

Brandförsäkrings-avgift för Byggnaderne å sistnämnda Ställe .	2,092. 37. 6.
Stallmästaren <i>Ehrengranats</i> arvode såsom Chef för Stuteri-Inrättningen derstädes . . .	1,200. -- --
till Kommitterade för hushållningens reglerande vid Grips-holm	500. -- --
till Kommitterade likaledes vid Ulriksdal	1,800. -- --
till reparation å Tranebergs och Nockeby samt Drottningsholms Broar	8,000 -- --
ett års Räkna å Högst-Salig Hennes Maj:ts Enke-Drottningen <i>Sophia Magdalenas</i> Brudskatts-Kapital	12,000 -- --
till godtgörande af <i>Averhoffska</i> Sterbhusets fordran för Posthuset i Hamburg	5,636. 22. --
reparation å den så kallade Gamla Styckgjutare-gården i Stockholm	8,000 -- --

Tillsamman R:dr 1,290,625. 16. 11.

Och, emedan desse Summor blifvit utbetalade af de medel för 1815 och föregående åren, som, i följd af Riksens Ständers vid 1812 års Urtima Riksdag fattade Beslut, tillhört Eder Kongl. Maj:ts Nådiga Disposition, anse Riksens Ständer demsamma icke fordra annan åtgärd, än att de uti Riks-Staten afskrifvas vid liqvid med Krigs-Kommittén och redovisning af dem, som uppburit de öfriga förskotten; hvilken afskrifning Riksens Ständer alltså få till verkställighet i underdånighet anmäla.

Vid granskning af Stats-Verkets Räkenskaper och Förvaltning för år 1816, hvarintill Rikssens Ständers Revisorer en sådan granskning för rättat, har Rikssens Ständers Stats-Utskott funnit Förvaltningen vara af Stats-Kontoret utförd med noggranhet och likmätigt de derfor utstakade grunder, samt Räkenskaperna likaledes med ordning och redighet upprättade och afslutade, så att icke något förekommit att erinra. Utskottet har likväl anmärkt, att en Summa af 16,519 R:dr 19 sk. 5 r. blifvit af Kurs-förhöjnings-medlen år 1816 afskrifven, som, enligt upplysning från Stats-Kontoret, hörer till 1815 års Öfverskottsmedel och alltså bör upptagas i Riks-Staten för år 1818, äfvensom Utskottet upplyst huruledes den del af Tullafgifterna, som ingår i växlar, funnits öfverstiga de 90,000 R:dr Hamburger Banko, hvilka till Eder Kongl. Maj:ts Nådiga disposition i och för Ministerielle utgifter äro anslagne, och huruledes detta öfverskott i växlar derefter för Stats-Verkets räkning försäljes samt medlen upptagas såsom en serskild inkomst under benämning af Kurs-förhöjnings-medel. Då denne tillgång ej är uppförd bland Stats-Verkets Inkomster, men det lärer till en närmare beräkning så väl af Stats-Inkomsternes som af de Ministerielle Utgifternes belopp, att all Inkomst i vaxlar från Tull-Verket upptages i Hamburger Banko inom kolumn men utföres i Svenskt Banko till det belopp, som instämmer med dagens Kurs då de ingå, och att deremot Utgiften af anslaget för Ministeriella behovet likaledes upptages i vaxlar inom kolumn men utföres i Svenskt Banko efter den Kurs, som

vid utbetalningen eger rum, hafva Riksens Ständer velat hos Eder Kongl. Maj:t i underdånighet anhålla, att sådant måtte uti Stats-Verkets Räkenskaper från och med nästa års början iakttagas. Men, som härigenom skulle uppkomma en skillnad, beroende på mer eller mindre från Tullen inflytande vexas och Stats-Kontorets större eller mindre behof af Utländskt mynt, anse Riksens Ständer; till vinnande af redighet i Räkenskaperna, Kurs-skillnaden böra, sedan Stats-Kontorets behållning i främmande myntsorter blifvit efter Kurs balanserad, komma att antingen öka eller minska Öfverskotten för året.

Riksens Ständer åberopa slutligen alla serskilda Skrifvelser, de redan i underdånighet af-låtit angående Stats-regleringen under serskilda Hufvud-Titlar samt om åtskilliga dit hörande och äfven här i ett sammanhang summariskt anförde mindre utgifter och anslag; Och Riksens Ständer framhärda &c.

N:r 222.

Uppl. och godk. hos Samtliga Riks-Stånden d. 2 Juli 1818.

Riksens Ständers underdåniga Skrifvelse om medel att förekomma den Riket tillskyndade förlust genom Handeln på Finland.

Med erfarenhet af förhållandet med Handeln på Finland under de senare åren, hvilken, genom den stora olikhet i värdet af hvad som utföres emot det som införes, varit och är för Sveriges Handels-våg ganska betungande, hafva

Rikens Ständer ansett af vigt att finna utvägar till förekommande af den förlust, som denna Handel tillskyndar Riket; Och bland sådane utvägar tro Rikens Ständer hufvudsakligen böra räknas, att afsättnings-tillfällen för de förnödenheter, hvaraf förut inom Landet gifves en emot behofvet svarande tillgång, i möjligaste mån lättas under det tillika frambringandet af dem, som i tillräcklig myckenhet kunna inom Riket åstadkommas, tjenligen uppmuntras.

I följd häraf, och för att befordra förutnämnda ändamål, våga Rikens Ständer hos Eder Kongl. Majt i underdånighet anhålla:

1. Att för all den Ved, som ifrån de norr om Sundsvall belägne hamnar och orter till Stockholm införes, Premier med nästkommande års början måtte af Tullmedlen tilldelas afsändarne; och

2. Att dem, som från andra Rikets Landskap, än de intill Hufvudstaden närmast belägne, dit införa inhemska Viktualievaror, en lika förmån från samma tid måtte förunnas.

Genom dessa åtgärder, som otvifvelaktigt skola leda omtanken på begagnandet af förut obesökta vägar, förmoda Rikens Ständer tillförseln till Stockholm af inhemska alster böra kunna ökas i den mån, att Hufvudstaden, hvilken hittills medtagit största delen af de från Finland införde varor, skall finna sig deraf i mindre behof, och Finska Handeln således undergå en betydlig inskränkning, helst, hvad serskildt beträffar Ved, Rikets norra Landskap af sin ofverflödiga tillgång kunna dermed tillräckligen forse Hufvudstaden. För att jemväl, utom den vinst,

som utöfver sjelfva betalningen för varan uppkommer genom de föreslagna Premier, bereda en ytterligare möjlighet till Svenska alsters och tillverkningars afsättning för lika om ej mindre pris än hvarför Finska varor försäljas, få Riksens Ständer för öfrigt tillägga den underdåniga anhållan, att Tullen på de ifrån Finland inkommande varor allid måtte beräknas med afseende på deras verkliga värde samt, hvad Ved, Viktualier och Väfnader beträffar, utgå till det belopp, som Handels-Traktaten emellan Kongl. Svenska och Kejserliga Ryska Hofven den 10 September 1817 högst medgifver, hvarigenom försäljningsvärdet å dessa varor skall ökas till fördel för dem, som hafva inhemska att afyttra.

Riksens Ständer framhärda &c.

N:r 223.

Uppl. och godk. hos Samtliga Riks-Stånden d. 2 Juli 1818.

Riksens Ständers underdåniga Skrifvelse angående inlösande af de så kallade Schlegelska Godsens i Hallands Län.

Då hos Riksens Ständer vid denne Riksdag fråga å nyo blifvit väckt, om återlösande till Kronan af de Gods i Hallands Län, utgörande 211 hela Mantal, som Högst-Salig Hennes Maj:t Drottning *Christina* genom Sitt öppna Bref d. 27 Oktober 1652 upplåtit till dåvarande Kammar- och Ekonomi-Rådet i Furstendömet *Pommern* *Daniel Schlegel* emot en efter 3 procent uträknad köpskilling stor 100,000 Rikes Daler 36 öre $2\frac{2}{3}$ penning Silfvermynt, härflytande från den

fordran, honom kunde till godo komma för dess till Svenska Kronan gjorda förskott, dock med det vid upplåtelsen fästade vilkor och förbehåll för Hennes Maj:t samt efterkommande Konungar och Sveriges Krona att, när dem fölle lägligt och behagligt, åter inlösa dessa Gods emot köpskillingens återställande till *Schlegel* eller hans Hustru och Arfvingar, hafva Riksens Ständer gjort sig underrättade om hvad Eder Kongl. Maj:t, i anledning af deras i detta ämne den 27 Mars 1810 aflätne underdåniga Skrifvelse, i Nåder tillgjort för att vinna fullständiga upplysning till frågans behandling, och hafva Riksens Ständer inhemtat, att Eder Kongl. Maj:ts och Rikets Kammar-Collegium, på Nådig befallning, under den 12 Oktober 1815 om de ifrågavarande Gods afgifvit en omständlig Berättelse, men att Eder Kongl. Maj:t uti Nådigt Bref den 28 December samma år förklarar sig anse åtskillige ytterligare upplysningar af nöden innan målet kunde vinna någon vidare handläggning, och att Kammar-Collegium derefter i sådant afseende den 9 Februari 1816 låtit afgå Bref till Eder Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Hallands Län, hvarå likväl ännu derifrån något svar icke till Collegium inkommit.

Vid detta sakens sammanhang få Riksens Ständer hos Eder Kongl. Maj:t i underdånighet anhålla, ej allenast att vederbörande må i Nåder förståndigas om skyndsam verkställighet af hvad Eder Kongl. Maj:t härutinnan redan befallt, utan ock att, om, efter Nådig pröfning, *Schlegel*ska Godsens inlösen till Kronan skulle finnas fördelagtig, Eder Kongl. Maj:t då må tackas i

Nåder om en sådan inlösen föranstalta, i hvilken händelse med de af dessa Kronans behållna Hemman, som icke äro af Skatte-natur, kommer att förfaras i likhet med hvad Riksens Ständer vid 1810 års Urtima Riksdag rörande Kongsgårdars och Krono-Lägenheters användande fastställt.

Emedlertid hafva Riksens Ständer gifvit sine Banko-Fullmäktige de föreskrifter: att, derest genom den skeende undersökningen Kronans rätt till ifrågavarande återlösen upplyses och verklig förmån finnes dermed förknippad, samt antingen en Rättegång till återvinnande af denna rätt skulle vidtaga eller afträdandet godvilligt utaf Innehafvarne medgifvas och deposition af Löse skillingen sålunda förekomma, Banko-Fullmäktige må ega, på Eder Kongl. Maj:ts Nådiga requisition, ställa denna Summa på särskild Depositions-räkning till det belopp, som blifver bestämdt, och Depositions-bevis deröfver utfärda: samt att, enär Statens rätt till egendommarnes erhållande derefter varder på ena eller andra sättet lagligen fastställd, den deponerade Löse-summan skall af Banken utbetalas emot det Banken undfår motsvarande Intekning i Fastigheterna till säkerhet för sin försträckning, in- till dess Riksens Ständer vid sin näst derpå följande sammankomst blifva i tillfälle att förordna huru med ersättning till Banken för samma försträckning må förhållas.

Riksens Ständer framhärda &c.

N:r 224.

Uppl. och godk. hos samtl. Riks-Stånden den 2 Juli 1818.

Riksens Ständers underdåniga Skrifvelse an-

gående Öfverste-Indelningens vid f. d. Östgötha Kavalleri-Regimente användande till aflöning för en Fältmarskalk eller General.

Uti Nådiga Skrifvelse till Riksens Ständers Stats-Utskott den 7 sistl. April har Eder Kongl. Maj:t äskat, att Öfverste-Indelningen vid f. d. Östgöta Kavalleri-Regimente, hvilken af nuvarande Innehafvare kommer att afträdas, måtte med åtföljande Boställen och tilldelning flyttas från Allmänna Indragnings-Staten, der den nu är uppförd, och öfverlemnas till Eder Kongl. Maj:ts Nådiga disposition för att användas till Lön åt någon förtjent i tjänst varande Fältmarskalk eller General.

Riksens Ständer, som inhämtat, att nämnde Öfverste-Indelning utgör med Kapitenskapet derunder 678 R:dr 21 sk. 6 r. indelte jemte Öfverste-Bostället Stora Tuna och Rustmästare-Bostället Egeby tillsammans $6\frac{1}{2}$ Mantal, hafva tagit i öfvervägande hvad Eder Kongl. Maj:t sålunda begärt och dertill gifvit sitt bifall, hvilket de alltså, till svar å den Nådiga Skrifvelsen, få i underdånighet anmäla.

Riksens Ständer framhärda &c.

N:r 225.

Uppläst och godkänd hos Rdd. och Ad. d. 7 Juli 1818.

— Prest-Ståndet d. 7 — —
 — Borgare-Ståndet d. 7 — —
 — Bonde-Ståndet d. 8 — —

Riksens Ständers underdåniga Skrifvelse an-

gående medel till Svenska Teaterns underhållande.

Ifrån sitt Stats-Utskott hafva Riksens Ständer fått del ej mindre af Eder Kongl. Maj:ts i Nådiga Skrifvelse den 22 sistlidne December förklarade förväntan att, om Svenska Teatern, som de sednare åren utaf de ifrån Kolonien St. Barthelemy influtne men nu förminskade inkomster undlått 30,500 R:drs årligt bidrag, skall upprätthållas, nödiga medel dertill af Riksens Ständer måga anslås, helst denne Inrättning, betraktad under dess enkla inflytande på Svenska Språket och Litteraturen, icke borde kunna lemnas utan det afseende, som Nationens stigande odling förtjente, än ock af Eder Kongl. Maj:ts Nådiga Remiss den 6 sistl. Maj med Teater-Direktionens Ordförandes i detta ämne ingifna underdåniga Memorial om Teaterns oundgängliga behof af medel att betäcka det uteblifvande Barthelemy-anslaget minst till innevarande års slut.

Vid öfvervägande häraf hafva väl Riksens Ständer insett Teaterns nyttiga inflytande och föremål i flera fall, men dock trott densammas underhållande böra bero af de medel, som dertill kunna finnas utan att öka de för Stats-Utgifterne erforderliga allmänna utskylder. Riksens Ständer kunna följaktligen, och med afseende på beskaffenheten af det bidrag, Teatern i dess nuvarande skick behöfver, samt på Rikets knappa tillgångar, icke för Teatern bevilja något årligt Stats-anslag utan öfverlemna i underdånighet till Eder Kongl. Maj:ts Nådiga pröfning

och

och förordnande hvad Direktionens Ordförande anført om den indragning och förändrade organisation, som med Teaterns tillgångar öfverensstämmer.

I Riksens Ständers tanka skulle, utöfver den förhöjning i priset på Inträdes-Biljetterna, som af Teater-Direktionens egen åtgärd beror och nogsamt lär komma i beräkning, en serskild afgift inom Hufvudstaden och utaf dem, hvilka egentligen begagna Skådespelen, ifrån och med nästa års början billigen kunna ega rum och troligen uppfylla behofvet. Denna afgift borde blifva frivillig i så måtto, som det af hvar och en uti Stockholm skulle bero att därför låta antekna sig eller ock afsäga sig Skådespelens begagnande, men likväl ovillkorligen och efter uppgjord klassfördelning erläggas af alla, som vilja dem bivista, så att afgiften för personer, hvilka nyttja de första platserne eller vanliga Abonnementer, vore högre, än för dem, som nyttja andre platser oah sällan eller mindre ofta derstädes sig infinna; hvarförutan den borde sträcka sig till Resande, som ankomma till Hufvudstaden och åstunda härstädes bivista Skådespelen, samt tjenlig kontroll utfinnas å Afgiftens behöriga erläggande.

Någon sådan afgift ega väl icke Riksens Ständer att påbjuda eller fastställa; Men, då Riksens Ständer, i brist af andre utvägar, anse dem vara tjenlig att inbringa det belopp, som Teaterns underhållande kräfver, hafva Riksens Ständer velat i underdånighet anmäla nämnda Förslag att komma under Nådigt öfvervägande samt, om

Bihang till Riks-St. Prot. 1817—1818. 10:de Saml. Nr. 74, 75.

bifall dertill lemnas, genom E. K. Maj:ts Nådiga åtgärd till verkställighet befordras, hvarvid Eder Kongl. Maj:t lärar i Nåder tackas bestämma så väl afgiftens belopp som sättet huru den må uppbäras och redovisas samt hvad för öfrigt till Förslagets utförande i sine mindre delar finnes af nöden.

Emellertid, och då Teatern oförändrad förblifvit och fortfarit under den förflutne delen af innevarande år i förmodan af enahanda understöd genom Allmänna Medel, som den de näst föregångna åren åtnjutit, samt en ny reglering af Teatern icke förr än med årets utgång kan hinna vidtagas, få Riksens Ständer i underdånighet öfverlemnna till Eder Kongl. Maj:t att utaf Öfverskotten på Stats-Verkets Inkomster för nästl. år i Nåder låta utbetala Trettio Tusen Femhundra Riksdaler till Teaterns underhåll för innevarande år, men sådant likväl under det uttryckliga vilkor och förbehåll, att Staten härigenom för alltid fritages från all vidare förbindelse eller utgift för Teaterns behof, än de från längre tid tillbaka dertill bestådde 4500 R:d samt 1400 R:d för 200 famnar Ved, som till Dramatiska Spektaklets underhållande finnas uppförda på Stat; Afvensom Riksens Ständer, i afseende på nämnda årliga bidrag, våga framföra sin underdåniga önskan, att Teatern måtte organiseras med den inskränkning i kostnaderne, som, utan ändamålets förfelande, finnes möjlig och af tillgångarnes otillräcklighet i jemförelse mot andre Länders tillgångar påkallad.

Riksens Ständer framhärda &c.

Nr 226.

Uppl. och godkänd hos Samtl. Riks-St. d. 2 Juli 1818

*Riksens Ständers underdåniga Skrifvelse an-
gående Revision öfver Förvaltningen
af de under Kongl. Krigs-Collegii dis-
position ställde Kassor.*

Enär, likmätigt 30 och 68 §§. Riksdags-Ordningen, Stats-Verkets tillstånd och förvaltning i alla dess delar bör för Riksens Ständer uppvisas, för att af dem vid Riksdagarne och af deras valde Revisorer deremellan öfverses och granskas, men denne åtgärd vid de föregående Riksdagar och Revisioner icke blifvit sträckt till de medel, som serskildt förvaltas af Eder Kongl. Majts och Rikets Krigs-Kollegium, nemligen Krigsmanshus-Militie-Boställs- och Mötes-Passevolans-Kassorne, hvilka genom bidrag af Staten eller det Allmänna tillkommit och derutaf underhållas samt således äfven utgöra delar af Stats-Verket, hafva Riksens Ständer beslutit, att berörde Kassors tillgångar skola hädanefter undergå en sådan Revision, samt få följaktligen, med anmälan häraf, hos Eder Kongl. Majt i underdånighet anhålla om Nådig befallning till Krigs-Collegium, att, vid inträffande, Revisioner öfver Stats-Verkets öfrige räkenskaper och förvaltning, jemväl uppvisa Redogörelsen för Krigsmanshus-Militie-Boställs- och Mötes-Passevolans-Kassornes tillgångar på sätt och i den ordning, Riksdags-Ordningen samt Instruktionen för Revisorerne af den 10 Juni 1812 stadga och förmå.

Riksens Ständer framhärda &c.

N:r 227.

Uppläst och godkänd hos Ridd. och Ad. d. 7 Juli 1818.

— Prest-Ståndet d. 7 — —

— Borgare-Ståndet d. 7 — —

— Bonde-Ståndet d. 8 — —

*Riksens Ständers underdåniga Skrifvelse i
anledning af deras Deputerades Berät-
telse om Revisionen öfver Krigs-Rä-
kenskaperne för 1810 och de följande åren.*

Af den Berättelse, Riksens Ständers till deltagande uti Öfver-Revisionen af Krigs-Räkenskaperne förordnade Deputerade vid innevarande Riksdag afgifvit, hafva Riksens Ständer inhemtat Krigs-Redogörelse- och Revisions-Arbetets tillstånd sedan Riksdagen år 1815.

Samma Berättelse har gifvit Riksens Ständer anledning att fästa uppmärksamhet på 1:sta §. 8 Mom. i Kongl. Afskrifnings-Reglementet den 12 Augusti 1812, som innehåller: "Skulle Uppbördsmannens Redogörelse utfalla med öfverskott, som af vederbörande Ekonomi-Administration godkännas och fastställas, inlösas de till Kongl. Maj:t och Kronan efter medelpriset af upphandlingarne". I Riksens Ständers tanka kunna Proviant-Öfverskott icke lagligen uppkomma annorlunda än genom det en requirerad och qvitterad Proviant-Artikel, hvarå är brist uti Magasinet, utbytes emot en annan, samt genom det Redogörarens Afskrifnings-procent, som ej får af honom disponeras, besparas. Någon annan ersättning för Öfverskott, än som svarar emot bristerna å andra Artiklar samt Afskrifnings-procent, bör

således desto mindre Redogörarne tillkomma, som, enär det i allmänhet är Magasins-Redogörare förbudet att befatta sig med upphandlingar eller blanda egne tillgångar uti Kronans Förråd, vidare ersättning möjligen endast kan leda derhän, att Redogörare söker antingen på hvarjehanda sätt från Räkenskaperne utesluta eller till verkliga beloppet förringa en påford lefverans, hvarigenom Afsändaren råkar i betydliga brister, som i alla fall blifva svåra att utreda och omsider falla Kronan till last, eller ock genom mindre noggrann vigt och mått förorsaka Regimenten och Corpsen samt enskilte Provianttagare en oskäligen förknappning vid provianteringar. På sådana skäl, och emedan Deputerade upplyst, att en del Redogörare begärt och flere äfven fått sig godtgjort mer och mindre betydligt Proviant-Öfverskott utöfver befunne brister och bestådd Afskrifnings-Provision, få Rikens Ständer, med hänseende till de olägenheter, som genom en oriktig tydning af ofvanstående Moment hos Administrationerne kunna uppkomma, i underdånighet anmäla detta förhållande hos Eder Kongl. Maj:t och öfver Reglementet föreslå den förklaring: "Att Redogörarne icke måge bekomma annan ersättning för blifvande Proviant-Öfverskott i förrådet, än som svarar emot de brister af åtskillige andre proviantpersedlar, hvilka bevisligen icke härröra från tillgrepp, jemte den Redogörare lagligen tillkommande Magasins-Procent, samt att vid Hufvud-Administrations-Verket härom bör upprättas och till pröfning och Resolution aflemnas ändtlig liqvid antingen vid hvarje Expeditions slut, el-

"ler ock, der Magasineringen är ofter år fortsättes, vid hvarje års utgång derefter."

Hvad beträffar Deputerades Revisions-arbete för de ifrågavarande Krigs-Redogörelse-åren, utaf hvilket arbete, enligt deras anmälan, vid sistlidet års slut ännu återstått omkring hälften, så att minst 2½ års tid för Revisionens fullbordande ytterligare erfordras, hafva Riksens Ständer funnit Deputerades befattning böra fortfara tills detta arbete hunnit ändas samt, med antagande att sådant åtminstone till och med slutet af år 1820 kan ske, bestämt deras arvoden att till den tiden utgå, hvarefter, i händelse någon tids arbete likväl skulle återstå, Deputerade derunder fullfölja sin befattning utan att för det samma påräkna någon ersättning.

För öfrigt finna Riksens Ständer förhållandet med den, på Eder Kongl. Maj:ts Nådiga befallning, af numera vice Presidenten och Ridd, *Billberg* år 1815 utförde Liquidation med Preussiske och Tyske Staterne om de till Svenska Arméen under sista Fälttåget derstädes lemnade Försträckningar förtjena Riksens Ständers uppmärksamhet; Och, enär denne Liquidation, hvarigenom Rikets Skulder till nämnde Stater blifvit minskade till nära En Million Pommersk Kurant, nogsamt vittnar om ett derå använt noggrant och nitfullt bemödande, äfvensom den blifvit på kort tid och med besparing i kostnaderne verkställd, hafva Riksens Ständer, såsom ett bevis af den erkänsla, hvartill vice Presidenten *Billberg* samdelat gjort sig berättigad, åt honom anslagit Tio Tusen Riksdaler Banko, att utgå af Öfverskotts-

medlen på Stats-Verkets Inkomster för år 1817 och följande åren.

Riksens Ständer framhärda &c.

N:r 228.

Uppl. och godk. hos Samtl. Riks-Stånden d. 2 Juli 1818.

Riksens Ständers underdåniga Skrifvelse om afgift till Veneriska Smittans hämmande, Lazaretters anläggande och Kur-anstalters utvidgande.

Med anledning af Eder Kongl. Maj:ts Nådiga Proposition den 29 November förlidet år, och då de åtgärder, som, enligt Riksens Ständers vid förra Riksdagen yttrade önskan, blifvit vidtagna till frivilliga sammanskott inom Länen för Veneriska smittans hämmande, Lazaretters anläggande och Kur-anstalters utvidgande, icke uppfyllt det åsyftade ändamålet, hafva Riksens Ständer, öfvertygade om nödvändigheten att sätta gräns för denna vådliga smittas vidare utbredande, beslutit att, i stället för de förut åtagne frivillige afgifter, hvarje Mantals-skrifven person må intill nästa Riksdag årligen erlägga Tre skillingar Banko under följande vilkor:

1. Att dessa medel uppbäras tillika med de öfriga utskylderne;

2. Att medlen förvaltas på det sätt, Kongl. Maj:ts Nådiga Instruktion den 17 December förlidet år för Direktionerne öfver Läns-Lazaretten i Riket och öfver Kur-anstalterne till Veneriska smittans hämmande föreskrifver, samt de

möjligen inom hvarje Län uppkommande Öfverskott användas till den öfriga helsovården derstädes;

3. Att de från Kongl. Serafimer-Ordens-Gillet till Läns-Lazarettén hittills utgående Anslag äfven hädanefter fortfara, beräknade efter desjukas antal inom hvarje Län; och

4. Att åt Riksens Ständers till Stats-Banko- och Riksgälds-Verkens öfverseende valde Revisorer uppdrages granskningen af Kongl. Serafimer-Ordens-Gillet Räkenskaper med tillhörande Verifikationer, i hvad de röra förvaltningen och redovisningen af ifrågavarande allmänna medel.

I afseende åter på den delen af högstberörde Nådiga Proposition, som angår fortfarande af det vid 1815 års Riksdag till Kur-anstaltarnes utvidgande beviljade anslag 8000 R:dr årligen, finna Riksens Ständer, att, enär den nu åtagne afgift, enligt härjemte i underdånighet bilagda förslag, belöper sig till 86,115 R:dr 42 sk., och denna summa torde lemna tillräcklig tillgång på medel för ändamålets befrämjande, bör ock nämnda 8 000 R:drs anslag upphöra ifrån den tid, ifrågavarande Bevillnings-avgift kommer att erläggas, eller med nästa års början.

Riksens Ständer framhärda &c.

N:r 229.

Uppl. och godk. hos Samtliga Riks-Stånden d. 2 Juli 1818.

Riksens Ständers underdåniga Skrifvelse angående Arfvode för Öfver-Kommissarien Ek.

För Öfver-Kommissarien Ek, hvilken vid

innevarande Riksdag liksom vid den föregående biträdt Riksens Ständers Bevillnings-Utskott med kalkulers och formulärers uppgörande till Bevillnings-arbetet, hafva Riksens Ständer bestämt ett Arfvode af Fyra Hundra Riksdaler Banko; Och få Riksens Ständer hos Eder Kongl. Maj:t i underdånighet anhålla, att nämnda belopp må vara utbetaladt af de till Riksdags-kostnaderne anslagna medel.

Riksens Ständer framhärda &c.

N:r 230.

Upl. och godk. hos Samtl. Riks-Stånden den 2 Juli 1818.

Riksens Ständers underdåniga Skrifvelse angående Storskiftes- och Enskiftes-förrättningarnes sammanförande samt om Egodelnings-Rätter för dylika mål.

I afseende på Storskiftes-förrättningar finnes uti 73 §:n af Kongl. Förordningen om Landtmäteriet i Riket den 12 Augusti 1783 stadgadt, att dervid bör, om det för någon del blifver möjligt, hvar och en jordegare på ett ställe och i ett skifte få alla sina Egor, såsom Åker och Äng, Skog och Mark, samt att den Granne, som för sin Egolott påstår ett dylikt delnings-sätt, bör dertill ega rättighet fastän de öfrige låta i flere lotter sine Egor fördela, dock att det sker på sådant ställe att Storskiftet för dem ej göres oredigt och obeqvämt samt den bästa och bördigaste jorden ej medtages till större andel, än på honom skäligen belöpa kan. Att i flere Landsorter, der Hemmanens Inegor äro spridde och i

jordmån af mycket skiljaktig beskaffenhet; detta sätt till deras skiftande Delegarne emellan ofta icke kan vara görligt utan ens eller annans lidande, är lika ostridigt, som att detsamma icke alltid vid de sedermera skedda Storskiften blifvit begagnadt ehuru det kunnat vara verkställbart.

Sistnämnda förhållande jemte det, att de äldre Storskiftes-Författningar ej så bestämdt medgifvit ett sådant delningssätt, som ofvan åberopa-
 §. förmåler, har föranlett serskilde Författningar om ett nytt under namn af Enskifte, hvarigenom utan afseende på förut verkställd och stadfästad delning af Hemmansegor i Storskifte, blifvit hvarje Del-egare öppet lemnadt att kunna, der det är möjligt, få sin Ego-lott uti ett Skifte utbruten. Det läser icke kunna förnekas, att äfven denna åtgärd varit förenad med åtskillige olägenheter och deribland osäkerheten hos Hemmans-åboerne om framdeles orubbad besittning af de dem lagligen tillskiftade egor i händelse af någonderas ansökning om Enskifte, hvilken osäkerhet vållat, det Åboerne ansett äfventyrligt att å Egorne nedlägga betydligare odlings-arbete, och Författningarnes ändamål, befrämjandet af Jordbrukets tillväxt och af Egornes förbättrade häfdande, blifvit tillbakahållet.

Riksens Ständer anse ifrågavarande olägenheter kunna undanrödjas och ändamålet med de om Enskiftes-delningarne gifne föreskrifter vinnas om de nu gällande Enskiftes- och Storskiftes-Författningar, såsom meddelande serskilde föreskrifter ej mindre om Landtmätarens handlingssätt än om Rättegångs-Ordningen då tvister

vid nämnde förrättningar Del-egarne emellan uppstå, sammanfogas uti en Författning till fullkømlig enhet och likstämighet.

För Landtmätares förfarande vid ifrågavarande förrättningar hafva Riksens Ständer för sin del antagit de allmänna grunder: att vid Storskiftesdelningar hädanefter af sådana Hemmansegor, der berörda Skifte hittills icke skett, Landtmätaren bör ofelbart iagttaga det delningssätt af Åboernes Ego-lotter, som genom stadgandet i Landtmäteri-Förordningens 73 §. är bestämdt, sedan förut blifvit behörigen utrönt, det, medelst hvarderas Ego-lotts läggande uti ett Skifte, någondera af dem icke uti kämbart lidande försättes: att, der ett sådant delningssätt, med bibehållande af hvarje Åbos lika rätt, icke kan verkställas, må den delning af Egorne antagas, som nämnde Förordning i öfrigt utstakar: att, enär en sådan förrättning är fulländad samt såsom oklandrad blifvit fastställd, någon rubbning deruti icke bör kunna af någon Del-egare begäras eller tillåtas: samt att, hvad beträffar de Byelag och Hemman, hvarest Storskiften för längre eller kortare tid tillbaka blifvit fulländade utan att emellan Grannarne delning af Egorne genom deras läggande i ett skifte skett ehuru den kan vara möjlig, de å dessa Storskiften tillkomne fastställelser ej må ligga Delegarne inom ett Byelag eller å Hemman i vägen att få Skiftes-förrättningarne af Landtmätarne öfversedde till verkställande af berörda delningssätt, för hvilket enda fall det således må vara tillåtet att rubba de förut åtgångna och fastställda Storskiften.

Hvad åter angår Rättegångs-ordningen vid tvister om Storskiftes- och Enskiftes-delningar, hvilken nu i båda händelser är betydligt skiljagtig, finna Riksens Ständer densamma uti ingendera vara den mäst lämpliga utan således kräfva rättelse och förbättring. Ju mera Rättegångarne i dessa ämnen kunna förkortas, dess snarare vinnes det ändamål, att hvarje Jordegare kommer i säkerhet om sin besittning och kan vidtaga anstalter till sådana Egornas förbättringar, hvilka i framtiden förskaffa honom en förmanligare afkastning. Den Rättegångs-ordning, som nu skall följas vid förefallande stridigheter under Storskiften eller vid klander mot dylika förrättningar, medförer, genom sakens dragande från den ena Domstolen till den andra, en långsamhet, som dels hindrar förrättningens afslutande, dels försätter Jordegarne i översksamhet vid jordens behöriga skötsel, samt alltid utarmar de tvistande. Deremot synes väl den Rättegångs-ordning, som är föreskrifven i tvister antingen under Enskiftes-förrättningar eller efter deras verkställande, att nemligen desamma få af Eder Kongl. Majts Befallningshafvande upptagas och afgöras, ega den fördel, att tvistens slutliga afdommande ej kan utdraga så långt på tiden, och att kostnaden blir för parterne mindre känbar; Men i närmare betragtande böra öck komma de svårigheter och vådliga följder, som med detta Rättegångsätt äro förenade. Den enda grund, på hvilken Ed. Kongl. Majts Befallningshafvande skall bedömma målet, blifva de Utlåtanden, som af de genom Parterne vid förrättningen tillkallade Gode Män och af Landtmätaren afgifvas tillika med den

sistnämndes vid förrättningen hållna Protokoll; Och, då Gode Männens Utlåtanden nog ofta torde sakna den redighet och utförlighet, som kunna gifva tillräcklig upplysning uti de emellan Parterne uppstodde skiljaktigheter, samt Eder Kongl. Maj:ts Befallningshafvande icke är i tillfälle att sjelf förskaffa sig fullständig kännedom af lokal-förhållanden med det mera, som skulle verka och föranleda hans blifvande Beslut, sättes han icke sällan i nödvändighet att fatta detta Beslut oakadt de stridiga frågorne äro mindre noggrant utredda; i hvilket skick saken genom underdåniga Besvär lägges under Eder Kongl. Maj:ts Nådiga pröfning. När nu äfven ofta inträffar, att de vanliga Domstolar uti tvister om Egor och om Storskiften, ehuru mera i tillfälle att förskaffa sig nödiga upplysningar, blifva i behof af Syn på stället innan Dom meddelas, måste för Eder Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, som icke eger eller åtminstone, i anseende till öfriga trägna göromål, icke kan vidtaga berörde utväg, uppkomma ännu större svårighet att vinna alla nödiga underrättelser för så viktiga och grannlaga ärenders afgörande. — På nu andragna skäl, och sedan, efter hvad Riksens Ständer här ofvan föreslagit, Storskiftes- och Enskiftes-Förrättningarne blifvit sammanförda till enahanda behandlingssätt eller till en och samma Förrättning, böra alla i afseende derå uppstående tvister upptagas utaf serskilde inrättade Egodelnings-Rätter, under Ordförande af Häradshöfdingen inom hvarje Domsaga eller den hans Embete efter behörigt förordnande företräder, samt med tillkallade och genom Hemmansegarne valde Ledamö-

ter bland kunnige män i Landthushållningen från hvilken medborgareklass som helst, hvilka både Ordförande och Ledamöter åtnjuta Dagtraktamente samt skjuts till och ifrån förrättningsstället, och skola dessa Egodelnings-Rätter antingen efter Syn derstädes eller ock utan Syn, om densamma icke erfordras, ifrågavarande tvister behandla och afdöma, med rättighet för den missnöjde Parten att i vanlig ordning och inom den för hvarje ort lämplige tid hos Eder Kongl. Maj:ts fullfölja sin talan genom underdåniga besvär; Men för öfrigt må fastställelsen å de Kartor, hvilka författas öfver förutnämnde Landtmätare-Förrättningar, meddelas af vederbörande Härads-Rätter antingen något klander emot Förrättningen ej uppstår, eller, i händelse deraf, sedan detsamma blifvit genom slutlig Dom pröfvadt och afgjort.

Till Eder Kongl. Maj:ts Nådiga ompröfning öfverlemnna Riksens Ständer i underdånighet sina nu gjorda Förslag, under lika underdånig anhållan, att, om de samma äfven vinna Ed. Kongl. Maj:ts bifall, Eder Kongl. Maj:ts må i Nåder tackas uti den Författning, som i ämnet utfärdas, närmare bestämma de nödiga förhållanden så väl vid Landtmätarnes åtgärder som ock vid Egodelnings-Rätternes behandling af de der förekommande tvister.

Riksens Ständer framhärda &c.

N:r 231.

Uppläst och godkänd hos Samtl. Riks-St. d. 2 Juli 1818.

Riksens Ständers underdåniga Skrifvelse an-